

СВЕТОВНИ БЕСТСЕЛЪРИ

ЩАРЛОТ ВЕЙЛ АЛЪН

Омагьосан живот

Талантът ѝ го издигна до
върха... мълчанието ѝ му
осигури успеха, но сега тя
е готова да проговори...

за жената
Журнал

ШАРЛОТ ВЕЙЛ АЛЪН ОМАГЪОСАН ЖИВОТ

Превод: Мария Петрова

chitanka.info

Талантът ѝ го издигна до върха... мълчанието ѝ му осигури успеха, но сега тя е готова да проговори...

Мати Силвестър, вдовица на един от най-популярните американски художници, прекарва дните си в съзерцание на морето и спомени за своето минало.

Запленена от финеса, остроумието и жизнеността на Мати, новата ѝ секретарка Сара не може да си обясни доброволната изолация, в която тя живее на малкия си остров в океана. Между двете се поражда неочаквана близост и Мати заговаря за миналото си — кръга от приятели художници, неотразимия и очарователен съпруг.

Неусетно спомените разкриват таен с годините гняв и Сара научава за престъплението, извършено от Гидиън Силвестър.

Може ли то да се окаже тайната на неповторимия му талант?

*На моята прекрасна приятелка и спътничка при
пътуванията Нина Амундсен.*

1

Сара излезе на верандата и съобщи:

— Търсят ви по телефона.

— Кой е? — раздразнено попита Маги.

— Някаква жена. Представи се като О'Конър.

Мати неохотно отмести поглед от прекрасната гледка и троснато рече:

— Не познавам никаква О'Конър.

— Но тя твърди, че ви познава.

Старата жена протегна ръка, вдигна телефонната слушалка и се сопна:

— Какво обичате?

— Госпожо Силвестър — започна младежки глас, — обажда се Елън О'Конър от „Бостън Глоуб“ ...

Не успя да каже нищо повече. Мати с отвращение тресна слушалката.

— За бога, Сара! Колко пъти съм ти казвала, че трябва да подбиращ телефонните обаждания! Все още позволяваш на тези проклетни журналисти да те мамят!

Секретарката спокойно стоеше и слушаше. Беше свикнала с внезапните ѝ изблици на гняв.

— Ако не намериш начин да държиш тези хрътки далеч от мен, ще трябва да те уволня. Не желая да ме притесняват. Колко пъти трябва да ти го казвам?

— Извинявайте — тихо отвърна Сара. — Тя каза, че ви познава.

— Този трик е стар като света. Още ли не си го разбрала?

Остави я да продължи. От опит знаеше, че когато старата жена излее гнева си, бързо се успокоява. Ето, очите ѝ вече се отместваха към прекрасния изглед.

— Кажи на Бони, че днес ще обядваме по-късно. Искам да се разходя.

Мати стана от люлеещия се стол с изненадваща за възрастта ѝ енергичност, взе шапката и слънчевите си очила и тръгна през широката веранда към стъпалата, водещи към поляната. Сара наблюдаваше как възрастната дама величествено се отпрати към плажа. Знаеше, тя ще прекара поне час сред природата, която час след час, ден след ден, от ранно утро до залез-слънце приковаваше вниманието ѝ. Дори в лошо време седеше в стола си и не откъсваше поглед от брега. Бяха дошли на острова преди около два месеца и този навик се беше създал още на втория ден след пристигането им. Начинът на живот на Мати не се различаваше много от този в къщата ѝ в Кънектикът през зимата. Същият бряг, същата веранда, същият люлеещ се стол. Единствената разлика беше във времето, което прекарваше на открито. Сара беше постъпила на работа при Мати миналия февруари след най-странното интервю през живота ѝ.

Първо беше разпитана от агенцията, чрез която си търсеше работа, и едва след няколко телефонни обаждания Мати се беше съгласила да се срещне с нея. Старата жена стоеше пред отворената входна врата, докато наетата от Сара кола се придвижваше по извитата автомобилна алея, и първите ѝ думи бяха:

— Господи! Поне си точна. Влизай.

Введе я в огромна всекидневна, настани се в един люлеещ се стол и ѝ посочи отсрещното канапе. Сара трябваше да мобилизира цялата си воля, за да не гледа към платната, заемащи по-голямата част от стените, и към фотографиите в сребърни рамки, подредени върху капака на старото пиано. Седна на канапето и смело срещна погледа на Мати. Тези големи сини очи, помисли си тя тогава, не пропускаха нищо, поглъщаха и най-дребната подробност. Гледаха я честно, смело, изключително интелигентно. Удивителни очи! Помнеше ги от портретите на Гидиън Силвестър, рисувани преди тридесет-четиридесет години. Очите на Мати бяха като прозорци, през които тя не позволяваше на хората да надничат. „Няма да бъде лесно“ — помисли си Сара още в самото начало. Мати усещаше лъжата, преди да бъде изречена; от разстояние надушваше неискреността. Не можеше да бъде излъгана и ако някой се опиташе да го стори, яростта и дълбокият ѝ, силен глас се стоварваха отгоре му и го изплашваха до смърт. Но когато човек свикнеше с нея, разбираше, че гневът ѝ е вид

артистична форма за изява, като творбите на съпруга ѝ. Всичко в тази жена беше забележително — ръстът, очите, гласът ѝ, чувствата.

— Ако си някоя писателка, която мисли да проникне в дома ми, с цел да събере материал за писане — каза, — ще го разбере много скоро. И ще те накарам да проклинаш деня, в който си помислила, че съм толкова тъпа, та да не мога да различа една честна секретарка от някоя амбициозна драскачка. Ако исках всички да знаят за живота ми с Гидиън Силвестър, отдавна щях да съм го разказала. Само че имам намерение да отнеса тайната си в гроба. Нека останалите да си живеят живота и да не се бъркат в чуждите работи. Никой няма да научи нищо, тъй че публиката ще трябва да се задоволи с това, което вече е известно. — Произнесе цялата си реч монотонно, но с нескрито удоволствие.

Младата жена кимна и зачака.

— И така, какво можеш да правиш? — попита я Мати. — А ако не можеш да го правиш добре, изобщо не го споменавай. Мразя посредствеността.

— Мога да печатам по седемдесет думи в минута. Не владеея стенография, но от агенцията ми казаха, че нямате такова изискване. Мога да оформям и завеждам документи, а също и да подвързвам книги. Умея да готвя и дори да чистя, ако се наложи.

Изслуша я с присвити очи, заинтригувана, после изрече с укор в гласа:

— Млада си. Сигурно си търсиш съпруг.

Сара се засмя:

— Не съм толкова млада. На четиридесет и една години съм. Освен това веднъж вече имах съпруг, много благодаря.

— О?!

— Да, мадам. Бракът ми приключи за двадесетина минути един петъчен следобед.

За нейно голямо облекчение Мати широко се усмихна, а очите ѝ одобрително блеснаха.

— Какво друго? — попита.

За момент Сара се замисли. Жената пред нея не беше от тези, които очакваха да им се казва това, което им харесва. Държеше на истината.

— Трябва да бъде някъде. Омръзна ми да работя за мъже, които не притежават и половината от моите възможности, а печелят двойно повече. Уморих се да мечтая каква ще стана, като порасна. — Мати повдигна вежди и тя добави: — По-добре да бъде полезна на човек, когото уважавам, отколкото да си губя времето да работя, за да плащам наем за стаи, които никога няма да бъдат мои.

Мати взе цигара от сребърната кутия върху масата и я запали. Дръпна силно, кръстоса дългите си, все още привлекателни крака и я загледа през цигарения дим.

Сара отново изчака. В къщата цареше гробна тишина, а изкушението да разгледа заобикалящите я картини беше все така силно. Беше се излъгала. Представяше си известната Матилда Силвестър по-малко жизнена, по-малко запазена, по-малко бдителна и много по-непривлекателна. Само че тази седемдесет и седем годишна жена не беше нито немоцна, нито болнава. Изглеждаше значително по-млада от възрастта си и в никакъв случай не беше крехка. Дори ѝ се струваше, че стига да реши, тя би могла да повдигне малък камион. Излъчваше сила. Беше стройна, косата ѝ беше гъста, макар че някогашният ѝ огненочервен цвят беше изсветлял и придобил сребристо-златисти нюанси. Носеше я вдигната на кок, придържан от няколко сребърни фуркета. Сара се поизправи и леко разкърши рамене. Очите ѝ не се отделяха от тези на потенциалната ѝ бъдеща работодателка.

Известно време Мати пуши мълчаливо, после внезапно каза:

— Това, което става в дома ми, е от строго личен характер и не е предназначено за хората.

Сара отново кимна.

— От тук са минали повече млади жени, отколкото можеш да си представиш. Това ми омръзна. — Угаси цигарата и огледа дланите си, сякаш очакваше да намери по тях следи от пепел. На лявата си ръка носеше диамантена гривна и по стените, тавана и постлания с дебел килим под заиграха мънички светлинни. — Може ли да се разчита на теб? — запита, сякаш уморена от тежката задача да води разговор с непознат човек.

— Да.

— Добре. — Надигна се от стола и се отправи към фойето. Сара нямаше друг избор, освен да я последва. — Донеси си нещата утре —

каза старата жена, отваряйки входната врата. — Персоналът се състои от трима души: Бони — готвачката, която е с мен от двадесет и седем години, Карл — шофьор и момче за всичко, който работи тук от двадесет и две години, и икономката Глория, която е у дома от единадесет години. Съмнявам се, че ще живея още дълго, тъй че едва ли ще работиш при мен толкова време, колкото те, но бих се радвала, ако проявиш желание да останеш до края.

Думите ѝ биха могли да охладят ентузиазма на кандидатката за работа, но Мати не ѝ даде възможност да отговори. Протегна дългата си хладна ръка, с което ѝ показа, че смята разговора за приключен. Сара я пое и промълви:

— Благодаря ви, госпожо Силвестър. Ще се постарая за вас.

— Можеш да ме наричаш Мати. Освен това предпочитам да се постарая повече за себе си. Зная, че когато човек доставя удоволствие на себе си, това неизменно доставя удоволствие и на други хора.

Тя затвори вратата и младата жена остана навън, загледана в бронзовото чукче с формата на лъвска глава. Очевидно Мати не си губеше времето за „здравей“ и „довиждане“.

Това беше преди шест месеца, помисли си Сара, загледана в отдалечаващата се към брега жена. Лекият морски ветрец прилепяше тънката рокля към високото ѝ тяло. Каза си, че трябва да внимава. Тази О'Конър беше третата журналистка, която успяваше да я заблуди, а Мати побесняваше от такова нещо.

Влезе в кухнята. Бони седеше на високо столче пред кухненския плот и чистеше грах в емайлиран гевгир.

— Мати ще обядва по-късно — каза секретарката, взе една чаша за кафе от бюфета и отиде до кафеварката.

— А ти? — попита готвачката. — Искаш ли да изчакаш и да обядваш с нея?

— Да — отвърна ѝ, докато вземаше сметаната от хладилника. — Имам да довършвам няколко писма.

— Отново ли се разхожда по брега?

— Да.

Бони се засмя и поклати глава.

— Какво? — попита Сара, облегна се на плота и отпи от кафето. Готвачката правеше най-хубавото кафе и най-вкусната храна, която

някога беше яла.

— Имам чувството, че от шест години насам сякаш търси нещо на този бряг. Предполагам, че отново извървява живота си стъпка по стъпка. Прави го от момента, в който господарят си отиде. Същото е и в зимната вила. Седи навън и си припомня всичко.

— Сигурна ли си, че е така?

Тя вдигна поглед и се усмихна:

— Какво друго може да бъде? Не си ли я виждала как няма търпение да отпрати всички, за да се върне към своите спомени?

— А какво правеше преди?

— А — въздъхна Бони, — нито минута не седеше на едно място. Той ѝ влияеше добре — с някакво задоволство изрече жената. — Караше я да бъде в движение от сутрин до вечер. Никога не съм виждала двама души, които така да се разхождат, както тях двамата. Ами битките им! Всемогъщи боже! Няма да повярваш, че двама старци могат да имат енергия за това, но те действително воюваха ден и нощ. Господи! Техните битки? Този човек наистина ми липсва. Никога няма да се роди втори Гидиън Силвестър. Това е.

— Как е умрял? — небрежно попита Сара.

— Получи удар. — Готвачката отмести гевгира настрана, хвана краищата на пълната си с грахови шушулки престилка и изсипа боклука в близкия кош. — Точно в разгара на една от свадите им. Чуваха се чак тук.

— Къде бяха?

— На брега. Кресяха си един на друг както винаги и изведнъж настъпи тишина. Стори ми се странно и излязох на предната веранда. След около пет минути я видях да тича като побъркана през ливадата. Разбрах от пръв поглед. Втурнах се вътре и се обадох на доктор Боб да дойде бързо. Пристигна след няколко минути. Колата му тъкмо завиваше по автомобилната алея, когато госпожата пристигна задъхана. Тя сграбчи доктора за ръката и го поведе към плажа. Просто знаех. Тя никога нямаше да го остави сам, ако не беше мъртъв. Щеше да стои там и да диша вместо него, ако това се налагаше. Така че знаех.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами такива си бяха. — Сви рамене, сякаш всичко, което казва, беше ясно като бял ден, само че Сара не разбира, защото е глупава.

— Не схванах добре. Какви бяха?

— Близки. Бяха като двама души с една глава, тъй да се каже. Споровете и кавгите им не бяха такива, каквито двете с теб можем да си представим. По-скоро сякаш един човек претегляше всички „за“ и „против“ на дадена ситуация. Разбираш ли? Струва ми се, че те никога не са имали истински разногласия. Просто поддържаха жива искрата. — С гордостта на човек, имал привилегията да е един от малкото, които знаят, готвачката продължи: — Бяха различни. Обикновените правила никога не важаха за тях. — Усмихна се загадъчно. — Ще ти кажа и още нещо. Кавгите не бяха единственото, с което запълваха дните и нощите си.

— О?

— Да. До самия край бяха любовници.

— Шегуваш се!

— Цели шест месеца след смъртта му госпожата не можеше да спи в общото им легло. Не знам дори дали изобщо е спала. После, една вечер тя просто се върна в спалнята и това беше. — Хвърли поглед към часовника на печката и възкликна: — По-добре да отидеш да довършиш писмата, за които говореше. Тя ще се върне след тридесет-четиридесет минути и ще поиска обяда си.

— Благодаря ти, че ме подсети — каза Сара.

— Как беше кафето?

— Помогна ми — отвърна, остави празната чаша в мивката и се запъти към кабинета на горния етаж.

Вперила очи в часовника, тя сложи слушалките на диктофона на ушите си и започна да записва текста, който Мати беше продиктувала. Машината беше допотопна, тръбите ѝ бяха изтъркани от употреба. Но възрастната жена имаше голяма кутия, пълна с резервни части, и беше казала на Сара:

— Когато всичко от кутията привърши, ще поръчам нова уредба, с касети. Не виждам причина да изхвърлям нещо, което все още работи добре.

Младата жена напрегнато се заслуша. Отклоняване на покани от частни лица и галерии. Днес нямаше лични писма. Работата ѝ безспорно не беше тежка. Пишеше средно по шест писма дневно, отговаряше на телефонните обаждания, плащаше сметки и правеше банкови депозити, пишеше чековете за заплатите на персонала,

включително и за нейната. Очевидно Мати искаше да я задържи по някаква неизвестна причина.

Освен че настояваше да се хранят заедно, тя не беше предявила никакви други искания. А и приказваше твърде малко. Когато сядаха на масата три пъти дневно, едва отваряше уста да каже нещо: ще похвали кулинарните умения на Бони или ще направи забележка за времето. Изглеждаше унесена и разсеяна, както когато вперваше очи към брега. Сара се чудеше дълго ли ще продължава така. Дали щеше да успее да превъзмогне скуката? Беше си представяла, че Мати ще разговаря с нея, пък макар важно и надуто, както често си разговаряше с Бони и с Глория. Карл беше огромен мълчалив мъж, надхвърлил четиридесетте, който явно не общуваше с никого. Винаги беше зает с поправянето на нещо вътре или около къщата или пък човъркаше двигателя под вдигнатия капак на стария линкълн. Но каквото и да правеше, поддържаше колата в отлично състояние. Черен и горд линкълнът винаги беше в готовност, когато Мати поискаше да потегли нанякъде. Откакто Сара беше постъпила на работа тя беше напускала имението два-три пъти, без да дава обяснения къде отива.

Беше си представяла блясък. Смяташе го за неделима част от живота на известните личности. Блясък безспорно имаше, но само във външната страна на живота на Матилда Силвестър. Никъде другаде. Жената се хранеше, спеше и гледаше в пространството. Изглежда, в това се заключаваше смисълът на нейното съществуване. Тъжно, малко досадно и незавидно. Това едва ли беше най-подходящият начин на живот за вдовицата на един от най-великите американски художници. А може би беше?

* * *

Сара се събуди от почукване по вратата. Отвори очи и видя Мати да приближава към нея. Беше осветена от слабата светлина, идваща откъм площадката на стълбището.

— Извинявай, че те будя — прошепна, ако въобще беше възможно да се каже за тази жена, че шепне. — Чудех се дали ще имаш нещо против да постоиш малко с мен.

— Случило ли се е нещо? — Седна в леглото и посегна към халата си.

— Не — отвърна и тръгна към вратата, уверена, че секретарката ѝ ще я последва.

Остави вратата отворена след себе си и излезе на терасата. Сара отиде при нея и седна на един стол, опитвайки се да се увери, че наистина нищо лошо не беше се случило. Старата жена беше запалила цигара.

— Искаш ли да ти донеса нещо? — попита секретарката.

— Не.

— Нощта е прекрасна.

— Преди около час светкавиците правеха чудесно шоу. Мислех, че ще завали, но се излъгах.

— Дълго ли стоя навън?

— Не, излязох за малко. Има вечери, когато не мога да заспя. Само Бог знае, че вече не спя толкова дълго, колкото когато бях млада. Най-вероятно, защото нямам нужда от сън. — Сви рамене. Отново дръпна от цигарата си и с елегантен жест изтръска пращинките пепел от нощницата си. — Все още не съм свикнала с нощите — обясни, а в гласа ѝ се прокрадна съжаление.

— Той липсва ли ти? — престаши се да попита Сара.

— В известен смисъл, да.

— Трябва да е ужасно трудно, когато човек прекара толкова години от живота си с някого, когото обича.

— Любов?! — презрително изрече Мати. — Гидиън успя да заблуди Бони.

— Не го ли обичаше?

Горчиво се засмя:

— Презирах го. Старият негодник ни най-малко не ми липсва. Липсва ми борбата с него. Имах намерение да го победея. — Тя погледна към Сара. — Наистина смятах да го победея, но проклетият кучи син умря.

— Но...

— Но какво? — сопна ѝ се. — О! — възкликна тя, сякаш прочела мислите ѝ. — Явно Бони ти е разказала и за креватните истории. — Усмихна се и вдигна очи към небето. — Те също бяха част от петдесетгодишната ни битка. Имах си своето оръжие, а той —

неговото. Моето беше талантът и интелигентността ми, неговото — потентността му. Шокирана ли си? — с надежда попита тя.

— Малко — искрено отвърна Сара.

— Защото не е както в списанията ли?

— Донякъде. А също и защото не разбирам как някой може да прекара петдесет години с човек, когото мрази.

— Скъпа моя — усмихна се Мати и разкри здравите си зъби. — Никога не си срещала човек като Гидиън Силвестър. Бързо щеше да те омае и да те вкара в леглото си. Бог е свидетел, достатъчно често го правеше и с мен.

— Говориш така, сякаш ти е харесвало.

— „Харесвало“ не е точната дума. Имаше време, когато ми беше приятно, когато жадувах за това. — Въздъхна, видя, че цигарата ѝ е догоряла, хвърли я в пепелника и веднага посегна за нова. — Приличаш ми на човек, който заслужава доверие, Сара. Задържа се повече от предшественичките си. — Запали една клечка кибрит, приближи я до цигарата си и лицето ѝ гротескно просветна. — Но ако повториш пред някого и дума от това, което ти казах, ще превърна живота ти в ад.

— Не ме заплашвай — спокойно отвърна секретарката. — Първо, нямам на кого да кажа и второ, кой ще ми повярва?

Мати дълго я гледа, накрая се засмя:

— Започвам да те харесвам прекалено много, Сара Кид. Не се ровиш в чуждите мръсотии.

— Точно така.

— Добре — доволно отбеляза възрастната жена. — Добре, защото усещам, че съм на път отново да се разприказвам.

Време беше, помисли си Сара. Какво беше казала Бони? Шест месеца след смъртта на Гидиън Силвестър Мати се беше завърнала в общата им спалня. Бяха минали и шест месеца, откакто Сара беше постъпила на работа при нея. Показателно ли беше това?

— Също така мисля отново да се захвана с рисуване — продължи Мати.

— Ти рисуваш?

— Разбира се, че рисувам! — заяви тя.

— Не знаех — слисано промълви младата жена.

— Естествено, че не си знаела. Твърде малко хора го знаят.

Сара не успя да се сдържи и се прозя. Мати забеляза прозявката и нареди:

— Лягай си. Изморена си. — После гласът ѝ омекна: —
Благодаря ти за компанията.

За пръв път ѝ благодареше за нещо и тя се трогна.

— Приятно ми беше.

Възрастната жена не отвърна.

Секретарката се надигна.

— Лека нощ, Мати — каза и тръгна към стаята си.

— Да — разсеяно промълви тя.

2

Докато се взираше в обсипаното със звезди небе, Мати осъзна, че отново, както много пъти преди това, мисли за отлъчването си от семейството. Кипеше от гняв заради изключителната несправедливост, сляпата непреклонност и високомерния морал на онези, които ѝ бяха дали живот и искаха да го ръководят във всяко едно отношение.

Дори когато самата тя стана майка, не промени преценката си за своите неспасяемо глупави родители. Ако не друго, фактът, че беше станала майка, още повече усилваше гнева и, защото от собствен опит беше разбрала, че всичко е можело да бъде различно.

От мига, в който ръцете ѝ можеха да държат и да направляват молива, Мати изливаше мислите и чувствата си върху хартията. Докато двете ѝ по-големи сестри се интересуваха от панделки и герданчета, тя рисуваше врати и прозорци, кани, пълни с цветя, непропорционални коне, теглещи изкривени карети. Опитваше се по памет да нарисува кукления дом, който стоеше в единия ъгъл на детската стая, или двете порцеланови кукли, изоставени от сестрите ѝ в момента, в който бяха решили, че вече са големи за играчки.

В началото показваше работите си на родителите си, но усмивките им и липсата на интерес от тяхна страна, заедно с вялото „Много хубаво, скъпа“, излязло от устата на майка ѝ, я накараха да разбере, че те не виждат нищо особено в опитите ѝ. Това не я разколеба. Тя просто престана да им показва рисунките си. Никой от къщата на Седемдесет и първа улица не обръщаше внимание на драсканиците на най-малкото дете от семейството. Те вечно бяха заети с подготовката си за някое предстоящо обществено събитие, в което като представители на преуспеващата класа от нюйоркското общество трябваше да вземат участие.

Течеше втората година от Първата световна война, когато навърши шест години. Родителите ѝ и техните приятели често се

събираха в гостната им в ранните вечерни часове, за да коментират последните новини от фронта. Но говореха толкова равнодушно, коментарите им бяха толкова безстрастни, че Мати никога не успя да разбере какво всъщност е войната. Две години по-късно, когато през 1918 година дълго обсъжданото събитие приключи, осемгодишното момиченце предположи, че войната е нещо, което се е случило много далеч и е започнало и завършило така, че повечето хора дори не са разбрали за него.

По-късно с почуда си спомняше за тази си детска представа. Но по онова време, доволна от направения извод, насочи вниманието си към книгите, които вече можеше да чете, и към скритото задоволство да вижда, че рисунките ѝ са с все по-изчистени линии и придобиват все по-нормални пропорции. Семейството ѝ беше доволно да я вижда изцяло отдадена на заниманието си. Когато рисуваше, завряна в някой ъгъл на гостната или легнала по корем върху килима в детската стая, Мати беше невероятно тиха. През останалото време обаче вдигаше повече шум, отколкото двете ѝ сестри. Беше непокорна, разпиляна и никой не беше в състояние да я респектира. Беше буйна, обичаше споровете и беше напълно различна от останалите. Височината и яркочервената ѝ коса бяха тема на множество приглушени разговори между родителите ѝ. Да, в семейството на баща ѝ имало човек с подобни белези. Но как, за бога, тези черти са се проявили толкова неочаквано и зловещо при най-малкото им дете? Двата бяха еднакво объркани и майка ѝ беше на път да повярва в приказките на Катлийн, ирландската им готвачка, която се беше осмелила да отбележи (без да знае, че господарката ѝ слуша), че е напълно възможно Матилда Харисън да е подменена при раждането си. Майка ѝ беше шокирана от тази забележка и пожела да разговаря с готвачката, но след като практически беше подслушвала — нещо, което всъщност много ѝ харесваше, но което като добре възпитана дама не биваше да прави — тя се задоволи с това да размишлява дали все пак в забележката не се крие някаква истина. Господ ѝ беше свидетел, че не бе виждала по-опърничаво дете от най-малката си дъщеря.

Мати беше изпитание за нея още преди да се роди. За разлика от предишните две, последната ѝ бременност беше толкова очевидна, че тя беше принудена да прекара затворена вкъщи последните четири месеца до раждането. И когато болките започнаха, стоически се

подготви да ги понесе, доволна, че ще се отърве от досадната тежест на това трето, нежелано дете и нетърпелива да получи накита, който съпругът ѝ несъмнено беше приготвил като награда за дългите ѝ страдания. Но вместо очакваната продължителна агония, съпровождаща предишните две раждания, този път майка ѝ едва беше разтворила краката си и детето тръгна да се появява на бял свят. Освен това Мати изненада лекаря, когато на пляскането му отвърна не с мяукащи звуци, а (както впоследствие години наред разправяше докторът и се кълнеше в бога, че не лъже) реагира като дълбоко обидена възрастна дама в миниатюрен вариант — не беше проплакала, само малкото ѝ телце се беше стегнало и почервенялото ѝ лице беше приело неодобрително изражение.

Височината ѝ също беше необичайна. Мати се роди дълга шестдесет сантиметра и продължи да расте ужасно бързо. На дванадесет години вече се извисяваше над майка си и двете си сестри, а на петнадесет удиви всички, като надмина бащиния си ръст от метър и осемдесет. Растежът ѝ най-после спря, когато Мати навърши шестнадесет години, за голямо облекчение на всички, с изключение на шивача, който в течение на години се грижеше за облеклото на момичето. Тя не страдаше от своите метър и осемдесет и два сантиметра въпреки безвкусните шеги на хората. Забележки от рода на „какво е времето там горе“ и удивлението от малките размери на стъпалата ѝ, които „би трябвало да бъдат доста по-големи за човек с нейните размери“, отдавна бяха престанали да я вълнуват.

Между осмата и шестнадесетата си година имаше щастието да изучава рисуване в училище. Това ѝ даваше сили да понася безропотно останалите предмети. Учителите ѝ бяха без съмнение сериозни художници, но по-скоро приличаха на любители, които имат дарбата да рисуват хубавички пастелни картини или графики и притежават някои основни познания за форма, цвят и перспектива. Те бяха впечатлени от дарбата на детето и всички изпратиха писма с препоръки Мати да бъде окуражавана да поддържа интереса си, да ѝ бъдат наети частни учители или да бъде изпратена в някое от специализираните училища. Родителите ѝ пренебрегнаха тези писма и вярваха, че дъщеря им ще надрасне това странно занимание и ще стане послушна и склонна да се омъжи — като сестрите си. Едната ѝ сестра

се омъжи, когато Мати беше на дванадесет години, а другата се сгоди за един млад мъж в годината, когато Мати навърши петнадесет.

От своя страна тя намираще сестрите си за досадни и безпомощни — най-лошия пример, на който можеше да се подражава. Не че ѝ липсваше интерес към мъжете. Само че беше решила да направи артистична кариера, а човек не можеше да създаде нещо стойностно, ако е обвързан с дом и семейство. Трябваше да е свободна, за да продължи да върши единственото, което ѝ доставяше удоволствие и ѝ носеше чувство на завършеност.

Твърдо решена да спечели баща си на своя страна, една вечер тя се промъкна в кабинета му и вложи цялото си красноречие, за да му каже това, което той искаше да чуе. Обеща, че ако ѝ позволи да постъпи в художественото училище, ще се превърне в образец на послушанието, ще уважава родителите си и ще се старае да не разхвърля толкова. През сълзи се закле, че ще прави всичко, което поискат от нея, стига само да ѝ позволят да постъпи в училище по неин избор.

Знаеше, че е убедителна в молбата си. Достатъчно умна беше и застана така, че при всички случаи изглеждаше по-ниска от баща си. Разплака се. Направи се на разкаяна за предишните си грешки. Седмици наред беше репетирала речта си в банята и безупречно я изпълни.

Разкъсван от съмнения, баща ѝ каза:

— Е, Мати, ако това означава толкова много за теб, не виждам нищо лошо да го направиш. — И даде съгласието си.

Тя едва не се хвърли в краката му от благодарност и този път се разплака искрено. Благодарни му няколко пъти, каза: „Ще видиш, че няма да съжаляваш, татко!“ и се втурна към детската стая, за да попълни формулярите, които отдавна беше приготвила. След няколко минути се върна в кабинета, протегна листовете към него и промълви:

— Остана само да се разпишеш, татко.

Той го стори с обичайния си замах.

Така започна сериозното ѝ обучение по изобразително изкуство.

Първата година в Академията беше — и сега Мати продължаваше да смята така — най-щастливата година от живота ѝ. Тя

учеше, скицираше и рисуваше с акварелни и маслени бои, овладяваше мастилената техника, неуморно четеше книгите, посветени на историята на изкуството, и разглеждаше албумите с репродукции от картините на великите представители на различните живописни школи. Ненаситно поглъщаше детайлите, наблюдаваше как майсторите отразяват върху платната светлините и сенките, откри магията на индийската мастилена графика. Научи се да гравира, да прави илюстрации и разпечатки. Но най-вече работеше с безброй модели и аранжирани предмети за натюрморти, с които можеше да прави каквото си иска — от мигновена скица до завършена цветна картина.

Когато не беше на училище, обикаляше града, за да търси модели. Разхождаше се от Бауъри до Харлем, стиснала молива и скицника си под мишница, седеше на някоя пейка в парка или върху кафявите пясъчници, или се спускаше към вълнолома, където нахвърляше стотици скици на всичко, което привлечеше вниманието ѝ.

Спази обещанието, което даде на баща си. Беше щастлива, затова успяваше да бъде въздържана. Семейните спорове избягваше много лесно — просто не обръщаше внимание на това, което се говореше около масата. В детската стая, сега превърната в нейно студио, цареше идеален ред. Беше махнала всички книги и играчки, които ѝ пречеха.

Нещата вървяха като по вода. През ваканцията, преди да постъпи във втори курс на Академията, отиде с майка си в лятната им къща на брега на езерото Онондага. Никога не закъсня за вечеря, но през останалото време рисуваше край езерото и околностите му. Когато баща ѝ идваше за почивните дни, тя любезно му се усмихваше и търпеливо изслушваше всички отчайващо досадни неща свързани с работата му.

Баща ѝ беше адвокат.

Разговорите между родителите ѝ се въртяха главно около някое споменато име. Баща ѝ казваше:

— Срегнах Кипър Адамсън.

Това беше достатъчно за майка ѝ, която посвещаваеше следващия половин час на обсъждането на цялото семейство Адамсън. После съпругът ѝ подхвърляше друго име и тя отново започваше коментарите си. Мати си мислеше колко ѝ е трудно да потиска прозевките си, когато родителите ѝ започваха с „видях този или онзи“. Двамата с жар се впускаха в тази игра, особено майка ѝ. Мати седеше на масата

подходящо облечена в нещо елегантно и се чудеше какво осмисля живота на две такива безлични същества като родителите ѝ. Според нея единствената им заслуга беше, че я бяха създали.

Често ги посещаваха и сестрите ѝ заедно със съпрузите и децата си — противни малки тлъсти джуджета, които не можеше да понася. Всички се събираха около масата и настървено се включваха в играта. Бяха в състояние да прекарат часове наред в изброяването на имена, дати и места. Мати рисуваше невидими картини с върха на ножа си по покривката, горяща от желание да избяга в спалнята си на горния етаж, където я чакаха книгите и боите ѝ.

Още със завръщането си в града в края на август тя се втурна по улиците, търсейки модели. При една от тези разходки срещна Ейвъри Мун.

Беше пред голямата Централна гара на Вандербилт Авеню и скицираше входа, когато усети, че някой стои наблизо и я наблюдава. Вдигна очи и видя привлекателен мъж на около тридесет години. За миг го огледа — от панамената му шапка до безупречните му бели ръкавици от ярешка кожа.

— Много сте добра — каза той и дълбокият му глас веднага събуди интереса ѝ. — Много добра, наистина.

— Как разбрахте? — предизвикателно попита Мати.

— О, съвсем лесно — отвърна мъжът самоуверено. Ейвъри Мун никога не се съмняваше в себе си. Вярата в собственото му „аз“ беше абсолютна, неизкоренима и нищо не беше в състояние да я разколебае. — Имате наблюдателно око и точна ръка. Студентка ли сте?

— Да — отвърна му високомерно. — А вие какъв сте?

Мъжът се засмя, направи дълбок поклон и се представи:

— Ейвъри Аркрайт Мун — набеден поет и свободен джентълмен, от който не може да се очаква нищо добро, на вашите услуги.

— Това е противоречие — отбеляза тя, почуквайки с молива си по скицника.

— Кое по-точно? — с любезна усмивка поиска да разбере той.

— Не вярвам, че можете да бъдете джентълмен и едновременно с това човек, от който не може да се очаква нищо добро.

— О, уверявам ви, че мога.

— Уверявате ме, така ли?

— Да, така. Дали ще ви интересува едно освежително питие?
— попита Ейвъри и лъчезарно се усмихна.

— Защо не? Предложението за чаша чай звучи приемливо — отвърна Мати. Беше любопитна да научи повече за този изключително интересен мъж.

— Прекрасно!

Той я отведе в близкия ресторант. Щом седнаха, поръча чай за двама и попита:

— На колко сте години?

— А вие? — погледна го развеселено.

Мъжът през смях отвърна:

— Започвам да си мисля, че сте млада дама, от която също не може да се очаква нищо добро.

— Възможно е — снизходително отвърна тя. — На седемнадесет години съм. Все още не съм успяла да проуча пълните си възможности.

— А! — възкликна той. — Затова пък на тридесет и три аз имам невероятния шанс да познавам моите.

— Добра ли е поезията ви?

— Отвратителна. Но на мен ми харесва. Вие сте симфония от цветове, нали? С най-червената коса, най-сините очи и най-бялата кожа. И величествено висока.

— Благодаря. Имате прекрасни зъби, освен това харесвам миглите ви. Всъщност бих искала да имам мигли като вашите.

— Ако зависеше от мен, бих ви ги подарил — отново се засмя Ейвъри. — Е, омаях ли ви?

— Не, не сте ме омаяли. Това е старомодно. Освен това нямам намерение да се оставям да бъда омаяна. — После дръзко попита: — Имате ли съпруга?

— Това е объркващ въпрос — отвърна той и ѝ предложи цигара, която Мати отказа. — Да, имам съпруга, така да се каже. Тя лично предпочита да не се смята за обвързана с мен. Всъщност точно в този момент се опитва да се отърве от законните връзки, с които сме свързани.

— Винаги ли говорите по този начин? Ако е така, поезията ви наистина трябва да е отвратителна.

— Прекалено сте възвишена! Трябва да приемете да се срещнем отново. Не искам да си мисля, че съм ви срещнал само за да ви загубя веднага, без да имам възможността да ви опозная по-добре.

Така се започна.

Срещаха се веднъж или два пъти седмично късно следобед, когато Мати излизаше от училище. Той я водеше в чайни или в малки ресторанчета, където разговаряха. После Ейвъри наемаше такси и я изпращаше до другата част на града. По пътя се уговаряха за следващата среща.

Харесваше Ейвъри Мун. Беше твърде глупав, но не и досаден. И когато в средата на октомври той се осмели да я целуне в таксито, откри, че целувката му също ѝ харесва. Устните му бяха добре оформени. Целувката му така ѝ хареса, че тя сама го целуна и почувства, че тялото ѝ пламва, когато езикът му се плъзна между зъбите ѝ, а ръката му погали коляното ѝ.

— Нека следващия път се срещнем при мен — каза той, щом Мати слезе от таксито, и ѝ подаде визитната си картичка. — Вторник, в четири часа.

В петте дни до срещата тя прекара голяма част от времето си пред огледалото в банята, мечтаейки за това, което вероятно щеше да се случи следващия вторник. Знанията ѝ за сексуалните взаимоотношения нямаха нищо общо с действителността. Опираха се главно на книгите на Елинор Глин, Теодор Драйзер и Ъптон Синклер, които напоследък четеше. Романите на Глин ѝ бяха забранени и тя ги четеше в късните часове на нощта, когато родителите ѝ дълбоко спяха. Не мислеше, че има „онова нещо“, което Глин приписваше на своите героини, но определено беше любопитна. Не се съмняваше, че когато отиде при Ейвъри Мун, той ще се опита да я целува повече, отколкото в таксито.

Оказа се права, но очакванията ѝ бяха доста по-големи. Ейвъри Мун много повече приказваше за правенето на любов, отколкото я правеше на практика.

Щом влезе в малкия му апартамент на Четиридесета улица, близо до мястото, на което за пръв път се срещнаха, той превъртя ключа в ключалката, дръпна завесите на прозорците и мълчаливо я поведе към спалнята.

— Мисля, че е време да откриеш своите възможности — каза той и обви ръце около талията ѝ.

— Ти ли ще ми ги покажеш? — попита Мати. Не беше съвсем сигурна, че иска да премине през всичко това, но беше любопитна да види какво ще се случи.

— Да, аз — отвърна ѝ самоуверено.

Ръцете му се плъзнаха нагоре, повдигнаха лицето ѝ и устните му се впиха в нейните в една от онези целувки, които значително повишаваха телесната ѝ температура. Ейвъри разбра, че тя няма нищо против да продължи, и започна да смъква дрехите ѝ. Когато остана съвсем гола, само по чорапи и обувки, той я огледа и с усмивка на уста заяви:

— Ще напиша няколко епически поеми, за да обезсмъртя нежните ти гърди и изключителните ти бедра.

После небрежно се разсъблече и застана пред нея, като леко се завъртя.

— Имаш хубаво тяло за човек на твоята възраст — отбеляза тя, тъй като беше виждала десетки модели в Академията.

— Радвам се, че ти харесва — каза той, улови я за ръка и я поведе към леглото. — Надявам се, че и останалото ще ти хареса.

Хареса ѝ, но не съвсем. Прелюдията беше по-възбуждаща. Ръцете му се движеха по кожата ѝ, а когато се спуснаха между бедрата, тя се изви. За щастие този странен начин на изучаване на тялото ѝ не продължи дълго. Очевидно доволен от откритото, Ейвъри легна върху нея, разтвори краката ѝ и започна да се движи.

— Чакай малко! — извика Мати. — Наистина ли трябва да правиш това?

— О, разбира се! — отвърна той, зачервен от напрежение.

— О! — възкликна и замълча. Каза си, че трябва да напише писмо на Елинор Глин и да я обвини, че е безсрамна лъжкиня. Това не беше нещо, заради което си заслужаваше да бъдат написани книги, а на всичкото отгоре дяволски болеше.

Когато свърши, Ейвъри Мун се отмести от нея и се отпусна потен и задъхан. Тя лежеше неподвижно и си мислеше, че при никакви обстоятелства не би извършила това отново. Беше толкова отегчително, колкото разговорите на родителите ѝ край масата.

Наистина беше бясна на Елинон Глин. Стомахът и коремът ѝ я боляха. Беше потна, а по бедрата ѝ се точеше лепкава бяла течност.

— Трябва да си вървя — каза, прекъсвайки дрямката на Ейвъри Мун.

— Жалко — отвърна той, надигна се на лакът и се загледа в нея. — Какво ще кажеш за понеделник в четири?

— Ще видим — отвърна уклончиво, събирайки пръснатите си дрехи.

Разбира се, не отиде на срещата в понеделник. Сигурно пак щеше да поиска да смъкне дрехите ѝ и да се нахвърли отгоре ѝ, а това беше последното нещо, което Мати желаше. Дни наред ѝ беше тежко и беше благодарна, че може да остава в училище по-дълго време.

Скоро цялото ѝ внимание се върна към уроците и едва се сецаше за Ейвъри Мун. Не беше му оставила адреса си. Единственото, което той знаеше за нея, беше, че живее някъде на Седемдесет и първа улица. Може би не беше честно от нейна страна да го остави, без да му даде да разбере, че няма намерение повече да се среща с него. Разговорите с него ѝ харесваха. Допаднаше ѝ закачливият начин, по който Ейвъри се изразяваше. Но, от една страна, беше прекалено възрастен за нея, и, от друга — ако родителите ѝ случайно откриеха, че се е срещала с мъж, скъпо щеше да си плати за това.

Два месеца и половина по-късно разбра, че е бременна. Обзета от паника, се отправи към апартамента на Ейвъри Мун веднага след училище, но не го откри там. Запусната жена на средна възраст ѝ отвори и подозрително я изгледа.

— Кого търсите?

— Господин Мун.

— Доколкото знам, той се е върнал при съпругата си, но не мога да го твърдя със сигурност. Така ми казаха, когато наемах този апартамент.

Мати се прибра вкъщи и се замисли какво да прави. Не беше близка с никоя от сестрите си и ако споменеше пред някоя от тях за състоянието си, щяха незабавно да уведомят родителите ѝ. Не можеше да се сети за човек, който да ѝ помогне. Оставаше ѝ единствено да се опита да скрие, че е бременна, и да се моли за някое чудо.

Докато очакваше чудото да се случи, тя всеки ден се разхождаше по Вандербилт Авеню с надеждата да срещне Ейвъри Мун. Вярваше,

че той ще ѝ помогне, ако го намери и му разкаже за случилото се. Но никога не го видя отново.

Всичко свърши през последната седмица на април 1928 година. Една вечер лежеше във ваната, когато, по някаква неизвестна за нея причина, майка ѝ отвори вратата на банята, втренчи се в дъщеря си (очите ѝ станаха така кръгли, че за момент си помисли, че ще изскочат от орбитите си) и нададе слаб вик. Лицето ѝ се изкриви от ужас. Втурна се навън, викайки съпруга си, а Мати излезе от ваната и набързо се облече.

Три часа по-късно след страхотни крясъци от страна на родителите ѝ тя се намери на улицата с два куфара и петстотинте долара, които баща ѝ в последния момент беше пхнал в ръцете ѝ с думите:

— Да не си стъпила повече тук, безсрамнице!

Мати потръпна и примигва. Небето започваше да изсветлява. Надигна се, влезе в стаята си и се отпусна върху леглото. Докато се наместваше, костите ѝ изпукаха.

— Господи! — измърмори. — Каква нелепост е старостта!

3

Една сутрин, почти седмица след разговора на балкона, Мати съобщи:

— В сряда ще дойдат децата ми.

Сара я погледна:

— Сигурно с нетърпение ги очакваш.

Тя изсумтя и запали цигарата си.

— Има едно-две неща, които трябва да знаеш за синовете ми. Матю, по-малкият, е живо копие на баща ми — праволинеен, педантичен и понякога страшно досаден. Освен това е най-възрастният четиридесет и седем годишен човек, който някога съм срещала. Ако го обявите за сериозен, ще бъде много доволен. Не е лош човек — просто му липсва въображение. А Гиди е нещо съвсем различно. Въпреки че го обожавам, трябва да призная, че е педераст. Напоследък е започнал да става нахален. Не че имам нещо против хомосексуалистите, но не понасям безочията. Никога не съм могла да проумея защо повечето от тях изпитват потребност да се държат като представителки на слабия пол. Понякога Гиди е направо ужасен. Много е мил, само че по отношение на ценностната му система може още много да се желае. През целия ден ще дебне да ме хване насаме, с надеждата да получи съчувствие заради последната си трагедия. — Дръпна от цигарата. — Миналата година се захвана с един колоездач. Колоездач, за бога! Та той обичаше да замерва бедния Гиди с тигани и всичко, което му попадне под ръка. Този му навик причини доста неприятности. Веднъж господин колоездачът направо смаза горкия Гиди и после, докато кърпеха сина ми в болницата, мерзавецът се измъкна с всичките му пари и бижута. Но най-лошото от престъпленията му... — Мати се преви надве от смях. След като се успокои, попи с кърпичка насълзените си очи и продължи: — Господин колоездачът отмъкна всичките ексцентрични костюми на Гиди. — Отново се закиска. — Това, което ми се ще да разбере, е, как е успял да пренесе толкова много дрехи само с мотоциклета си.

Сара също започна да се смее. Бони влезе, разчисти масата, доля кафе в чашите, хвърляйки любопитни погледи към двете жени, и накрая тръгна с пълната табла към кухнята.

Мати отново се върна на темата:

— Ето, това е въпросът, по който Гиди ще иска да ми говори. — Поклати глава, запали нова цигара и отпи глътка кафе. — Можеш да обядваш с нас. Зная, че ти е почивен ден и вероятно си имаш планове, но мисля, че ще ти бъде забавно да се запознаеш със синовете ми.

— Какво работят?

— Матю е адвокат. Рови се в планини от документи по неизвестна за мен причина. Очевидно му харесва. Гиди е собственик на нощен клуб. Много забавен. С участието на наркотрафиканти, мимове и други такива. А Гиди, разбира се, е главната атракция.

— Участва ли?

— Не активно. Заема запазена маса до бара. Името му наистина е престижно.

— Предполагам — любезно каза Сара.

— Предполагаш? — намръщи се старицата и властно продължи: — Скъпа моя, едва ли има човек, като изключим страните от Третия свят, който да не е чувал името Гидиън Силвестър.

Изрече тези думи гордо и секретарката ѝ се зачуди как е възможно тази жена, която разпалено бе твърдяла, че не понася съпруга си, толкова да се гордее с името му.

— Матю и Гиди ще пристигнат заедно. Идеята е на Матю — за да спести пари. Естествено, сметката ще плати Гиди. Той е прекалено щедър.

Сара развълнувано си помисли, че когато Мати казваше, че е готова да говори, то тя наистина беше. Изглежда, че я намираще за достоен слушател.

— Защо изглеждаш така? — попита Мати с внезапна грубост. — Не виждам причина привлекателна жена като теб да се носи като повлекана. Това не те ли интересува?

— Не особено — призна Сара.

— А трябва! Винаги съм смятала, че жената трябва да положи всички усилия, за да изглежда възможно най-добре. За самочувствие.

Това беше истина. Всяка сутрин възрастната дама си правеше прическа, гримираще се и се обличаше така, сякаш щеше да посреща

гости. А Сара мислеше, че е напълно достатъчно да е чисто и спретнато облечена със сресана назад коса. Нямаше човек, на когото да иска да направи впечатление, а и дрехите и гримове бяха чиста загуба на пари.

— Не се чувствам потисната от външния си вид — отвърна тя, макар че забележката на Мати неочаквано я беше засегнала.

— Би трябвало да бъдеш — категорично рече старата жена и се надигна от стола си. — Начинът, по който една жена се представя пред хората, говори твърде красноречиво за отношението ѝ към себе си. Трябва да помислиш върху това.

— Да не би да искаш да ми кажеш, че не си доволна от начина, по който се „представям“? — раздразнено я попита.

— Трябва да положиш усилия — отвърна ѝ и гордо излезе.

— По дяволите! — гневно прошепна Сара. — Много благодаря.

Мати надникна обратно в стаята и каза:

— Не бъди прекалено чувствителна. След половин час те чакам в мансардата.

— Добре — отвърна и повтори на себе си: — Прекалено чувствителна.

Никога преди не беше се качвала на тавана. Беше изненадана да отвори вратата на мансардната стая и да попадне в едно просторно, ярко осветено място. Климатична инсталация поддържаше въздуха хладен. По стените стояха подпрени чисти платна. Голям изцапан с бои триножник стоеше под огромния прозорец на тавана. От едната му страна имаше стара дървена маса, покрита с прашни туби маслени бои, четки, палитри, ножове, кутии с ленено масло и терпентин. Мати стоеше в отдалечения край на стаята и ровеше в чекмеджетата на стар скрин. Когато Сара влезе, старата жена се изправи и каза:

— Ще ти дам лист. Записвай всичко.

Изброи значителен брой неща, които трябваше да бъдат поръчани от някакъв магазин за художници в Манхатън, а Карл щеше да отиде до града, за да ги вземе.

— Няма ли да бъде по-лесно и по-бързо, ако ги изпратят по пощата? — предложи секретарката. — Намери някой, който да предаде поръчката и после отново да се обади, за да научим кога ще пристигне. Така Карл само ще се качи на ферибота, ще получи пратката и ще я донесе тук, вместо десет часа да шофира до Ню Йорк и обратно.

— Чудесно! — възкликна Мати. — Погрижи се за това. — Махна на Сара и се върна при скрина.

Младата жена се оттегли, засегната от резкия начин, по който Мати така често я отпращаше. Като че ли тя, Сара, не беше от значение. Напомни си, че господарката ѝ се отнасяше така към всички без изключение. Беше я чувала да креци по телефона на собственици на галерии и уредници на музеи. Беше присъствала в гостната веднъж, когато демонстрира липса на търпение пред две приятелки, дошли да я видят в къщата в Кънектикът. Щом жените си отидоха, тя си сипа алкохол в една чаша, поклащайки глава и силно викайки:

— Проклети глупави старици! По-добре да стоят настрана!

Беше много лесно човек да намрази Мати, помисли си Сара, докато се настаняваше зад бюрото си, за да се обади до Ню Йорк. Господарката ѝ беше рязка, нетактична, изказваше мнението си, без да я е грижа за чувствата на хората. Въпреки това имаше редица причини, поради които я привличаше. Беше дяволски интелигентна и добре информирана, имаше чувство за хумор, продължаваше да отделя внимание на външния си вид и беше последната останала жива, като се изключат синовете ѝ, която отблизо познаваше Гидиън Силвестър. Мати знаеше много неща, които Сара искаше да научи. Умираще от желание да разбере всичко за живота на семейство Силвестър.

След като предаде поръчката в магазина, тръгна да търси Карл, за да го запознае с подробностите. Откри го в банята на долния етаж да сменя тоалетната чиния.

— Във вторник ще пристигне една пратка за Мати — съобщи тя, застанала на вратата. — Ще се обадят, когато я изпратят.

— Ще хвана обедния ферибот — отвърна той, без да вдига поглед.

Сара изчака, но той не каза нищо повече. Наблюдава го минута-две и тръгна към кухнята да пие кафе. В помещението нямаше никой. Разочарована, тя си сипа кафе и излезе пред къщата.

Както винаги сутринта беше мъглива и студена. Когато пристигнаха тук за пръв път, двете с Мати седнаха да закусват и тогава старата жена каза:

— Утрините винаги са лоши. Затопля се към обяд. Ще свикнеш.

Сара наистина беше свикнала, но имаше нещо потискащо в дните, които започваха със сивкава мъгла, закриваща гледката. Имаше

чувството, че се намира сякаш под вода. Широките жилетки, които носеше и които Мати по изключение приемаше, за нея бяха необходимост срещу ледените ветрове, идващи откъм океана.

Мислеше да поплува, тъй като плажът беше само на стотина метра, но водата беше студена и краката ѝ бяха така замръзнали, че и дума не можеше да става за плуване. Можеше само да се разходи боса по пясъка. Бони ѝ беше казала, че през август температурата на водата се покачва с десетина-петнадесет градуса, но дори и тогава едва ли щеше да бъде достатъчно топла за къпане. За да се раздвижи, Сара правеше разходки по плажа в късните следобеди и почти не срещаше жива душа. Плажът беше собственост на Мати, в тази част на острова не живееше никой и климатът беше ужасен. На другия край имаше неколкостотин местни жители, а през сезона пристигаха по около хиляда пришълци, които въртяха бизнес, плащаха астрономични цени, на които местните се надсмиваха, и държаха частните си лодки и самолети в пристанището и летището. Носеха се страховити слухове за малки самолети, които се опитват да се приземят през нощта и изчезват във водата, или за луксозни яхти, тръгващи прекалено късно от континента, които се загубват в тъмното.

Сара не беше предполагала, че съществува място като това и че богати семейства от Манхатън, от различни части на Кънектикът и главно от Хартфорд бяха построили в началото на века огромни летни вили върху тясното късче суша, на шест километра навътре в Атлантическия океан. Но те го бяха направили и къщите се предаваха от едно поколение на друго, докато в края на шестдесетте бяха станали толкова скъпи за поддръжка, че хората не можеха да си позволят да прекарат там цялото лято. Те ги даваха под наем за огромна сума през два от трите летни месеца на семейства от Манхатън или Бостън. Самите те прекарваха един месец годишно в тези къщи — две седмици в началото на юни, приготвяйки къщите за наемателите, и две седмици в края на август, преди окончателно да затворят своите наследствени албатроси за следващата година.

В момента само осем или десет къщи все още принадлежаха на семействата, които ги бяха построили. Останалите бяха продадени. Една беше превърната в кръчма. Няколко изгоряха, когато доброволците от местната противопожарна охрана не успяха да

пристигнат навреме, за да потушат бушуващия в гората пожар. Бони често разказваше за изгорялата в съседство къща.

Веднъж едни от летните наематели организирали парти. Колите на многобройните гости били паркирани от двете страни на главния път и по него, и така задръстили шосето, че пожарникарската кола не успяла да стигне до къщата. Докато шофьорите отместят колите си и разчистят пътя, къщата изгоряла до основи.

— Ето защо край брега непрекъснато сноват крайцери — беше обяснила Бони. — Ще те спасят в момента, в който те забележат. Навсякъде са поставени табели с предупреждения да не се паркира на шосето. Въпреки това партитата не намаляха. Хората от южния край на острова просто идват заедно, натоварени по пет-шест в една кола, вместо по двама в три коли. Вероятно някой гений е измислил това.

Докато Сара стоеше на верандата и пиеше кафето си, Карл излезе от къщата и тръгна към гаража. Избърса ръцете си в някакъв парцал и го натъпка в задния си джоб. Приблужи до линкълна, измъкна парцала и избърса едно петно върху хромираната решетка на колата. После изчезна в тъмнината на големия гараж, побиращ три коли. След няколко минути се чу шум от косачка и шофьорът отново се появи. Започна да коси тревата край гаража.

Без да се замисли, Сара седна до люлеещия се стол на Мати и се загледа в мускулестия мъж, който работеше с косачката. Въздухът се изпълни с аромат на прясно окосена трева, примесен с едва доловимата миризма на изгорели газове. Докато гледаше как Карл работи, тя се запита кой е той и как е станало така, че да прекара половината си живот при Мати. Веднъж беше видяла старата жена да разговаря с него — случайно беше надникнала през прозореца на кабинета си и беше зърнала двамата край гаража. Той мълчаливо беше изслушал подарката си и после ѝ беше отвърнал с лъчезарна усмивка, изпълнена с преданост. Мати го беше потупала по рамото, преди да си тръгне, и шофьорът беше останал на мястото си, загледан в старата жена, докато се скрие зад лъскавата врата на къщата.

Мати откри списанието, видя, че корицата не е повредена, и доволна го сложи обратно в скрина. Прекоси таванската стая, без да обърне внимание на подпрените до стените платна, и провери състоянието на четките и тубите с боя върху масата. Една-две тубички все още можеха да бъдат използвани. Останалите изхвърли в

металната кутия за отпадъци. По-голямата част от четките бяха все още добри. Пое дълбоко въздух, обърна се да огледа стаята и се отправи към кухнята, за да помоли Глория да почисти основно мансардата.

— Отново се връщате към работата ли? — с усмивка попита тя.

— Да. Не забравяй да вземеш стълба и да почистиш прозореца на тавана отвътре. Ще накарам Карл да се качи на покрива и да избърше стъклата от външната им страна. О, освен това събери работните ми ризи и ги дай за пране.

— Добре, Мати. Ще съм щастлива да свърша тази работа.

Старата жена излезе от къщата и видя Карл да подрязва тревата, а Сара да стои на верандата и да го наблюдава, сякаш изпаднала в транс. Когато външната врата се хлопна, секретарката трепна и виновно отмести поглед.

Мати запали цигара, настани се в люлеещия се стол и усмихнато попита:

— Намираш го за интересен, нали?

„Господи! — помисли си Сара. — Тази жена всичко знае.“

— Чудех се как е дошъл на работа при теб.

— Защо не го попиташ?

— Струва ми се, че не е много разговорлив.

— Не, без да бъде подканен. Но не е дивак. Задай му някакъв въпрос и той ще ти даде най-подходящия отговор. Без превземки, имай го предвид. Но ще ти отговори.

— Може и да го попитам — промълви и отново го погледна.

— Той нямаше дом — сухо каза Мати. — Мога да го разбера.

— Какво искаш да кажеш?

— Родителите ми ме изхвърлиха от къщи, когато бях на седемнадесет години.

— Но това е ужасно! Защо?

— Ейвъри Мун ми направи бебе — отвърна, сякаш уверена, че Сара знае за кого точно става въпрос. — Не можах да го откроя и не знаех какво да правя. Тогава бях ужасно невежа. Нещата бяха различни от сега. Не получавахме сексуално възпитание както днешните младежи. Една вечер лежах във ваната и майка ми влезе в банята. Хвърли ми един поглед, веднага разбра, че съм бременна, и с викове се втурна да търси баща ми. Накратко, от деня, в който се бях родила, бях

трън в очите им и моята бременност беше точно това, от което имаха нужда. След като ме обявиха за развратница, ми дадох пари и ме изгониха. Така се озовах на улицата бременна в петия месец. Нямаше нито къде да отида, нито към кого да се обърна за помощ. — Издиша тютюневия дим и задържа цигарата между устните си.

— И какво направи?

— Какво направих ли? Прекарах нощта в един хотел. Сутринта си купих вестник и открих обява за стая под наем, близо до Грамърси Парк. Взех си багажа от хотела и се настаних в новата си квартира. Цяла нощ мислех какво да предприема. Единственото нещо, за което се сетих, беше да се върна на училище. Таксата за годината беше платена. Бях се сприятелила с няколко колеги. Мислех, че някой от тях може да ми помогне. Но щом ги погледнах, разбрах, че няма да ми бъдат от полза. Тогава насочих вниманието си към преподавателите. Само един от тях ми се видя подходящ — Никълъс Харви. Беше истински художник, за разлика от много свои колеги. По това време беше на тридесет и две години, слаб и енергичен млад човек, който беше не само прекрасен художник, но и изключителен учител. От него съм научила повече, отколкото от всеки друг. Говореше тихо, имаше замечтани очи и носеше брада. И сега все едно е пред очите ми. След като цяла седмица го наблюдавах, се уверих, че ще прояви съчувствие. Първо, вярваше, че имам дарба, и работеше допълнително с мен. Казваше ми, когато бях небрежна към линиите или пък прекалено самонадеяна с извивките или ъглите. Проявявах склонност да доукрасявам това, което мислех, че виждам. Той заставаше до мен и ми казваше: „Наблюдавай внимателно и опитай отново. При теб всичко става много лесно, Мати. Работи, за да постигнеш повече достоверност“.

Винаги беше прав. Това, което другите преподаватели не забелязваха, не убягваше от погледа му. Знаеше, че имам навика да гледам някой предмет дълго и след това да го рисувам по памет, без повторно да поглеждам оригинала. Никълъс Харви ме научи да виждам. Никога не постигна славата, която заслужаваше. И днес продължавам да смятам, че той е един от най-достоините художници на тази страна. Но се беше родил в неподходящо за него време. Случва се понякога. Времето е много важно, а акварелите, които той рисуваше, не бяха на мода тогава. Къде бях аз?

Сара ѝ беше задала този въпрос.

— Да, добре. — Мати въздъхна. — Молах се за някакво чудо и то действително се случи. Не точно такава, каквото си го представях, но все пак... — Очите ѝ се заковаха върху брега, тя млъкна.

Секретарката почака с надеждата, че ще продължи, но мълчанието продължи и тя се измъкна тихо.

Отиде в стаята си и отвори гардероба. Знаеше, че никога вече няма да може да облече някоя от дрехите си, без да чуе думите на старата жена: „Няма причина привлекателна жена като теб да ходи толкова размъкната“. Тормозеше я думата „размъкната“. Защото беше вярно. Затвори вратата на гардероба и се върна на верандата.

— Майка ми почина, когато сестра ми беше на единадесет, а аз на шест години — високо каза тя и Мати се обърна към нея. — След две години баща ми се ожени. Мащехата ми ни мразеше. Отнасяше се с Пру и с мен като с боклуци. Никой никога не ви е казвал как да се обличаме. Всичките ни дрехи идваха от магазини за дрехи втора употреба, тъй като втората ни майка не желаше да харчи пари за деца, които ненавиждаше. Ако нямаш нищо против, бих искала утре следобед да отида до града на пазар. Зная, че не ти е приятно да се мотая наоколо толкова „размъкната“. — Обърна се към вратата.

— Не исках да те обидя — намръщено отвърна Мати. — Защо приемаш всичко толкова лично?

— А на кого, ако не на мен, приказваше тази сутрин?

— Непременно иди до града. И ако смяташ да си купуваш нови дрехи, защо също така не минеш и през фризьорския салон? Тази твоя дълга права коса не ти отива. Всеки път, когато те погледна, имам чувството, че виждам портрет от седемдесетте години.

— Нещо друго? — саркастично попита Сара и лицето ѝ пламна.

— Напиши си чек за толкова колкото мислиш, че ще ти трябва — отвърна Мати и се обърна към плажа. — Ще бъде за добро — допълни тя и посегна към цигарите.

При тази проява на щедрост гневът на младата жена се изпари. Прокара език по устните си и влезе в къщата. Мати винаги я поставяше на мястото. Искаше ѝ се да не беше наприказвала всичките онези неща за детството си. Само се беше унижила като се беше представила за участник в онази прочувствена мелодрама.

Освен това Мати не ѝ беше казала какво е било чудото. Отново излезе на верандата.

— Не ми каза какво чудо се е случило.

Без да се обръща възрастната жена отговори:

— Пометнах.

— О! Ужасно съжалявам! — възкликна Сара, макар да не беше сигурна за какво точно трябваше да съжалява.

4

Само за половин година седемнадесетгодишната Мати научи за своето тяло неща, за които преди не беше подозирала. Най-неприятен и тревожен беше абортът.

Случи се в петък вечерта от първата седмица, която прекара сама. Беше заспала в малката си стая, когато започнаха болките. Скоро станаха толкова силни, че я събудиха. Тя отметна завивките и видя кръв. Знаеше, че бебетата се раждат през деветия месец, а тъй като беше бременна едва в петия, явно нещо не беше наред. Нямахше представа какво да прави. Беше много притеснена, за да остане в леглото, тъй че стана и махна изцапания чаршаф от матрака. Притисна го към себе си, усещайки, че болките на вълни минават през корема ѝ. Коремът ѝ беше леко подут, но Мати усещаше, че се мести под ръката ѝ. Обзе я силно желание да се изправи срещу болката, да натисне силно корема си, сякаш ако го стореше, щеше да успее да извади навън всичко, което беше в него.

Свали нощницата си и видя как кръвта се стича между бедрата ѝ. Ужаси се. Може би щеше да умре. Ако това се случеше, щеше да лежи на съвестта на родителите ѝ. Как само ѝ крещяха, с какви имена я наричаха! Обсипваха я с отвратителни заплахи, предупреждаваха я да не се опитва да поддържа връзки с останалите членове на семейството. Като че ли щеше да го направи! Мразеше ги всичките. И ако всички паднеха мъртви върху масата, както си играеха отвратителната игра, щеше да бъде страшно доволна.

Дъхът ѝ секна от болка, ноктите ѝ се забиха в дланите. Коремът ѝ се свиваше и надигаше, свиваше и надигаше, а натискът в долната му част се засилваше. Бебето щеше да излезе от нея. Нямахше какво друго да е. И защо трябваше да я е грижа за това? Какво щеше да прави с дете на ръце? Беше така уплашена, че не можеше да мисли. Стоеше разсъблечена върху пуснатия на пода чаршаф. Не смееше да извика госпожа Уебстър, хазяйката, на помощ. Какво можеше да направи една

стара жена? Само щеше да вдигне врява, че е изхабила един от чаршафите ѝ. Господи, болката!

Продължи дълго. Тя така се измори, че не можеше повече да стои права. Седна гола и трепереща върху влажния и студен чаршаф. Натискаше с ръце корема си и когато подутината се премести надолу, инстинктът ѝ подсказа, че трябва да се напъва. Осмели се да докосне мястото между краката си и ахна при вида на окървавената си ръка. Докато беше жива, нямаше да позволи на мъж да я докосне! Нервно избърса изцапаната си ръка в чаршафа. Ако това се случваше, когато мъж те докосне, то по-скоро би умряла, преди да позволи на някой друг да го направи.

Хлипайки, тя напъваше всеки път, когато инстинктът ѝ подсказеше. Бедрата я боляха от дългото клечане, ушите ѝ бучаха, накрая се напъна толкова силно и дълго, че едва не припадна. Изведнъж тялото ѝ продължи само и скоро между краката ѝ се плъзна малка кървава маса. С вик на отвращение тя пропълъзя назад и като обезумяла хвърли чаршафа върху нещото. После с ужас се загледа в парчето плат и в безжизненото чудовище, което съдържаше.

Болките ѝ значително намаляха, сякаш бяха само ехо на предишните. Останала без сили, тя едва се довлече до мивката в ъгъла на стаята и се изми. После се избърса с чист парцал между краката, облече чиста нощница и се свлече върху твърдия матрак на леглото, дръпна завивките отгоре си и заспа.

Не се събуди до неделя сутринта. Първото нещо, което видя, беше чаршафът — там, където го беше оставила.

Отслабнала и със замаяна глава, Мати се облече, уви чаршафа и всичко, което беше в него в няколко вестника, върза пакета с една връв, наметна палтото си и тръгна да търси контейнер за отпадъци. Чувстваше се като престъпница, огледа се да не би някой да я наблюдава, пъкна пакета в един контейнер и тръгна обратно към квартирата си — толкова бързо, колкото ѝ позволяваха силите.

Спря само да купи храна от един магазин и се върна в стаята си. Мразеше целия свят. Ако отново срещнеше Ейвъри Мун, щеше да го убие. Пи малко мляко, изяде филия хляб и парче сирене и легна облечена на леглото. Сънуваше това, което излезе от нея, сънуваше, че припълъзява близо до него, разглежда го и с ужас открива, че то е просто едно умалено копие на Ейвъри Мун, с окървавена панамена

шапка и ръкавици от ярешка кожа. Това миниатюрно възплъщение на Мун ѝ се хилеше и тя яростно го размазваше с петата си.

Така Мати се превърна от девойка в жена. Ядосана, разстроена, без никаква перспектива, тя се чувстваше вътрешно наранена. Трябваше да открие нещо, в което да намери подкрепа, което означаваше да се откаже от ученето. Тъй като нямаше търговски умения, нуждаеше се от помощ. Единственият човек, който според нея можеше да ѝ помогне, беше Никълъс Харви.

На следващия ден го изчака след часовете и му каза:

— Трябва да поговоря с вас.

— Разбира се — отвърна той и отбеляза: — Изглеждаш отпаднала, Мати.

— Ще се оправя.

Отидоха в една чайна близо до Академията. Той поръча сандвичи и чай, после я подкани да започне.

— Родителите ми се отрекоха от мен — призна направо тя. — Имам малко пари, но не достатъчно. Трябва да си намеря някаква работа.

Никълъс Харви беше достатъчно умен да не разпитва какво се беше случило и веднага насочи вниманието си към настоящите ѝ нужди.

— Има ли къде да живееш? — попита той и когато Мати кимна, продължи: — Е, това вече е нещо. Ще помисля по този въпрос. Ще ми дадеш ли няколко дни?

Отвърна утвърдително и добави:

— Ако мога да намеря работа, при която да ми остава свободно време... Наистина имам желание да завърша учебната година.

— Ще я завършиш, ако е възможно — съгласи се той. — Съжалявам за нещастията, които те е сполетяло. Няма ли надежда да се сдобриш с родителите си?

— Никаква.

— Остави на мен. Нищо не обещавам, но ще видя какво мога да направя.

— Много съм ви благодарна.

— Да — с неудобство отвърна Никълъс. — Предполагам, че ще продължиш да посещаваш занятията.

Четири дни по-късно я задържа след часовете и каза:

— Мисля, че открих нещо за теб. — Подаде ѝ някаква бележка. — Това е фирма, която се занимава с издаването на книги с високо качество в ограничен тираж. Трябва им човек, който да рисува винетки по ъглите на страниците, а зная, че миналата година ти беше много добра в тази работа. Единственият недостатък е, че ще работиш цял ден. Но аз ще се радвам да се занимавам с теб една или две вечери седмично, а също и през почивните дни.

— Никога няма да забравя какво сторихте за мен — възкликна развълнувано тя.

— Не е кой знае какво, просто поразпитах тук-там.

— Не — твърдо заяви Мати. — Това означава всичко за мен.

— Мати, продължавай да рисуваш. Твърде добра си, за да изоставиш рисуването. Наистина смятам така. Когато си на работа, вземай скицника и молива и излизай навън в обедните почивки, а също и след края на работния ден.

Издателството се намираше в приземния етаж на една сграда край Девето Авеню. Първите думи на собственика, в които прозираше опасение, бяха:

— Не очаквах, че ще сте толкова млада.

— Ако мога да се справя с работата, има ли някакво значение?

Мъжът се замисли и се усмихна:

— Нека да ви разведа наоколо. Определям ви две седмици изпитателен срок. Плащам добре и искам качествена работа.

— Аз работя качествено. Колко добре плащате?

Усмивката му стана още по-широка.

— Ще започнем с двадесет и пет долара на седмица. Ако сте толкова добра, колкото казвате, след две седмици ще повиша заплатата ви на петдесет.

— Чудесно.

Сградата миришеше на мастило, хартия и лепило, но беше много чиста. Останалите деветнадесет работници изглеждаха доволни. Мястото, на което щеше да работи тя, беше в задната част, просторно и добре осветено, в близост до аварийния изход. При вида на огромните контейнери, пълни с мастило и купищата хартия, която я очакваше, Мати изпита радост и предизвикателство.

Работодателят ѝ Мортимър Стърнхолт каза:

— Голяма част от винетките по краищата на страниците са стандартни, но ако изявите желание да експериментирате и измислите модели, които да ми харесат, ще ви дам извънредно възнаграждение. За модерната поезия и сборниците с кратки разкази бих искал нещо по-съвременно, с по-ярки цветове. — Вдигна едно красиво подвързано томче от работния плот, прокара пръсти по кожената подвързия със златни букви, внимателно отвори книгата и показа на Мати крайчето на страницата. Беше традиционен италиански дизайн с убити цветове и представляваше равни флорентински вълни.

— Вършим най-добрата работа в града — похвали се Стърнхолт. — Всичките ми работници — от словослагателите до тези, които правят оформлението на книгите, са художници. Нашите книги трябва да изглеждат така, че веднага да предизвикат интереса на купувача. Издаваме много малко работи на съвременни писатели. Повечето заглавия са от класиката и са предназначени за частни библиотеки и колекционери. Обичате ли да четете, госпожице Харисън?

— Да, господине, обичам.

— И кои автори, ако мога да запитам, предпочитате?

— Класически или съвременни? — попита Мати. Този мъж с маниери на адвокат, носещ очарованието на старите времена, ѝ харесваше.

— Няма значение.

— Дикенс, Уилки Колинс, Тролъп, Стендал, Стивънсън, Киплинг — зарецитира тя. — Синклер, Драйзер, Колет, Фицджералд и всъщност всички останали, с изключение на Елинор Глин.

Той избухна в смях. Върна томчето на мястото му и каза:

— Мисля, че започваш да ми харесваш твърде много, Матилда.

— Наричайте ме Мати, моля. Мисля, че вие също ще ми харесате, господин Стърнхолт.

— Добре. Ще дойдете в понеделник в осем сутринта и ще започнете работа. О — добави той, — ще трябва да си купите няколко престилки, за да запазите дрехите си чисти.

Така започна кариерата ѝ в издателство „Стърн“.

Стърнхолт удържа на думата си и повиши заплатата ѝ на петдесет долара след първите две седмици, а в края на третия месец Мати получи допълнително възнаграждение за четири нови модела. Работата ѝ харесваше, чувстваше другите работници близки. И както

Никълъс Харви я беше посъветвал, използваше свободното си време да скицира навън или в стаята си, рисувайки нови картини. Два пъти седмично, в сряда вечерта и в неделя следобед, тя носеше последните си творби в апартамента на Харви. Той ги разглеждаше, коментираше, правеше бележки и ѝ задаваше нов проект. Мати настоя да му плаща и когато Никълъс отказа, тя настоя:

— Така е честно. Вероятно сега щях да съм на улицата, ако не бяхте вие. Така че вземете парите!

Той отстъпи, благодарен за допълнителните три долара седмично. Съпругата му очакваше второ дете, работата в Академията беше слабо платена, а той рядко успяваше да продаде някоя от картините си.

Когато получи допълнителното възнаграждение от Стърнхолт, Мати настоя да закупи един негов акварел, който много ѝ харесваше. Представляваше река при залез-слънце.

— Не мога да те оставя да ми платиш за това, Мати — възрази Никълъс.

— Искам я — отвърна тя — и нямам нищо против да я платя. — Пъхна двадесет долара в ръката му и каза: — Ще се видим в сряда.

После излезе и отнесе картината за рамка.

Това беше първата значителна придобивка в живота ѝ, освен няколкото вещи, които беше закупила, за да освежи стаята си. Окачи я на видно място, така че да се вижда още при влизане.

От страх да не остане отново без пари, отделяше настрана по пет долара всяка седмица. Криеше спестяванията си в заключена метална кутия под една дъска в пода на гардероба. Тридесет долара от допълнителното възнаграждение отидоха направо в кутията. Останалите двадесет похарчи за храна, нова лампа, няколко прекрасни синьо-бели чашки, които откри в магазин за вещи втора употреба, и за нова прическа.

Фризьорката със съжаление погледна дългата ѝ до кръста коса и каза:

— Скъпа, не е възможно да искате да се разделите с тази коса. Ще бъде срамно да се направи такова нещо с прекрасна коса като вашата.

— Искам я на черта!

— Можете да продадете косата си — колебливо подхвърли жената.

— Чудесно, ще я взема със себе си. А може би вие ще искате да я купите?

— Ще ви предложи нещо. Няма да ми плащате за прическата, а освен това ще ви дам и пет долара за косата. Става ли?

— Нека бъдат десет! Сега я отрежете.

* * *

Мати все още беше на верандата късно на следващия ден, когато Сара се върна от града. Искаше ѝ се да не се интересува от мнението на господарката си, но щом се прибра, слезе при старата жена и ѝ се представи:

— Какво ще кажете?

На Мати явно ѝ костваше огромно физическо усилие да се откъсне от гледката, или от мислите си. Очите ѝ с неохота се отместиха, ръката ѝ автоматично се протегна към цигарите.

— Какво има? — изхриптя тя.

Сара посочи косата и новите си дрехи.

— По-добре е! — отвърна Мати, запали цигара и се обърна напред. — Сега си сложи малко грим!

Секретарката се зачуди защо се притеснява. Никога нямаше да получи одобрението на тази жена. А и защо ѝ беше нужно това одобрение, запита се тя, докато сваляше покупките, които беше платила със собствени пари. Все пак трябваше да признае, че новата прическа беше подобрила външния ѝ вид. Косата ѝ беше подстригана малко над раменете, сресана на една страна, вместо разделена на път по средата, както я носеше през последните петнадесет години. Така изглеждаше по-млада и определено не беше „размъкната“.

Сара решително взе най-лошите си стари дрехи от гардероба, натъпка ги в найлонов плик и ги изхвърли. Вероятно Мати нямаше да хареса и новите дрехи, но тя не можеше да направи нищо повече. Харесваха ѝ нещата, които беше купила, и единствено това беше от значение за нея.

В кабинета откри, че Мати е оставила нови съобщения за записване. Седна, сложи слушалките, натисна копчето и зачака да чуе думите на старата жена. Разнесоха се обикновените смущения по лентата и ѝ се прииска Мати да купи нова апаратура. После се чу гласът ѝ:

— Ти си упорита и прекалено емоционална. И имаш навика да говориш истината на хората, а после да очакваш да получиш желанието от теб отговор. Но с мен няма да успееш, Сара. Обичам да мисля за нещата, преди да реша как се чувствам. Има прекалено много хора с ужасни истории за мащехи. Ако не друго, то поне трябваше да станеш по-твърда в резултат на тези преживявания. А сега... — Чу се как Мати поема дъх, после обръща някаква хартия. — Напечатай отговор на онзи идиот от Санта Фе, че ако исках след смъртта си да оставя колекцията си на галерията му, отдавна щях да съм се заинтересувала що за галерия е това. Също така му пиши, любезно разбира се, да се разкара.

Останалата част от лентата беше запълнена с още писма, главно делови отговори, едно до личния ѝ банкер в Манхатън и бележка до някаква жена от Хартфорд, на която поднасяше съболезнования по повод смъртта на съпруга ѝ. Името не говореше нищо на Сара, но Мати имаше много познати и приятели и често изпращаше бележки по повод на смърт или рождение, дори за годижи. Тя не обичаше да отговаря на всички писма, които получаваше, дори ако писмата я караха да кипи от гняв. Лично пишеше отговори много рядко, седейки в шезлонга в спалнята си с дъска за писане в скута и кутия от любимата ѝ хартия за писма на „Тифани“.

Цялата кореспонденция на Мати беше запазена и подредена в папки. Докато подреждаше писмата по дати, Сара беше открила писма отпреди 1928 година.

Имаше писма от редица известни хора, натрупали състояния. В случай, че Мати останеше без пари, продажбата само на едно от тези писма на търг би ѝ донесла доста тлъста сума. Но за жена, която можеше да получи половин милион долара за една картина от покойния ѝ съпруг, беше твърде съмнително да прибегне до продажбата на писма, писани от хора като Натаниъл Уест, Макс Ърнест или ДжакOMETI.

Повечето съдържаха благодарности за поздравления, които беше изпращала на писатели, музиканти, художници, фотографи, драматурзи, дори актьори. Очевидно ако видеше или чуеше нещо, което да ѝ хареса, тя даваше на автора му да го разбере. Почти всички писма, получени от тези хора, бяха пълни с оценки за нейната любезност.

Първоначално Сара беше изненадана от откритието, че господарката ѝ е посещавала почти всяко артистично събитие. Но когато се замисли, остана с впечатлението, че Мати не страдаше от угризения на съвестта, когато трябваше да подбере похвални думи и да ги напише върху листа. Много по-безопасно е да се напише писмо, вместо да се разговаря. Имаше малка вероятност да не бъдеш правилно разбран, когато излагаш мислите си с перо и мастило. В разговор винаги съществуваше вероятността интонацията и мимиката да променят смисъла на думите. А Бог знае, че Мати можеше да бъде много нападателна.

Сара привърши кореспонденцията, пъкна отговорите в пликове, сложи ги в кожена папка и ги занесе на възрастната жена да ги подпише.

Тя вдигна поглед нагоре и попита:

— Е?

— Абсолютно права сте — отвърна секретарката, като ѝ подаваше папката и химикала. — Не трябваше да казвам нищо за семейството си. Съжалих в мига, в който думите излязоха от устата ми.

— Друг път не го прави — посъветва я Мати, бързо слагайки заоблечения си подпис върху писмата. — Никога не прави неща, които да те карат да се намразиш. С тази прическа изглеждаш много по-добре. Роклята също е хубава. — Затвори папката и я отмести встрани. — Искаш ли да се разходиш с мен преди вечеря?

5

След като всички покупки бяха сложени на местата им, Мати се разходи из таванската стая, после седна в старото кресло в ъгъла с цигара в ръка и се загледа в триножника. Чудеше се какво да бъде първото нещо, което да нарисува след дългото прекъсване. Не беше хващала четката от деня, в който Гидиън Силвестър се свлече мъртъв на плажа. Впоследствие желанието ѝ да рисува се засилваше. Липсваха ѝ миризмата на бои и работата с четката. Копнееше за цветовете, за смесването на жълтото със синьото, което водеше до появата на зелено. Или за пурпурния нюанс, който придобиваше тъмночервеното, когато преливаше в кобалтовосиньо. Едва устояваше на желанието да види на платното пред себе си цветовете на огъня — бяло, жълто, червено. В главата ѝ се бяха натрупали множество форми, които само чакаха да излязат на бял свят. Но може би тези представи бяха изчезнали. Шест години бяха твърде дълго време за една възрастна жена. Вероятно след дългата раздяла с боите и четките, ръката и очите ѝ бяха загубили така упорито изгражданото съгласие помежду им. Дали нямаше като някоя отдавна излязла в пенсия примadona да се върне отново към изкуството си само за да разбере, че гласът ѝ вече не е същият? Това я плашеше. До този момент не се беше замисляла, че с временното си отказване от рисуването можеше да погребее таланта си. Сега всичко беше подредено и я чакаше, а тя се страхуваше. Не смееше да пристъпи към бялото платно от страх да не открие, че дарбата ѝ е изчезнала.

Осъзна, че съдбата ѝ се присмива с ужасна ирония — сега, когато най-последно имаше свободата да изрази личните си виждания върху платното, наистина не смееше да опита. Явно проклетият Гидиън Силвестър беше успял да я повлече със себе си в гроба. Сега въпросът беше дали тя щеше доброволно да се погребее. Мати излезе на терасата, остави вече догорялата си цигара в пепелника и веднага запали нова.

Матю обичаше да ѝ чете проповеди за вредата от тютюнопушенето и да я предупреждава за всички възможни болести, които могат да я сполетят заради цигарите. Беше твърде късно да се притеснява за това, помисли си тя и пое дълбоко тютюневия дим. Старостта можеше да я отнесе с точно същата вероятност, както и всяка от изброените гибелни болести. Не си спомняше някога да е боледувала — беше здрава като кон. Единствените случаи, когато беше лежала в болница, бяха, когато трябваше да роди. Не беше си чупила кост, не беше хващала дори грип. И докато всичките ѝ приятели, достигнали напреднала възраст, едва кретаха, станали жертва на артритата, ревматизма, инфаркта, аритмии и на разни други заболявания, тя продължаваше да се радва на добро здраве и да страда единствено от раздразнение, причинено от пукащите ѝ кости и отдавна загубилата еластичността си кожа. Не се тревожеше от вида на отпуснатата плът по бедрата, висяща като зле простряно върху отпуснато въже пране в тих ден. Същото беше положението и с мускулите на ръцете ѝ. Някога закръглените ѝ задни части сега приличаха на два спукани балона, прикачени към основата на гръбнака ѝ. Имаше смисъл в смъртта на старите хора — така се спестяваше на младите неестетичната гледка на остарелите тела. Кой на двадесет години би искал да му се напомня, че един ден ще изглежда като безформена маса, закрепена върху скелет от трошливи кости? Самата тя, докато беше млада, дори за момент не беше допускала, че ще свърши като една от онези древни човешки развалини, които предизвикват объркване у арогантната младост. Съзнанието ѝ беше същото както преди шестдесет години и ако отминаваше огледалата, без да се поглежда в тях, или не обръщаше внимание на голото си тяло във ваната, можеше напълно да забрави за възрастта си. Но нещата се усложниха. Като се прибави към това и суетността и гордостта от поддържането на добър външен вид, както беше казала на Сара, Мати се чувстваше задължена всяка сутрин да обръща внимание на себе си. Слагаше малко тъмни сенки и спирала на очите си, руж на бузите и червило на устните. Внимаваше да не прекалява с грима като много от познатите си, които ходеха така, сякаш са участници в някакъв непрекъснат маскарад. Господи, всички тези жени с напластен по лицето грим бяха направо ужасяващи! И нямаше да се вслушат, ако някой решеше да им каже, че с грима не трябва да се прекалява. Гримираха се по този начин близо половин век,

защо да се променят точно сега? Не искаше да я виждат на обществени места заедно с тях, затова ги канеше да я посещават във вилата в Кънектикът или тук. Така тя, като се изключи персоналът, щеше да бъде единствената, която трябва да ги гледа.

Съвсем ясно си спомняше как изглеждаше по времето, когато работеше за Стърнхолт. Виждаше се как пресича улицата с ясното съзнание, че мъжете, чакащи в автомобилите си да светне зеленият сигнал на светофара, се любоват на развятата ѝ коса и на краката ѝ, обути в копринени чорапи. Беше в отлична форма, доволна от живота и се чувстваше уверена в себе си и в разкриващите се пред нея перспективи.

В края на първата си година при Стърнхолт печелеше по седемнадесет долара на седмица. Беше му продала седем нови дизайна и беше започнала да събира ценни книги, като купуваше с отстъпка, разбира се, томчетата на издателството. Кутията за парите беше пълна, а Мати рисуваше все по-добре. Дори Никълъс Харви беше впечатлен от енергията и директността на представите ѝ.

Покрай посещенията си при семейство Харви се запозна с много от техните приятели, повечето от които също бяха художници. В дома им често ставаха събирания, на които всеки от поканените носеше нещо за ядене. Имаше случаи, когато на вечеря се сервираха шест десерта и нито едно основно ястие, така че гостите се задоволяваха с ябълкови бисквити и боровинков пай. Мати с нетърпение очакваше както уроците на Никълъс, така и петъчните събирания. На тях винаги имаше интересни хора, които охотно сядаха на пода, закрепяха чиниите с храна на коленете си и повеждаха разговор за всичко — от най-новите тенденции в модерното изкуство до обсъждане на местните политици.

Тя беше най-младата от групата на постоянните гости и една от малкото жени. Голяма част от вечерта помагаше на Джулиет Харви за децата или в кухнята, привързвайки се силно към дребната женица, която, изглежда, забременяваше веднага щом родеше поредното от децата си. През април 1929 година тя беше бременна отново и любимата тема за разговор на семейството беше огромната нужда от повече пространство. Тристаиният им апартамент не беше достатъчно голям за четирима, още по-малко — за петима души. Но не можеха да си позволят да се преместят на друго място.

И все пак беше щастливо време. Една част от гостите на семейство Харви печелеха доста добре. И една юнска вечер единодушно се реши всеки да даде своя дял в общата каса от спестявания, които щяха да послужат за преместването на семейството в по-широко жилище. Отначало съпрузите протестираха, но после се съгласиха и сред гостите тръгнаха празни пликосе и една шапка.

— Вие, приятели, трябва да се преместите — заяви Отър Стотън, един от най-възрастните и най-богати членове на групата. — Вечерите при Харви се нуждаят от повече пространство.

Думите му бяха посрещнати с наздравици от останалите осем души, които най-често присъстваха на петъчните събирания, където се хранеха с каквото Господ дал.

Когато шапката достигнеше до някого, той я вземаше и отиваше в хола, където добавяше своя дял към събраните пари, после се връщаше и подаваше шапката на следващия. Накрая шапката беше предадена на Джулиет, защото, както Отър каза, „тази жена заслужава повече, отколкото този мършав селяк може да й осигури“.

— Не зная — отвърна тя със зачервено и усмихнато лице. — Аз самата съм селянка, макар че идвам от Уисконсин.

Тогаваше се намеси Дали Бригс, репортер в „Трибюн“:

— Никой, който идва от Бруклин, не може да бъде наречен селянин. Срамота, Джулиет Харви! Протестирам от името на всички добри хора в Бруклин, задето се подценяваш така.

Когато отвориша пликосете, се оказа, че събраните пари са сто двадесет и два долара и петдесет и два цента.

— Кой негодник е сложил тези петдесет и два цента? — поиска да знае Истър Лофтъс, привлекателна художничка, която рисуваше невероятно отблъскващи картини.

Хюи Дикинсън, друг ученик на Никълъс, срамежливо вдигна ръка.

— Имах няколко долара и петдесет и два цента — обясни на групата той. — Задържах малко пари за такси.

— Не се нахвърляй върху скъпия Хюи — намеси се Джулиет, после развълнувано им благодари. — Вие всички сте толкова добри приятели! — каза тя и избърса очите си с опакото на ръката си, тъй като от спалнята се чу плачът на бебето.

— Сега трябва да намерим подходящо място за тези хора — каза Отър. — Кой се наема доброволно да потърси жилище?

Истър бързо отвърна:

— Аз.

— Мисля, че аз също бих могъл да помогна — добави Голи Гордън, най-сериозният и най-преуспелият от художниците.

— Аз ще помагам след работа — каза Мати.

— И аз — присъедини се Хюи Дикинсън.

— Дватамата с Голи сигурно ще се справим — каза Истър, — но ако ни потрябваш, ще ти се обадим в издателството, Мати. Същото се отнася и за теб, Хюи.

Ето така участниците в петъчните сбирки намериха за Харви голям апартамент с три спални на Шестдесет и осма улица и помогнаха на семейството да се нанесе в него. Всички взеха участие в опаковането и натоварването на багажа в наетия камион и направиха от събитието празник. Художниците поработиха в новия апартамент, използвайки стените като огромни рисувателни платна. Всичко останало беше боядисано с двоен пласт бяла боя, преди мебелите да бъдат поставени на новите им места. След като и последните кашони бяха пренесени на третия етаж и камионът беше върнат, десетте уморени помагачи се настаниха във всекидневната да си хапнат от спагетите, приготвени от Джулиет.

Седмица по-късно се проведе първото събиране в новия апартамент. И Отър Стотън доведе свой приятел на име Гидиън Силвестър.

— Бяхме съученици с този момък в Ейвън — обясни Отър, докато го представяше. — Тогава той има безразсъдството да се изкачи на катедралата „Св. Павел“. И мислите ли, че успях да се отърва от него с постъпването си в Йейл? Не. За мое щастие Гидиън напусна след първата година. После, живея си аз живота, щастлив, че съм се спасил, и кой, мислите, се опитва да ми пробута картините си? Това младо копеле. — Той се засмя, прегърна приятелски през рамото високия мъж до него и след като го запозна с всички останали, добави: — Е, това са моите приятели, Бъди. Дръж се прилично.

Мати не беше особено очарована от този нов член на групата. Но тогава малко хора бяха в състояние да я впечатлят, особено пък — мъже. Когато проявяваха някакъв интерес към нея, както се случваше

от време на време, тъй като постоянните членове често водеха свои приятели на сбирките, тя използваше своя ръст, дълбокия си глас плюс безразличие, за да ги обезкуражи. Не че не харесваше по-голямата част от приятелите на Никълъс Харви, просто беше решила да остане необвързана и следователно — спасена.

Затова когато Гидиън Силвестър приближи с чинията си до дивана и се настани до нея, Мати се държа любезно, но хладно. Това, изглежда, ни най-малко не го обезкуражи. Впусна се в дълъг, наистина изключително забавен монолог за своето детство и тя се разсмя, въпреки намерението си да не го прави.

— Трите ми по-големи сестри бяха твърде засегнати — каза той, — когато накрая решително им заявих, че няма да позволя да ме напъхат в рокля. Размахвах заплашително юмруци пред лицата им и ги наричах с всички обидни имена, които ми идваха наум. Ужасно обидни неща като, „вонящи гнили ябълки“ и „лигли“ — последното според мен беше много точно подбрано, а най-добрата ми обида беше „задници“. Точно крещях „задници“ с пълно гърло, когато в стаята влезе майка ни, за да провери за какво е целият този шум. Всичко, което чу, беше „задници“ и въпреки че стоях навлечен в официалната рокля на Емили, тя ме сграбчи за ухото и ме изведе навън, за да измие устата ми с одеколон. Господи! Няма нищо по-отвратително от гаргарата с одеколон. Както и да е, момичетата, мислейки, че ще им се размине, започнаха да се смеят и да се поздравяват, когато мама повтори процедурата с одеколona с всяка една от тях. Сега вече беше мой ред да се смея, въпреки че продължавах да стоя в бяла празнична рокля на волани.

Гидиън Силвестър беше висок метър и деветдесет, имаше светлокестенява коса, високо чело и дори приятни черти. Мати предполагаше, че някои жени биха го намериш за симпатичен, но тя самата не преценяваше мъжете от тази гледна точка. Тялото му беше високо и слабо. Всички дрехи му стояха чудесно. Зъбите му бяха блестящи, здрави и бели. Дланите и стъпалата му бяха смешно големи. Но най-доброто нещо у него беше разказваческата му дарба. Притежаваше способността да повтори някоя история с всичките ѝ детайли, и то така забавно, че започнеш ли веднъж да приказва, трудно можеше да му се устои.

— А ти? — попита той накрая, вдигайки кафявите си очи към нея. — Коя е Матилда Харисън и откъде идва?

— Ти не искаш да разбереш — отвърна му с обичайния си обезкуражаващ маниер.

— Ако не исках, нямаше да питам. Хайде, признай си. Каж ми всичките си тайни.

— Не вярвам, че ще го направя — отвърна тя и понесе празната си чиния към кухнята. — По-добре ще е да си вървя — каза на Джулиет, която разпределяше пая в чинии.

— Още не си изяла десерта си — разочаровано изрече тя. — И откога си започнала да си тръгваш преди десет в петък вечерта?

— Ще ми трябва повече време, за да се прибера у дома сега, когато живеете далече — неубедително отвърна Мати. Не знаеше как да си обясни притеснението, което я обземаше в присъствието на Гидиън Силвестър.

— Хайде — настоя домакинята, — много добре знаеш, че Истър минава точно край квартирата ти. Тя ще те откара. Не си тръгвай.

Мати погледна дребното добродушно лице на Джулиет и реши да ѝ каже истината.

— Заради онзи приятел на Отър е. Изнервя ме.

— Е, не можем да допуснем това. Помогни ми да поднеса пая и после ще се нагърбя с ролята на твой бодигард. Няма да позволя на някой новодошъл да те преследва. Ти си от постоянните членове на групата, детенце. Вземай тези чинии и тръгвай.

Мати остана. Гидиън Силвестър направи още два опита да я заговори, но и двата пъти Джулиет му попречи, и накрая се премести при Дани Бригс и Голи Гордън, които водеха разгорещен спор за използването на цветове и блокови форми от Утрильо.

— Какво искате да кажете с „блокови форми“? — попита неочаквано Гидиън Силвестър и така се включи в спора. — Само защото рисува предимно улични сцени и сгради, всичките предимно правоъгълни, не означава, че има „блокови форми“.

Тримата мъже продължиха, спорейки повече за семантиката на термина, отколкото за стила на художника.

— Той те харесва — прошепна Джулиет на Мати.

— Обаче аз не се интересувам от него.

— Как може хубаво момиче като теб да си няма приятел?

— Не съм хубава. Просто съм много висока и различна от другите.

Джулиет се засмя.

— Ти си висока и красива. — Понижи глас: — Да не би да си преживяла разочарование с някое момче? Затова ли си толкова нервна, когато пристигне нов мъж в групата?

— Нещо такова — неохотно ѝ отвърна. Не желаше да говори за Ейвъри Мун.

— Не всички са лоши. Нито пък всички са добри. Но виж моя Ники. Той е най-прекрасният човек, който някога се е раждал на земята.

— Вярно е — съгласи се Мати. — Но на мен ми се струва, че мъже като Ник са или женени за чудесни жени като теб, или никога не се появяват там, където съм и аз.

— Може и да не разбереш, когато някой го направи. Не даваш шанс на никого да разбере това, а най-малко на себе си.

— Аз съм на осемнадесет години. Защо ми е мъж?

— Права си, но въпреки това е по-приятно с мъжете. — Джулиет потърси с поглед съпруга си и лицето ѝ светна от любов.

Мати се възползва от момента, за да погледне към Гидиън Силвестър. Той улови погледа ѝ и се усмихна. Тя незабавно отмести очи. Нямаше значение какво казва Джулиет, не се нуждаеше от мъж.

Мати се намести в стола си. За момент изпита раздражение при спомените си. Само ако беше послушала интуицията си, нещата щяха да се развият другояче. Но това сега не ѝ беше от полза и не ѝ носеше удовлетворение. И ако трябваше да бъде искрена — а защо не, след като никой не подлагаше на преценка мислите ѝ? — всичко, което се беше случило, вероятно беше предначертано. Твърде често Бог наказваше хората със съдба, която заслужаваха. А тя заслужаваше Гидиън Силвестър. Наистина, трябваше му много време, за да я спечели, и този факт определено я караше да изпитва задоволство. Мати не беше едно от онези млади момичета, които само приказваха за кариера, но тайно се надяваха, че няма да се наложи да се издържат сами. Не, тя искаше да рисува. Действително нямаше голям избор, защото нуждата ѝ да улавя представите, да отразява пътешествието си през времето, беше главната ѝ движеща сила. Тази нужда не я напускаше дори когато спеше. Рядко ѝ се случваше да види нещо и в

главата ѝ да не възникнат идеи за начините, по които да използва светлината на някое място, или да създаде игра на сенките на друго, за да се получи картина, която да бъде част от цялостния ѝ творчески път.

Нито за момент не беше допускала, че работата ѝ в издателството ще продължи дълго. Засега тя беше нещо необходимо за нейното оцеляване, докато талантът ѝ на художник не ѝ позволи да живее от избраната от нея работа. Никога не изпита съмнение в способностите си. Беше много добра. Хората, които никога не я бяха лъгали и чието мнение тя ценеше, непрекъснато я убеждаваха в таланта ѝ. Никълъс Харви беше единият от тях, Отър Стотън, преуспяващият портретист, бе другият, а колкото и странно да ѝ се виждаше младият Хюи Дикинсън, нейният състудент, беше третият.

Той беше мил и много стеснителен млад мъж, но талантлив художник. Когато Мати за пръв път видя някои от работите му, почувства как сърцето ѝ трепва. Младежът работеше главно с темперни бои, използвайки бялото като основа. Рисунките му бяха до такава степен реалистични, че приличаха на фотографии. Но все пак те си бяха картини, и то толкова реалистични и наситени с напрежение, че тя трябваше отново да погледне младия човек пред себе си, за да се увери, че не е пропуснала да забележи някое негово специално качество. Не, това си беше просто Хюи, който винаги се нуждаеше от подстригване, със зъби, немити от няколко дни, и с износени дрехи. Въпреки външния си вид двадесетгодишният Хюи рисуваше така, сякаш е бил жив при самото сътворение на света — усещаше точно начина, по който стръкчето трева се накланя под лекия ветреца, по който светлината пада върху дългата женска коса и се отразява от нея, по който пясъкът попива водата. Цял живот беше създавал картини, в които човекът беше второстепенен елемент от общия план. Ако рисуваше деца, играещи на плажа, те ставаха така неделими от този плаж, както пясъка и водата. Решеше ли да нарисова прозореца на спалнята си, пресъздаваше върху картината и всичко от двете страни на този прозорец — олющената боя на перваза, пукнатината на едното стъкло, изцапаните с боя избелели завеси. Хюи беше роден художник.

Господи! Мати попи очите си със салфетката. Трябваше да се омъжи за Хюи.

6

— Мога ли да ти задам един въпрос? — каза Сара, приближавайки до Карл.

Шофьорът, гол до кръста, с навити до коленете крачоли, чистеше пясъка на плажа. До него бе подредена купчина камъни.

— Какъв? — полита той, без да вдигне глава.

— Как дойде да работиш при Мати?

— Защо? — В гласа му се прокрадна подозрение и Карл се изправи.

— Просто се чудех.

— От това, което напоследък чувам, излиза, че се чудиш за много неща — каза мъжът и най-после я погледна.

Тя се опита да се усмихне:

— Любопитна съм по природа.

Той не отговори на усмивката ѝ.

— Може би прекалено любопитна.

— Може би. — Беше твърдо решена да не позволи на резервираното му държание към нея да я обезкуражи. — Не искаш ли да ми кажеш?

— Няма какво толкова за разказване. — Извади парцала, който постоянно се намираще в задния му джоб, и избърса лицето си. — Когато се върнах от войната във Виетнам, нямаше къде да отида, а и не бях привикнал към цивилна работа. Мати ме нае.

— Откъде я познаваш?

— С дядо ми бяха приятели. Е, достатъчно ли ти е това, или искаш да научиш повече?

— Защо си толкова ядосан?

— Ядосан ли? Защо да съм ядосан? Три години се бих за страната си, правех неща, които нямат разумно обяснение, накрая се върнах у дома и бях третиран като отрепка. Защото това беше гадна и мръсна война и ние изобщо не е трябвало да участваме в нея. Дори приятелите ми сякаш се гнусяха да приемат трениран убиец в

домовете си. Освен всичко това, имах и един малък проблем — продължавах да мисля, че всичко, което виждам, е умело замаскирана бомба или че в клоните на дърветата или под прозореца ми се крият виетнамци. Сестра ми се обади на Мати и тя заяви, че един Харви винаги е добре дошъл в дома ѝ. Така започнах работа при нея. Мога ли вече да си гледам работата или има още нещо, което искаш да научиш?

— Нямах намерение да те разстройвам — меко каза Сара.

— Госпожице — уморено отвърна Карл, — защо не се разкараш и не ме оставиш на мира?

— Съжалявам — прошепна тя и понечи да си тръгне.

— Не ми пука за съжаленията ти — каза равнодушно шофьорът и се наведе да вдигне още няколко камъка.

— Върви по дяволите! — Ядоса се тя и си тръгна, сподирена от смеха му.

Чувстваше се глупава и непривлекателна. Защо винаги, когато реагираше остро на някоя проява на нелюбезност, започваше да търси недостатъците си? Нямах ли най-после да престане да се упреква? Нещо постоянно ѝ повтаряше, че хората се отнасят зле с нея, защото е грозна и ѝ липсва чар. Беше съвестна и упорита, работеше като вол. Никога не беше хранила илюзии по отношение на външността си, убедена, че когато хората са любезни с нея, то е, защото са успели да видят чудесните качества, които се криеха зад безличния ѝ външен вид. Беше напълно уверена само в силата на мисълта си, в своята интелигентност. Фигурата ѝ беше хубава и стегната, но не привличаше веднага вниманието. Освен това Сара се чувстваше по-добре в дрехи, които ѝ позволяваха свободно да се движи, а не в такива, които подчертаваха тялото ѝ. Гримът също не ѝ подходеше. Никога не се научи да се гримира така, че да не прилича на клоун, затова накрая престана да си слага.

Бившият ѝ съпруг Рей ѝ правеше комплименти в началото, възхищаваше се от очите и от тена ѝ. И тя, наивничката, глупачката, му беше повярвала. Комплиментите престанаха в мига, в който се съгласи да се омъжи за него. Разговорите помежду им — също. Сякаш след като веднъж беше получил съгласието ѝ, той беше загубил интерес към нея. Беше се превърнала в придатък към живота му още преди сватбата. Придатъци за Рей бяха съпругата и всички останали членове на семейството, хората, които бяха добри единствено да приемат и

изпълняват нареждания. Защо смяташе, че на нея ѝ харесваше изискването му топлата вечеря да е поставена на масата в минутата, в която той прекрачи прага на стаята или пък да прави секс винаги когато на него му се приискаше, Сара не можеше да отговори. Борбата помежду им започна минути след брачната церемония и продължи до онази сутрин, когато тя заяви:

— Можеш ли да отгатнеш, Рей? Днес се изнасяш от тук.

— И без това смятах да го направя — отвърна ѝ той.

Въпреки че това не беше вярно и Рей беше доволен от семейния живот, Сара се почувства унижена.

Изчака го да приготви двата куфара с дрехите и да замине, и като луда тръгна из апартамента, събирайки в кашони и най-дребните вещи, останали от него. После остави кашоните пред вратата и когато съпругът ѝ се върна за нещата си, тя само му ги посочи. Той направи няколко курса между кашоните и колата си и си тръгна, без да каже нито дума. Шест месеца по-късно получи развод и започна от там, откъдето беше спряла. Беше минала само година от сватбата, а вече беше разведена. От съпруга ѝ останаха само едни слипове, забравени в коша за мръсно бельо, които тя хвана с късче тоалетна хартия и изхвърли в кофата за боклук, и едно почти празно шише одеколон, от миризмата на който ѝ се повдигаше и до днес.

Поне можеше да казва, че е била омъжена. Не беше жена, която никой никога не е пожелавал, макар че да бъдеш желана от Рей едва ли можеше да се смята за чест. Сестра ѝ например никога не беше проявявала желание да се омъжи. Харесваше мъжете, но не толкова, че да се примири с ежедневно присъствие на някого около себе си.

— Да бъда проклета — често казваше тя, — ако се съглася да играя ролята на обвързана с документ прислужница, само за да си осигуря постоянното присъствие на някой мъж. Виж татко! Той е чудесен пример за обвързан прислужник, нищо, че е мъж.

Сара все още не беше напълно изоставила надеждата, че един ден може да срещне мъжа, който ще държи на нея и ще се съгласи да прави компромиси. Не беше много вероятно да се случи, но тя не губеше надежда. В края на краищата човек никога не знае какво го очаква в живота.

— Карл да не е внук на Никълъс Харви? — попита Сара на вечеря.

— Така! — Мати разтегна устни във вълча усмивка. — Значи си разговаряла с него.

— Трудно бих го нарекла „разговор“. Попитах го как е постъпил на работа при теб и за мое най-голямо нещастие получих отговор.

Възрастната жена се засмя — победоносно, би казала секретарката.

— Но все пак ти отговори, нали? Казах ти, че ще го направи.

— Каза ми да се разкарам. — Изчерви се тя.

— Точно в стила му. — Мати отпи от виното си и попита: — Привлекателен е, нали?

— О, моля. — Сара направи физиономия.

— Каквото и да е държанието му, не можеш да отречеш, че Карл е привлекателен мъж.

— Няма да признавам нищо. Между другото, какво се случи с Никълъс Харви?

— Какво искаш да кажеш с това „какво се случи“? Остаря и умря. Какво, по дяволите, си мислиш, че става с хората? Какъв тъп въпрос!

— Защо да е тъпо да питам за някого? Откъде да знам какво е станало с него?

— Ако беше жив, щеше да е на деветдесет и две години — студено отвърна Мати.

— Това е най-прозаичното нещо, което някога съм чувала.

— Със сигурност не е. Ако Никълъс Харви не беше умрял, сега щеше да е на деветдесет и две години.

— О, господи! — прошепна Сара и набоде една пилешка хапка на вилицата си.

— Струва ми се, че Карл е хлътнал по теб.

— Не ми харесват грубияните. — Младата жена отново се изчерви.

Мати се засмя.

— Ето че пак проявяваш прекалена чувствителност.

— А ти си прекалено трудна.

— Аз? Трудна? Не мисля така, скъпа. Страхувам се, че имаш твърде опростена представа за това, какви трябва да бъдат хората. Аз лично винаги съм отказвала да се държа по начина, който останалите

смятат за правилен. Научи се да се приспособяваш, Сара. Толкова си млада, а си прекалено консервативна.

— Не съм толкова млада.

— Продължаваш да ми го напомняш.

— Е? Кога и как умря Харви?

За момент възрастната жена се загледа в нея, после така се разсмя, че чак се закашля. Когато кашлицата ѝ попремина, тя отпи от виното и отвърна:

— Ще ти кажа след вечеря. Сега млъкни и ме остави да се нахраня.

Седнала в люлеещия се стол на верандата с цигара и чаша коняк, Мати дълго гледа прекрасния залез. Накрая започна:

— След провала на стоковата борса през 1929 година и след първата вълна самоубийства нещата се поуталожиха и ние всички решихме, че можем да продължим да живеем като преди. Все още работех в издателството. Точно преди Коледа господин Стърнхолт събра целия персонал...

Всяка година на Коледа господин Стърнхолт изнасяше кратка реч, преди секретарката му, госпожа Блум, да раздаде пликовете с премиите. Този път, щом всички се настаниха, той каза:

— Независимо от това, което се случва, за нашите книги винаги ще има добър пазар. Винаги ще има заможни колекционери. Винаги ще има богати хора. Търсенето може и да е поспаднало малко, но не виждам причина за паника. Тази компания е платежоспособна и лично аз не съм имал загуби на пазара. Смятам, че имате право да знаете каква е позицията ми, след като материалното ви положение зависи от мен. Действително някои от предварително направените поръчки бяха отменени, но повечето бяха изпълнени и за тях ни беше заплатено. Премиите не са толкова големи, колкото ми се иска, но ще продължа да разделям с вас печалбите на издателството. Желая ви весела Коледа и щастлива Нова година.

Под гръм от аплодисменти майсторът Норм Хърш поднесе на господин Стърнхолт подаръка, купен от работниците в издателството — сребърен поднос, на който беше гравирано: „От вашите приятели, персоналет на издателство Стърн“.

Бяха сервирани сандвичи, кексчета и кафе, после всички си тръгнаха по-рано заради празника.

Семейство Харви организираха празнично парти за всички постоянни членове на групата, които нямаха семейства или пък не можеха да си позволят да пътуват до дома си. Мати прекара цялата сутрин на двадесет и четвърти декември, опаковайки подаръци. После излезе навън, за да направи няколко скици. Снегът вече се топеше. За разлика от други години този път в магазините нямаше тълпи от купувачи, оставили купуването на подаръци за последния момент. По улиците преминаваше по някой самотен минувач. Нямаше и помен от миналогодишната навалица. Докато скиташе по разкаляния булевард, тя си спомни за семейството си. Чудеше се дали баща ѝ е запазил състоянието си през Голямата криза. Питаше се дали понякога си спомнят за нея и дали се питат какво се е случило с дъщеря им. Какви ужасни хора! Сигурно им се искаше да е мъртва. На нея пък ѝ се щеше семейството да се е разорило. Всъщност нямаше да е несправедливо, ако родителите ѝ се окажеха на улицата само с два кифара и неколкостотин долара. Напротив, щеше да е напълно заслужено! Мати вървеше и надничаше през витрините в празните магазини, където продавачките скучаеха.

Започна да вали и тя се прибра в квартирата си, без да е отворила скицника. Когато прекрачи прага на входната врата, хазяйката ѝ, госпожа Уебстър, надникна през вратата на стаята си, сякаш я очакваше, и каза:

— Весела Коледа, Мати. Ще пийнеш ли една чашка с мен?

Изненадано от тази рядка проява на внимание, младото момиче отвърна:

— Разбира се, ще бъде чудесно. Нека само да си оставя палтото.

— Ще те чакам, скъпа.

Апартаментът на госпожа Уебстър беше на партера. Беше претъпкан с вещи — порцеланови кукли, един пиринчен пепелник, възглавнички с копринени ресни, масивна махагонова мебел.

— Сядай — каза закръглената възрастна жена, подаде ѝ една чаша и се настани в любимия си стол.

Напитката беше прекалено сладка, но Мати отпиваше от нея, оглеждайки стаята. Погледът ѝ се спираше на огромния кожен албум,

рисуваната чиния по случай коронасването на Джордж V и гравираното на ръка ветрило от слонова кост.

— Имате много интересни неща — с усмивка каза тя.

— Да — отвърна гордо госпожа Уебстър. — Водила съм добър живот.

— Наистина ли?

— Да. Господин Уебстър ми липсва, но той така страдаше, че за него смъртта беше избавление.

— Кога е починал?

— Преди единадесет години. Беше много добър и работлив човек и ме остави напълно осигурена. Бог да го благослови. — Тя погледна към една интересна поставка, после към Мати и каза: — Ще ти кажа защо те поканих, Мати. Загубих една от най-добрите си наемателки, госпожица Пъркин. Живееше при мен от момента, когато съпругът ми почина и започнах да давам стаи под наем. Наистина ще ми липсва. Но сама жена не може да си позволи да бъде сантиментална и това е тъжната истина. Апартаментът на госпожица Пъркин е на втория етаж, точно над моя. Има спалня и самостоятелна баня. Мисля си, като те гледам, че имаш постоянна работа, да предложи първо на тебе да се преместиш там. По-широко е, отколкото в стаята ти на третия етаж. Но наемът е по-висок.

— Колко?

— Ще трябва да го обсъдим. Защо не се качиш на втория етаж да погледнеш. Ако ти хареса, ще видим дали ще успеем да се споразумеем.

Госпожа Уебстър ѝ подаде ключа и Мати тръгна по стълбите. В мига, в който отвори вратата, разбра, че иска да направи смяната, стига, разбира се, наемът да не е прекалено висок. Двата прозореца на всекидневната гледаха към улицата, имаше достатъчно светлина и камината работеше. Спалнята беше малка, но подходяща. А най-големият лукс беше банята. Ако наемеше този апартамент, първо щеше да се наложи да изтърка хубаво мръсотията от ваната, за да може да я ползва. Нямахше да е необходимо да слиза на пръсти на долния етаж, ако ѝ се приходеше до тоалетната посред нощ. С боя, нови пердета и с вкус подобрите ѝ вещи мястото щеше да стане доста приветливо.

— Колко ще искате? — попита, щом върна ключа на госпожа Уебстър.

— Седни, скъпа. Допий си напитката. Искам да помисля малко.

Мати седна и покорно отпи от подобната на сироп течност в чашата.

— Досега си ми плащала по три и петдесет и нито веднъж не съм ти повишавала наема. Стаите на госпожица Пъркин са по-големи и са обзаведени. Какво ще кажеш за десет долара на седмица?

— Не мога да си го позволя. Прекалено много е за мен.

— Колко можеш да плащаш?

— Вероятно ще мога да отделям по шест долара.

— О, скъпа моя, това наистина не е достатъчно.

— Ами ако ви предложи да ви помагам? Трябва да е много трудно да се грижите сама за цялата тази къща. Какво ще кажете да ви плащам по шест долара и да събирам кошчетата за боклук вместо вас, а също и да мия главното стълбище веднъж на два дни? Освен това ще платя за пребоядисването на стаите.

— Не зная — колебливо отвърна госпожа Уебстър.

— Вижте какво — каза Мати, решена да вземе апартамента. — Нека да бъдат шест и петдесет и ще събирам боклука, ще мия стълбището и ще ви помагам за всички допълнителни работи.

Хазяйката широко се усмихна и рече:

— Скъпа, ти спечели.

— Кога мога да се нанеса?

— След първи. Ако междувременно научиш, че някой се интересува от стаята ти, ще ми кажеш, нали?

— Разбира се. Благодаря за питието — отвърна тя и радостно се втурна нагоре по стълбите.

Беше планирала да прекара поне час в четене на „Сбогом на оръжията“, подаръка, който сама си беше направила за Коледа, но беше прекалено възбудена. Трябваше да изчака само една седмица, а въпреки това ѝ се щеше да се премести на долния етаж веднага. И да изчака, докато дойде време да съобщи на Харви! Сега вече щеше да може да посреща гости. Щеше да покани Истър и Отър, и Дани, и Хюи, и Голи, и всички останали постоянни посетители на сбирките.

Нещата се нареждаха чудесно. От издателството получаваше по двадесет и два долара на седмица, спокойно можеше да отделя седем от тях за наема. За съжаление идеите ѝ за ново оформление се бяха изчерпали, но затова пък ѝ хрумна как да се икономисва от времето за

работа, за което Стърнхолт ѝ плати петдесет долара. Предложението ѝ беше следното: работните места да бъдат разположени така, че книгите да минават по една директна линия през всички етапи на обработка, вместо да се губи ценно време в разнасянето им напред-назад.

— Не зная как не ми е хрумвало досега — беше казал той и я беше погалил бащински по главата. — Колко умно момиче си ти, Мати!

А сега щеше да си има и собствен апартамент!

Пристигна в жилището на семейство Харви горяща от нетърпение да сподели новината с тях, но когато Джулиет ѝ отвори, бледото ѝ лице подсказа на Мати, че нещо ужасно се е случило. Очите на дребната женица бяха зачервени от плач. Зад нея се виждаше Никълъс, отпуснал се на дивана и обхванал глава с ръце. Истър и Хюи седяха до него. Изглеждаха много разстроени.

— Какво се е случило? — извика разтревожено момичето.

— Отър е мъртъв — отвърна Дани Бригс. — Загуби всичките си пари. Самоуби се.

— О, не! — Гърлото ѝ пресъхна, стомахът ѝ се сви, коленете ѝ се подкосиха и трябваше да седне на пода, за да не падне. Отър Стотън вече го нямаше. Този умен, добър човек, който така ценеше работите ѝ и проявяваше такова милосърдие към приятелите си, вече не беше между живите. Неволно се запита дали приятелят му Гидиън Силвестър е разбрал за смъртта му и ако е разбрал, как я е приел. Двамата изглеждаха много близки, независимо от непрекъснатото заяждане помежду им.

— Погребението е утре — каза Истър.

Никълъс Харви зарида. Истър го прегърна. Хюи не откъсваше поглед от сплетените си ръце. Джулиет стоеше и безпомощно гледаше съпруга си. Накрая седна на пода до Мати и прошепна:

— Бедният Ники. Той обичаше Отър.

— Всички го обичахме — отвърна тя с пресъхнали устни.

— Той беше героят на Ники. Ужасно е.

Гидиън Силвестър беше сред опечалените, присъстващи на погребението. Мати веднага го забеляза. Извисяваше се над всички с високия си ръст. Седеше на една от предните скамейки в църквата

заедно с останалите от семейството на Отър. Истър Лофтър реши веднага след службата да поднесе съболезнованията си на Гидиън, което ѝ се стори много странно. Тя се колебаеше, не беше сигурна в протокола, тъй като за пръв път присъстваше на погребение. За нейно съжаление Гидиън Силвестър приближи до нея и ѝ каза:

— Много мило от твоя страна, че дойде.

Не знаеше защо, но това я подразни. Стори ѝ се прекалено нагло от негова страна да ѝ благодари за присъствието, след като не беше член на семейството, а просто приятел на Отър. Според нея единствено най-близките роднини имаха правото да правят подобни забележки.

— Защо се държиш така, сякаш си вдовицата на Отър? — гневно прошепна тя.

— Той беше най-добрият ми приятел.

— Не ме е грижа, дори двамата да сте положили кръвна клетва на осемгодишна възраст. Ти си просто един надут палячо. — Мати се обърна рязко и тръгна към изхода на църквата.

Част от участниците в петъчните вечери се уговориха да отидат в апартамента на Отър след погребението. Госпожа Стотър беше помолила Никълъс да покани всички приятели на Отър да присъстват на помена.

Мати едва беше прекрачила прага на апартамента, когато Гидиън Силвестър се насочи право към нея.

— Малко си нервна, сестричке! — ядосано започна той, застанал на сантиметри от нея. — Коя си ти, че да ми говориш по този начин?

— Мога да ти приказвам каквото си искам — вбесено отвърна тя. Ако този човек искаше да се скарат пред всички присъстващи, и то в неподходящ момент като този, щеше да му даде да се разбере. — А ти кой си, че да узурпираш правата на хората и да се представяш за член на семейството? Арогантен глупак!

— А ти си самоуверено устато хлапе!

Погледна зачервеното му от гняв лице и каза:

— Направи ми една услуга! Дръпни се от мен! Никак не ми харесваш!

* * *

— С тези думи — продължи разказа си Мати, — аз се извърнах, за да се оттегля и ударих главата си в отворената врата на кабинета. — Тя се засмя и отпи от коняка си. — Каква сцена! Когато се съвзех, кой мислиш, че поставяше мокра кърпа върху цицината на челото ми? Проклетият Гидиън Силвестър, разбира се.

— Какво се случи после?

— Знаеш ли какво? Напомняш ми на някое голишарче, което с отворена човка нетърпеливо чака майка му да пусне поредната хапка в ненаситното му гърло. Невероятно си лакома и що се отнася до научаването на любопитни неща, устата ти е винаги широко отворена.

Сара се засмя:

— Не е моя вината, че разказваш толкова интересна история, нали?

Възрастната жена въздъхна и разклати остатъка от коняк в чашата, сякаш се чудеше дали да продължи или не. Накрая каза:

— Ще се върнем към тази история в неделя, след като момчетата си заминат. В момента не съм в настроение да продължа.

— Вината в мен ли е?

— Господи! Не, не е в теб! Ще престанеш ли с това? Говорих достатъчно за тази вечер. Ясно ли е?

— Тогава ще се оттегля.

— Чудесна идея.

Секретарката се изправи и за голяма изненада на Мати се наведе, целуна я по челото и промълви:

— Ти си голяма проклетница, но все повече и повече ми харесваш.

Мати объркано се усмихна:

— Върви си сега. Ще се видим сутринта.

— Сигурна съм, че ще искаш да ме огледаш, преди синовете ти да пристигнат.

— Дяволски права си! Няма да ги оставя да си мислят, че съм наела някое хипи да работи при мен.

— Лека нощ, Мати — каза Сара и влезе вътре, като безшумно притвори вратата зад гърба си.

— Направи ми една услуга — каза Мати. — Намери Карл и му кажи да посрещне обедния ферибот. Доколкото познавам Гиди, сигурно ще остави колата си на някой паркинг, преди да се качи на ферибота, защото се страхува да пътува с колата си през водата.

Сара се запита дали тя не се опитва целенасочено да я изпречва пред погледа на Карл. Като се има предвид, че старата жена винаги лично даваше нарежданията си на своите подчинени, изглеждаше странно да натоварва нея с тази задача.

Карл беше край къщата. Режеше цветя и внимателно ги поставяше в кошница. Младата жена го наблюдава известно време, после попита:

— За какво са тези цветя?

— По дяволите! Отново ти! За масата са. Разбра ли?

— Момче! — насила се усмихна Сара. — Наистина обичаш да си сред хората, нали? Мати иска да посрещнеш обедния ферибот и да вземеш Гиди и Матю.

— Чудесно. Нещо друго?

— Нищо — отвърна и му направи знак да замълчи. — Зная какво ще ми кажеш: „Сега се разкарай! Остави ме да си гледам работата“. — Обърна се, мърморейки под носа си: — Какъв негодник!

— Хей! — спря я той.

— Какво? — Извърна се и срещна погледа му. — Сам ли искаш да го кажеш?

Погледът му бе унищожителен.

— Искаш ли рози за стаята си?

Сара се стъписа и колебливо отвърна:

— Защо не?

— Добре. — Мъжът отново защрака с градинарските си ножици.

Тя не измисли какво друго да каже, затова тръгна към къщата. Отвори вратата на кухнята. Мати и Бони седяха до масата и

господарката определяше менюто за уикенда, поглеждайки често стария часовник на ръката си. Сара си сипа кафе.

— Ще се кача на тавана за два часа — уведоми ги Мати. — Бони, напомни на Глория да сложи чисти чаршафи в двете гостни и да добави още една голяма кърпа в банята на Гиди.

— Ще искаш ли нещо от мен? — попита я секретарката, щом тя се надигна от стола си.

Старата жена я изгледа изпитателно и каза:

— Да. Ела с мен.

Когато се озоваха в таванската стая, ѝ посочи креслото и каза:

— Седни тук.

Сара направи каквото ѝ беше казано. Беше изумена.

— Отпусни се и се чувствай удобно — посъветва я Мати и постави чист лист върху статива.

— Ще ме рисува ли?

— Ще се опитам. — Започна да остри няколко молива и сякаш между другото попита: — Що за човек беше съпругът ти?

— Какво по-точно те интересува?

— Всичко. — Старата жена почти незабележимо се усмихна и навлече широка блуза.

Справедливо беше, помисли си Сара, наблюдавайки я как нарежда моливите, въглена, мастилото и няколко четки в права редица върху близката маса.

— Беше изключителен негодник — започна, а господарката ѝ избра един молив, загледа се в лицето ѝ и после започна да рисува. — Числеше се към негодниците от средната класа, които имат навика да командват. В началото се преструваше на влюбен и на много чувствителен. Но не беше така. Наистина не мога да си обясня защо се занимаваше с мен. Не може да се каже, че му беше трудно да си намери жена. Беше симпатичен, по един особен румънски начин.

Мати избухна в смях.

— Румънец ли беше?

— Не, просто така си мислех за него. Запознахме се на едно парти. Беше сумрачно, горяха свещи... такива работи. Вероятно в тъмното си е помислил, че изглеждам добре. Не зная. Кой може да каже какво става в главата на един мъж? Аз всъщност не бях кой знае колко влюбена. Сигурно затова той беше така настоятелен. Струва ми

се, че мъжете полудяват по жени, които не проявяват особен интерес към тях. Не беше много зле в леглото, но беше от този тип мъже, които смятат, че мозъкът на жените се намира между краката им.

Ръката на Мати бързо се движеше върху листа.

— А така ли е наистина? — усмихна се тя.

— Казах ти, че всичко продължи само една година и приключи за двадесет минути. Беше най-големият проstack, който някога съм познавала. Не мога да си обясня защо изобщо се омъжих за него. Мъжете са такива негодници!

— Не си спомням кой го е казал, но ще го повтора: „Мъжете са просто малки момченца с пари“.

Беше ред на Сара да се разсмее.

— Добре казано. Ще го запомня.

— Нали? — Отново спря и се загледа в модела си. — Имаш хубави черти. Защо, за бога, не направиш нещо за себе си?

— Вече направих! Нали се подстригах и си купих нови дрехи? Какво още да направя?

— Да подчертаеш това, което имаш. Използвай малко грим. Да не би да се числиш към някоя секта, която забранява използването на козметика?

— Не, разбира се. Изобщо не съм религиозна.

— Казвал ли ти е някога някой, че не си хубава? — неочаквано попита Мати.

— Не точно. — Започваше да се чувства неловко.

— От личен опит знам, че някои привлекателни жени подценяват външността си или заради религиозни убеждения, или защото някой някога е казал нещо, с което ги е засегнал на тази тема. Съпругът ти ли беше?

— Отчасти — призна тя. Имаше чувството, че приближава все по-близо и по-близо до огъня.

— Ужасната мащеха! — Възрастната жена вдигна поглед, за да види реакцията ѝ. — Права съм, нали?

— Не искам да я използвам като извинение за това, което съм сега.

— Какво ти казваше? — Отново насочи вниманието си към рисунката.

— Да не искаш да ме разстроиш?

— Съвсем не. Опитвам се да разбера защо упорстваш да изглеждаш като монахиня от ордена на Кармелитите.

— Много ти благодаря.

— Не се цупи! Каж ми какво ти е казвала!

Сара глухо отвърна:

— Казваше ми, че трябва да бъда щастлива, ако някой мъж ме погледне, защото съм ужасно безлична. Нещо по-лошо. Не просто безлична, а скучна и непривлекателна.

— И ти ѝ повярва.

— Ти също щеше да повярваш, ако някой непрекъснато, и то в продължение на години, ти повтаря, че никой няма да те поиска, защото си грозна.

— Каква кучка! — разпалено извика Мати. — По същия начин ли се отнасяше и към сестра ти?

Стоплена от съчувствието ѝ, Сара отвърна:

— Не би могла. Сестра ми е красива.

— Ти също! — Тя ядосано захвърли молива си. — Стой тук и не мърдай! Ще се върна веднага.

Минаха почти десет минути, преди да се появи отново с малка козметична чантичка.

— Ела тук! — нареди тя и застана до прозореца. — Божичко! — Обърна лицето ѝ към светлината. — Безлична! Добре. Можеш ли да стоиш мирно?

— Разбира се, че мога.

— Добре! — Постави чантичката на перваза, отвори я, намери това, което ѝ беше необходимо, и започна да поставя грим по лицето на Сара с такава прецизност, с каквато допреди малко рисуваше. Младата жена нямаше търпение да види рисунката. След пет минути Мати ѝ подаде спирала и огледалце и каза:

— Сложи си малко!

— Не съм свикнала.

— Господи! Всичко ли ще трябва аз да направя?! — Накара я да погледне право напред, а после нагоре, докато слагаше туш на миглите ѝ. Накрая каза: — Щеше да е по-добре, ако си я беше сложила сама, но и така не е зле. Иди и се погледни в голямото огледало.

Сара изпълни нареждането и първата ѝ реакция беше да се засмее.

— Какво толкова смешно има? — ядоса се Мати.

— Нищо. Просто не съм свикнала със себе си...

— Започваш да се държиш като някое глупаво момиченце и ще те изхвърля от тук! Изглеждаш като красива жена, а не като прислужница.

— Защо си толкова загрижена за външния ми вид?

— Започваш да ми лазиш по нервите! Аз съм художничка, идиотко такава! Обичам да се заобикалям с хубави неща. Сигурно си забелязала, че всички от персонала ми са красиви хора.

Това бе истина, Бони, въпреки че беше пълна, имаше прекрасно лице с фини черти и огромни кафяви очи. Глория беше висока мулатка с учудващо добра външност. И въпреки че не й се щеше, трябваше да признае, че Карл също беше привлекателен по един особен, първичен начин.

— Спокойно мога да заявя, че съм максималистка. Стремя се винаги към най-доброто — каза Мати и отиде да вдигне молива си. — И донякъде — сноб. Но ако трябва всеки ден да гледам нечии лица, то предпочитам те да са красиви. Мислиш ли, че щях да те наема, ако не те смятах за красива? И кой разбира повече от това — аз или проклетата ти мащеха?

— Мислех, че ме наемаш заради моята квалификация и защото съм ти направила огромно впечатление при първата ни среща — нахално отвърна Сара.

— Сядай! Още не съм свършила с теб.

— Като изключим последните шест години, винаги ли си рисувала?

— Никога не съм преставала. Сега стой кротко. Работя върху лицето ти.

Сякаш водена от някакъв вътрешен радар, Мати излезе на верандата в момента, в който старият линкълн зави по алеята. Сара наблюдаваше през прозореца на всекидневната как старата жена застава в единия край на стълбището. Колата спря, вратите й се отвориха и синовете на Мати излязоха. Тя я беше предупредила, но Сара не беше подготвена за голямата разлика между двамата. Гиди, висок и хубав, с озарено от усмивка лице, се втурна към верандата.

— Изглеждаш божествено, скъпа моя! — възкликна той, вдигна майка си и се завъртя с нея, после я целуна по страните.

Матю беше по-нисък, носеше очила. Лицето му се загрозяваше от израза на досада, изписан върху него. Той се изкачи по стъпалата, каза „майко“ и се остави да бъде прегърнат. Забравил по-малкия си брат, Гиди се суетеше около майка си:

— Харесвам роклята ти, скъпа моя. Страхотна е! Не зная как го правиш! — Хвана Мати за ръката и я поведе навътре. — Искам да науча всички клюки, всичко. Надявам се... — Той спря за миг. Погледът му беше попаднал на Сара. Протегна ръка към нея и се усмихна. — Вие сте Сара, предполагам. Какво чудо, че най-накрая се срещаме.

Тя пое ръката му. Намираше го за непосредствен и достъпен.

— Аз също се радвам, че най-после се запознах с вас.

Матю възпитано се спря и зачака да бъде представен. Брат му и майка му вече се бяха настанили на дивана, така че Сара подаде ръка и каза:

— Здравейте, аз съм Сара.

Ръката му беше суха и крехка като на старец. Очите му се спряха върху нея само за миг, преди той да се отправи към едно от креслата, сякаш за да стои близо до Гиди, да не би той да се опита да открадне часовника на майка им, когато никой не го гледа.

Карл внесе багажа. Размени бърз поглед със Сара и излезе. Секретарката остана до прозореца, заинтригувана от семейството. Гиди вече беше успял да разсмее майка си, а Матю седеше нацупен. Карл се върна, отново погледна към нея и отиде да прибере колата в гаража. Сара незабелязано се отпусна върху най-близкия стол.

— Още ли не са го открили? — питаше Мати.

— Скъпа моя, той сякаш е изчезнал от лицето на земята. А знаеш ли каква фиеста се задава тези дни? Направо ми иде да го убия!

— Той поне направи наистина опит да убие теб — сухо подметна Матю.

— Не знаеш и половината от това, което се случи. Цели три седмици трябваше да се мажа с „Дермабленд“, за да прикривам белезите си.

— Какво, по дяволите, е „Дермабленд“? — попита Матю.

— Водоустойчив фон дьо тен — обясни брат му — за хора с белези, петна и други дефекти по кожата. Има дори специален за крака, в случай, че искаш да прикриеш разширените си вени, скъпи.

— Нямам разширени вени.

— О, май сме в лошо настроение! — Гиди махна с ръка и отново се обърна към майка си. — Кога ще се върнеш в града? Има толкова нови страхотни ресторанти, в които умирам да те заведа. И най-малко шест представления, които просто трябва да се видят! А и започвам да се чувствам виновен, че живея сам в онзи огромен мавзолей. Все ми обещавах, че ще дойдеш да живееш при мен, но още не си го направила. Нямахте да купя такова огромно жилище, ако не беше ми обещала, че ще се преместиш при мен.

— Едва ли си сам — намеси се намръщено Матю. — Сигурен съм, че отдавна си намерил заместник на скъпичкия Хърли.

— Колко си гаден! Трябва ли винаги да си толкова противен?

— А ти трябва ли винаги да си толкова обратен?

— Нещо за пиене? — предложи Мати и погледна към Сара, която веднага скочи.

— Да, нека ви донеса — каза тя.

— О, скъпа, обожавам „Перие“ — усмихна се Гиди. — Ако нямаш нищо против. Рокличката ти е много сладка.

— Благодаря. Мати, какво да донеса за теб?

— Нещо кафяво, двойно и без лед.

— А на вас? — обърна се към Матю.

— Има ли сварено кафе?

— Ще проверя.

— Ако няма готово, не се притеснявайте.

Гиди поднесе огънче към цигарата на майка си, после към своята. Матю веднага започна да протестира.

— И двамата ще умрете от рак на гърлото, да не говорим, че ме принуждавате да гълтам дима от цигарите ви.

— Успокой се, скъпи — кротко отвърна брат му. — Ще умреш от стрес много преди някой от нас. — После се обърна към Мати. — Заяждаше се през целия път. Ако не с пушенето, то с шофирането ми — според него съм прекалено предпазлив. А когато не се заяждаше с пушенето и шофирането ми, тогава се дразнеше от музиката, която избирах, или от дрехите ми. Обожавам този костюм. Нали и на теб ти

харесва, скъпа моя? Честно? От бутик на Джани Версаче е и няма да ти казвам колко струва!

— Наистина ми харесва — каза Мати и огледа снежнобелия чудесно скроен костюм на по-големия си син. — Двамата с тебе приличаме на мисионери.

Те звънко се засмяха. Матю смъкна ръкавите на карираното си сако, купено от магазин за конфекция, и многозначително каза:

— Обади ми се счетоводителят ти. Откога си започнала да харчиш повече от шестстотин долара за бои и други подобни материали и да поръчваш да ти ги изпращат по куриер тук?

Гиди промърмори, когато Сара се появи с каничка и чашка за кафе и постави нещата пред Матю, а после тръгна към бара, за да изпълни другите поръчки.

Без да откъсва очи от сина си, Мати протегна ръка към телефона и набра по памет някакъв номер.

— Бихте ли извикали съпруга си? — каза тя. — Обажда се Мати Силвестър. — Изчака няколко секунди, после продължи: — Джордж, ако още веднъж обсъждаш със синовете ми моите разходи, ще те уволня. Ясно ли е? Не, твоето обяснение не ме интересува. Направи го още веднъж и ще си намеря счетоводител, който умее да си държи езика зад зъбите. А ти ще прекараш остатъка от живота си на някой малък остров в Карибско море и ще се опитваш да преживяваш от подреждане на бали с памук, който местните събират всеки ден.

Тресна слушалката, върна телефона на масата и се наклони напред, облягайки се с една ръка на дивана.

— И утре да умра, Матю, пак няма да можеш да се разпореждаш с парите ми. Никога няма да можеш да определяш правилата в това семейство. В бъдеще остави счетоводителя ми на мира. Предупреждавам те — или ще спреш да се месиш, или ще те изключат от завещанието си. Непрекъснато се опитваш да играеш ролята на проклетия си баща по причини, които не са ми известни, но не ми харесваш достатъчно, за да търпя твоето цупене, предубежденията ти спрямо брат ти и постоянната ти намеса в личните ми дела. Веднъж вече съм минала през цялата тази мръсотия, много благодаря. Какво, в името на всичко свято, те кара да мислиш, че ще се съглася на такова нещо отново? Ясна ли съм?

— Напълно — лаконично отвърна той.

Сара поднесе напитките и се върна на стола си.

— Не можеш ли понякога да бъдеш приятен? — попита старата жена по-малкия си син.

— Защо просто не си отида? — Матю стана.

— Както искаш — равнодушно отвърна Мати. — Ако смяташ през цялото време да бъдеш толкова досаден, бих предпочела да си заминеш. За пръв път от седем месеца си правиш труда да ме видиш. Все някак си ще преживея отсъствието ти.

— Никога не те е било грижа за мен — обвинително каза той. Заприлича на твърде високо, леко закръглено дете.

— Това е, защото с държанието си настройваш хората срещу себе си — отвърна му Мати. — Седни, пий си кафето и се помъчи да се държиш цивилизовано.

Последва неколкоминутно мълчание. Гиди си пиеше перието, Мати на един дъх преполови чашата си, а Матю се зае да прибавя сметана и захар към кафето си. Накрая, за да разведри обстановката, Сара се обърна към Гиди:

— Разбрах, че имате чудесен нощен клуб.

Той засия.

— Трябва да дойдете, Сара. Ако този дракон тук ви даде един почивен ден, за да се върнете поне за малко към истинския живот, ще ми бъде приятно да бъдете моя гостенка някоя вечер.

— На мен също — увери го тя. С всяка измината минута го намираше все по-очарователен — точно както Мати ѝ беше обещала. Въпреки превзетия си говор той я поразяваше с пълната си искреност и непреодолимото си желание да бъде харесан.

— Няма нищо опасно, но някои от номерата наистина си ги бива. Скъпа моя — обърна се към майка си той, — помниш ли Рита?

— Коя е Рита? — попита тя, опитвайки се да овладее гнева си.

— Скъпа, но ти хареса Рита! Не си ли спомняш? Тя изпълнява всички песни. — Той обясни на Сара: — Тя действително пее. Не съм прирастен. И е направо божествена. Също и красива.

— О, спомням си — усмихна се Мати. — Добра е. Наистина си мислех, че е жена — обърна се към секретарката си тя. — Определено е красив.

Настроението се повиши. Допиваха питиетата си, когато в стаята надникна Бони и съобщи, че обядът е сервиран.

Изглежда, настроението на Матю беше в правопрпорционална зависимост от количеството храна, което поглъщаше. Към края на обяда той почти беше загубил първоначалната си враждебност и ентузиазизирано посвещаваше Сара в предимствата на застраховките живот. Тя любезно се преструваше на заинтересована и търпеливо слушаше обясненията му за приходите и разходите на някаква огромна корпорация, в която беше започнал работа. Беше трудно да следи мисълта му и много досадно, но чувстваше, че трябва да му обръща внимание, дори само заради Мати и Гиди, които от другата страна на масата увлечено си шепнеха — явно водеха някакъв строго секретен разговор.

След обяда Матю с прозявка обяви, че отива да си подремне. Гиди предложи на останалите да поплуват и Мати веднага се съгласи. Уговориха се да си облекат бански костюми и да се чакат на верандата. Сара също отиде да се преоблече. Щом влезе в стаята си, първото нещо, което видя, бяха розите. Очите ѝ постоянно се връщаха към прекрасните цветя, докато сваляше роклята си и я поставяше на закачалката, после облече къси памучни панталони и широка фланелка. Обу сандалите си, затвори очи и отново вдъхна от аромата на розите. После тръгна да търси Карл, за да му благодари.

Не можа да го открие никъде. Когато влезе в кухнята и попита Бони, тя отвърна:

— Сигурно е в апартамента си. Провери там.

Той живееше над гаража и Сара се поколеба дали да го безпокои там. Беше в състояние да я изхвърли надолу по стълбите чак от другата страна на гаража. Независимо от това реши да отиде, да му каже само „благодаря“, после да се върне в стаята си и да почете малко. Би могла да отиде с велосипед до централния магазин и да си купи сладолед.

Тя почука. Карл приближи и ѝ заговори през стъклото, без да отваря вратата.

— Искаш ли нещо?

— Искам да ти благодаря за розите. Прекрасни са.

За нейна голяма изненада той отвори вратата и каза:

— Ще влезеш ли?

— Да.

— Искаш ли бира или нещо друго за пиене? — попита Карл и тръгна бос по дървения под.

— Не, благодаря.

Той отвори малък хладилник, извади кутия бира, отвори я и се настани в едно от старите раkitови кресла, като посочи отсрещното на неочакваната си гостенка:

— Не съм много сигурна, че ще седна. Откъде да знам дали няма да ме изстреляш с бейзболна бухалка навън или нещо от този род?

Той се засмя и повтори поканата.

— Седни.

Сара седна и огледа наоколо. Нямаше много мебели — двете кресла, на които седяха, маса за кафе и ниска етажерка, отрупана с евтини романи. На най-широката имаше стар касетофон и много касети. Вратата към спалнята беше отворена и тя зърна неоправеното легло.

— Защо изведнъж реши да се държиш приятелски?

Карл прехвърли крак през страничната облегалка на креслото и запали цигара.

— Защо трябваше да казваш на Мати, че грубо съм те разкарал?

— Защото наистина го направи.

— Да не би да си някое малко дете, което вечно бяга да търси помощ от майка си? Не можеш ли сама да разрешиш проблемите си? — Говореше безстрастно, сякаш наистина се опитваше просто да потърси обяснение.

— Не смятам, че ти можеш да бъдеш проблем.

— Така ли? Защо тогава каза на Мати?

— Да не би да ме покани, за да се караме?

— Не, чудех се защо, след като ме прати по дяволите, си почувствала необходимост да споделиш с нея.

— Не знам защо. Разбра ли? Приказвахме си и тя вероятно нещо ме е попитала. Не си спомням.

— Сигурна ли си, че не искаш бира?

— Да, благодаря.

Карл се изправи и Сара се разтревожи, но той просто каза:

— Искаш ли да ти пусна нещо?

— Каква музика имаш?

— Мантовани — отвърна ѝ саркастично.

— Моля. Можеш да избираш между „Дед“, „Пинк Флойд“, „Лед Цепелин“, Боб Марли, „Игълс“, „Бийтълс“ или Фил Колинс.

— Фил Колинс — отвърна тя.

Той пусна касетата и се върна на мястото си.

— И така — започна, като отпи от бирата си, — от какво се криеш?

— Трябва ли непременно да се крия от нещо? Това да не е изискване към работата ми?

— Предполагам. Иначе защо ще се съгласиш да живееш с някаква възрастна жена, която не излиза почти никъде?

— Наистина ли така мислиш за Мати?

— Това е истината, а не моето виждане за нея. Последните й шест секретарки напуснаха или защото се отегчаваха, или защото тя се отегчаваше от тях и ги уволняваше.

— Нима? Аз не се отегчавам. Нито пък мисля, че тя ме намира за досадна.

— Гримът много ти отива — подхвърли Карл и взе цигара. — Трябва по-често да се гримираш.

— Благодаря — сухо отвърна тя. Когато беше насаме с мъж, се чувстваше неловко.

— Винаги ли си така нервна?

— Не съм нервна.

— Чудесно. Не си нервна. Новата прическа също ти отива. Още шест месеца и Мати ще те превърне в дебютантка.

— Откъде знаеш, че промяната във външния ми вид е нейна идея?

— Защото през тези шест месеца си мислеше, че изглеждаш добре с вид на зубрачка. Сега изведнъж се промени. Доколкото познавам Мати, сигурно ти е казала нещо и за да й докажеш, че не си тъпачка, си се подстригала, купила си си нови дрехи и си започнала да си слагаш грим. Греша ли?

— Не. — Облиза пресъхвалите си устни. Съжаляваше, че се е държала толкова предизвикателно.

— Извини ме, ако напоследък съм бил груб с теб. Жените ме карат да се чувствам нервен.

— В момента не ми изглеждаш нервен.

— У дома съм си.

— Значи смяташ, че всичко извън апартамента ти е на Мати?

— Нещо такова.

- Разбирам — неубедително отвърна Сара.
- Колко време е минало?
- От какво?
- Откакто си го правила за последен път.
- Господи! Не е твоя работа.
- Що се отнася до мен, не съм го правил от сто и десет години.

Като те гледам, предполагам, че за теб са сто.

Въпреки притеснението си тя се засмя.

— Има ли някакво значение?

— Сигурно. Защо иначе ще идваш тук?

— Да ти благодаря за розите.

— Дойде, защото си мислеше, че може би ще ти хареса да бъдеш с мен. И няма да сбъркаш. Ако се опиташ да бъдеш искрена пред себе си, ще видиш, че съм прав. Единственият проблем е, че ме плашиш.

— Плаша те? Защо?

— Заради онези сто и десет години. Може да съм забравил как се прави. Пък и никога не съм бил кой знае колко добър в тези работи.

— Може би ще е по-добре да си вървя.

— Не, недей. Можем да опитаме и ако опитът излезе неуспешен, ще забравим за него и ще продължим да се ругаем един друг. — Той смачка цигарата си, остави бирата, стана и тръгна към спалнята. — Хайде — подхвърли през рамо, — най-малкото можем да сме сигурни, че няма да се заразим от СПИН или от някоя друга съвременна болест.

— Божичко! — прошепна Сара и погледна към вратата. Веднага трябваше да се махне от тук. Но докато си мислеше това, стана и последва Карл.

8

— Матю, защo го правиш? — настойчиво попита Мати сина си. — Всеки път, когато дойдеш тук, предизвикваш сцени или задължително правиш нещо, което да разстрои всички. На четиридесет и седем години си. Не мислиш ли, че е крайно време не само да се постараяш да се държиш като възрастен, но и да започнеш да си задаваш въпроса, каква е причината за агресивното ти поведение?

Той гледаше право напред. Мислеше върху отговора си и майка му отново го видя такъв, какъвто беше като дете. Беше шокиращо да открие, че мястото на малкия Мат е заето от този мъж. Беше обичала силно момченцето си, но още по онова време Гидиън Силвестър коварно обработваше детето, внушаваше му да бъде нащрек в случай, че по-големият му брат получава повече внимание или любов от него.

— Сама каза, че не ме харесваш — отвърна й накрая. — Как мислиш, че се чувствам от това?

— Не те харесвам, само когато се държиш като свадливо хлапе. Вероятно поради тази причина Дороти най-сетне те заряза.

— Не ми пука за Дороти — сприхаво изрече той.

— Може и да е така, но тя не беше безразлична към теб, Матю. И твърде дълго те търпя. Не разбирам как ти позволяваше да се държиш по такъв отвратителен начин заради това, че е провела телефонен разговор, за който ти не знаеше.

Синът й само сви рамене, без да я погледне.

— Твърде стара съм за това — уморено продължи Мати. — Кога ще пораснеш и ще се освободиш от едно минало, което дори не е било такова, каквото си го представяш?

— А ти кога най-после ще признаеш, че предпочиташ Гиди пред мен?

— Господи, Матю! Като се има предвид начинът, по който се държиш, трябва да съм глупачка, ако не предпочета компанията на човек, който не подхожда толкова предубедено към всичко. Каквито и

да са недостатъците му, а Бог знае, че не са малко, Гиди се опитва да ги преодолее.

— О, а аз не се опитвам, така ли?

— Да.

— Защо да го правя? Ти не ми вярваш — изрече с горчивина.

— Напротив, вярвам ти. Сигурна съм, че си отличен адвокат. Въпреки че отказвам да ти поверя семейните финанси. Ако някога получиш достъп до парите, ще се превърнеш в живо копие на баща си и ще използваш тази сила, за да тормозиш мен и Гиди. Искам веднъж завинаги да престанеш с всичко това. Наистина! А ако не се спреш, върви на психиатър или стой по-надалеч от мене. Няма да ти позволя да ми вгорчиш живота, колкото и да ми е останал.

— Какво означава това? — страхливо попита той. — Какво се опитваш да ми кажеш?

— Опитвам се да ти кажа — започна решително тя, — че ти си мое дете и каквото и да правиш, винаги ще те обичам. Но това не значи, че ще търпя детинщините ти. Има достатъчно глупости, с които трябва да се преборя. Не са ми необходими още неприятности, като например опитите ти да манипулираш Гиди и мен или вечното ти цупене, щом не стане на твоето. Може да не харесваш живота, който води брат ти — трябва да призная, че понякога аз също го намирам за краен — но не си ти човекът, който ще съди останалите. Гиди никога не е наранил или обидил жива душа. Той е мил и щедър. И дори и сега е готов да те приеме само защото ти е брат. Защо, по дяволите, не спреш да позираш и не започнеш да приемаш хората такива, каквито са? Защо не престанеш да обвиняваш всички нас заради това, че не приемаме високомерието ти?

— Той е едно недоразумение и срам за името.

— О, проклетнико! Ако някой е недоразумение, то това си ти. Гиди е очарователен и искрено се стареа да се разбира с хората. За разлика от него ти си мнителен и фанатик. Съжалявам, че трябва да го кажа, но ти всъщност напълно оправда очакванията на баща си.

— Не си болна, нали?

— Това ще промени ли нещо? — попита Мати, изненадана от посоката на мислите му.

— Разбира се. Ако нещо не е наред, мисля, че имам право да знам.

— Нещо наистина не е наред и току-що ти казах какво. Здравето ми е отлично, благодаря. Искам да помислиш върху думите ми, Матю. Сцената, която разигра днес, е непростима. И то пред Сара! Как смееш да разкриваш жалките си навици и подозрения пред персонала?

— Всичко, което наистина исках да разбера, беше дали отново си започнала да рисуваш.

— Тогава защо не ме попита?

Матю сведе поглед.

— Предполагам, че за всяко нещо подхождам погрешно.

— Съгласна съм. Не хвърлям вината изцяло върху теб. И двамата знаем как си придобил повечето от отрицателните си качества, но сега е моментът да се промениш. Макар че вече си имал много шансове за това.

— Зная — призна той. — Казвам си, че този път няма да позволя на Гиди да ми лази по нервите, няма да казвам нищо, с което мога да засегна някого. Но всичко отива по дяволите.

— Нямам желание да продължавам с обсъждането на този въпрос. От години водим един и същи разговор, когато идваш да ме видиш. Омръзнал ми е до смърт.

Стъклената врата се отвори, на верандата се появи Гиди и ги погледна въпросително. Мати стана.

— Ще се разходим преди вечеря. Ако искаш, можеш да дойдеш с нас — обърна се тя към Матю.

— Не, благодаря. Мисля да остана и да пийна една чашка.

— Хайде, скъпи — започна да го придумва Гиди. — Една разходка няма да ти навреди.

Матю погледна брат си и видя, че е напълно искрен. Защо не можеше да го приеме и да се радва на компанията му? Под постоянното си раздражение криеше дълбока привързаност към него. Защо тогава му се струваше, че ще измени на себе си, ако покаже някакви чувства към брат си или майка си?

— Благодаря — каза. — Мисля да последвам съвета на майка ни и да използвам времето си за мислене. — Усмихна се на Гиди, който веднага отвърна на усмивката му, разкривайки големите си здрави зъби.

— Тогава до по-късно — предложи брат му и сложи ръка върху рамото му. — Може да излезем навън след вечеря с два големи

пулверизатора. И мрежа против комари, скъпи.

— Не забравяй и палките за убиване на мухи — засмя се Матю.

— Няма — отвърна Гиди и се втурна надолу по стълбите да настигне Мати.

Матю видя, че брат му обвини ръка около талията на майка им и двамата се отправиха към плажа. Потисна ревността си, напомняйки си, че го бяха поканили да отиде с тях. Беше предпочел да откаже. Не можеше да обвинява Гиди за това, макар че му се щеше. Толкова време беше обвинявал брат си за всичко, че изведнъж му се видя ужасно трудно да погледне на действителността такава, каквата е. Баща му го беше подстрекавал да възприема брат си като противник. Навикът беше пуснал дълбоки корени и едва ли би могъл да се освободи от инстинкта непрестанно да търси скрит подтекст в думите и жестовете на Гиди.

Пиеше му се нещо, но не посмя да помръдне от страх да не прекъсне нишката на мисълта си. Струваше му се, че ако успее да открие това, което в продължение на десетилетия му беше убягвало, щеше да успее да го разбере и отново да го превърне в част от себе си. Седеше, мислеше, но нищо не се случи. Сети се за ултиматума на майка си. Част от него искаше да каже: „По дяволите, върви си и не се връщай никога вече!“. Това беше един от начините завинаги да се освободи от сложните чувства, които предизвикваше семейството му в него. А другата, по-силна част го караше да остане. Връзката с брат му и майка му беше всичко, което имаше. Да, Дороти беше негова съпруга в продължение на единадесет години, но двамата нямаха деца. Още в самото начало тя беше казала, че не иска деца, и той с облекчение прие това, защото в моменти на вътрешно просветление беше разбрал, че не иска да причини на свое дете това, което баща му беше причинил на него самия — беше изпълнил детството му с несигурност, колебания, подозрения, даже скъперничество. Никога не беше обичал Дороти истински. Искаше я като партньор, почти така, както желаше да стане партньор в адвокатска кантора. Любовта нямаше никакво място в брака им, но имаше голямо значение в отношенията му с майка му и брат му.

Така беше, защото винаги се чувстваше изолиран от тях. Не му беше безразлично и искаше те да отвърнат на чувствата му, но така, както той каже. Мразеше факта, че брат му е хомосексуалист.

Завиждаше на Гиди за лекотата, с която се сприятеляваше. Трябваше да признае, че брат му не натрапваше предпочитанията си на никого. Но си личеше, че е гей. Това караше Матю да се поти от неудобство, но, изглежда, на другите не им правеше впечатление. Защо беше така? Какво повече имаше Гиди, че да го предпочитат, макар и хомосексуалист?

Никой от семейството не беше абсолютно честен, дори и той, Матю, въпреки че му харесваше да се смята за единствения неконфликтен член. Тръсна глава. Не можеше да отрече, че е човекът с най-много вътрешни конфликти. За него нищо не беше просто и ясно. Знаеше, че трябва да се постараете не само да посещава по-често майка си, но и да промени поведението си спрямо Гиди.

Вдигна поглед и видя секретарката, Сара, да слиза бързо по стълбите от едната страна на гаража. Не беше я видял да се качва и се чудеше колко ли време е прекарала горе. Поизправи се и я проследи с поглед как подтичва към къщата. Дали между нея и Карл не започваше нещо? Ако действително беше така и побъркан човек като Карл можеше да си намери жена, това беше допълнително доказателство, че всичко, което майка му казваше, беше вярно. Защото през последните две и половина години, откакто Дороти го беше напуснала, не беше успявал да придума нито една жена да излезе с него повече от веднъж. Въздъхна. Вече не му се пиеше. От все сърце искаше да се научи да действа по различен начин. Дори самият той се беше уморил от досадния Матю Силвестър.

Сара разтреперана мина край кухнята, поздрави Бони и се втурна към стаята си. Заклучи вратата, съблече се и влезе в банята. Оставаше ѝ по-малко от половин час до вечерята. Мати обичаше точността.

Топлата струя потече отгоре ѝ. Тя се опита да си обясни това, което беше направила. Защо беше решила, че може да легне с Карл Харви? Никога не го беше възприемала като сексуален партньор. Беше реагирала на неговата безцеремонност и грубост. Но очевидно имаше и други реакции, за съществуването на които не беше подозирала. Той беше физически привлекателен, а тя не можеше да подмине равнодушно покана от страна на привлекателен мъж. Отдавна беше престанала да вярва в проклетата идея, че двама души могат да

посрещнат края на дните си заедно, като пътниците в Ноевия ковчег. Но въпреки това съвсем спокойно го беше последвала в спалнята.

Той я погледна и каза:

— Знам, че не постъпваме добре. Нека да го забравим. Но преди няколко минути се чувствах много добре. — Карл се усмихна. В усмивката му личеше извинение и самообвинение. — Всичко е работа на паметта. Разбираш ли? Това е нещо, което съм знаел как се прави преди двадесет години. — Седна на ръба на леглото и обви с ръце коленете си.

Изведнъж в душата ѝ се надигна съчувствие. Седна до него и каза:

— Това е истината за любовния акт. Много повече съм си мислела за него, отколкото в действителност съм го правила. За теб е по-лесно. Не контактуваш с хората, не ти се налага да обясняваш каквото и да е, нито да правиш неща против волята си. А аз непрекъснато си напомням, че съм остаряла, макар да се чувствам на осемнадесет или двадесет години. Очите, с които гледам на света, са същите, но лицето ми е като портрета на Дориан Грей — старо и разпадащо се. Само че невинаги си давам сметка за това.

Той се обърна и я погледна, смръщил вежди.

— Значи се мислиш за стара?

— Не и когато съм с Мати. С нея съм като глупава дванадесетгодишна хлапачка. Кара ме да се чувствам наивна и неопитна. Може би защото е абсолютно сигурна във всичко. Знае какво иска и как да го постигне, а това ме плаши. Вероятно не трябва, но е така. Може би защото, за разлика от повечето хора Мати не смята за необходимо да бъде учтива. Говори направо.

— Точно това ми харесва у нея — каза Карл и бавно се изправи. — Всъщност това е нещото, което най-много ми харесва у нея. Тя има мнение и дава на всеки да го разбере. Не изглеждаш особено разочарована.

— От какво? — Сара усмихнато огледа полутъмната стая. — Да си кажа право, чувствам някакво облекчение. Прав беше, когато каза, че са минали сто години, откакто съм го правила за последен път. По времето, когато бях сексуално активна, не ми се налагаше много да се замислям, но това беше много отдавна. Сега съм загубила опита си. Съзнателно, предполагам. Ето какво се случва.

— Ужасно откровена си.

— Понякога. Но е трудно да се преструваш, когато си без дрехи.

— Обгърна тялото си с ръце, сякаш наистина беше съблякла дрехите си.

Той се засмя и се отпусна на леглото с ръце под главата.

— Да ти донеса ли бирата?

Карл веднага се изправи.

— Това плаши ли те?

— И да, и не. Искам да те опозная, но се страхувам, че всеки момент ще започнем нещо и няма да имам време дори да помисля.

— Явно си променила намеренията си.

— Не. Имах няколко минути за размисъл, а при мен това винаги е опасно.

— Опасно ли?

— Дай ми време да помисля и със сигурност ще си променя намеренията. Обвинявали са ме, че прекалено много мисля.

— О, какъв грях! — възкликна саркастично той. — Господи, това ме отблъсква! Как може някой да мисли толкова много? Какво, по дяволите, значи това всъщност?

— Съпругът ми го повтаряше непрекъснато.

— Вероятно го е казвал, когато ти не си била в настроение за секс. Прав ли съм?

Сара се изчерви, но трябваше да признае, че е прав. Харесваше го заради това, че го каза.

— Повечето мъже са големи задници — отвратено каза Карл и енергично разтърка лицето си с ръце.

— Продължаваш ли да мислиш за себе си като за „закоравял убиец“?

— Малко съм загубил форма, но да. Такъв са ме учили да бъда. И бях дяволски добър в това. Вземи едно деветнадесетгодишно хлапе, изкарай му въздуха от тренировка и после го отведи в някоя страна, за която дори не е чувало, докато приятелите му не са били завербувани и въоръжени, остави го няколко дни да свикне с климата, после го прати въоръжено до зъби в джунглата и му кажи да стреля по всеки, който изглежда съмнителен — без значение дали е мъж, жена или дете. Не го оставяй да се замисля много. Ако се замисли, може да го пропусне, така че — майната му! Нека убива всичко, което се движи.

— Продължи ли да поддържаш връзки с приятелите си, когато се върна?

Той я погледна така, сякаш беше луда.

— Мислех, че ще се върна у дома и всичко ще приключи. Кой, по дяволите, ще иска да се среща с хора, които са убивали даже повече от него? Представях си, че ще продължа да уча, че ще започна от там, откъдето съм спрял, без много усилия. Каква ужасна заблуда! Двадесет и четири часа в денонощието бях нащрек. Все още сънувам, че претърсвам дърветата и храстите, че очаквам стрелбата да започне всеки момент. Някой стъпва върху мина и край с него. Но как е станало така, че е бил той, а не ти? Две стъпки встрани и ти ще бъдеш следващият изпратен в отвъдното. Не исках да поддържам контакти с малкото момчета, останали от нашия взвод. Представях си, че са добре, че си живеят живота... Аз се бях побъркал, но те вероятно бяха наред. Но нима бях прав? Сега, когато гледам телевизия или чета книги, откривам, че повечето от нас са били добре. Чудесно! Това е страхотно успокоение. Още не мога да повярвам, че не съм едно от петдесетте хиляди момчета, които загинаха там.

— Съжالياваш ли, че не умря? — шепнешком попита тя.

— Не съжالياвам. Просто не мога да го повярвам. Понякога помага, когато си обясниш защо правиш изключение от общото.

Сара не знаеше какво да каже.

— Твоят старец не беше ли там? — попита Карл.

Тя поклати глава.

— Не, измъкна се. Не знам как.

— А ти, скъпа? Не беше ли едно от онези дългокоси хипита, протестиращи срещу войната и заклеяващи онези, които не бяха изгорили повиквателните си?

— Бях ученичка — отвърна, сякаш това обясняваше нейната позиция.

— На колко години си всъщност?

— На четиридесет и една.

— Чакай малко. — Започна да смята: — Аз съм на четиридесет и четири. Тогава си била на колко? На шестнадесет? Мисля, че съм точен в изчисленията. Не изглеждаш на четиридесет и една години.

— Като се гледам, мисля, че изглеждам точно на толкова.

— Какво ли разбирам и аз? Нали? — Той мрачно се усмихна.

— Никога ли не си се женил, Карл?

— Кога? Нима имах време да го направя?

— Извинявай. Но си... се срещал с жени, нали?

— Да, срещал съм се. Но не и напоследък. Защо дойде тук?

— Не зная. Предполагам, че исках да съм сред хора. Все често се чувствам самотна. Започвам да си мисля, че другите жени живеят с мъже, раждат деца, всяка нощ си лягат до мъж. А аз — не. Това означава ли, че съм различна или нежелана? Разсъждавам върху подобни неща.

— Искаш съпруг и деца?

— Не. Само да се чувствам желана.

Карл се засмя.

— Намеренията ми бяха правилни.

— Имаш прекрасна усмивка. И наистина умееш да разговаряш, ако поискаш.

— О, мога. Мога отново да ти кажа да се разкараш.

— Не стигай дотам.

— Започваш да ми харесваш — сериозно каза той.

— Какво искаш да кажеш?

— Че може би ще е по-добре да си тръгнеш сега.

Сара почувства, че тялото ѝ пламва. Ако останеше, щяха да се скарат. Помисли си какво ли щеше да стане, ако свали дрехите си и легне до него, и се изплаши.

— Добре. Може би си прав.

— Това не означава, че не можем да си приказваме от време на време — добави Карл, щом тя се изправи.

— Не, даже много го искам.

— След като излезеш, сигурно ще сънувам как смъквам дрехите ти и ще се упреквам, че не съм го сторил сега.

— Може би ще го направим някой друг път. Никой не ни гони.

Той стана и се приближи до нея.

— Задаваш твърде много въпроси, но въпреки това те харесвам.

— Аз също — нервно отвърна тя, впила поглед в устните му. Карл бе наклонил глава, сякаш се канеше да я целуне, но се спря и отстъпи назад. Сърцето ѝ лудо заби. Сара почака за момент, после си тръгна.

Когато излезе изпод душа, се запита как, по дяволите, ѝ беше хрумнало да отиде при него. Ако я беше целунал, щеше светкавично бързо да се окаже без дрехи в леглото му. Трябваше да внимава. Нещата можеха да станат много сложни.

Мати и синовете ѝ бяха във всекидневната. Привършваха с аперитива си, когато Сара влезе.

— Извинете, загубих представа за времето. — Двамата мъже станаха при влизането ѝ и затова тя добави: — Моля, седнете. Надявам се, че не ви карах да ме чакате дълго.

— Сипи си едно питие, скъпа — предложи Мати, като не откъсваше поглед от нея.

— Не, благодаря. — Сара тръгна към стола, на който беше седяла преди обяд. Забеляза, че тази вечер обстановката беше по-лека, дори приятна. Мати изглеждаше спокойна. Какво се беше случило?

— Тъкмо разказвах на мама и Матю за онзи неописуем филм, който гледах предната нощ — отбеляза Гиди. — Но за нищо на света не мога да се сетя за името му. Може би ти ще ни го кажеш, Сара. Обичаш ли филмите?

— Да, много.

— О, прекрасно! Този беше за убийството на Кенеди и как е било скроено от всичките онези бизнесмени.

— „Екзекуцията“ — каза тя. — Не беше ли страшен?

— Страхотна си! — възкликна Гиди. — Направо място не можех да си намеря, че не си спомням заглавието.

— Бих искал да го гледам — каза Матю. — Звучи много интригуващо.

— Можеш да си вземеш касета под наем, скъпи — каза брат му. — Ще ти дам адреса на един видеоцентър, откъдето аз си вземам филми под наем, ако не можеш да го намериш другаде.

— Добре, може и да го гледам.

— Приятно ли си побъбрихте с Карл? — попита Мати с многозначителна усмивка.

— Наистина си побъбрихме. Разказа ми за Виетнам.

— Бедничкият Карл — намеси се Гиди, — преживял е страшни неща. Работи при мен за кратко, след като се върна от там.

— Наистина ли? — удивено попита Сара.

— Беше ми портиер. Страхувам се, че не се получи.

— Защо?

За нейна изненада Матю отвърна вместо брат си:

— Имаше си големи проблеми с някои от клиентите на Гиди.

Гиди хвърли сърдит поглед на брат си. За първи път Сара го видя ядосан.

— Някои от моите клиенти — започна, като натъртваше на всяка дума — си имаха големи проблеми с него.

— Чух други неща — възрази брат му.

— Не ме интересува какво си чул — тросна се Гиди и се обърна към младата жена. — Имахме един елемент в клуба, който не можеше да се примири, че Карл е ветеран. Беше много неприятно, но трябваше да го освободя, главно в името на сигурността му. Наистина не исках да го правя. Познавал съм го цял живот. Той винаги е бил един от любимите ми хора.

— В какъв смисъл „любим“? — подразни го Матю.

— Любим приятел — търпеливо отвърна Гиди. — Само приятел. Истински. Знаеш, че ги имам, Матю, въпреки че не ти е приятно това. Някои от най-добрите ми приятели са хетеросексуални. — Той отново се обърна към Сара. — Беше сладко малко момченце, надарено с въображение и много талантливо. Нали, скъпа моя? — Погледна към майка си.

— Много надарен — потвърди тя. — Наистина си мислех, че ще тръгне по стъпките на дядо си. Но тази ужасна война сложи край на всичко, Карл се промени. — Очите ѝ се спряха върху младата жена, но този път сякаш да я поканят да вземе участие в някаква спасителна операция.

— Той не спомена нищо за това — обясни Сара.

Бони съобщи, че вечерята е сервирана. Мати изчака Сара и ѝ прошепна:

— Наистина си заслужава усилието, ако те интересува.

Тя също ѝ отвърна шепнешком:

— Да не би да сводничиш за него?

— Не бъди толкова скромна! Двете с теб ще си поприказваме още по този въпрос, скъпа. — Мати доволно се засмя.

9

Късно вечерта, когато всички си легнаха, Мати излезе на балкона на спалнята си. Чудеше се дали Матю си е взел поука от разговора им. Нямаше спор, наистина полагаше усилия да не подскача като опарен всеки път, щом Гиди отвореше уста да каже нещо. Дори беше проявил чувство за хумор — една от положителните му черти. Синовецете й притежаваха способността да се забавляват, но в последно време неприязънта на Матю срещу нея и брат му потискаше тази му вродена способност. Може би имаше някаква надежда за него, стига да се опиташе да се поправи.

А и скъпият Гиди изглеждаше нетърпелив малкият му брат, когото беше обожавал и защитавал през детските години, да разтвори сърцето си за него. Проклетият Гидиън Силвестър беше успял да насади недоволството у Матю и да го подхранва винаги, когато беше възможно. През целия си живот този дявол беше обичал само себе си.

След като се свести от удара във вратата на килера, Мати видя Гидиън Силвестър, надвесен загрижено над нея. Тя се почувства неловко. Беше се държала зле в неподходящ момент. И по-лошо — усещаше, че мъжът, когото мрази, я привлича. Напусна апартамента на семейство Стотън веднага щом можа да се задържи на краката си без чужда помощ. Спря се само за да каже на Джулиет и Истър, че си отива, и се втурна към къщи.

През следващите няколко дни потръпваше от гняв и неудобство, щом си спомнеше за инцидента. Надяваше се при следващото й посещение в дома на Харви омразният Силвестър да не бъде там.

Доиде петък. Тя тръгна за поредната сбирка на групата и щом пристигна там, с облекчение откри, че го няма. Не знаеше какво щеше да прави, ако онзи дяволски мъж беше тук. Не искаше нищо да се намесва в приятелството й със семейство Харви и останалите. Чувстваше групата като свое истинско семейство. Никога не беше

възприемала родителите и сестрите си по този начин. Страхуваше се, че присъединяването на Гидиън Силвестър към групата може да застраши нейните собствени позиции там.

Беше изминала седмица от погребението на Отър и съвсем естествено разговорът се завъртя около последните новини за нещастната вдовица и трите ѝ осиротели деца. Те се бяха завърнали в Хартфорт и живееха в къщата за гости в имението на родителите на Отър.

— След като имат толкова много пари, защо не са помогнали на сина си? — попита Мати.

— О, скъпа — отвърна Истър Лофтърс, — той не искаше никой да разбере в каква каша се е забъркал. И никога не молеше баща си за услуга. Нали разбираш, мъжка гордост.

— Това обяснява нещата. Не бях помисляла за това. Аз също не бих отишла да споделя проблемите си с някого от моето семейство.

— Между другото, нали спомена за една стая, която хазяйката ти дава под наем? Преди няколко дни случайно налетях на Гидиън Силвестър и той ми каза, че си търси квартира. Насочих го към твоята къща — подхвърли Истър.

— Не може да си го направила! — възкликна Мати.

— Защо пък не?

— Не е наел стаята, напи? — бързо попита тя. Доколкото знаеше, стаята все още беше свободна.

— Напротив, нае я. И то веднага.

— О, господи! — простена Мати. Никога нямаше да се чувства спокойно в една къща с този отвратителен човек. — Щеше да бъде добре предварително да ме беше попитала.

— Но ти ми поръча да разпитам познатите си — защити се тя.

— Зная — отвърна по-меко. Харесваше Истър твърде много, за да ѝ се сърди за нещо. Освен това вината си беше изцяло нейна. Не беше предупреждавала приятелката си да не казва за стаята на Гидиън Силвестър. — Мислех, че е добре осигурен. Защо ще се интересува от старата ми стая?

— Семейството му е добре осигурено — поправи я Истър. — Или поне — беше. Нима може със сигурност да се каже какво има някой? Човек не знае какво ще се случи в следващия момент. Гидиън каза, че трябва да се премести, аз му съобщих за твоята стая и той

веднага я нае. Миналия уикенд. Оттогава не съм го виждала, така че не мога да ти кажа дали в действителност се е пренесъл.

Новината така разстрои Мати, че тя не можа да вечеря. Месото и картофите останаха недокоснати. Прие само чашата джин, която Дани Бригс ѝ предложи, и въпреки неприятния медицински вкус на напитката я изпи почти на един дъх. Почувства се малко по-добре.

— Какво те притеснява, хлапенце — любопитства Дани, седнал на страничната облегалка на дивана.

— О, нищо — отвърна. Не искаше да разберат за антипатията ѝ към мъжа, от който, изглежда, нямаше да се отърве лесно. Мразеше да се оплаква и смяташе, че тази слабост прави хората отблъскващи. Всъщност в този случай не можеше да направи нищо, освен да се премести. Идеята не ѝ харесваше. Проклетата да бъде, ако позволи на този глупак Силвестър да я принуди да напусне удобния си апартамент. Просто трябваше да внимава да не се натъква на него.

— Добре ли си, Мати? — попита я Хюи по-късно. — Изглеждаш мрачна.

Тя потисна внезапно си желание да го замъкне в банята и да измие зъбите му, но се усмихна и каза:

— Добре съм, Хюи. Знаеш какво е напоследък...

— Върви от лошо към по-лошо. Но ако мога с нещо да ти помогна, само ми се обади.

От този момент нататък, щом се залавяше с някоя работа в къщата, Мати се стараяше да приключи набързо, за да се прибере в апартамента си. Няколко седмици живя в състояние на ужас. Всеки път, когато трябваше да изхвърля боклука или да мие стълбището, сърцето ѝ щеше да се пукне от страх да не би отнякъде да изникне Гидиън Силвестър. Преди да излезе за работа и преди да се прибере вкъщи, внимателно оглеждаше коридорите и хукваше като подгонена. В такива мигове ѝ се струваше, че едва се е спасила от някаква смъртна опасност в лицето на Гидиън Силвестър.

Започна да става все по-нервна. Сякаш не беше достатъчно, че при посещенията си в дома на Харви беше винаги нащрек, очаквайки той да се появи, но и трябваше да се промъква и в дома си като крадец. Нервите ѝ така се бяха изопнали, че когато накрая действително го срещна, докато чистеше стълбите, просто избухна.

— Защо не ме оставиш на мира? — изкрещя на изненадания мъж. — Мразя те! Не разбираш ли това?

Той озадачено примигна, после вдигна почтително шапката си, внимателно заобиколи Мати и продължи пътя си по коридора.

Пръстите ѝ несъзнателно стиснаха дръжката на метлата. Представи си, че стиска гърлото му. Най-после ужасното нещо, от което се страхуваше, се беше случило. Нямаше от какво повече да се притеснява. Довърши миенето на стъпалата, прибра метлата в нишата под стълбището и се върна в апартамента си. Не можеше да си намери място, затова реши да излезе навън. Взе скицника и моливите, наметна палтото си и тръгна.

Извървя километри, за да потисне нервната си възбуда. Изведнъж се озова на Седемдесет и първа улица, пред дома на родителите си. Все още не беше се отърсила от решителността, обзела я след срещата с Гидиън Силвестър. Втренчи се в къщата, почти очаквайки някой от семейството ѝ да излезе оттам. Нищо не се случи. Къщата изглеждаше все същата: прозорците бяха закрити от плътни завеси, месинговото чукче и пощенската кутия бяха излъскани до блясък. Няколко минути Мати стоя на тротоара, мрачно вперила поглед в къщата. Надяваше се майка ѝ или баща ѝ да се появят. Щеше да изпита удоволствие от една сцена тук, на улицата. Но вратата остана затворена и никоя от завесите не помръдна. Нищо нямаше да излезе от това.

Изведнъж я осени идеята да нарисува къщата. Все пак беше прекарала седемнадесет години от живота си в нея. Сградата беше част от нейната биография и трябваше да присъства в колекцията ѝ от увековечени спомени. Мати прекоси улицата и застана на отсрещната страна. Започна да скицира детайлите на четириетажната тухлена къща, която някога беше нейн дом. През цялото време очакваше входната врата да се отвори и някой от персонала да приближи до нея и да ѝ предаде заповедта на родителите ѝ да се махне час по-скоро от там. Нищо такова не се случи. Най-неочаквано в сърцето ѝ се надигна чувството на загуба. Въпреки многото им недостатъци, въпреки непростимата им жестокост спрямо нея, хората, които живееха в тази къща, бяха нейни родители. И сякаш не ѝ липсваха толкова те, колкото удобство — сигурността, които беше изпитвала като член на семейството. Те я бяха хранили и обличали, бяха я защитавали и макар и неохотно, ѝ бяха дали образование. Накрая всичко беше приключило

завинаги заради една нейна грешка. Не съжеляваше за случката с Ейвъри Мун. Той ѝ беше помогнал да разкрие своите възможности. Сега поне знаеше, че никой мъж не можеше да бъде от първостепенно значение в живота ѝ. Изкуството винаги щеше да стои над всичко и всички.

Скиците бяха завършени и Мати тръгна към Грамърси Парк, доволна, че се беше осмелила да се доближи до дома си. Видът на старата къща ѝ беше помогнал да разбере чувствата си. Единственото, наистина беше загубила при отлъчването ѝ от семейството, бяха парите. В момента имаше пари благодарение на собствените си усилия, а скоро, според Никълъс Харви, щеше да може да продава картините си.

Прибра се в квартирата си значително по-спокойна. Този път не огледа със страх улицата и коридорите, а влезе в къщата с високо вдигната глава. Гидиън Силвестър щеше да направи добре да стои настрана от пътя ѝ, ако не искаше да си има неприятности.

Срещна повторно този невъзможен човек в Музея на модерните изкуства през една априлска вечер. Беше отишла да разгледа една изложба. Минаваше бавно край изложените творби, когато зад гърба ѝ се разнесе глас:

— Изглежда сме обречени да продължим да се срещаме.

Мати се обърна и го видя — държеше шапката си в ръка и напрегнато я наблюдаваше. Изведнъж го попита:

— Да не си ме преследвал до тук?

Гидиън се засмя и отвърна:

— Много се надценяваш, госпожице Харисън. Защо, за бога, ще те преследвам?

— Тогава какво правиш тук?

— Дойдох да видя какво са сътворили моите съвременници. — Посочи към картините и скулптурите.

— О!

— Идвам за втори път — намръщи се леко Гидиън. — Някои от работите са дяволски добри.

— Да, така е — ледено отвърна тя и понечи да си тръгне.

— Виж какво — спря я той. — Защо не сключим примирие? Изглежда, сме объркали нещо от самото начало. Позволи ми да те почерпя чаша кафе и да видим дали няма начин да започнем отново.

Мати щеше да му откаже, но желанието му да се държи приятелски беше толкова искрено, че тя се зачуди дали не беше прибързала в преценката си за този човек.

— Мислех, че имаш финансови проблеми.

— О, имам — безгрижно отвърна той. — Но току-що получих парите си за месеца, така че ще обеднея отново едва след две седмици.

— Какви пари за месеца? — любопитства, докато вървяха към изхода на музея.

— Един вид емигрант съм. Не знаеше ли?

— Какво означава това?

Отвърна ѝ със смях:

— Аз съм човек, на когото плащат, за да стои надалеч.

— Това някаква шега ли е?

— Да, разбира се. — Задържа вратата отворена, докато тя мине. — Ти си най-сериозната млада дама, която някога съм срещал.

— Няма нищо лошо в това човек да бъде сериозен.

— Има, ако някой е винаги сериозен като теб.

Постави меката си шапка на главата, хвана Мати за ръка и я поведе към Петдесет и трета улица. Тя се опита да се отдръпне от него и той каза:

— Извинявай. Просто навик. Трябва да си спомниш, че съм свикнал да придружавам три по-големи сестри и една страхотна майка. От най-ранна възраст съм научен винаги да държа дамата за ръка и разбира се, да вървя от външната страна, когато се разхождам с нея. Като си помисля за това сега, сигурно е било забавна картинка — набитият малък господин Силвестър придружава дамите от семейството си по главната улица на Хартфорт. — Впусна се в поредния спомен от детските си години и Мати напълно забрави отвлъчването си от него. Отново беше завладяна от разказваческата му дарба.

— Най-страшната ни семейна разходка беше, когато един следобед татко докара вкъщи нова кола и настоя всички да се качим, за да ни повози. Мама седна отпред, горда с пелерината и очилата, които баща ни ѝ беше купил, а ние, четирите деца, се настанихме отзад. Някъде по средата на пътя Емили падна от колата. Но тъй като този ден аз и двете ми други сестри ѝ се бяхме заканили — тя беше наприказвала куп ужасни неща, които завършиха с обичайната

промивка на устата — решихме да не казваме нищо. Мина известно време, преди мама да се обърне и да забележи, че Емили липсва. Майка ни настоя да се върнем с колата назад, за да потърсим сестра ни, но тя сякаш беше потънала вдън земя. Лично аз се надявах да е изчезнала завинаги. Започнах да кроя планове да се нанесе в нейната стая, тъй като прозорецът там беше точно над преддверието. От покрива му беше много лесно да се стъпи на страничния парапет и да се скочи на земята. Чудесен маршрут за бягство. Между другото Емили беше голяма бърборана и доста закръглена, за да ми харесва. Тъй че, докато мама и двете ми сестри оплакваха горката Емили, аз си седях доволен, нетърпелив да се върна у дома и да започна да опразвам боклуците от гардеробите в стаята й.

За съжаление, когато се прибрахме у дома, баща ми ми проглуши ушите с обвинения — справедливи, макар че се срамувам да го кажа — че съм бутнал горката Емили от колата. Нещастното малко ангелче било спасено от Скъди Роуланд — наш съсед, добър приятел на баща ми и негов партньор по голф, който случайно пътувал след нас. Той видял как тлъстата Емили се изтърсва от колата, спрял, уверил се, че не се е наранила, и извикал на баща ми да спре. Но татко, разбира се, не го чул и продължил напред. Добрият господин Роуланд откарал скъпата истерична Емили у тях, където госпожа Роуланд съчувствала на сестра ми за ужасния инцидент и я успокоила с лимонада и бисквити, докато ние се върнем. Съвсем сериозно ти казвам, че няколко дни след това не чувах добре. Освен това бях силно разстроен от загубата на маршрута за бягство. Но тъй като Джорджина и Нанси също бяха наказани и не приеха наказанието така геройски, както го приех аз, в крайна сметка не бях в толкова кисело настроение, в каквото можеше да се очаква. Емили си беше ожулила коленете и вечерта вдигна нощницата, за да ни покаже раните си. Но като цяло — завърши Гидиън, — наистина се забавлявах. Въпреки че от този ден нататък Скъди Роуланд започна да ме нарича „малкият лош Силвестър“.

— От разказа ти излиза, че наистина си бил малко чудовище — усмихна се Мати.

— Ако беше момче, което трябваше да израсне сред тези четири жени, ти също щеше да бъдеш чудовище. Просто за самозащита. Щеше да ти се наложи или да се бориш за свободата си, или да

прекараш детството си, облечен в роклите на сестрите си и с навита на букли коса. Беше въпрос на чест.

Седяха в ъгъла на едно кафене с чаши кафе пред тях.

— Защо беше толкова разгорещена на погребението на Отър?

— Защото не смятах, че е твоя работа да благодариш на хората за тяхното присъствие.

— Може и да си била права, но трябва да разбереш, че двамата с Отър бяхме приятели от деца. Бяхме по-близки от братя. Винаги съм се чувствал като част от неговото семейство.

— Сигурно съм постъпила несправедливо, но бях много разстроена.

— Всички бяхме разстроени. Все още не мога да повярвам, че него вече го няма.

— Защо го е направил?

— Предполагам, защото е мислел, че никога няма да успее да възстанови загубите си. Беше вложил в акции цяло състояние. Останаха му само апартаментът, картините и застраховката живот. Вероятно е мислел, че това е единственият възможен изход. Баща му нямаше да му откаже помощта си, но Отър не можеше да се унижи да го помоли. Напълно го разбирам.

Спомняйки си думите на Истър и нетърпелива да узнае още по тази тема, Мати попита:

— Не можеше ли? Защо?

— Проклет да бъде, ако някога, когато се окажа в затруднение, помоля баща си за помощ! Макар че точно в момента съм в затруднение.

— Как така си в затруднение?

— О — въздъхна Гидиън, — не искам да те отегчавам с глупости.

— Продължавай — настоя тя. — Нямам нищо против.

— Наистина е ужасно. За да не се налага да плащам на Лидия определена сума всеки месец, Бог знае докога, се съгласих да изплатя всичко наведнъж. Това наистина ми изпразни джобовете до дъно.

— Коя е Лидия?

— Бившата ми съпруга — през стиснати устни отвърна той. — Моята младежка грешка. Оженихме се на деветнадесет. Разводът

започна този декември. Ето защо отчаяно се нуждаех от място, където да се пренеса.

— Колко време бяхте женени?

— Десет години. Можеш ли да повярваш? Аз не мога. Не зная какво ни спираше да си кажем истината. Вероятно защото семействата ни очакваха този брак между нас. Все още учех, но Лидия беше много решителна и настоятелна, а аз никога не казвах „не“ на жена. Така че се оженихме. Богата е като Крез, но въпреки това настояваше да получи всички издръжки накуп. Знаеше, че ще ме остави без пукнат грош. Направих голяма грешка. Не трябваше да отстъпвам. По-лесно щеше да бъде да ѝ изпращам издръжката на части, всеки месец. Така ме посъветва и адвокатът ми, но ми се щеше веднъж завинаги да приключи с това. Ненавиждах мисълта, че всеки месец в продължение на години ще трябва да ѝ пращам чек. Сега разбирам колко глупаво съм постъпил. Издръжката щеше да спре, ако тя се омъжеше повторно. И тя го направи, почти минути след развода. И ето ме сега — живея от месечните суми, които баща ми ми подхвърля от съжаление, и се опитвам да събера достатъчно картини, за да направя изложба.

— Искаш да правиш изложба? — Интересът ѝ нарасна.

— Има една галерия, която е съгласна.

— Бих искала да видя картините ти. Добър ли си?

— Мисля, че съм. — Той се изпъчи, сякаш въпросът ѝ засегна мъжкото му самолюбие. — Винаги си добре дошла в стаята ми.

— Можем да отидем още сега. Нямам търпение да видя картините ти.

— Добре — съгласи се Гидиън, — но само ако и аз разгледам твоите. Чух, че си много талантлива.

— От кого?

— Първо от Отър. Освен това от Ник Харви.

— Наистина ли? — Почувства се поласкана.

— Да. Ти как смяташ, добра ли си?

— Да — категорично заяви Мати. — Много съм добра. Един ден ще излагам свои картини в Метрополитен или в Музея на модерните изкуства. И няма да бъде заедно с други. Ще направя своя изложба като Чарлс Бърчфийдд или Едуард Хопър. Виждал ли си „Къщата с два фенера“ на Хопър? Той е чудесен, наистина чудесен!

— Кого другиго смяташ за чудесен? — попита развеселено той.

— Да не би да ме поднасяш?

— Ни най-малко. Защо си толкова мнителна?

— Такава съм.

— Не би трябвало.

— Така ли смяташ?

— Да.

Мати извади пари, за да плати кафетата, и Гидиън запротестира:

— Аз щях да черпя, госпожице Харисън.

— Мати — поправи го. — Нали не смяташ, че след онази дълга съзливиста история ще ти позволя да платиш кафето ми?

— Дълга съзливиста история ли?

— А ти как би я нарекъл? Голям наивник си бил да се ожениш на деветнадесет, а после да се разплатиш напълно, за да сложиш край на всичко. Това е съзливиста история, негоднико! Кажи, колко всъщност получаваш на месец от баща си?

— Наистина достатъчно, по шестдесет долара.

— В такъв случай — каза и прибра парите си, — можеш да платиш кафето.

Гидиън поклати глава и бръкна в джоба си.

Същата вечер той я покани да ѝ покаже картините си. Любопитството бе по-силно от страха ѝ да остане насаме с него в малката стая. Дали работите му наистина бяха толкова добри, колкото ги смяташе Гидиън?

Той гордо ѝ показа пет-шест платна и зачака мнението ѝ. Не му липсваше талант, но определено нямаше поглед. Картините му не въздействаха, макар че бяха добри като техника. Странно, вместо да я успокои, това я натъжи. Искаше да може да го похвали, защото Гидиън очевидно сериозно се мислеше за художник, но не умееше да лъже. Затова се спря само върху използването на цветовете и чудесното му чувство за перспектива. Но не харесваше това, което виждаше.

Докато тя разглеждаше картините му, гневът ѝ към него се смени с тъга и съжаление. Искаше ѝ се да го посъветва да се откаже от рисуването, от надеждата, че някога ще стане велик художник. Липсваше му поглед на истински човек на изкуството, който беше така

необходим. Мъжът до нея възприемаше обектите така посредствено, че чак сърцето ѝ се сви.

— Имаш добра техника — отбеляза внимателно Мати.

— Благодаря — отвърна зарадвано той.

— Беше много мило от твоя страна, че ми позволи да видя всичко това — добави тя и тръгна към вратата.

— Кога ще ми покажеш твоите работи? — попита Гидиън.

— Някога — отвърна уклончиво. — Благодаря и за кафето, господин Силвестър.

— Гидиън.

— Да. — Отвори бързо вратата. Нямаше търпение да избяга от този мъж, за когото вече със сигурност знаеше, че е ужасно заблуден.

— Мати? — Сара застана на прага, облечена в стар халат за баня.

— Какво има? — тросна се тя.

— Добре ли си? Искаш ли да ти правя компания?

— Много съм добре. Защо не спиш?

— Ще си легна, ако не искаш да остана при теб.

— Не тази вечер, Сара. Аз също си лягам веднага щом допуша цигарата си.

— Добре. Просто питах.

Тъй като не получи отговор, секретарката се върна в стаята си.

Мати дръпна за последен път от цигарата си. Колко жалко, че чувствата можеха да накарат иначе здравомислещи хора да вършат отчайващо глупави неща.

Сара се върна в стаята си и дълго гледа през прозореца. Изглежда, безсънието на Мати беше заразително. Откакто беше открила, че старата жена прекарва почти всички нощи на терасата, ѝ се струваше, че трябва да бъде на разположение. Дори когато си лягаше след полунощ, често се събуждаше към два-три часа и слизаше тихо до стаята на Мати. Ако вратата беше отворена, това със сигурност означаваше, че старата жена е будна и седи на терасата. В противен случай Сара се връщаше в своята стая и си лягаше. Бяха си установили цяла мрежа от сигнали.

Докато гледаше през прозореца, с изненада установи, че Карл е навън, край една цветна леха. Беше облечен в тъмни дрехи. Постоя неподвижно няколко минути, после прекоси поляната и се спря до живия плет. Взира се известно време в далечината, пак тръгна и скоро се изгуби от погледа ѝ.

Очевидно пазеше къщата. Зачуди се дали го прави всяка вечер и дали е навик от военните му години. В бдителността му имаше нещо много трогателно. Поколеба се дали да не слезе и да си поприказва с него. По всяка вероятност щеше да възприеме действието ѝ като натрапване и сигурно нямаше да го одобри.

Свали халата си и се пъкна между завивките. Не можеше да прогони представата за бродещата самотна фигура в тъмнината. За какво ли си мислеше по време на обиколките си? Дали се страхуваше, докато обхождаше пространството и се взираше в сенките? Натъжи се от мисълта, че този самотен мълчалив мъж пази къщата, докато всички спят. Намести меката възглавница под главата си и се обърна на една страна. Може би утре, когато Гиди и Матю си тръгнаха, отново щеше да отиде да си поприказва с него.

Гиди почука на вратата на брат си, отвори я и влезе в стаята.

— Хайде да отидем да поплуваме рано, както правехме едно време — каза той на сънения Матю.

За секунди през главата на Матю премина споменът за неговото детство. Обзе го вълнение, каквото не беше изпитвал от години. Отметна завивките настрана и скочи от леглото.

— Добре, хайде.

Със смях и неочаквано чувство за освободеност Матю се спусна тичешком през росната трева, следван от брат си. Всяко лято, когато бяха малки, тази сцена се повтаряше стотици пъти. Провесиха хавлиени кърпи на вратовете си, хукнаха през ливадата и се спряха чак на плажа, захвърлиха кърпите, спогледаха се, нададоха боен вик и скочиха в ледената вода. Рязката смяна на температурата накара сърцето на Матю да спре, но той се потопи и отново се появи на повърхността. Двамата с Гиди заплуваха навътре.

Гиди тайно наблюдаваше брат си и почувства, че в гърдите му се съживява надеждата, която го обземаше всеки път, когато дойдеха на острова. Надеждата, че отново ще се върне близостта от момчешките им години, когато споделяха всички свои мисли и тайни. Знаеше много добре, че това, което лежеше помежду им, беше насадено у Матю от баща им и се дължеше на различното чувство на двамата братя към човека, който ги беше създал. Гиди не можеше да мисли за баща си без съжаление, а Матю идеализираше стария негодник, сякаш той беше идеалният баща. Но най-чудното от всичко беше, че всъщност дълбоко в себе си Матю мразеше баща си. Само странични хора като Бони, например, харесваха истински Гидиън Силвестър. Тези, които го познаваха отблизо — трите му сестри, съпругата и синовете му, се опитваха да стоят на безопасно разстояние от опасния му чар. Гиди и Матю знаеха от опит, че когато Гидиън им поднасяше подаръци, той го правеше, с цел да получи отплата за това.

Най-хубавото в летата, които прекарваха на острова, беше, че баща им винаги предпочиташе да си остане в Ню Йорк. Понякога се появяваше, постояваше ден-два и отново заминаваше по една или друга важна мисия. Тогава двете момчета завладяваха цялото имение. С часове плуваха или играеха тенис на корта в южната част на острова. Някога наистина бяха щастливи и Гиди беше сигурен, че ако намери подходящ начин да накара Матю да си спомни миналите времена,

близостта им щеше да се възстанови. Възнамеряваше да постигне целта си и беше готов на всичко.

Изненадана от смеха им, Мати излезе на терасата и се облегна на перилата. На устните ѝ се появи усмивка при вида на двамата ѝ синове, хвърлящи се срещу ниските вълни. Не можеше да си спомни кога за последен път ги беше виждала да лудуват така. Беше окуражаващо, че в момента са заедно. Запали цигара и продължи да ги наблюдава. Матю и Гиди се отказаха от състезанието и заплуваха спокойно. Ръцете им ритмично пореха водата. Утринта беше учудващо ясна и тя можеше да ги види как излизат от водата и вземат кърпите си. Гиди каза нещо и Матю високо се засмя. Тръгнаха обратно към къщата и майка им влезе вътре да се преоблече за закуска.

Когато пристигнаха, Мати и Сара вече седяха на масата.

— Забавно ли беше плуването? — полюбопитства майка им. — По гласовете ви си личеше, че ви харесва.

— Скъпа моя — отвърна Гиди и се отпусна върху близкия стол, — това да не е някоя от твоите подли забележки?

— Водата беше ужасно студена — отбеляза Матю.

— Миличък, това е смесена метафора — подразни го брат му.

— Чудесно. Студена като... Като какво?

— Беше дяволски студена! — заяви Гиди.

— За момент помислих, че ще се парализирам — призна Матю. — Направо се видях как потъвам като скала, тъй като не можех да движа ръцете и краката си. — Той посегна към препечените филийки и щастливо се усмихна. — Както едно време, нали, Гид?

— Точно. Пък и аз никога нямаше да те оставя да потънеш, скъпичкият ми! — възкликна и предложи на Сара от яйцата и пушената съомга. — Когато бях малък, още от началото на май броях дните, които оставаха до края на учебните занятия и до нашето идване на острова. Тук водехме напълно различен живот — обясни той на Сара със спокоен глас и си взе две наденички, преди да предаде блюдото нататък. — Тук идваха всички деца, които виждахме само през лятото. Спомняш ли си, Мат? Хлапетата на семейства Кроуъл, Дънкан, Рот, Джейкъб. Нямам представа къде може да са всички те в момента.

— Често виждам Киби Кроуъл — каза Матю. — Преди година и нещо налетях на Ръди Рот в клуба в Йейл. Сигурно знаеш, че работи в

„Стрийт“.

— Дони Дънкан се ожени за едно от момичетата на Джейкъб — съобща Мати — и почина при морско произшествие преди пет години.

— Не знаех — тъжно отвърна Гиди. — Беше страхотно хлапе. Срамота! — Обърна се към Сара. — Беше едно червенокосо луничаво момче и всеки, който го видеше, мислеше, че ни е брат, тъй като приличаше на Мати повече от мен или Матю.

— Сякаш беше преди милион години — каза брат му, очевидно развълнуван от изявлението му, че никога не би го оставил да потъне. Типична за Гиди проява на състрадателност и братска обич. — Всяко лято плувахме около целия остров. Имахме лодки и барбекю и си правехме пикници на плажа.

— Ами игрите! — не се сдържа Гиди. — Игрите, които измисляхме! Помниш ли, Мат? Играехме на шпиони, изследователи, корабокрушенци. Божичко! Колко беше забавно!

— Наистина — потвърди той. — Бях забравил за игрите. Как съм могъл да ги забравя?

— Били сте зает с други неща — намеси се Сара, внезапно изпитала жалост към този нещастен мъж. — Учили сте, после сте се оженили, градили сте кариера. Всички забравяме много от нещата, които сме правили като деца.

— Не и мама — каза Матю и погледна към майка си. — Нали? Никога нищо не забравяш.

— Това не е някакво изключително качество, Матю. — Тя взе каната и си сипа кафе. — Има неща, които ще бъда щастлива да забравя, уверявам те.

— Трябва да се срещна с някои от тези хора — каза Гиди. — Можем да си направим среща. Няма ли да бъде божествено? Защо да не се поразходим тази седмица и да видим колко души можем да съберем?

— Тази седмица не мога — отвърна брат му.

— О! Много лошо. Тогава следващата.

Матю прочете молбата в очите на брат си и се зачуди защо вечно избягваше поканите му да излязат някъде заедно.

— Всъщност може би ще намеря малко свободно време. — Видя как лицето на Гиди светна от радост. — Нека да се чуем утре, когато отида в кантората си и прегледам седмичната си програма.

— Прекрасно! Дори и да не организираме среща, можем да вечеряме някъде двамата. Наскоро открих страхотни места.

Докато наблюдаваше братята, Сара разбра, че те са просто двама самотни мъже на средна възраст, които се опитват да възстановят отношенията си. Щеше ѝ се да знае какво да каже или да направи, за да им помогне. Въпреки различията помежду им те изпитваха симпатия един към друг.

— Беше много любезна с Матю — отбеляза Мати същия ден, след като синовете ѝ си заминаха. — Защо?

— Да не би да подозираш, че целя нещо? — засегна се Сара.

— Не съм казала такова нещо. Чудя се защо положи толкова усилия за него.

— Сигурно защото е нещастен. Да ти кажа истината, изпитвам съжаление и към двамата. Мислиш ли, че ще се сближат?

— Съмнявам се. Но Матю поне се опита. Надявам се да сдържи обещанието си и да се обади на Гиди утре. Гиди е такова дете, особено когато се отнася до брат му. Ако Матю не му се обади, ще бъде съкрушен. Ще излее мъката си пред мен и ще започне да приписва на брат си всички възможни грехове. Винаги е бил силно привързан към него, а както изглежда, той прави всичко възможно, за да го обезсърчи. Признавам, че сега се държа много по-добре от друг път.

— Значи този път нещата могат да се променят.

— Ти си оптимистка.

— Така е. Вярвам, че всичко завършва добре. Какво лошо?

— Каж ми колко пъти по време на твоя ограничен жизнен опит нещата действително са се обръщали към добро?

— Малко. А ти защо си такава песимистка?

— Не съм песимистка. Просто съм живяла достатъчно дълго и от личен опит знам, че повечето хора те мамят. Така стоят нещата.

— Не съм съгласна — разгорещено отвърна Сара.

— Накрая повечето от хората те разочароват — настоя Мати. — Едни повече, други по-малко. Ако си умна, ще се научиш да цениш малкото хора, които проявяват загриженост за теб, без да те корят и без да злорадстват тайно. Много малко са приятелите с открити сърца. Останалите обсебват живота ти и после, когато най-малко очакваш, със зачервени лица и увереност в правотата си изливат отгоре ти таената с години злоба против теб.

— Господи! Това е отвратително!

— С времето се научаваш да гледаш философски на нещата. Иначе загиваш.

Сара се загледа в Мати. Дали тя не беше преживяла нещата, които току-що беше описала просто заради това, че беше твърде особена? Не вярваше да се е променила много през годините. Повечето хора щяха да намерят характера ѝ за труден, тъй като беше здравомислеща, властна и рядко намираще ценни качества у другите. Но с всеки изминат ден тя започваше да харесва все повече именно тези качества в господарката си. Карл също беше казал, че му харесва точно такава, каквата е.

Мати запали цигара. Карл докара колата пред гаража и слезе от нея. Свали фуражката, която обикновено носеше, когато возеше гости или членове на семейството, избърса потното си чело с ръкав и хвърли шапката на седалката.

— Има ли нещо друго за правене? — попита той.

— Нищо — отвърна Мати.

— Добре. Ще изчистя праха от колата и ще я прибера.

Мъжът се отдалечи.

— Той определено се интересува от теб — подхвърли Мати.

Сара се засмя.

— Ти си мнителна старица!

Мати криво се усмихна и каза:

— Паметта ми е толкова добра, колкото и твоята.

— Сигурна съм, че е така, но какво общо има това с другото?

— Има общо с всичко — загадъчно отвърна тя.

— Ще ми кажеш ли от какво е починал дядото на Карл?

— От старост. Не обичам да разказвам непоследователно.

— Това означава ли, че ще ми разкажеш всичко?

Мати изтръска пепелта от цигарата си.

— Отново почваш играта на малката птичка.

— Вероятно аз съм най-добрата слушателка, която някога си имала.

— Не знам за най-добра, но със сигурност си най-заядливата.

— Затова ме харесваш — усмихна се Сара.

— Да съм казвала такова нещо?

— Да, много пъти.

— Не си спомням.

— При твоята изключителна памет!

— Знаеш ли колко малко хора имат зелени очи? — попита я Мати.

— Не. Колко?

— Господи! — Мати високо се изсмя. — Можеш да бъдеш много забавна.

— Ти също. Доколкото си спомням, когато за последен път оставихме малката Мати, тя тъкмо се беше блъснала във вратата на килера и беше припаднала.

— Какво изпълнение! — поклати Мати глава. — Това е един от малкото унижителни моменти в живота ми. — Тя отново се засмя и се обърна към плажа.

* * *

Не искаше да показва картините си на Гидиън Силвестър по много причини. Най-вече защото се чувстваше виновна. Вината идваше от ясното съзнание, че съвсем скоро тя щеше да стане известен художник, а той щеше да е свидетел на това. Нямаше представа как би реагирал Гидиън на такова откритие, а и не би искала да знае. Вече не го мразеше и не искаше преднамерено да наранява някого — дори човек, към когото още не беше изяснила отношението си. Не ѝ беше приятел и не го познаваше достатъчно добре, за да го нарече такъв. Но беше повече от обикновен познат, за когото знаеше много. Той от своя страна не знаеше почти нищо за нея, освен че все още учи. Уроците ѝ при Никълъс Харви продължаваха, също и обиколките ѝ из града в търсене на нови обекти за рисуване. Чувстваше, че има нужда от още време и упражнения, за да усъвършенства както техниката си на рисуване, така и конкретно работата си с маслени бои — това, което си беше избрала.

Беше опитвала да рисува с молив и туш, с акварелни и темперни бои, с гваш, но нищо не можеше да ѝ даде по-голямо удоволствие от работата с маслени бои. Нищо не можеше да замени приказната наситеност и блясък на маслото. Дори самият вид на тубите с боя предизвикваше тръпки у нея. Обичаше и хартията, и въглена, и

палитрите, и четките, и всичко, с което можеше да даде живот на представите си. Въпреки че по природа беше разхвърляна, стриктно подреждаше работното си място. Дрехите ѝ можеха дни наред да лежат струпани накуп, но всяка тубичка или четчица си имаше точното място.

Същото се отнасяше и до работата ѝ в издателството. В края на всеки ден тя оставяше работното си място в идеален ред и чистота. Когато сутрин тръгваше към своята маса близо до аварийния изход, предвкушаше удоволствието от гледката на боите, хартията и бурканчетата за смесване на цветовете. През обедните почивки излизаше навън със скицника си. Очите ѝ се спираха върху всяко лице, сграда и дърво, улавяха контраста, цвета, строежа. Светът беше пълен с неща, които чакаха да бъдат нарисувани, и тя жадуваше да изпълни тази задача.

Когато вечер заспеше, сънуваше чудесни сънища. Рисуваше настървено, излагайки идеите си върху платната. Сънищата ѝ бяха вълнуващи, почти сексуални — извикваха в нея същите усещания, каквито някога беше изпитвала от нежните целувки на Ейвъри Мун, когато я изпращаше с такси до Седемдесет и първа улица.

След случайната им среща в Музея на модерните изкуства често виждаше Гидиън Силвестър, докато чистеше стълбището или докато той слизаше от третия, а тя се качваше към нейния етаж. Той неизменно ѝ се усмихваше и докосваше шапката си с ръка, но не казваше нищо повече от „здравей“, „довиждане“ и „как сме днес?“.

Не се появи повече на сбирките в дома на Харви — вероятно изпитваше неудобство да прекара цяла вечер с хора, които бяха приятели на Отър, но не и негови. Нямахше представа за какво си мислеше и какво чувстваше този мъж. Изглежда, откакто бяха заключили примирието, той беше загубил всякакъв интерес към нея.

Мати с облекчение продължи работата си. Всяка седмица добавяше по нещо в кутията за пари, скрита под дъното на гардероба в новия ѝ апартамент. Когато банките една след друга започнаха да фалират, изпита задоволство, че беше проявила достатъчно разум да не им повери парите си. Много хора загубиха всичко в резултат от забиването на банките, а вероятността да загуби всичко, което бе спечелила с къртовски труд, я ужасяваше.

През юни огледа новата си квартира, остана доволна от светлината и пространството в нея и реши, че е време да покани приятелите си. Ограничи се със семейство Харви, Истър Лофтърс, Дани Бригс, Голи Гордън и Хюи Дикинсън. После, неочаквано и за самата себе си, покани и Гидиън Силвестър. Веднага съжали за постъпката си. Как щеше да събере осем души? И защо трябваше да изрича тази покана, която той веднага прие? Глупаво хрумване. Но ставаше въпрос само за една вечер. Защо толкова се ядосваше, че го е поканила?

Наистина беше ядосана. За да премахне неприятното усещане, премести всички свои картини от всекидневната и ги скри под леглото в спалнята. Беше твърдо решена Гидиън Силвестър да не види и скица, нарисувана от нея. Стените изглеждаха ужасно голи. Мати не беше свалила единствено акварелите на Никълъс Харви и един неин портрет, направен от Отър Стотън една вечер. Беше дръпнал листа от скицника си и ѝ го беше подал с дяволита усмивка, а тя го беше помолила за автограф. После беше сложила портрета в рамка. Само с двете картини на стената мястото изглеждаше ужасно незавършено. Отправи се към апартамента на госпожа Уебстър.

— Бихте ли ми заели няколко неща за тази вечер? — помоли я Мати. — Трудно ми е да обясня, но ви обещавам да ги пазя и да ги върна още сутринта.

— Какви неща?

Тя се поколеба и огледа апартамента ѝ.

— Ами куклата и може би онова ветрило. И ако нямате нищо против, някои от онези флагчета.

— За какво са ти?

— Поканила съм няколко души на гости и искам апартаментът ми да изглежда по-уютно.

— Мисля, че можеш да вземеш каквото си поискаш. Само ги върни в същото състояние.

Мати взе изброените неща и още няколко други, благодари на жената и се втурна към апартамента си, за да го украси.

Така се забавляваше с взетите назаем дреболии, че почти забрави за страха си от идването на Гидиън Силвестър. Вечерта мина добре. Всички се шегуваха с куклата, ветрилото и флагчетата и харесаха новата ѝ квартира. Силвестър се държа похвално и разказа доста забавни случки от детството си. Семейство Харви си тръгнаха първи,

защото бавачката беше съгласна да стои само до десет и половина. Дани Бригс и Голи Гордън си тръгнаха заедно, като ѝ благодариха за прекрасната вечер. Накрая стана Истър и предложи да откара Хюи до общежитието. Преди да излезе, Хюи подаде на Мати едно малко увито пакетче и тихо каза:

— Помислих, хм, че това може да ти хареса. Не би ли искала да дойдеш в Сентръл Парк в неделя след урока ти? Бихме могли да направим някои скици там.

— Да, би било чудесно. Мога ли да отворя подаръка ти сега?

— Не! Почакай да си тръгна и тогава. Ще бъда у Харви в четири часа... хм... в неделя.

— Успя да си уговориш среща! — подсвирна Истър и взе Мати в мощната си прегръдка.

Последен остана Гидиън Силвестър. Свари го да събира чинии и пепелници и да ги носи в импровизирания кухненски бокс зад една завеса.

— Няма нужда да правиш това — каза му, щом той постави мръсните съдове върху малкия плот. — Аз ще се оправя.

— В такъв случай желая ти лека нощ, госпожице Харисън. Благодаря за поканата.

— Няма защо — отвърна и го изпрати до вратата.

— Но къде са всичките ти картини? — попита той, хвърляйки поглед наоколо.

— Прибрани са — бързо отговори.

— Ще ми ги покажеш, нали?

Не знаеше как да отговори.

— Не искаш, познах ли? Намирам това за странно. Защо не? След като аз разголих душата си пред теб?

— Душа е силно казано.

— Не мислиш ли, че картините отразяват душата ми?

— Нека да не говорим за това, съгласен ли си?

— Напротив, нека да поприказваме.

— Върви си, господин Силвестър. — Отвори вратата. — Денят беше дълъг, а аз съм изморена. Искам да си легна.

— Знаеш ли, че височината ти е напълно подходяща за мен? Обикновено, когато говоря с жени, а също и с повечето мъже, трябва да се навеждам.

— Височината ми е напълно подходяща за много хора. И какво от това?

— Не те разбирам — озадачено каза Гидиън. — Ако имаш нещо против мен, защо ме покани тази вечер?

— Не зная. Просто го направих. Върви си.

Той обезоръжаващо я погледна и преди Мати да успее да направи нещо, повдигна леко брадичката ѝ и я целуна. Тя веднага сви ръка и без да се замисли, заби юмрук в стомаха му. Гидиън сложи ръце на удареното място, пое дълбоко въздух и внезапно започна да се смее, а лицето му силно почервения.

Уплашена, че може сериозно да го е наранила, започна да го потупва по гърба. Той се отдръпна, пое отново въздух и каза:

— Господи!... Не ме... удряй... повече!

Цветът на лицето му скоро се възвърна. Гидиън протегна ръце напред, сякаш за да я задържи надалеч от себе си.

— Ако правиш така винаги когато някой реши да те целуне, потръпвам, като си помисля, какво може да сполети мъжа, който ще поиска да легне с теб.

— Какво те кара да мислиш, че някога ще позволя да легнеш с мен? — обидено попита тя.

— Неизбежно е — отговори той, отвори вратата и с широки крачки се отправи към стаята си.

— Наистина ли го удари? — изкикоти се Сара.

— Изкарах му въздуха — доволно отвърна Мати. — Може и да е било неизбежно, но наистина накарах това копеле да си го заслужи.

Трябваше ѝ доста време, докато се успокои след излизането на Гидиън Силвестър. Подреди апартамента, изми и прибра чиниите, приготви сувенирите на госпожа Уебстър, за да ги върне рано сутринта. Вече беше в леглото и посягаше да изгаси лампата, когато се сети за подаръка на Хюи. Стана.

След наглостта на Силвестър подаръкът на Хюи беше добре дошъл. Този жест подчертаваше разликата между двамата мъже. Единият смяташе, че има право да се налага на хората, а другият се опитваше да измисля предложения, които да говорят вместо него. Това, което ѝ предлагаше този път, беше малка картина тридесет на двадесет сантиметра. В нея той бе вложил толкова душа, колкото Гидиън Силвестър дори не можеше да си представи. Простотата на нарисуваното беше трогателна. Две чаши с кафе — едното черно, другото със сметана — поставени върху табла. Ярка карирана покривка, върху която чашите хвърляха бледа сянка. Докато наблюдаваше картината, Мати почти усещаше миризмата на кафето, разнасяна от прозрачната пара, виеща се над чашите.

Седна, любувайки се на картината. С гордост си помисли, че вече притежава три оригинални творби от талантливи художници. Този факт не бе само израз на приятелство, а и признание на нейния талант. Накрая, доволна и успокоена, тя си легна.

В неделя следобед, когато двамата с Хюи вървяха към парка, Мати му благодари за картината.

— Знам, че някой ден ще бъдеш много известен, Хюи. Не се сещам за друг художник, който може да прави това, което правиш ти. Чувствам се горда, че съм ти приятелка.

— Знаеш ли — отвърна стеснително той, — аз чувствам същото по отношение на теб, Мати. Зная, че е малко нахално от моя страна, но се чудех дали няма да ми позволиш да закупя последния ти натюрморт, оня с бутилките на перваза. Мога да ти го изплащам на седмични вноски.

— Бих искала да ти го подаря.

— Наистина ли? — Хюи щастливо се усмихна, разкривайки немитите си зъби. — Господи! Ще бъде чудесно.

— Хюи, ще ти кажа нещо, но преди това искам да се закълнеш, че няма да се засегнеш.

— Добре — съгласи се той. — Какво?

— Хюи, трябва да си купиш четка за зъби и да я използваш поне веднъж дневно. Ти наистина не изглеждаш зле, но зъбите ти са просто... Не ги ли чувстваш странни?

Той наведе глава. Мати сложи ръка на рамото му.

— Обеща, че няма да се обиждаш. Ако не те харесвах, нямаше да ти го кажа, но аз те харесвам и мисля, че трябва да знаеш истината. Неизмитите зъби те правят по-малко привлекателен. Ако нямаш пари, ще ми бъде приятно да ти подаря четка и паста.

— Не, няма нищо. Сигурно си права. Просто никога не се сецам.

— Хората те преценяват по външния вид, Хюи. Може да не е честно, но е така. Сигурна съм, че не би искал външността ти да окаже отрицателно влияние на кариерата ти, нали? Когато посещават изложбите ти, ще искат да се срещнат с теб. Но щом те видят с пожълтелите ти зъби, ще си помислят, че не е възможно ти да си човекът, нарисувал тези изключителни картини.

Той събра целия си кураж и отвърна:

— Радвам се, че ми каза всичко това, Мати. Едно време майка ми ми напомняше, че трябва да си мия зъбите, но аз отдавна съм излязъл от къщи.

— Не почвай да ме възприемаш като майка! Само се опитах да бъда искрена приятелка.

— Не се притеснявай. Изобщо не мисля за теб като за майка.

— Добре — доволно кимна Мати.

* * *

Минаха няколко седмици, преди отново да се срещне с Гидиън Силвестър. Една вечер се прибра вкъщи и намери под вратата бележка:

„С риск за живота и крайниците си се осмелявам да ви поканя на театър. Имам два билета за утрешното представление на «Вуйчо Ваньо» с Лилиан Гиш. Любезна отплата за вашето гостоприемство.

Ваш Гидиън Силвестър.“

— Мой, как не! — измърмори тя и захвърли бележката върху масата. — Надут палячо! — Сложи съд с вода на котлона. — Сигурно ще бъде нещо претенциозно и сериозно, не като „Лудо момиче“ или „Усмивки“. — Щеше да ѝ бъде приятно да види Етел Мърман в някой мюзикъл на Гершуин или семейство Астер в шоу на Винсънт Юмън. Но не! Гидиън Силвестър се опитваше да я впечатли с пиеса, която вероятно щеше да я накара да заспи от скука. Не че не харесваше Лилиан Гиш. Тази жена беше неземно красива и изключителна актриса. Но Чехов!

Докато чакаше водата да заври, написа отговора си:

„Господин Силвестър, благодаря ви за любезната покана, но не мога да я приема. Имам ангажимент.

Матилда Харисън.“

Отвори вратата, огледа се, за да бъде сигурна, че наоколо няма никой, бързо се качи на третия етаж и се наведе да пхне бележката под вратата на Гидиън Силвестър. В този момент вратата се отвори и пред погледа ѝ лъснаха обувки със заострени върхове.

— Е, какво правиш тук?

Мати се изправи.

— Оставях отговора на поканата ти.

— Надявам се, че ще дойдеш.

Вместо да му даде бележката, тя попита:

— Защо от всички представления на Бродуей избра именно това?

— Не съм го избирал. Един приятел е артистичен секретар там и ми даде безплатна ложа.

— О!

— Разбирам, че предложението ми не те интересува.

— Прав си. Въпреки това благодаря.

Понечи да си тръгне.

— Не си ли забравила нещо? — спря я гласът му.

— Не мисля.

— Щеше да ми оставиш този плик, нали?

Тя погледна бележката в ръката си, после мъжа и отвърна:

— Вече ти дадох моя отговор. Приятна вечер, господин Силвестър.

— Заради пиесата ли е или заради мен?

Мати помисли малко.

— Заради двете. Ако съдя от това, което съм чела за Чехов по вестниците, най-вероятно ще изпадна в кома. А от това, което зная за теб, ще бъда в по-голяма безопасност сред шайка разбойници.

Той се засмя.

— Ще почакаш ли за момент? Имам нещо за теб.

— Какво?

— Чакай! Няма да се бавя повече от минута.

Изчезна в стаята си и се върна с малка кафява чанта.

— Какво е това? — отново попита тя, като отказа да вземе чантата.

— Господи! — нетърпеливо възкликна той. — Вземи това проклето нещо, чу ли?

Тя отвори торбата и надникна в нея.

— Какво, по дяволите, е това?

— Не можеш ли просто да го вземеш?!

Мати измъкна един пакет, увит в целофан, и го огледа.

— Какво е това? — с недоумение попита тя. Приличаше ѝ на кексчета.

— Нещо ново — усмихна се Гидиън. — Казват се „Туинкис“. Току-що излязоха на пазара.

— „Туинкис“ — повтори Мати и сбърчи нос. — Кексчета ли са?

— Да, с пълнеж от крем. Един приятел, който се занимава с реклама, ми каза, че скоро ще станат хит.

— Имаш приятел, който е артистичен секретар, и приятел, който се занимава с реклама. Не си ли щастливец? Чехов и безплатни

кекчета. Много благодаря. — Тя заслужи по стълбите, но се спря и попита: — Трябва ли да ти дам писмен отговор и за тези неща?

— Не е необходимо. Съжалявам, че не искаш да дойдеш на театър с мен. Но може би ще те изкуша с покана за вечеря?

— Защо? Да не би да имаш приятел сервитьор?

— Уви, не — засмя се той.

Мати слезе на площадката на втория етаж и застана пред вратата на апартамента си. Не искаше да я отваря, преди Гидиън Силвестър да се е прибрал в стаята си.

— Хайде — настоя той, — да забравим за театъра и да отидем на вечеря.

— Съжалявам, но имам ангажимент.

— С кого?

— Не е твоя работа!

— Не ти вярвам.

— Не ме интересува дали ми вярваш.

— Зная чудесен италиански ресторант. А ако искаш, можем да оплитаме и китайска кухня.

— Защо просто не приемеш, че ти отказвам?

— Защото не искам. Мога да бъда ужасно упорит. Когато бях на пет години, една сутрин сестра ми Емили ми досаждаше и не искаше да ме остави сам. Предупредих я няколко пъти, дори направих някои от най-страшните си физиономии, които пазех за специални случаи. — Озъби се и изръмжа, за да демонстрира една от тези физиономии. — Но тя не отстъпи. Беше малък тиранин, тази Емили. Често правеше черен живота на бедната Джорджина. Джорджина е средната ми сестра — родена е между Емили и Нанси — обясни Гидиън. — Както ти казах, Емили беше дебеланка и когато поискаше, можеше да бъде ужасно злобна. Много пъти съм ги чувал да разговарят в съседната стая. Джорджина я умоляваше с тънкото си гласче: „Еми, моля те, трябва да отида до банята“, а тя грубо ѝ отвърщаше: „Хайде! Хайде! Опитай се да минеш покрай мен и ще видиш какво ще стане!“ . Размахваше закачалка за дрехи, потупваше по дланта си с нея и заплашително гледаше бедната Джорджи, която просто искаше да се измие, преди да си легне. Онази сутрин Емили ми досаждаше с часове. Разбира се, тя изобщо не ме плашеше, тъй че нямаше полза от заплахи и от потупване на закачалката по дланта. Накрая ѝ казах: „Ако веднага

не се махнеш и не ме оставиш на мира, ужасно ще съжаляваш!“. Тя естествено не ми повярва. Нямах друг избор, освен да я ударя по главата с една сребърна каничка, която ми беше под ръка. За нещастие каничката имаше остър ръб, който поряза челото ѝ. Кръвта рухна по веждите ѝ и Емили писна, а аз се запътих доволен към стаята си. След по-малко от пет минути мама с крясъци влетя в стаята ми. „Какво си направил на скъпата Емили, малък негоднико!“ — извика тя и без да дочака отговор, започна да ме налага. Много несправедливо, като се има предвид обстоятелството, че честно бях предупредил сестра си. Но за известно време поне Джорджи можеше спокойно да ходи в банята, без да се страхува от Емили. Последната, понеже умееше да се преструва на мъченица така добре, както и на дерибей, остана цели два дни в леглото.

Мати се засмя.

— Тези истории не са ли измислени?

— Кълна се, че са самата истина. — Той сложи ръка на сърцето си. — Няма да те оставя на мира, докато не се съгласиш да вечеряш с мен утре. Месечният ми чек пристигна днес.

— О, добре тогава — отвърна тя и отвори вратата, забравила за клетвата си да не му показва творбите си.

Бедната разбра грешката си, но беше късно. Гидиън Силвестър вече се бе загледал в картините по стените на всекидневната. Като изпаднал в транс, той мина покрай Мати и влезе. Застана в средата на стаята и започна да разглежда картините.

Изпълнена с опасения, Мати остави кексчетата на масата и изключи котлона, като през цялото време следеше под око реакциите на Гидиън.

Той стоя близо десет минути, без да пророни нито дума, стиснал шапката си. Очите му се спираха на някоя картина, поглъщаха я и преминаваха към следващата, после се връщаха обратно към предишната. Жалостта ѝ към него се върна. Наистина беше тъжно, че един тридесетгодишен мъж трябва да живее сам в малка стая, стремящ се към нещо, което никога нямаше да постигне, докато тя, която беше само на двадесет, беше на крачка от успеха, за който той така копнееше. Мати не се съмняваше, че я очаква успех — никога не беше се съмнявала в това и го възприемаше като нещо напълно естествено. Както височината си или както това, че рисува с лявата ръка. Това беше

даденост и повечето хора, с които се беше запознала след изгонването ѝ от къщи, го възприемаха по този начин. Нещо друго, освен таланта предопределяше съдбата ѝ. Никога не беше го поставяла под въпрос. Просто го приемаше. Дори в най-тежките моменти беше сигурна, че лошото положение е само временно и че може да го преодолее. Продължаваше да работи, да се учи и да върви напред към това, което искаше.

Но този човек, със своята техника и повърхностен поглед върху нещата, никога нямаше да види мечтите си реализирани. Най-тъжното обаче беше, че в тези минути той разбираше колко са ограничени възможностите му. Щеше да бъде по-разумно от негова страна да започне някакъв бизнес и да рисува само за удоволствие. Семейството и приятелите щяха да се радват на картините му. В това нямаше нищо срамно. В края на краищата той беше интелигентен и чаровен мъж — колкото и да не искаше, Мати трябваше да го признае — и можеше да преуспее в някоя друга сфера. Имаше много връзки и приятели, беше от добро семейство. Трябваше да приеме, че не може да приравнява посредствените си способности с тези на по-млади и даровити художници. С Хюи, например. Гидиън Силвестър не притежаваше дори една стотна от таланта на Хюи и никога нямаше да може да създаде от две обикновени чаши кафе нещо толкова значително и предизвикателно.

Накрая той шумно въздъхна и каза:

— Забележително. Дори за момент не трябваше да се съмнявам, че си изключително талантлива. Нищо не би ме накарало по-добре да осъзная своята незначителност от тези картини тук. — Отстъпи назад, без да откъсва поглед от картините. — Ще ви оставя сама, госпожице Харисън.

С тези думи тръгна към вратата. Изглеждаше потиснат.

— Искаш ли чаша чай? — попита Мати, изпълнена с жалост към него. — Тъкмо правех за себе си. — С надеждата да го развесели, тя добави с усмивка: — Ще опитаме новите кексчета.

Гидиън седна на масата, огледа се къде да остави шапката си, накрая я пусна на пода и погледна Мати.

— Не е честно.

— Кое? — попита тя и отново включи котлона.

— Ти. Голяма грешка от моя страна беше да те подценявам. Наистина си мислех, че Ник и Отър, и другите просто те харесват. Не исках да повярвам, че си толкова добра. Може би не съм искал да повярвам, че някой по принцип може да бъде толкова добър. — Огледа се печално. — Толкова зле се отразява на самочувствието.

— Изненадана съм, че казваш това — отвърна тя и посегна за чашите. — Не смятах, че си човек, който може да признае грешките си.

— Права си. Не обичам да признавам грешките си. Но е трудно да се спори с действителността.

— Имаш много добра техника — милостиво подхвърли тя.

— Така каза и преди. Не харесваш ли мъжете? — внезапно попита той.

— Разбира се, че ги харесвам.

— Значи просто не харесваш мен, така ли?

— Харесвам те, но ми лазиш по нервите. Имаш едно излъчване...

— Какво излъчване?

— Не зная. Излъчване. Между другото никога вече няма да го направя отново и да се тормозя с друго бебе.

— Моля? Имаш дете?

— То умря — кратко отвърна Мати и се зае да сипва чай в чашите.

— Била си омъжена?

— Никога не съм казвала такова нещо — сърдито го изгледа тя.

— Наистина ме изненадваш. Можех да се обзаложа, че си девствена.

— Да, но не съм. Щеше да загубиш парите си.

— Добре, добре — усмихна се Гидиън. — Не си девственица. Аз съм значително по-възрастен от теб.

— Какво искаш? — смени темата тя. — Бисквита?

Той се засмя и Мати си помисли, че поне беше успяла да го успокои.

— Мисля, че искам да те прелъстя, Матилда Харисън.

— Отново ти благодаря, негоднико. Първо ще си изпиеш чая, а после ще те изхвърля от тук. Ти определено си най-големият идиот, който някога съм срещала.

— А ти вероятно си най-безкомпромисната — доволно отбеляза Гидиън Силвестър, отвори опаковката и ѝ предложи кексче.

Тя си взе, отхапа, сдъвка го, направи отвратена физиономия, преглътна с усилие и заяви:

— Отвратително! И приятелят ти смята, че това нещо ще бъде хит на пазара?

— Аз пък ги харесвам. Тази седмица, докато чаках чекът ми да пристигне, изядох половин кашон от тях.

— Половин кашон? Мили боже! Колко е това?

— Много. Харесвам и теб — добави Гидиън, наклони се над масата и се усмихна с равните си бели зъби.

— Аз пък не мога да ям такова нещо. Предполагам, че няма да ми откажеш, ако ти предложи сандвич.

— Ще бъде много мило от твоя страна да ми направиш един.

— Разбира се. Не мога да седя срещу теб и да търпя да ме гледаш с поглед на куче.

— На мен ще ми бъде приятно да те наблюдавам как вършиш много неща — многозначително подхвърли той.

— Стига си ме свалял! Ще почакам и ще се нахраня, след като си отидеш.

— Не мога да си тръгна. Чаят ми още не е изстинал — запротестира Гидиън.

— Чуй какво ще ти кажа, господин Силвестър. Можеш да останеш тук, докато си изпиеш чая, но когато свършиш, трябва да се измиташ. Имам намерение да се изкъпя. Ще заключа вратата на банята и на спалнята, така че се откажи от забавните идеи, които най-вероятно ще ти хрумнат. Моля те да затвориш външната врата, когато си тръгнеш.

Мати взе чашата си, кимна му, влезе в спалнята и заключи вратата. След себе си чу смеха на Гидиън Силвестър. Нека се смее колкото си иска! Можеше да стои във всекидневната до сутринта. Нищо нямаше да постигне с това.

Свали дрехите си и дълго се излежава във ваната, пиейки чай и разгръщайки страниците на „Малтийският сокол“. Беше си купила книгата като подарък за рождения си ден. После остави книгата настрана, доля топла вода, изтърка се хубаво, изми косата си и излезе от ваната. Избърса се, после облече нощницата си, отиде в спалнята и

се послуша. Реши, че досадникът най-после си е тръгнал, и отключи вратата. Щеше да си хапне, преди да си легне. По-скоро почувства, отколкото чу, че Гидиън е още тук. Нададе лек писък, когато той я изненада в гръб, прегърна я и прошепна в ухото ѝ:

— Много добре знаеше, че ще те изчакам!

Мати беше така изненадана, че не успя нищо да каже. Гидиън Силвестър развърза нощницата ѝ и спусна ръцете си по ухаещата ѝ кожа. Когато накрая дойде на себе си, тя попита с треперещ глас:

— Какво правиш?

— Тихо — прошепна той. Ръцете му разкриваха талант, какъвто липсваше в картините му. — Поне веднъж нищо не казвай.

Съветът му беше добър. И без това замаяна от допира на устните му до ухото ѝ, от ласките на дланите му върху гърдите и корема ѝ, не можеше да се сети за нищо подходящо.

— Трябваше да допуснеш, че ще те чака — подразни Сара старата жена.

— И съм, и не съм допускала. Нямам намерение да ти разкривам всички интимни подробности. Защо не се качиш при Карл да видиш какво прави?

— Много си хитра! Предпочитам да препрочета „Малтийският сокол“. Наистина ли е излязъл през 1930 година?

— Не ти ли казах вече?

— Каза ми, Мати. Както разбирам, искаш да останеш за малко сама?

— Правилно си разбрала.

— Чудесно. Ще се видим по-късно.

Мати се отпусна в люлеещия се стол и насочи поглед към брега. Искаше отново да си припомни онази съдбоносна вечер.

Сара откри „Малтийският сокол“ в библиотеката край камината и тръгна към стаята си. Застана до прозореца с книга в ръка в очакване да зърне Карл.

Сети се, че Мати ѝ беше разказала за картините си, и се запита защо, след като е имала такъв талант, господарката ѝ не е станала известна. Докато съпругът ѝ, за когото смяташе, че е лишен от всякаква дарба, беше придобил световна слава. Дали Мати не надценяваше способностите си? Не, никога не би направила това. Сара не познаваше друг човек, който така трезво да гледа на нещата. Старата жена беше безмилостна, нетолерантна и критично настроена към заобикалящите я, но никога не се самозалъгваше по отношение на себе си. Какво означаваше това?

Като се имаше предвид всичко, което Мати ѝ беше разказала, ранните ѝ работи наистина трябва да са били свършени. Още повече, че Хюи Дикинсън, сега известен като Х. Клей Дикинсън, беше изявил желание да купи една от творбите ѝ. Той със сигурност не би поискал — заради личния си интерес към Мати или от чисто сантиментални причини — да притежава картина без особена стойност. Този художник все още беше жив и продължаваше да рисува в дома си в Мейн. Щеше да бъде много интересно да поговори с него и да научи мнението му за картините на Мати. Голи Гордън също беше жив. Сара беше разбрала, че макар паметта му да беше удивително остра, осемдесет и девет годишният старец страдаше от много сериозни болести, които всеки момент можеха да го отнесат в гроба. Останалите членове от групата бяха починали. И макар че Мати не харесваше картините на Истър Лофтъс, хората ги ценяха. Когато през 1964 година тази жена почина, беше призната за една от най-ярките представителки на американския абстрактен експресионизъм.

Според Мати тези известни художници така са били възхитени от платната ѝ, че след изхвърлянето ѝ от къщи се бяха заели да я покровителстват и да ѝ помагат. Какво, за бога, се беше случило?

Сара седна на леглото си. Защо тази жена, на която всички са предвещавали световна известност, се беше прочула единствено с това, че е съпруга на Гидиън Силвестър? Нещо не се връзваше. И защо Мати беше заявила, че никога не е преставала да рисува, с изключение на шестте години след смъртта на съпруга ѝ? Къде бяха картините ѝ?

Сега възрастната жена отново хващаше четката и Сара изпитваше непреодолимо любопитство да види крайния резултат от работата ѝ. Имаше нещо премълчано в разказите на Мати и тя се надяваше да разбере какво е то, когато портретът ѝ бъде завършен.

Малко бяха събитията, за които Мати си спомняше с такива подробности, както за нощта, когато Гидиън Силвестър я изненада на излизане от банята. Тази нощ беше определила съдбата ѝ. Сякаш беше напълно ослепяла и не можеше да види неща, които по друго време, при други обстоятелства нямаше да убягнат от погледа ѝ. Но мъжът я беше замаял с единствената си истинска дарба, беше я довел до нещо като хипнотичен транс, от който тя не успя да се отърси в продължение на години. Дори сега, петдесет и седем години по-късно, чувстваше, че изпада в подобно състояние.

След първоначалния шок, последван от силна възбуда, Мати намери сили да промълви:

— Няма да ти позволя да ми направиш друго бебе.

Ръцете му продължиха да изучават тялото ѝ.

— Давам ти честната си дума, че това няма да се случи.

— Но как...

Мъжът отново ѝ направи знак да мълчи и смъкна нощницата ѝ. Мати остана напълно гола, а той не беше свалил дори част от дрехите си. Пръстите му се спуснаха по тялото ѝ, натискаха и галеха определени места, а устните му обсипваха раменете и шията ѝ с целувки. Ръцете ѝ безсилно се отпуснаха встрани, тя направи усилие да се извърне. В края на краищата той я беше разсъблякъл и без съмнение имаше намерение да я обладае. Щеше да проникне в нея, щеше да се движи напред-назад в продължение на една-две минути, преди облекчено да изпъшка и да се отпусне от едната ѝ страна. Този Гидиън Силвестър, когото не можеше да понася, но който умееше да я размива, в момента я отвеждаше към креслото. Седна и я настана в

скута си. Мати продължаваше да е с гръб към него. Обърна глава и видя решителния блясък в очите му, преди устните му да покрият нейните. Целувката беше зашеметяваща, много по-добра от целувките на Ейвъри Мун, и тя усети, че слабините ѝ потръпват, а гърдите ѝ се задъхват.

Докато я целуваше, ръцете му продължаваха да изучават тялото ѝ. Седеше отпусната в скута му. Потръпваше от допира на пръстите му, искаше да го попита какво прави, но не можеше, тъй като устните му не се откъсваха от нейните. Всъщност тя нямаше желание да приказва. Тялото ѝ сякаш се беше превърнало в лава.

Мати несъзнателно отвърщаше на целувките му, ръцете ѝ все по-здраво се впираха в страничните облегалки на креслото, а пръстите му събудиха в нея необходимостта да се движи, водеха я до непреодолимото желание да стигне до края. Движеше се като обезумяла, когато изведнъж застина. Сякаш тялото ѝ беше инструктирано да се отдръпне, за да избегне онова ужасно нещо, което Ейвъри Мун някога беше напъхал в нея. В същия миг тялото ѝ се затресе от конвулсии и тя изпита огромно задоволство.

Когато и последната тръпка премина и разумът ѝ се върна, разбра, че лежи в скута на Гидиън Силвестър като марионетка със скъсани конци. Веднага направи опит да се надигне, но той я спря.

— Не отлитай — прошепна, а дъхът му опари шията ѝ. — Още не сме свършили.

Ето че моментът настъпи. Той щеше да свали дрехите си и да намести тялото си отгоре ѝ.

— Няма да ти позволя да ми направиш бебе, Гидиън Силвестър! — истерично изкрещя тя и чу тихия му смях.

— Вече ти обещах, че това няма да се случи — отвърна той, а пръстите му погалиха зърната на гърдите ѝ. — Тази вечер е изцяло твоя. Искам да те накарам да се чувстваш така, както никога не си се чувствала.

— Вече се чувствам чудесно, благодаря.

— Внимавай, Мати.

Гидиън се измъкна изпод нея. Сега тя седеше в креслото, а той коленичи на пода и взе дланите ѝ в своите. — Ти си най-пламенното момиче, което някога съм имал привилегията да посветя в изкуството на любовта.

С тези думи се наведе и я целуна. Против волята си тя страстно му отвърна. Почувства се освободена от всякакви задръжки. Едната ѝ ръка се зарови в светлокестенявата му коса, а другата легна на рамото му. Той отново я накара да се извие под нетърпеливите му докосвания. Устните му се преместиха върху гърдите ѝ, пръстите му се плъзнаха между бедрата ѝ. Това продължи само няколко минути и Мати усети как възбудата ѝ отново нараства. Тогава, за нейна голяма изненада, той пъкна ръце под нея, повдигна я и сведе глава надолу.

Мати затвори очи. Краката ѝ бяха праметнати през страничните облегалки на креслото, а Гидиън Силвестър, застанал на колене пред нея, вършеше нещо, което ѝ се струваше невероятно. Но нима имаше значение как изглеждаше всичко това? Изключителната ѝ възбуда прерасна в конвулсии, по-сладки и по-продължителни от предишните.

Когато накрая успя да си поеме дъх, отвори очи и го видя усмихнат насреща си. Очите му не бяха загубили блясъка си.

— Хареса ли ти? — попита той и потопи пръстите си във влагата, която беше предизвикал.

— Да — отвърна Мати. — Това е много по-хубаво от всичко, което Ейвъри Мун някога е правил.

— Ейвъри Мун, а? Очевидно този мъж не е имал представа как се прави любов.

— Очевидно. Както е очевидно, че ти определено знаеш.

— Това е едно от най-големите удоволствия на света — каза той и пъкна пръстите си дълбоко в нея. — Следващия път, когато го направим отново, ще се чувстваш още по-добре от сега. А сега ти беше добре, нали?

Пръстите му ритмично започнаха да се движат, а езикът му погали гърдите ѝ.

Мати кимна. Гидиън Силвестър хвана ръката ѝ и я дръпна надолу към неговата.

— Започва малко да ме боли — промълви тя, но той ѝ направи знак да мълчи и впи зъби в зърното на едната ѝ гърда.

Този път му трябваше повече време, но успя да я накара да се разтърси от още по-силни спазми. Тя почти се свлече от креслото с отворена уста и треперещи крака. Гидиън я вдигна, праметна я през рамото си и я отнесе до леглото.

— Ще спиш като новородена — каза и я положи върху матрака.

Преди да я завие, отново я погали навсякъде, целуна я по устата и добави:

— Ще заключа вратата на излизане. Утре отново ще прекараме нощта заедно. Ще бъда тук в седем.

Мати беше така омаломощена, че не можа да му отвърне.

На следващия ден мисълта ѝ беше изцяло заета със случилото се предишната вечер и нещата, които Гидиън Силвестър беше направил с нея. Не знаеше какво да предприеме тази вечер, но след като нямаше да ѝ направи бебе, тогава нямаше нищо против да продължат.

На обяд изяде двата сандвича, които си беше направила вкъщи, но не успя да засити глада си, затова си купи две понички, преди да се облегне на една стена и да започне да скицира двама работници, които седяха на бордюра и обядваха. Те я видяха и ѝ махнаха, а тя весело им отвърна. Наистина се чувстваше добре.

— Ще ни покажеш ли какво рисуваш, хубавице? — извика единият от работниците.

— Разбира се — отвърна тя. — Когато свърша.

Те направиха опит да стоят неподвижни. Мати нанесе последните щрихи, прибра моливите си и тръгна към тях да им покаже рисунката си.

— Това е прекрасна картина — каза човекът, който я беше заговорил. — Точно каквито сме си, нали, Ал?

— Да — засмя се Ал. — Това наистина си ти, с пълна уста както винаги.

Двамата разгледаха скицата и я върнаха на Мати.

— Ти художничка ли си? — попита другият.

— Да, такава съм. Казвам се Матилда Харисън и някой ден ще можете да разправяте на хората, че сте ме срещали.

— Матилда — повтори той. — Някакъв прякор?

— Мати. А сега трябва да вървя.

— Да не работиш в издателство „Стърн“? — попита Ал.

— Точно така. Може би ще ви видя отново и ще направя още скици. Искам една от тези скици да превърна в картина.

— Не се шегуваш, нали? — Той беше силно впечатлен.

— А какво ще правиш със скиците, когато картината бъде готова?

— Ако искате, ще ви ги подаря.

— Да, разбира се — в един глас отвърнаха двамата мъже.

— Добре. Ще ви ги дам, дори ще се подпиша на тях. Един ден ще струват много пари.

— Не думай!

Върна се в издателството с твърдото намерение на следващия ден да продължи с рисуването на работниците. Ако всичко минеше както трябва, можеше да започне картината през почивните дни.

Същата вечер Гидиън Силвестър продължи да я въвежда в изкуството на любовта. Още с влизането си я отведе в спалнята, съблече и нея, и себе си, без да губи време, сложи си презерватив и започна да демонстрира своите мъжки способности.

Вече се зазоряваше, когато той заспа, напълно задоволен. Няколко часа по-късно събуди Мати и започнаха отново. Накрая тя го помоли да си върви.

— Днес следобед имам час при Никълъс Харви. Трябва да си ходиш, за да мога да се изкъпя, да закуся и да поработя малко, преди да изляза.

Той седна, обгърна раменете ѝ с ръка, погали корема ѝ, целуна шията ѝ и я отстрани от себе си.

— Ще трябва да се ожения за теб. Това е единственият начин да бъдеш винаги до мен.

— Дори и да реша да се омъжа за теб — нещо, което все още не съм готова да направя — със сигурност няма да ти бъда винаги под ръка. Имам много работа. Не бих изтърпяла някого непрекъснато край себе си. Ще ми действа зле на нервите.

— Ще промениш мнението си — самоуверено каза Гидиън. — Аз съм търпелив, умея да чакам.

— Тогава чакай в твоята стая, ако нямаш нищо против. — Измъкна се от леглото, наметна халата си и започна да събира пръснатите му по пода дрехи. Сложи ги на леглото и каза: — Сега се облечи и си върви.

Той неохотно се подчини. Преди да излезе, попита:

— Ще те видя ли довечера?

— Не. Изморена съм, а на сутринта трябва да работя.

— Тогава кога ще се видим?

— Не преди почивните дни.

— Ако промениш намеренията си, качи се на горния етаж и почукай на вратата ми.

— Ще го направя, ако реша.

— Защо така охладня, Мати?

— Защото си върнах разума. Прекарах чудесен уикенд, благодаря ти.

Гидиън се засмя.

— Винаги си добре дошла — каза и напусна апартамента.

В момента, в който той излезе, Мати се запита какво прави. Прекара двадесет и четири часа в леглото, и то не с кого да е, а с Гидиън Силвестър. Да не се беше побъркала? Наистина ѝ се струваше, че това е лудост. Споменът за някои от нещата, които той я караше да прави, я накараха да се изчерви. Всемогъщи боже! Болеше я навсякъде, но въпреки това ѝ харесваше. Трябваше да събере цялата си воля, за да го отпрати. Напълни ваната и посегна да вземе сапуна. Засмя се на глас, като си спомни учудването му, когато установи, че е изразходвал всичките си презервативи. Приличаше на малко момченце, чийто родители бяха забравили за рождения му ден. Но отчаянието му не продължи дълго. Този мъж знаеше трикове, за които повечето хора едва ли бяха чували. Приличаше на златотърсач, открил нещо, което му приличаше на злато и бързаше да разбере истинската му цена. Мати беше изпитала огромно удоволствие, дори го беше окуражавала и предизвиквала, в резултат на което Гидиън я беше научил как да се възползва от удоволствието на части. Беше прекрасно изживяване.

Докато се обличаше, се опита да прецени до каква степен може да ѝ навреди новооткритият ѝ сексуален апетит. Тъй като нова бременност беше изключена, другата опасност беше да не се привърже прекалено много към този мъж. На пръв поглед не изглеждаше кой знае колко страшно. Вече беше хлътнала по него, беше се прирастила към тялото му. Но тя беше по-добра художничка от него и не можеше да си представи как щеше да бъде преглътнат този факт. Рано или късно Гидиън щеше да почне да се притеснява. Всички мъже изглеждат не искаха да се примирят с мисълта, че една жена може да бъде по-добра от тях в някое отношение. Разбира се, имаше и изключения като Никълъс Харви, който никога не се притесняваше, че Джулиет е по-практична и по-добре се справя с парите от него. Също и

скъпият Хюи, който с усмивка приемаше критиката и продължаваше да се държи приятелски. Но повечето мъже, особено Гидиън Силвестър, се ядосваха, когато жената притежаваше повече талант и умение. Защо беше казал, че иска да се ожени за нея? Дали не предполагаше, че тя очаква да чуе именно това, тъй като е млада и наивна? Или защото му беше позволила да се люби с нея — нещо, което по принцип беше привилегия на женените хора? Трябваше да му каже мнението си по този въпрос. Нямахме намерение да се обвързва, особено с човек, който макар и на шега наричаше себе си емигрант и нямаше стабилен доход.

Не. Щеше да постави някои правила, ако искаха да продължат. Трябваше да бъде свободна през седмицата, за да работи, и да не ѝ прави отново предложения за женитба. Ако Гидиън приемеше условията ѝ, не виждаше причина да не продължат да прекарват петъчните нощи и съботите заедно. Почти се надяваше, че той ще се съгласи с изискванията ѝ. Не беше отсъствал и час, а тялото ѝ започваше да копнее за неговото.

Беше така разярена, че не можеше да седи на едно място нито минутка повече. Взе широкополата си шапка и слънчевите очила и тръгна през поляната. Негодник! Проклет негодник! Задавяше се от гняв при мисълта, че я беше изиграл, използвайки собствената ѝ чувственост срещу нея. О, кълнеше се, че я обича! Във всичко най-свято. Но за него нямаше нищо свято, а човек, който наистина обича, никога не би постъпил така, както той постъпи с нея.

Толкова хитро я беше оплел в мрежите си, така я беше очаровал, че тя безнадеждно се бе влюбила. Просто не може да му устои. Гидиън Силвестър беше красив, забавен сексуален магьосник. Дори в случаите, когато я обземаше желание да го отблъсне, той я замайваше, без тя да се усети. По някакъв начин успяваше да проникне дълбоко в душата ѝ и там откриваше оръжията, които използваше срещу нея. Беше усетил нейните уязвимост, любопитство и непокорност и не му беше трудно да разбере, че въпреки високия си ръст и грубите приказки Мати жадуваше за обич. Той щедро ѝ беше дал всичко, за което тя дори не предполагаше, че ѝ липсва.

Старата жена спря край една пясъчна дюна. Да можеше да върне времето назад! Със сигурност щеше да затръшне вратата в лицето на Гидиън Силвестър. Щеше да тръгне с Хюи. Той ѝ беше предлагал любовта си. Преди да замине за Мейн през есента на 1930 година, я покани на разходка и ѝ каза:

— Баба ми ми остави една къща в Мейн. Не мога да си позволя да остана тук. Нямам работа, а не искам да стоя по ъглите и да продавам моливи, от които никой няма нужда. В Мейн ще продължа да рисувам. Искаш ли да дойдеш с мен? Къщата е достатъчно голяма за двама души и има зеленчукова градина... Омъжи се за мен, Мати. — Лицето му силно почервения.

— Не мога, Хюи — отвърна тя. Чувстваше се ужасно от това, че ще го нарани. — Имам работа и всичките ми приятели са тук. Много те харесвам, но имам да свърша още толкова неща, преди да си помисля за женитба. Но мога да дойда да те посетя. Бих искала да видя Мейн. Освен това ще си пишем. Не искам да загубим връзката помежду си.

— Все пак трябваше да те попитам. От онзи наш разговор насам си мия зъбите всеки ден. Виж!

— Забелязах.

— И се подстригах — добави Хюи. — И отнесох в пералнята всичките си дрехи.

— Това също го забелязах.

— Опитах, нали?

— Да, наистина опита.

— Ще ти пиша. И ми се обаждай, когато решиш да ми дойдеш на гости.

— Вероятно още щом се установиш там, ще си намериш някое добро момиче, Хюи. Сигурна съм, че с първото си писмо ще ме уведомиш за женитбата си.

— Не мисля така — сериозно отвърна той.

Те се разделиха. Хюи замина за Мейн, но никога не се ожени. Имаше няколко жени, но не обичаше нито една достатъчно, за да я направи своя съпруга. Той беше единственият, който не се заблуждаваше по отношение на Гидиън Силвестър. В началото го беше обявил за „късметлия“, а по-късно — за негодник. На всеки две години

се обаждаше на Мати, за да я пита дали вече е готова да се омъжи за него.

Тя заби поглед в пясъка. Гневът ѝ премина в тъга. Беше отдала душата и сърцето си на Гидиън Силвестър. За благодарност той ѝ беше направил двама сина и няколко години я беше дарявал с плътско удоволствие. Тогава смяташе, че е взела правилното решение, въпреки че съжали още по време на брачната церемония в края на декември, няколко седмици след двадесетия ѝ рожден ден. Стоеше в коридора на гражданското отделение, стискаше ръцете на Джулиет Харви и шепнеше:

— Каква грешка! Не биваше да правя това.

Тя окуражително ѝ се усмихна и каза:

— Това е от нерви, Мати. Всички млади булки се чувстват така.

— Не, Джулиет. Всичко в мен креци веднага да се махна. —
Здраво хвана ръката на дребната женица и погледна към другия край на коридора, където стояха Гидиън Силвестър и Никълъс Харви. Когато спря поглед на бъдещия си съпруг, почувства как страхът се надига в гърдите ѝ. — Мисля, че ще съжалявам.

13

Сара не успя да се концентрира върху романа на Хамет. Не я сдържаше на едно място. Излезе от стаята си с намерение да открие Мати и да си побъбри с нея, но тя беше излязла на разходка. Краката ѝ сякаш сами я отведоха до гаража. Надникна в мрачното, почти празно помещение. Отнякъде се носеше музика.

Сара изкачи стъпалата до апартамента над гаража и почука на вратата.

Карл отвори и каза:

— Влизай. Знаех, че ще наминеш насам.

— Какво те накара да си го помислиш? — попита тя. Погледът ѝ отново попадна върху неоправеното легло в спалнята.

— Не сме довършили работата си. Нещо за пиене?

— Не, благодаря.

Той намали касетофона и ѝ посочи едно от огромните плетени кресла. Седна в отсрещното кресло и се втренчи в нея.

— Вече си се отказала от гримирането, а?

— Нямам време и търпение да се занимавам с това всеки ден.

Карл запали цигара, хвърли кибритената кутия на масата и прехвърли крак през страничната облегалка на креслото.

— Е, какво става?

— Нищо.

— Да не си се отегчила?

— Ни най-малко — отвърна Сара. Странно, че този спокоен и привлекателен мъж беше същият човек, който прекарваше вечерите си в непрекъснати обиколки из имението. — Снощи те видях — подхвърли. — Струва ми се, че имаш проблеми със съня.

— Какво правеше ти?

— Отидох да видя Мати, после случайно погледнах през прозореца.

— Да видиш Мати ли? За какво?

— Да разбера дали има нужда от компания. Знам, че много от нощите си прекарва на балкона.

— И какво правиш? Седиш заедно с нея?

— Какво лошо има в това?

— Не съм казал, че има нещо лошо. Само попитах дали това правиш, Сара.

— Всъщност да. Разговаряме. Или по-скоро тя говори, а аз слушам.

— Не смяташ ли, че това не влиза в задълженията ти?

— Не. Обичам да я слушам как разказва за неща, които са се случили толкова отдавна.

— Обзалагам се, че е така.

— Заяждаш ли се?

— Не, просто констатирам.

— А ти не се ли отегчаваш?

— Животът ми тук напълно ме задоволява — някак извинително каза той. — Ако не беше така, нямаше да остана при нея двадесет и две години.

Сара кимна и се облегна назад. Огледа Карл. Беше едър, мускулист мъж с широки гърди и силни рамене. Ръцете му бяха почернели само до лактите — като на работник, а край очите му имаше ситни бръчици. Изглеждаше на повече от четиридесет и четири години — отчасти заради прошарената коса, отчасти заради твърдата линия на устните и постоянната скептичност в погледа му.

— Е? — попита той, улови падащата от цигарата пепел в широката си длан и я изтърси в пепелника.

— Какво?

— Свърши ли с търсенето на признаци на лудост?

— Не правех това.

— А какво тогава?

— Просто те гледах. Наистина изглеждаш добре. — Почувства, че цялата пламва. Каква глупачка беше да говори така!

— Ти също не изглеждаш зле — отвърна Карл и заклати крак напред-назад.

Заприлича ѝ на навита на спирала кобра, готова всеки момент да се хвърли върху жертвата си.

— Аз съм безлична — каза тя. — Недей да ме ласкаеш.

— Никога не казвам нещо, ако наистина не го мисля. Освен това не си безлична. Човек със зелени очи като твоите не може да бъде безличен. Ако не носиш тези отвратителни размъкнати дрехи, всеки би могъл да види, че имаш прекрасен задник и страхотен бюст.

— Нямах проблеми с подбора на изразите — отвърна тя. Въпреки това думите му я зарадваха.

— Обзалагам се, че си размислила върху това, което ти казах преди.

— Върху кое по-точно? — дяволито запита тя, макар че добре знаеше какво точно има предвид.

— След като си отиде, легнах и започнах да си представям, че свалям дрехите ти една по една. Удоволствието беше голямо.

— Не оставяй фантазията ти да се развихря прекалено много. Навремето не бях лоша, но сега тялото ми е започнало да се отпуска.

— И ти нямаш проблем с думите. — Карл се усмихна, наклони се напред и загаси цигарата си. — Знаеш, че говориш с човек, който залага на късмета повече, отколкото на сигурната печалба, нали?

— Изглеждаш ми напълно подходящ за мен. Между другото, откъде знаеш, че държа всички козове в ръцете си?

— Не зная, но си мисля, че имаш най-малко един коз повече от мен.

— Наистина ли се мислиш за луд, Карл?

— Имам документи, с които мога да го докажа, скъпа. Подпечатани и подписани от самия Чичо Сам.

— Искаш ли да ти кажа нещо?

— Какво?

— Ти си поне петдесет процента по-нормален от бившия ми съпруг, а във всичките му документи се казва, че е свястно момче без никакви проблеми. Това, което спомена за него при предишния ни разговор, беше абсолютно вярно. Непрекъснато искаше ядене и секс и ако не получеше едното или и двете, започваше да ми разправя каква нещастница съм и как непременно ще се проваля. Това правеше чудеса със самочувствието ми. Ти не се преструваш на такъв, какъвто не си. Намирам това за освежително.

— Мисля, че си едно от онези пиленца, които се спасяват, флиртувайки с неща, за които знаят, че няма да могат да понесат.

— Аз не флиртувам с нищо. Наистина се интересувам от теб.

— Така. Като от муха, забодена на върха на карфица.

— Ужасно! Не те възприемам като опитен екземпляр.

— Не, разбира се! Сигурно си мислиш, че е напълно нормално да погледнеш през прозореца далеч след полунощ и да видиш някой да прави поредната си обиколка из градината.

— Стана ми мъчно.

— Върви по дяволите с твоето съжаление! Никой няма нужда от него!

— Страхувам се някой да ме види без дрехите ми — каза Сара и отмести поглед встрани. — Това също е тъжно.

— Глупости! — измърмори Карл. — Да не би да си довякла задника си дотук, за да търсиш съчувствие?

— Не ме обиждай — спокойно отвърна. — Зная, че не мислиш това, което казваш. Току-що спомена, че съм била обект на фантазиите ти. Думите ти ме накараха да се почувствам истински щастлива. Надявах се, че ще мислиш за мен — призна тя и с мъка преглътна.

— О, така ли? — Той се поизправи, свали крака си от облегалката на креслото и внимателно я погледна. — Какво е това? Един вид терапия ли?

— Не, благодаря, достатъчно такива случаи съм имала. Заболява ме главата от тях. Мислех си, че ще си поприказваме, ще се опознаем по-добре, а само стоим и се дразним.

— Защо си мислиш, че можеш да водиш разумен разговор с мен? Всеки глупак би разбрал, че са минали години, откакто за последен път съм си чуруликал с представителки на другия пол.

— Затова ли те дразня толкова?

— Исусе! Не разбра ли? Всички, освен Мати ме дразнят. Бони е толкова безгрижно весела, че ми иде да ѝ забия един юмрук под брадата. Глория е умна поне дотолкова, че да разбере, че съм психолог, и има добрината да стои далеч. Само ти идваш тук и се фръцкаш насамнатам, без дори да знаеш какво искаш. Стоя настрана точно заради хора като теб. Мислиш ли, че ме е грижа за твоето честолюбие? Ако търсиш някой, който да ти каже, че не остаряваш, не си попаднала на човека. Остаряваш, скъпа. Всички остаряваме. Голяма работа! Медал ли искаш? Имам пълно чекмедже с медали. Вземи, който ти хареса, и си го окачи. Какво не е наред при теб?

— Очевидно всичко — отвърна му объркано. Стана и се насочи към вратата.

— О, чудесно! Когато стане напечено, най-доброто спасение е бягството!

— Не искаш ли точно това? Да се махна?

— Хич не ме е грижа какво правиш — въздъхна той и се отпусна в креслото. — Но едно нещо е сигурно. Ако си мислиш, че ще започна да ти свалям звезди от небето, само защото нямаш куража да признаеш честно защо си тук, значи си по-луда и от мен. Искаш да получиш нещо? Чудесно! Аз съм твърдо „за“! Искаш да играеш игрички? Не, благодаря. Върви по дяволите!

— Как трябва да отговоря на това? — объркано попита Сара.

— Свали си дрехите и покажи това, което криеш под тях. Добър съм в тази работа единствено във фантазиите си — уморено отвърна Карл.

— Нали не мислиш наистина, че ще го направя?

— Защо не? А може би искаш аз първо да сваля моите?

— Да. — Дватамата се спогледаха шокирани. — Нямам намерение да ти позволя да се отнасяш с мен така, сякаш ми правиш услуга. Свали си дрехите и аз също ще го направя.

Няколко секунди той мълчаливо я гледа, после започна да се смее.

— Спечели! — каза и започна да се съблича.

— Божичко! — прошепна Сара. Пръстите ѝ се заеха с копчетата на панталоните ѝ. Инстинктивно беше избрала най-безопасния вариант.

Дори и без панталони щеше да е достатъчно защитена от бикините и блузата си. Умишлено се бавеше. Тъкмо беше събула сандалите си, когато Карл свали и последната си дреха. Стоеше пред нея гол, с ръце на бедрата. Тя хвърли плах поглед към него и веднага отмести очи встрани. Имаше чувството, че е на път да се самоубие.

— Пиленце — нежно каза той, приближи до нея, хвана края на блузата ѝ и я измъкна над главата ѝ. — До известна степен е забавно. — Пръстите му докоснаха гърба ѝ, докато разкопчаваше сутиена ѝ. — Сякаш отново съм ученик, само дето ми липсва припряност и ти не викаш: „Не, недей! Не, спри!“.

Тя се засмя и изведнъж всичко ѝ се стори по-леко. Кръстоса ръце пред гърдите си, тъй като Карл отстъпи назад, за да я огледа добре.

— Не си на четиридесет и една години. Или поне си най-добре запазената стара плът, която някога съм виждал.

— Благодаря — измърмори, опитвайки се да държи очите си на нивото на гърдите му. — Би ли могъл да не ме наричаш плът?

— Вероятно ще мога.

— Чувствам се глупаво. Не знам ти как си, но аз съм нервна.

— Защо не се опитаме да продължим както си му е редът? — предложи Карл и седна на ръба на леглото.

Тя седна до него, без да отмества ръце от гърдите си. Той обгърна с ръка раменете ѝ и Сара усмихната отпусна глава на рамото му.

— Прав си — каза. — Като в училище е, само че по-зле. — Вдигна глава и срещна погледа му. Внезапно разбра, че от двамата той е по-уплашеният. Каза си, че е време най-сетне да порасне. Щом искаше да се люби с него, трябваше да го направи.

Обърна се и седна в скута му, прегърна го, допря страната си до неговата и вдиша дълбоко от аромата му.

— Харесвам аромата ти — прошепна Сара.

— Приятно ми е да те усещам до себе си — отговори Карл, без да помръдне, само я притисна по-силно към себе си. — От години не съм прегръщал жена.

Имаше ли значение кой ще поеме инициативата и кой ще ѝ отвърне, запита се Сара.

Тя отново го погледна, целуна го по челото, по страните и накрая по устата. При всеки допир на устните ѝ до лицето му Карл примигваше, а ръцете му оставаха неподвижни върху гърба ѝ. Стеснителността му ѝ вдъхна кураж, превърна я в нова, непозната Сара. Искеше да прогони страховете му. Целуна го отново, стана, свали бикините си и отново се настани в скута му. Когато голото ѝ тяло се докосна до неговото, той дълбоко пое въздух.

Докато ръцете ѝ галеха раменете и гърба му, Карл постепенно започна да се отпуска. Сара го бутна назад и описа с дланта си кръг върху корема му. Той потръпна под пръстите ѝ. Това я изпълни с още по-голяма решителност. Обсипа с целувки шията, брадичката и устата му. Този път отвърна на целувките ѝ.

— Господи! — възкликна Карл и се надигна, за да я види по-добре. Ръката му жадно докосна едната ѝ гърда.

Сара хвана ръката му и я задържа върху гърдата си. Очите ѝ се спряха върху неговите.

— Не зная как се случи това, но си прав — прошепна. — Наистина го искам. Докосни ме. — Ръката ѝ се плъзна още по-надолу. — Искам да го направя. — Никога преди не беше говорила по този начин, никога не беше изразявала сексуалните си желания. Но Карл изглеждаше като парализиран, докосванията му бяха колебливи, като че ли очакваше тя да се разпадне на части. И странно — именно заради това го харесваше все повече и повече.

Извърна се и целуна бедрото му, ръката ѝ поглади крака му. После, обхваната от силно желание, впи устни в неговите. Той извика и потръпна. Продължи да изследва тялото му, доволна да го усеща до себе си.

— Спри! Прекалено много е! — Отблъсна я и тя седна, без да откъсва поглед от лицето му. Изглеждаше така, сякаш ще умре от болка.

— Карл, какво искаш? — прошепна Сара.

Той не отвърна.

— Ще го направя — каза тя и праметна крак през него, после повтори: — Ще го направя. Няма значение. Нямам намерение да се кикотя с приятелките си над случилото се, нито ще го опиша в дневника си. Всичко е само между нас двамата.

Бавно се надвеси над него. Усети познатото чувство на пълнота и сигурност както в редките случаи, когато беше в настроение и контактът беше желан. Коленете ѝ се сключиха около тялото му, дланите ѝ обгърнаха лицето му и тя безмълвно го помоли да я целуне.

Карл не можа, само я притисна по-силно. Ръцете му придърпаха главата ѝ към шията му. Жестът все още издаваше колебанието му, но беше изключително нежен. Взе ръката му и вплете пръсти в неговите. Той започна инстинктивно да се движи и бедрата му се сблъскаха с нейните. Темпото бързо се засили. Сара прокара език по врата му. Той се обърна и я целуна с изненадваща мекота и деликатност, а ръката му погали гърба ѝ и се спусна към бедрата ѝ.

Не беше очаквала, че нещо ще се случи. Рядко беше изпитвала разтърсващо удоволствие от любовния акт. Винаги беше възприемала

правенето на любов като задължение, от което очакваше твърде малко. Сега беше силно изненадана от първите тръпки на възбуда, които я караха да се движи срещу бързо нарастващата възбуда на проникналия в нея мъж. Беше забравила напълно за него — толкова силна беше нуждата ѝ да стигне до пълното удоволствие. През това време не си даваше сметка, че той също ѝ беше помагал, че беше обзет от същата страст и че през този кратък отрязък от време я беше отблъснал леко назад, за да може да наблюдава движенията на голото ѝ тяло. Когато отвори очи и погледна към него, видя усмивката му. Тя победоносно се засмя, после внезапно стана сериозна, покри устните му със своите, решена да стигне края на това пътешествие, за да опознае мъжа, така както той я беше опознал.

Изпод силно стиснатите му клепачи се появиха сълзи. Сара ги попи с устни.

— Мисля, че си най-прекрасният мъж — прошепна тя.

Карл не отвърна нищо, а и тя не очакваше отговор. Продължи да го прегръща и гали, чудейки се кой кого спасява. Чувстваше, че ѝ беше дал нещо, което никой друг не би сметнал за важно: доказателство за своята уязвимост, която не бе успял да скрие. Сълзите му в такъв интимен момент бяха по-истински от всичко друго.

— Бих искала да мога да плача — прошепна Сара. — Отдавна съм забравила как се плаче. Може би затова се чувствах толкова стара. Преди често плачех, спомням си това, но вече не мога. Сякаш бях престанала да бъда човек. По-точно — бях заприличала на Рей или на втората ми майка. Нито той, нито тя бяха истински хора, поне така, както аз разбирам това понятие. Но ти си.

Той я слушаше внимателно. Думите ѝ сякаш бяха малки ключета за отдавна затворените врати в душата му. Карл се срамуваше, че беше проявил слабост пред нея. Но съпротивата му изчезна заедно със сълзите. Избърса очите си с ръка и ги отвори.

— От къде, по дяволите, се взе? — пресипнало попита. — Ти не си същата жена, която дойде тук предишния път. Какво се е случило с теб?

— Наистина не зная. Сигурно съм се влюбила в теб. Изведнъж осъзнах колко много те обичам.

— Ти май наистина се захващаш с мен. Имаш ли представа какво те очаква?

— Мисля, че имам.

Карл се усмихна.

— Аз пък мисля, че ще те изям, Сара!

— Добре. Не мога да си представя по-подходящ завършек на нашата връзка.

— Не се подигравай с мен. Няма да го понеса.

— Зная и няма да ти се подигравам. Между другото аз обикновено съм тази, с която се подиграват. Промяната е доста приятна.

— Ще започна да се промъквам в стаята ти всяка вечер и Мати ще ме изхвърли от тук.

— Шегуваш ли се? От седмици ми говори за теб. По-вероятно е да даде парти, толкова доволна ще бъде от себе си!

— Май е малко късно да ти задавам този въпрос, но все пак ще те попитам: не играем ли на руска рулетка с този твой първи път?

Сара го целуна по рамото.

— Имаш най-сладкия начин на изразяване. Слушай, хлапачето ми, пред теб е най-големият оптимист на този свят. Не съм спала с никого почти осем години, но нито веднъж не съм пропуснала да изпия противозачатъчната си таблетка.

— Господи! Наистина си оптимист!

Тя погледна часовника си и каза:

— Имам малко повече от час до вечерята. Изморен ли си?

— Шегуваш се! Осем години са нищо, скъпа. Няма да ти казвам колко време не съм го правил аз. Ще имаш късмет, ако въобще те пусна да излезеш от тук.

— Това напълно ме устройва — щастливо отвърна Сара.

По време на вечерята Мати с любопитство поглеждаше към Сара, която се усмихваше и се хранеше с апетит след часовете, прекарани в апартамента на Карл. Възрастната жена бързо се отказа от яденето, запали цигара и продължи да пие вино. Сара си сипа допълнително ориз и салата. Посегна към виното си и едва сега си даде сметка, че Мати я наблюдаваше от няколко минути.

— Какво? — попита тя, прочете отговора в очите на господарката си и почувства как по лицето ѝ се плъзва червенина.

— Изглеждаш много доволна от себе си.

— Сигурна съм, че не изглеждам така.

— Много доволна — повтори Мати.

— Какво трябва да кажа?

— Играеш опасна игра.

— Не играя никаква игра.

— О, напротив, играеш.

— Това ми прилича на някоя от онези сцени в старите филми, където ядосаният баща на горкото момиче се изправя срещу подлеца, който се е отнесъл неприлично с него. Само че ти не си негов баща, а аз не съм подлец. Между другото, ти игра нечестно, като месеци наред ни тласкаше един към друг. Е, успя. Разбра ли? Ти ни подтикваше и накрая мозайката се сглоби. Точно това искаше. За какво са тогава всичките тези свирепи погледи и обвинения?

Мати се изправи гордо и каза:

— Признавам, че се опитвах да ви свържа. Сега искам да разбера дали намеренията ти са честни и почтени.

Сара невярващо се засмя.

— Какво е това, Мати? Знаеш, че не можеш непрекъснато да налагаш волята си. Да, ти успешно изпълни ролята на сватовница. Сега какво се каниш да правиш? Да ме поставиш под прицел и да настояваш да се омъжа за обезчестеното ти дете?

— Обичаш ли го? — попита Мати, сякаш въпросът ѝ причиняваше болка.

— Да, обичам го. За каква ме мислиш, за някоя застаряваща уличница ли? Нямам навика да спя с всеки срещнат. А и в днешно време това не е безопасно, както знаеш. Разбира се, че го обичам. Наистина. Мислех, че ще се изчервиш от удоволствие заради решителната ти роля. Но не! Предпочиташ да разиграваш осъвременена сцена от „Юлий Цезар“, питайки „онази там“ Сара, дали е жена с почтени намерения! Каква глупост, Мати!

Старата жена я изгледа сърдито, после се засмя.

— Ставаш раздразнителна, когато те засегнат.

— Не се подлъгвай от външни белези — рязко отвърна Сара. — Зная как да се отбранявам, когато ме нападат.

— Просто проверявах — каза Мати с влудяващо спокойствие.

— Проверяваше какво?

— Че не си играеш с Карл. Не би могъл да се справи.

— Може би зная това по-добре от теб.

— Само защото сте били заедно в леглото не означава, че знаеш всичко за него.

— Зная какво прави всяка вечер и донякъде — какво е преживял.

— „Донякъде“ е много относително, скъпа. В този случай означава само фрагмент. Силно съм заинтересувана Карл да се чувства добре. Колкото и да съм доволна, че вие двамата си доставяте удоволствие един на друг, не може да не ме е грижа дали имаш намерение само да се чукаш с него или нещо повече.

Сара занемя, шокирана от думите ѝ.

— О, не ме гледай по този начин! — възкликна Мати нетърпеливо. — Чукала съм се с Гидиън Силвестър много преди твоите родители да са били родени. Защо всички вие, младите хора, си мислите, че откривате света? Точно защото се бях отдала на тази дейност с цялата си душа, зная колко лесно човек може да ослепее за други, понякога много по-важни неща. Сексът може да бъде мощно оръжие, както вероятно си открила със своя румънски негодник.

— Мати, защо е всичко това?

— Надавам се, че вземаш предпазни мерки.

— Не. Смятам да забременея, а после да ти оставя бебето и да тръгна да търся богатство и слава. Наистина ли ме мислиш за толкова

глупава?

— Жените, скъпа ми Сара, могат да бъдат ужасно глупави, когато въпросът опре до секса. И аз бях същата.

— Да, но никой никога не ти е казал за това.

— Вярно е, но дори по-късно, когато вече знаех доста неща, продължавах да допускам да бъда мамена от онзи кучи син. Най-лесно можеш да излъжеш онзи, който сам желае да бъде излъган.

— За какво е всичко това, Мати — отново попита Сара.

Старата жена загаси цигарата си, взе нова, запали една кибритена клечка от плота на масата и силно всмукна.

— Вярвам, че си почтена жена, Сара. Но мисля, че сама вредиш на себе си. — Тя още веднъж се втренчи в нея и Сара се зачуди дали в трапезарията действително е толкова горещо, или Мати беше успяла да я набоде на шиш и сега я печеше на бавен огън. С усилие успя да издържи огнения поглед на старата жена. За нейно голямо разочарование Мати беше тази, която се предаде. Очите ѝ се наляха със сълзи. Беше толкова тъжно да се наблюдава това, че Сара изведнъж съжали за всичко: за своето поведение, за малко арогантната поза, която беше заела, за проявеното неуважение — все пак Мати беше по-възрастна и заслужаваше по-добро отношение — и дори за това, че се беше любила с Карл, тъй като това беше причината за този неприятен разговор.

— Виж, съжалявам — започна Сара. — Реагирах по-остро и бях груба. Никога съзнателно не бих казала или направила нещо, с което да те засегна.

— Не мислиш ли, че го зная? — изкрещя Мати, а сълзите потекоха по страните ѝ. — Зная го! Иначе нямаше да бъдеш тук. Аз не съм една от онези стари глупачки, които са безразлични към всичко, освен към собствените си разлагащи се спомени.

Гласът ѝ отекна в стаята като огромна камбана и Сара изпита желание да запуши ушите си, за да не оглушее от силния звук.

Бони отвори вратата, хвърли поглед към господарката и изчезна.

Старата жена сякаш събра сили от избухването си и избоботи:

— Защо си мислиш, че всичко зависи от теб?

— Добре! — изкрещя ѝ Сара. — Няма нужда да викаш толкова.

Мати веднага се овладя. Попи лицето си със салфетка, дръпна от цигарата си и отпи от виното си.

— Ти си много странна жена! — каза по-тихо тя. — Ако не задаваш проклетите си въпроси, ще спориш. А ако не спориш, ще се извиняваш и ще обвиняваш себе си за всичко — от разпъването на Христос до детските кръстоносни походи. Бъди по-спокойна, чу ли? Има неща, които се опитвам да кажа, а ти продължаваш да ми пречиш.

Сара напълни чашите с вино и отпусна ръце в скута си. Чувстваше се виновна, глупава и унижена.

Сълзите на Мати пресъхнаха. Известно време тя седеше мълчаливо и пушеше, накрая каза:

— Зная, че не съм лек характер. Никога не съм била и едва ли някога ще стана. Обаче не е ли вече време ти да решиш каква да бъдеш?

— Това ли е целта ти?

— Винаги си знаела каква съм — твърдо каза възрастната жена.

— Ти си късметлийка. Повечето от нас не са. Понякога си мисля, че зная каква трябва да бъда, а час по-късно някой казва или прави нещо и аз започвам да се питам защо съм си мислела, че съм се самоопределила. Съжалявам, че това те дразни, но не мога да направя нищо.

— Разбира се, че можеш! Просто си определи позиция и я отстоявай.

— Щом се опитам да направя това, се появява някой, който размества почвата под краката ми.

— Мразя самосъжалението.

— Това е факт, а не самосъжаление.

— Самосъжаление е.

— Не мога да споря с теб за това. Независимо какво казвам, губя, защото ти виждаш нещата от твоята гледна точка.

— Не ме подценявай, скъпа. Виждам доста повече.

— Това е сигурно — усмихна се Сара.

— Да не си слабоумна? — попита Мати с широко отворени очи.

— Пристигаш тук, излъчвайки сексуално удовлетворение, и си мислиш, че никой няма да забележи.

Младата жена се изчерви и заби поглед в покривката.

— Не мога да си представя, че сега Карл ще започне да изглежда като нормален. Каква двойка!

— Забавляваш се за моя сметка — каза Сара и зърна доволното изражение на Мати, което тя веднага се опита да скрие. — Господи, ти наистина си една порочна стара жена! И отстъпчива, когато всичко се нарежда. Наистина си мисля, че успяваш да ме накараш да се чувствам като момиченце.

— Понякога е трудно да се устои на изкушителя, когато ти показва пътя.

Сара тръсна глава.

— Животът с теб е като непрекъснатата въртележка, която спира на най-неочаквани места.

Мати се засмя, но веднага стана сериозна и загрижено каза:

— Трябва да те предупредя. Когато Карл спи, понякога се събужда с крясъци. Може да бъде страшно. Когато започна работа при мен, трябваше да ходя до стаята му през нощта и да му приказвам, докато се успокои и отново заспи. Покойният ми съпруг се побъркваше от ревност. Обвиняваше ме, че правя любов с двадесет и две годишен младеж.

— А така ли беше? — попита предпазливо Сара, чудейки се дали това беше нещото, което тя се канеше да признае.

— Веднъж — каза старата жена и млъкна. Когато погледна към секретарката си, настроението ѝ отново беше променено. — Ужасно го съжалявах. Нямаше нищо общо с омразата ми към Гидиън. Мразех този мъж от толкова дълго време, че вече нищо от това, което правех, не беше свързано с омразата ми към него. Не, в този случай имаше един млад мъж, който отчаяно се нуждаеше от прегръдка и който искаше да се почувства желан и ценен, който копнееше да бъде нормален точно толкова, колкото затворникът копнее да бъде на свобода. Никога не съжалих за постъпката си. Беше полезно и за двама ни. Една вечер, в която двама души получиха това, от което силно се нуждаеха. Карл получи потвърждение за своята принадлежност към човешката раса, а аз държах в прегръдките си някого, на когото можех да се отдам безрезервно. Случилото се онази нощ никога не можеше да бъде повторено. Моля те, не го наранявай, Сара. Той не е като другите мъже. Войната го е направила много уязвим. Обичам го колкото синовете си. Дори повече, защото е преживял неща, каквито дори не можем да си представим.

— Никога няма да го нараня — обеща Сара.

— Би могла да се справиш, само ако наистина решиш. Защото не вярвам, че някога ти се е налагало да си имаш работа с хора, които са по-несигурни в себе си и от теб самата. А ти си твърде несигурна. Ако се подиграеш с него, кълна се, че ще те замеря с нещо.

— Ами ако сега ти кажа, че съм влюбена в него? — попита Сара.

— Ще ти отвърна, че любовта може да унищожи хората по-сигурно, отколкото омразата. Обърни внимание, скъпа. Рискът е голям.

— Зная.

— Съжалявам, че така се нахвърлих върху теб.

— Нима се нахвърли върху мен?

— Сигурно си се превърнала в необходимост за мен — с тъжна усмивка отбеляза Мати. — Ще ми липсваш, когато си отидеш.

— Никъде няма да ходя.

Възрастната жена подсмръкна и каза:

— Ще видим.

— Искаш ли кафе? — смени темата Сара. Чувстваше се изморена.

— Ще го пия навън. — Опря се на масата и се изправи. — Имам нужда от чист въздух. Поръчай на Бони да свари кафето и ела при мен. Сега си спомням какво исках да ти кажа.

Младата жена отиде в кухнята. За какво друго, ако не за Карл щеше да ѝ говори Мати? Иначе не би изпаднала в такава дива ярост. Докато вървеше към верандата, признанието на господарката ѝ не ѝ излизаше от главата. Представяше си как по-младата Мати приема Карл в дълбините на дългото си тънко тяло и това я изпълни със странна меланхолия, както когато осъзна, че Гиди и Матю са двама самотни мъже на средна възраст. Испита съжаление към Мати и Карл и я обзе странното чувство, че случилото се е напълно естествено.

Излезе на верандата. Възрастната жена седеше на стола си, а очите ѝ както винаги бяха вперени в хоризонта. Сара неочаквано се наведе и я прегърна.

— Обичам те, Мати. Неприятно ми е, когато се сърдиш, защото аз наистина те обичам. — Целуна я и седна на близкия стол.

— Много си мекушава — отвърна Мати, видимо зарадвана от нейния неочакван изблик на обич.

— Мога да бъда и нещо по-лошо.

— Освен това си тъпа, но аз също те харесвам. — Кръстоса краката си и продължи: — Да не си посмяла да споменеш пред Карл за това, което ти казах. На никого не съм разказвала за случилото се.

— Дори не съм си и помисляла — искрено отвърна Сара.

— Единственото добро, което ми е направил Гидиън Силвестър, беше извършено с користна цел. Научи ме да ценя своята чувственост. Единственият случай, в който съм я използвала в полза на някой друг, беше с Карл. Разбира се, тогава имаше полза и за мен. Въпреки това рядко се случва някой да има възможността да направи нещо безкористно за друг човек. Имала съм възможността да спя с доста мъже, но съм предпочитала да не го правя. Това няма нищо общо с някаква криворазбрана лоялност към Гидиън. Не съм го правила с едно изключение, нямам предвид Карл — защото това щеше да намали гнева ми към този човек. А аз исках да го запазя. Гидиън Силвестър взе всичко, което съм ценяла, но не му разреших да отнеме гнева ми.

— Такова беше отношението ми към моята мащеха. Не че се отъждествявам с теб, но разбирам как този гняв те е поддържал.

— Надявам се, че не ти се е случило нещо, което дори слабо да наподобява това, което този мъж ми причини.

— Нещата доста си приличат — тихо отвърна Сара. — Но все пак сме оцелели.

— Какво правеше мащехата ти?

Младата жена въздъхна и тъкмо се канеше да отговори, когато Бони се появи с кафето и попита:

— Искате ли десерт?

— Не — отвърна господарката й.

— Не искате ли пиле?

— Страхувам се, че не.

— Вкусно е — намеси се младата жена.

— Ще ти оставя една пържола в стаята, Мати, в случай че огладнееш през нощта.

Тя й благодари и готвачката се върна в кухнята.

— Е, какво ти причини мащехата ти?

— Няма значение.

— Разбира се, че има. Може да обясни някои неща.

Сара сви рамене.

— Веднъж Пру ѝ възрази нещо и Лилиан отскубна цял кичур от косата ѝ. Един път ме изхвърли по стълбите, защото реши, че съм я излъгала. Тя ни тормозеше, а после заплашваше, че ще ни тормози още повече, ако кажем на татко.

— Как ви тормозеше? — попита Мати и се обърна да я погледне. Опитвайки се да запази спокойствие, тя ѝ разказа:

— Замерваше ни с разни неща, оставяше ни гладни. Накрая, когато бях на седемнадесет, а Пру на дванадесет години избягахме от къщи. Придвижихме се на стоп до Ниагарския водопад, до дома на леля Норма. Тя ни хвърли по един поглед, обади се на баща ни в работата му и му заяви, че ще се грижи за нас. Предполагам, че е изпитал облекчение. Останахме при нея четири години, докато Пру стана на двадесет и една, а аз — на шестнадесет години. Извинявай, исках да кажа обратното — аз на двадесет и една, а Пру на шестнадесет. Тогава се преместихме в Ню Йорк и си намерихме работа. Аз работех като секретарка, а сестра ми подреждаше папки в една канцелария и ходеше на вечерно училище, за да завърши средното си образование.

— Права си — присви очи Мати. — Истинска мелодрама.

— Нали те предупредих. А ти какво искаше да кажеш с това, че ти е отнел всичко?

— Прекарах петдесет и една години, шест месеца и петнадесет дни с Гидиън Силвестър и през това време той ми ограби всичко, абсолютно всичко.

Гидиън Силвестър работеше в малката си стая на третия етаж, а Мати — в апартамента си, като складираше готовите си платна при него. Така в апартамента ѝ имаше възможност да се хранят и да спят. Решението изглеждаше разумно. Понякога, когато заявеше, че иска да спи сама, Гидиън неохотно се качваше горе.

— Казах ти, че имам нужда от време само за себе си! — често му напомняше тя. — Да не мислиш, че съм го казала само за да се престоря на скромна? Наистина го мислех и продължавам да го мисля. И без това те виждам почти непрекъснато. Понякога трябва да остана насаме със себе си.

— Умиращ от удоволствие да налагаш волята си и да командваш.

— Да, обичам, особено когато става въпрос за работата ми и за желанието ми поне една вечер да се наспя като хората. Ако си забравил, ще ти припомня, че работя пет дни седмично от осем сутринта до шест и половина вечерта.

— Много държиш непрекъснато да ми напомняш този факт. Знам, че имаш работа, а също, че ме смяташ за безделник, въпреки че се подготвям за изложбата.

— Тази изложба я готвиш вече десет години! Вече започвам да се съмнявам в това.

— Ти си отвратителна и се радвам, че ще спя горе. — И Гидиън излизаше, затръшвайки вратата зад себе си.

Водеха този спор поне веднъж месечно. Всеки път, когато той се качваше на третия етаж, Мати заключваше вратата на апартамента си, въздъхваше облекчено и оправяше стаите. Не искаше да си спомня за женитбата и отказваше да пере, чисти или готви — неща, за които Гидиън Силвестър започна да настоява в мига, в който подписаха брачното свидетелство и той наниза диамантената венчална халка на баба си на пръста ѝ. Мразеше и трите му сестри, досадната му майка и почти всичките му приятели. Единственият член от семейството, към когото изпитваше симпатия, беше свекър ѝ, Гидиън Синиър —

добродушен мекушав мъж, който отдавна беше разбрал, че единственият начин да запази мира и спокойствието в дома си е да изпълнява желанията на жените. От него синът му беше наследил разказваческата си дарба, високия ръст и красивата външност. Във всичко останало двамата коренно се различаваха. Гидиън Силвестър се беше метнал изцяло на майка си, на която, както Мати от пръв поглед установи, никак не ѝ липсваше самоувереност. Жената живееше от клюки и най-дребното нещо ѝ осигуряваше тема за коментар поне за една вечер, а понякога и за цяла седмица. Щом чуеше някоя нова клюка, Аделина Силвестър започваше да се тресе от смях и тялото ѝ като че ли се издуваше, сякаш новината ѝ действаше като храна. Тъй като Гидиън не беше особено привързан нито към сестрите, нито към родителите си, за младото семейство беше много лесно да стои настрана.

Всеки път, когато Мати стигнеше до извода, че бракът им е обречен и че трябва да направи необходимите стъпки за разтрогването му, съпругът ѝ сякаш усещаше. Пускаше в действие неустоимия си чар и я хипнотизираше с него. След като я успокоеше, я отвеждаше на вечеря в ресторант или се прибираще вкъщи с някакъв подарък. После сваляше дрехите ѝ като фермер, проверяващ дали зърното е вече узряло. Проникваше като мехлем до всяка точка на тялото ѝ, докато Мати така се засищаше, че изпадаше в здрав сън. Примирието помежду им траеше не повече от две-три седмици. След това тя отново усещаше присъствието му като заплаха и Гидиън повтаряше малкия си победен менует. Така преминаха първите две години от сватбата им.

В началото на 1933-та Мортимър Стърнхолт получи сърдечен удар и умря, както спеше в леглото. Персоналът, макар и искрено опечален, се страхуваше, че госпожа Стърнхолт ще продаде издателството на някой по-малко грижовен и приятелски настроен човек от съпруга ѝ. Или — което беше по-лошото — ще реши да го затвори.

След погребението адвокатът на господин Стърнхолт помоли всички работници да отидат на работа на следващия ден, за да ги запознае с последните разпореждания на починалия собственик.

На следващата сутрин Мати пристигна на работа не по-малко опечалена и уплашена от колегите си. Правеха се разни предположения, които тя избягваше да слуша. Не искаше

предварително да се притеснява за неща, които не знаеше със сигурност.

Адвокатът, дългогодишен приятел и представител на Мортимър Стърнхолт, пристигна точно в осем и половина, отвори куфарчето си и извади някакъв документ.

— Всички загубихме един чудесен приятел — започна той. — Мортимър Стърнхолт беше много далновиден човек. Обичаше работата си и вярваше във всеки един от вас. Затова състави едно изключително завещание — оставя компанията на всички вас. Тъй като семейството му е достатъчно осигурено, желанието му беше вие — двадесет и двамата служители, да продължите дейността на издателството. Но ако с гласуване решите да го продадете, то тогава приходите ще бъдат разделени по равно помежду ви. В случай, че решите да продължите, волята му е да решавате всички въпроси чрез гласуване, като спазвате демократичните принципи, въз основа на които е изградено това предприятие. Никой от работещите тук няма да има правото да упражнява натиск върху останалите. За добро или за лошо издателство „Стърн“ сега ви принадлежи. Ако пожелаете, ще ви бъде юридически съветник както досега.

Никой не изяви желание издателството да бъде продадено. Единодушното мнение беше, че то трябва да продължи дейността си както преди. Нарезданията щяха да се приемат и изпълняват както винаги досега, а качеството на книгите трябваше да се запази. С голямо облекчение работниците заеха местата си и започнаха работа. Щом научи за това, Гидиън заяви на съпругата си, че е глупачка.

— Трябваше да настояваш издателството да бъде продадено. Щеше да получиш добра сума.

В този момент изпита омраза към него.

— Нямам намерение да обсъждам въпроса с теб. Ти си напълно безчувствен.

— Определено не съм!

— Ще се въздържа от коментар. Работата ми в издателството плаща наема и те храни. — Освен това от заплатата си Мати тайно спестяваше.

— Изглежда, забравяш за моя принос — подхвърли той.

— Как мога да забравя твоите шестдесет долара на месец! Тези джобни пари, които получаваш винаги навреме, като по часовник и

които харчиш само за себе си. Това е приносът, нали?

Изржението му показваше, че едва се сдържа да не я удари. Тя продължи:

— Само да вдигнеш ръка срещу мен, Гидиън Силвестър, и ще прекараш остатъка от живота си като еднорък нещастник.

Беше толкова сериозна, че той реши да не спори. И както винаги, когато губеше някой спор, пусна чара си в действие като фокусник, който вади от цилиндъра си букет от хартиени цветя.

Широко се усмихна и каза:

— Да забравим за това.

Привлече я към себе си и прегръдката им завърши на пода, където страстно се любиха.

Беше убедена, че всеки път, когато налита върху нея по този начин, Гидиън я използва. Но възбудата й така нарастваше от допира на влажните му устни и нетърпеливите му ръце, че гневът й се стопяваше и тя се отдаваше на самата любов, а не на любовта с Гидиън Силвестър. И то не на емоционалната, а на чисто сексуалната любов. Той беше способен да я превърти на триста и шестдесет градуса, така както вятърът обръща ветропоказателя. Не знаеше как го е постигнал, но съпругът й явно я познаваше по-добре и от самата нея. За разлика от други мъже, които се опитваха да я спечелят с букет цветя или шоколадови бонбони, Гидиън се появяваше с няколко туби маслена боя или с опънати и сложени в рамка бели платна, или с нов скицник и кутия моливи с мек графит. Бръкваше в джоба си и вадеше оттам червен восък и дремен печат с гравирана на него буква „М“. Изпращаше й извинителни писма, изписани с калиграфския му почерк върху луксозна хартия. В онези дни инстинктът му за това, което би могло да й подейства, беше безпогрешен. И когато изразяваше по този начин вниманието си към нея, тя усещаше, че отново се влюбва и се чудеше как е могла да се съмнява в него. Ако не я обичаше, Гидиън изобщо нямаше да си прави труда да търси неща, с които да й доставя удоволствие. Целуваше красиво изрязаните му устни, езикът й се вплиташе с неговия и тя разтваряше бедра, горяща от желание да го приеме. Това, че мненията им невинаги съпадаха, не означаваше, че намеренията му са нечестни.

Така бракът им продължаваше.

През пролетта на 1934-та семейство Харви обявиха, че напускат Ню Йорк и заминават да живеят в Мейн по покана на Хюи Дикинсън.

— Не ни забравяй, Мати — умолително каза Джулиет. — Толкова ще ми липсват всички! Но знаеш, че Академията се затваря и че Ники не може да продаде картините си, нито да си намери работа. Така че не можем да останем. Хюи ни писа, че Ники може да работи половин ден в едно девическо училище близо до Портланд. Това е единственият шанс, който имаме с тези пет деца на ръце.

Тъй като знаеше, че изпитват остра нужда от пари, Мати настоя да купи още един от прекрасните акварели на Никълъс Харви. Но той не пожела и да чуе за стоте долара, които настояваше да му плати. Накрая се съгласи да приеме петдесет и прегръщайки я, прошепна в ухото ѝ:

— Винаги си била добра към нас, Мати. Ако някога ти потрябва помощ, обади ни се.

На тъжното прощално парти присъстваха останалите членове от групата на постоянните посетители в дома на Харви: Истър Лофтъс, Голи Гордън, Мати и Гидиън Силвестър, още шестима души и Хюи Дикинсън, който пристигна специално за случая. Забелязвайки Мати, той широко се усмихна, взе ръцете ѝ в своите и тихо попита:

— Щастлива ли си, Мати? Надявам се, че този претенциозен урод Силвестър вече ти е омръзнал. Ако е така, искам да знаеш, че ще бъда горд да те отведа с мен в Мейн.

— Хюи — отвърна с щастлива усмивка тя, — толкова ми липсваше!

— Говоря напълно сериозно. Ако някога промениш намеренията си, знай, че ще те чакам. Предполагам, че вече си разбрала какво изпитвам към теб.

За негова радост и объркване младата жена го целуна леко по устните и изрече:

— Винаги ще го помня.

Гидиън Силвестър ги наблюдаваше от отсрещния ъгъл, където разговаряше с Истър Лофтъс. Беше бесен от ревност. Щом се прибраха у дома, той пожела да знае какво точно си е мислила Мати, че прави, целувайки друг мъж.

— Мили боже! — възкликна тя. — Той не е „друг мъж“, а старият ми приятел Хюи Дикинсън. Не бъди досаден. Искам да си

лягам.

— Предполагам, че би предпочела да си легнеш с този скъпичък малък сухар.

— Този „скъпичък малък сухар“ е много по-добър мъж и по-талантлив художник от теб. Ти никога няма да бъдеш като него. Не си позволявай да говориш обидно за който и да е от приятелите ми, чу ли? Ти не си достатъчно добър художник, Гидиън Силвестър, за да подхвърляш обиди за истинските хора на изкуството. Ако беше такъв, отдавна щеше да си направил прословутата си изложба.

— Щом е толкова добър, защо не си се омъжила за него?

— Все още продължавам да си задавам този въпрос. Бог ми е свидетел, че можех да го направя. Хюи ми е предлагал толкова пъти.

Съпругът ѝ пребледня, изправи се и заяви:

— Мисля, че тази нощ ще спя горе.

— Това напълно ме устройва. Идеята ти е превъзходна.

— Ти си просто една кавгаджийка.

— Благодаря за комплимента — отвърна Мати и блъсна вратата след него. — Щом идва от теб, приемам го като голям комплимент! — изкрещя тя и превъртя ключа. — Надут простак!

Със заминаването на семейство Харви сбирките се прекратиха. Мати имаше възможност да се среща с Истър Лофтърс, но почти не намираха за какво да си говорят. Семейство Харви бяха спояващо ядро на групата и без тях нещата не вървяха. За втори път в живота си младата жена се почувства ограбена. Пишеше си с Хюи, с Никълс и Джулиет, но писмата не бяха кой знае каква утеха. Беше останала сама с един съпруг, когото твърде често мразеше, и с работа, която вече не ѝ се струваше значима, след като го нямаше господин Стърнхолт, за да я оцени. Почти нямаше време да излиза на улицата и да прави скици, както и да рисува. Гидиън Силвестър сякаш усещаше кога ще започва нова картина и правеше всичко възможно, за да ѝ пречи. Или слизаше в апартамента, докато Мати работеше и я прелъстяваше направо край статива, или влетяваше с гръм и трясък във всекидневната, развявайки билети за театър над главата си, получени гратис. Към края на годината започна да се замисля все по-често да се отърве от него. Той ѝ пречеше. Към завършените картини, складирани в стаята на третия

етаж, почти не прибавяше нови и това я тревожеше. Мати изпитваше нужда да рисува, а Гидиън Силвестър, изглежда, беше против.

В началото на 1935 година се случиха някои неща, които ѝ попречиха да го напусне. Те я привързаха към съпруга ѝ по начин, който никога не беше очаквала.

Веднага след новогодишните празници пристигна вестта за смъртта на Гидиън Синиър. Преди, по време и след погребението синът му демонстрира престорена скръб до момента, в който отвори завещанието. За огромно негово разочарование не наследяваше парите, на които се надяваше, а само стара семейна къща на един остров.

— Проклет обор! — гневно изкрещя Гидиън. — И кой, по дяволите, ще поиска да си купи лятна къща, когато половината свят живее в Хувървил и продава ябълки? Глупаво старо копеле! Да остави парите си на трите идиотки!

Продължи да сипе ругатни заради завещанието на баща си и дори се посъветва с адвокат, за да разбере дали може да оспори завещанието. Но завещанието беше неоспоримо. Гидиън Силвестър изчезна нанякъде и три дни не се появи вкъщи.

Мати беше щастлива от отсъствието му. Тя тъгуваше за единствения член от семейство Силвестър, когото харесваше. Старецът често ѝ беше изпращал чекове със строгата заръка да не казва на сина му за парите.

Наскоро след сватбата ѝ беше писал:

„Синът ми губи здравия си разум, ако изобщо има такъв, когато става въпрос за пари. Той е безскрупулен, но му липсва съобразителност, за да използва това си качество по интелигентен начин. Ще направиш добре, ако не му позволиш да управлява семейните финанси.“

Гидиън Синиър беше щедър и с добро сърце. Една част от парите, които често пристигаха в брой, отиваха в металната кутия под гардероба, а с останалите Мати плащаше дълговете, които съпругът ѝ сякаш по магически начин правеше. Излизаше до магазина за хляб, а три дни по-късно пристигаше сметка за нещо, което беше купил по пътя. Този човек нямаше ясна преценка за стойността на парите.

Смяташе, че съществуват, за да може да задоволява всеки свой каприз. Това ядосваше Мати и беше причина за повечето от все по-честите им свади. Чашата на търпението ѝ преля, когато след въпросното тридневно отсъствие той се върна със сметка от шивача за нов костюм. Нахвърли се върху него, насини едното му око и спуска две от ребрата му.

Докато Гидиън Силвестър се превиваше от болки, уплашен от яростта ѝ, тя му нареди или веднага да си вземе депозита, който беше оставил на шивача, или да намери начин да му плати.

— Нямам намерение да задоволявам капризите ти! — изкрещя младата жена. — Идиотската ти майка те е разглезила ужасно! Никой нормален човек не си поръчва костюм при шивач, ако няма с какво да го плати. Или ще се погрижиш за това, или, кълна се в Бога, аз самата ще се погрижа нещата да се променят. Омръзна ми Гидиън Силвестър! Искам да си изнесеш нещата оттук. Сега се качвам горе, за да сваля картините си, и когато свърша, искам да те няма в апартамента! Търпението ми се изчерпа. Скъсвам с теб. Още в деня на сватбата ни разбрах, че правя грешка.

Мати се втурна по стълбите към бившата си стая. Загуби повече от час, за да пренесе картините си. Гидиън беше изчезнал. Не я интересуваше къде е отишъл, повече не желаше да го вижда. Щеше да си даде малко почивка и да отиде до Мейн при Хюи и семейство Харви. Можеше да си го позволи. Така не само щеше да изпита облекчение, че е скъсала с Гидиън Силвестър, но и удоволствие от срещата с хора, които наистина я обичат.

Докато подреждаше картините си край стената на всекидневната, реши, че е забравила някои от тях горе. Доста платна липсваха. Отново се качи на третия етаж, но само за да се увери, че картините наистина са изчезнали. В малката стая бяха останали само работите на Гидиън — бездарни технически упражнения. Каза си, че нещо е сбъркала. Върна се в апартамента си и отново прегледа всички платна. Уви, липсваха най-малко шест от тях. Отпусна се тежко на дивана, опитвайки се да отгатне какво се е случило с тях, когато погледът ѝ попадна на гардероба. Вратата му зееше отворена. Стана и се приближи до него, обзета от лоши предчувствия. Ами ако Гидиън Силвестър беше открил кутията с парите?! Очевидно не беше успял. Кутията си беше на мястото. Тя я отнесе в банята, заключи вратата и

провери съдържанието ѝ — осемстотин четиридесет и осемте долара бяха върне. С облекчение върна кутията на мястото ѝ. Тъкмо се изправяше, когато на вратата се разнесе почукване.

На прага стоеше Гидиън с шапка в ръка.

— Не можеш да влезеш! — каза Мати. — Приключих с теб. Но докато все още си тук, искам да ми кажеш нещо. Къде са останалите шест картини?

Той се изчерви и погледна встрани.

— Щях да ти кажа — опита се да се усмихне, — но ти беше толкова ядосана, че няхах възможност.

— Да ми кажеш какво?

— Продадох ги.

— Какво?!

— Продадох ги.

— Какво означава това?

— Точно това, което казвам. Мислех, че ще те изненадам. Показах ги на един стар приятел, и той уреди продажбата им. Поиска тридесет и пет процента комисиона, но нали ги продаде!

— На кого? За колко? — напрегнато попита тя. — Трябва да знам.

— На добра цена, като се има предвид в какви времена живеем.

— Колко? И къде са парите?

— Използвах ги, за да платя някои свои дългове.

— Използвал си ги? Взел си картините ми, продал си ги и си похарчил парите?

— Мислех да ти се издължа. Исках да ти кажа, притеснявах се, но когато банката фалира... Не знаех как да ти кажа.

— Коя банка е фалирала? — попита и го пусна да влезе в стаята, за да не слушат съседите кавгата им.

— Банката, в която вложих всичките си пари. Фалира преди няколко месеца. Исках да те изненадам с продажбата на картините... Съжалявам, Мати. Такава каша настана.

— Искаш да кажеш, че чековете ти повече няма да пристигат? — Изпита съжаление към него.

— Много се срамувах да ти кажа. И тогава си помислих, че ще се зарадваш, като разбереш, че съм намерил посредник за картините ти. Е, едното последва другото. Реших, че е най-добре да платя сметките

си. Имаш пълното право да ми се сърдиш. Аз самият не мога да се понасям. Мога да поговоря с него — бързо добави той и се свлече на колене пред нея. — Зная, че съм непоносим, зная, че обърквам всичко, но те обичам, Мати. Ще можеш ли да ми простиш? Ще опитаме ли да започнем отново?

— Гидиън, ти нямаш никакви доходи. Да не би да предлагаш да те издържам? Мислиш ли, че това е подходящият момент да се опитваме да започнем отново?

— Имам идея — каза Гидиън и постави ръце на коленете й. — Имам къща на острова. Можем да се преместим там за известно време, докато страната излезе от това тежко икономическо положение.

— Може да минат години, преди това да се случи. От какво ще живеем, ако напусна работата в издателството и отидем да живеем на някакъв остров? Не си обмислил всичко достатъчно добре.

— Напротив. Мисля за това от смъртта на баща ми. Ще стане, ще видиш! Ще можеш да рисуваш по цял ден, а аз ще бъда твоят агент, ще се грижа творбите ти да бъдат излагани в галерии и ще търся купувачи.

— А какво ще стане с твоята работа?

— Ще продължа да придвижвам въпроса. Освен това ще получиш добра сума от продажбата на акциите си в издателството. Това ще ни даде възможност да преживеем, докато продадем други твои картини.

— Не зная, трябва да си помисля.

— Моля те, помисли си. Няма да плащаме наем. Дори можем сами да си отглеждаме плодове и зеленчуци. Само си помисли! Ще можеш да рисуваш денонощно, ако поискаш.

Изкушението беше голямо.

— Имам нужда от време, за да размисля — настоя Мати.

— Разбира се — съгласи се съпругът й. — Нали ще ми простиш?

Без да й даде възможност да отвърне, обсипа тялото и лицето й със страстни целувки. Когато свършиха, тя осъзна, че Гидиън не само беше спечелил битката отново, но я беше обладал, без да вземе предпазни мерки.

— Няма да забременееш от един път — увери я разпалено.

Както в много други случаи, така и този път Гидиън Силвестър сгреша.

Здрачаваше се. Мати замълча и отново се загледа към брега. Залезът хвърляше отблясъци върху живия плет, един заек се шмугна в цветните лехи. Откъм океана подухна хладен вятър. Прозорците над гаража светнаха.

— Не вярвам Гидиън Силвестър да е бил сигурен, че ще забременея от един път, но съм уверена, че се е надявал и тайно се е молел за това — горчиво изрече възрастната жена. — Стана точно така, както той се надяваше. След шест седмици ми се гадеше от всякакви миризми, независимо дали бяха от храна или парфюм. Гидиън се суетеше край мен, обладан от идеята да стане баща на тридесет и пет годишна възраст и горд от своята потентност. Всъщност по време на бременността ми беше много внимателен. Непрекъснато ми поднасяше чай и препечени филийки. Вярвах, че желанието му да имаме дете е искрено. През тези месеци започна да се държи така, както в началото на връзката ни. И аз, убедена, че се е променил, отново се влюбих в него.

Мати помоли за среща всички работещи в издателството и им съобщи, че напуска. Когато се стигна до въпроса за дела ѝ от компанията, тя обясни плана си:

— Зная, че трябва да гласувате за това и държа да го направите. Предлагам ви следното: въпреки че няма да бъда тук, да продължавате да мислите за мен като за една от вас. Не мисля, че друг ще може да ме замени и искам да остана обвързана с издателството, ако е възможно. Предлагам да бъда отсъстващ съсобственик. Така няма да се притеснявате откъде ще намерите пари да ми платите, някой нуждаещ се ще получи работа, а след време, когато икономиката се съвземе, ще можете да ми изплатите моя дял.

Никой не възрази и предложението ѝ беше прието. Всички изразиха съжалението си от напускането ѝ и ѝ пожелаха да роди здраво

и хубаво бебе.

Мати не спомена за това пред съпруга си. Само подхвърли, че е получила добра сума от компанията.

— Достатъчно е — добави тя. — Ще ни помогне да се справим в началото. А ако приятелят ти продаде още някои от картините ми, ще се оправим чудесно. Не трябва ли да се запозная с него, между другото?

— В момента е извън града — смотолев Гидиън. — Когато се върне, ще ви запозная. Той много харесва работите ти.

Опаковането на багажа не им отне много време. И двамата не притежаваха кой знае какво. Тя приготви картините си, принадлежностите си за рисуване и няколко скицника. Той взе на заем от един приятел камионетката му и всичко се събра в нея, освен няколкото платна, които смяташе да остави на дилъра за продажба.

— Няма смисъл да мъкнем всичко това на острова, а после отново да го връщаме обратно. Можем сега да свършим тази работа.

Предложението му изглеждаше разумно, особено пък след като получи разписка за картините от галерия „Александър“ на Мадисън Авеню.

За нещастие парното отопление на камионетката не работеше и пътуването не беше от най-приятните. Гидиън подкара направо към ферибота. Само една кола, освен тяхната чакаше да бъде превозена.

— На острова е много спокойно през зимата — обясни той, щом фериботът се откъсна от брега. — Когато бях малък, имаше два големи стари хотела и през лятото се събираха всякакви хора. Сега хотелите не стават за нищо и много от хората престанаха да идват на острова. Аз самият не съм стъпвал тук от шест-седем години.

— Искаш да кажеш, че дълго време никой не е живял в къщата?

— Не е точно така. Семейството плащаше на един от местните жители да наглежда имението. Но никой от нас не е почивал на това място от лятото на 1929 година. Къщата е голяма и стара. Зная, че ще ти хареса.

— Мислех, че нямаш търпение да се отървеш от нея.

— Не разсъждавах трезво. Бях разочарован, че не съм получил никакви пари. Но къщата не е лоша.

Къщата действително беше стара и хубава. Имаше само един недостатък — нямаше отопление, с изключение на камината във

всекидневната и двете в по-големите спални. Мати заяви:

— Не можем да живеем тук през зимата. Ще умрем от студ.

— Не съм мислил за това — неуверено отвърна той. — Ще намеря Том и ще говоря с него. Той се грижи за къщата. Предполагам, че ще има някаква идея как да се справим.

Докато чакаше Гидиън да се върне, Мати се разходи из къщата. Надникна във всяка от петте спални, с облекчение откри, че има вода, макар и леденостудена. Слезе в сутерена, откри един нагревател за вода и го включи. Ако имаше късмет, щеше да прекара останалите четири месеца във ваната.

В кухнята имаше голяма старомодна печка на дърва и въглища, а в килера се търкаляха неизползвани трески. След като се увери, че коминът не е запушен, Мати напълни печката и я запали. Поне в една от стаите на къщата щеше да бъде топло.

Остави продуктите, които бяха купили, и пренесе дърва във всекидневната. Зареди камината. Дръпна клапана, отвори го и запали нов огън.

Когато след два часа пристигна съпругът ѝ, придружен от Том, я свари полузаспала пред камината.

Том, изненадващо енергичен за годините си дребен мъж, ѝ се усмихна приветливо, разтърси ръката ѝ и заяви, че Гидиън е голям глупак, щом си мисли, че може да прекара зимата в тази къща.

— Това място не може да бъде стоплено! — отсече той. — Единствената ви възможност е да уплътните добре вратите и прозорците на всички стаи. Има врати за трапезарията, ако не се лъжа. Те са или в сутерена, или в хамбара. Първото нещо, което трябва да направите, е да ги върнете обратно на мястото им. Зад къщата има цял куп дърва, но най-вероятно са влажни. Ще трябва да ги изсушите, преди да ги използвате. Е, хайде. По-добре се размърдайте. Скоро ще стане тъмно.

Той съпроводи Гидиън до сутерена, където двамата успяха да открият вратите, и после му обясни как да пренесе дървата на верандата и да ги подреди до задната врата.

— Аз ще окача вратите — обърна се Том към Мати. — Този момък не би могъл да го направи, дори животът му да зависи от това.

— Искаш ли кафе, Том? — попита тя. Мъжът ѝ допаднаше, а и предполагаше, че често ще им се налага да търсят помощта му.

— Не бих отказал.

Докато кафето се вареше, младата жена попита дали може да помогне с нещо.

— Качи се на горния етаж и затвори всички врати до една. Също и тази, която води към тавана. Точно до кухнята има чудесна баня, така че няма да ви се налага да ползвате втория етаж. Мъжът ти е глупак, щом смята, че може да живее в тази къща през цялата година.

— Можем ли да сложим парно отопление? — попита Мати.

— Ще ви струва страшно много. Ще трябва да превозите парния котел на части дотук, после да прекарате канализация навсякъде. Бих могъл да го монтирам вместо мъжа ти, но не виждам смисъл да се харчат толкова пари само за отоплението на първия етаж. Освен ако не искате да прекараме тръби през цялата къща. Обаче има опасност от пожар. Всъщност за вас явно няма да е кой знае какъв проблем. Изглежда, сте доста богати. Имайте предвид, че въглищата също ще трябва да се докарват с ферибота. Това ще ви струва допълнително.

— Как отопляваш своята къща?

— По този начин. Но аз съм я строил така, че да мога да живея в нея целогодишно.

— Колко мислиш, че ще струва прекарването на парно тук?

— О, може би около петстотин-шестстотин долара.

Том имаше право: беше прекалено скъпо. Мати затвори вратите на втория етаж и се върна в кухнята да сервира кафето. Докато го сипваше, чу как Гидиън пъшка уморено. Мъжът ѝ подреждаше нарязаните дърва до кухненската врата. Тя се усмихна и подаде чашата с кафе на Том.

Възрастният човек приключи с вратите и седна на стария диван пред камината.

— Какво още трябва да знам, Том? Мисля, че е по-добре да науча всички лоши новини наведнъж.

— Видях, че си открила нагревател за вода. Умно момиче си. Всяка година ми се налагаше да идвам тук, за да обяснявам на господин Синиър как да го ползва. Нагревателят е добър и няма да ти създава проблеми. Почистих комините през септември, така че и този проблем отпада. Покривът се държи, но миналото лято в таванското помещение се бяха заселили скорци. Проверих навсякъде и открих дупката, през която влизат. Запуших я. Но птиците са направили

големи поразии горе. Ще трябва да се извърши основно почистване тази пролет, в противен случай през лятото миризмата ще бъде нетърпима. Има мишки, но те не пречат на никого. И разни буболечки. Нищо лошо, наистина. — Усмихна се. — Въпреки че плашеха момичетата от семейството. Но както виждам, ти си направена от потвърд материал. Не мисля, че една стоножка може да те уплаши.

Тя отвърна на усмивката му и попита:

— Как мога да се свържа с теб, ако ми потрябваш?

— Има телефон. — Изглеждаше изненадан, че Мати още не знае. — Отстрани на стълбището. Само трябва да набереш централата и Аги, телефонистката, ще те свърже с когото искаш. Можеш да говориш дори на далечни разстояния. Всички от острова имат телефони, които са прекарани на една линия с вашия, така че не споменавай тайните си по телефона, освен ако не искаш пет минути след като си затворила, целият остров да знае за тях.

— Ще го имам предвид.

— Ако искаш да се свържеш с мен, кажи на Аги, че ти трябва Том, и тя ще направи всичко възможно, за да ме намери. Човек може да бъде на толкова много места на този остров. Но ти трябва велосипед, в случай че решиш да отидеш до магазина на О'Брайън. Почти всяка седмица той зарежда магазина си с месо и други храни, ако времето е хубаво. А то често се разваля, повярвай ми. Със седмици сме били откъснати от света. Трябва добре да заредиш килера си, тъй като можеш да бъдеш сигурна, че поне веднъж през зимата няма да можеш да напуснеш тази част на острова заради лошото време. Тук се разразяват големи бури, всичко замръзва, телефонните линии прекъсват и човек на километри не може да намери жива душа до лятото. Но дори и тогава най-близкият ти съсед е на два километра разстояние. — Том понижи глас. — Мога ли да ти задам един личен въпрос?

— Да.

— Изглеждаш ми разумна жена. Как си се оставила този Силвестър да те уговори да извършиш глупостта да дойдеш тук?

— Ако знаех, че условията са такива, нямаше да се съглася.

— Така си и мислех! Той притежава повече смелост, отколкото разум, разбираш какво искам да кажа, нали?

— Да, разбирам.

Мъжът допи кафето си и се надигна:

— По-добре да му помогна с дървата, иначе ще му трябва цяла седмица, докато свърши. Ако имаш нужда от помощ, обади се. Аги ще ме открие и аз ще дойда възможно най-бързо.

— Сигурна съм, че всичко ще бъде наред — усмихна се Мати, макар да не беше напълно убедена в това. — Благодаря ти, Том. А ти с какво се занимаваш?

— Мислех, че знаеш. Аз съм местният адвокат. Щатският кавалерист, офицер Том Хардинг, на вашите услуги! — Изкикоти се и излезе да помогне на Гидиън.

Пренесоха матрак от едната спалня на втория етаж и го сложиха пред камината във всекидневната. Там прекараха нощта. Един-два пъти Гидиън се събуждаше, добавяше дърва към огъня, после бързо се връщаше под завивките и се сгушваше до топлото тяло на спящата си съпруга. Сутринта, преди да я събуди с чаша кафе, запали печката в кухнята. И за нейна голяма изненада й показа, че може да готви.

— Нямам голям избор, нали? — каза й. — Някой учил ли те е как се върши домакинска работа?

— Не. Нито пък имам намерение да се науча.

За съжаление стаите на първия етаж бяха много тъмни, за да може да се рисува в тях, тъй като покривът над верандата пречеше на слънчевата светлина да прониква във вътрешността на къщата.

— Няма да мога да работя тук — отбеляза Мати скоро след пристигането им.

Явно Гидиън имаше погрешна представа за условията в новия му дом.

— Ще измислим нещо — успокои я той. — Зная колко е важно за теб да рисуваш.

Едната спалня беше със западно изложение и имаше камина. Гидиън осигури в стаята достатъчно дърва. После с помощта на Том Хардинг облепи ръбовете на прозорците с хартия и уплътни вратата към терасата. Дватамата пренесоха статива на Мати, една маса, която откриха в мазето, и принадлежностите й за рисуване.

— Чудесно! — възкликна тя, когато видя стаята, и им благодари.

Прехвърли скиците си, откри рисунката, която търсеше, и започна първата си картина в новото студио — портрета на двамата работници, обядващи на бордюра пред фабриката. Съпругът ѝ се опитваше да не ѝ пречи, влизаше само, за да ѝ донесе нещо за ядене или за пиене и излизаше бързо и безшумно.

Когато завърши картината, Мати дълго не можа да откъсне поглед от нея. Щрихите бяха смели, цветовете — живи, а двамата мъже вечно щяха да си останат седнали на бордюра на Тридесет и осма улица. После, водена от някакъв инстинкт, тя подбра много тънка четчица и написа името си в една от гънките на ръкава на единия човек. Отдръпна се назад, доволна от стореното. Ако човек не знаеше къде да гледа, никога нямаше да забележи подписа ѝ. Младата жена звънливо се засмя. Току-що беше въвела елемент на загадъчност в работата си и това я забавляваше.

Тъй като не беше обвързана с домакинска работа, разполагаше с много време. Така стигна до идеята да си направи дневник за картините си. Избра малък подвързан скицник и пренесе в него всички детайли от картината, отбелязвайки и мястото, където се беше подписала. След като добави датата както върху отделните скици, така и върху платното, се замисли къде би могла да държи дневника. Не искаше Гидиън да се меси в личните ѝ работи, а рисуването за нея беше най-личната работа от всички, затова реши да скрие скицника. Качи се незабелязано на тавана и го пхна зад една от гредите.

От този момент нататък всяка нова картина беше отбелязвана в малкия скицник. Това отвличаше мислите ѝ от мрачната действителност.

Тъй като отношенията им вървяха много гладко, Мати избягваше да говори за неща, които биха могли да ги обтегнат. Но съмненията бяха пуснали корена си. Правеше всичко възможно да понася тежките условия, главно защото с напредването на бременността ѝ Гидиън ставаше все по-внимателен. Глезеше я. Въпреки вродения си мързел я придружаваше навън, когато времето позволяваше да се правят дълги разходки до плажа. Настояваше да ходи с ферибота за провизии и безропотно приемаше парите, които тя му отпускате за покупки. Изглежда, твърдо беше решил да удържи на обещанието си и да не си позволява да харчи пари за излишни неща. Когато казваше, че отива за храна, се връщаше само с храна. Използваше колата само в краен

случай, защото знаеше колко трудно Мати се беше решила да наброи двеста долара за нея. Въпреки че нямаха друг избор, отказът му да разбере, че могат да останат за известно време откъснати от света, ако нямат кола, я беше ядосал. Том Хардинг им намери кола, а тя я плати.

Успяха да изкарат зимата без особени проблеми. Само няколко дни не можеха да излизат навън заради лошото време. Но харчеха повече, отколкото бяха предвидили в началото. Ако бяха останали при госпожа Уебстър, щяха да се справят с парите далеч по-добре. Както по-голямата част от идеите на Гидиън Силвестър, и тази се оказа пълен провал. Въпреки това Мати обикна къщата и околността. Чувстваше се дълбоко свързана с непостоянното време, с изолацията на острова и с непрекъснатата битка на сушата със страшния океан, който искаше да я погълне. Островът беше неин дом и тя твърдо беше решила да направи къщата подходяща за живеене. Но това изискваше пари и тя със страх очакваше деня, в който доларите в кутията щяха да свършат.

Дойде май, времето започна да се затопля и ледът се стопи. Младата жена си обеща, че докато е жива, тази къща ще бъде неин дом. Един ден стаите щяха да бъдат преобоядисани, на прозорците щеше да има нови пердета, в мазето щеше да бъде инсталиран котел за парно отопление и топлината му щеше да стига чак до тавана. На верандата щеше да има плетени ракичени столове, а живият плет щеше да бъде изрядно поддържан. Детето ѝ щеше да играе на ливадата, да тича по брега и да се къпе във водата. Да, държеше на тази къща.

През юни Гидиън ѝ съобщи, че трябва да отскочи до Ню Йорк.

— Александър иска да се срещнем и да се уговорим да направим изложба с наши картини.

— Как разбра за това?

— О, обади се по телефона преди седмица, когато ти се разхождаше по брега.

— Защо не ми каза?

— Искях да те изненадам — отвърна с една от чаровните си усмивки той. — Това ще бъде голяма възможност и за двама ни.

— Ще изложи моите тридесет картини редом с дванадесетте твои?

— Той няма да изложи всичките, Мати. Само осем или девет, най-добрите.

— Защо не е изявил желание да говори с мен? Защо никой не ме е попитал? Не е честно! Какво си си наумил да правиш, Гидиън Силвестър?

— Опитвам се да продам някои картини — спокойно отвърна съпругът ѝ. — След като Александър не те познава, няма нищо чудно в това, че не те търси.

— Това е глупаво! След като този човек харесва картините ми достатъчно, за да реши да ги включи в изложба, мисля, че най-малкото би искал да се срещне с мен.

— Но той иска! Само че трябва да признаеш, че през последните три-четири месеца бяхме зависими от много неща. Спомни си колко пъти спираше токът, да не говорим за телефонните линии! Ами закъсненията на ферибота заради лошото време?

— Да, но през по-голямата част от времето си беше наред.

— Мати, трябва да тръгвам, иначе ще изпусна ферибота. Не искам да закъснея за тази среща. Предстои ми дълъг път. Бих бил щастлив да дойдеш с мен, но състоянието ти не позволява да пътуваш.

— Кога ще се върнеш?

— Не мога да ти обещаая, че ще свърша за един ден. Ще прекарам нощта в града и ще хвана първия ферибот, който тръгва сутринта.

— Разбирам. — Стоеше права с ръка на корема си, притеснена от силните движения на бебето. — Ами предполагам, че ще се видим утре.

Тя се извърна към стълбището, сякаш дочула звъна на телефона. После отново погледна човека, за когото се беше омъжила. Какъв безсрамен лъжец! И глупак, щом смяташе, че жена му е достатъчно тъпа, за да повярва на абсурдните му лъжи. Запита се дали всъщност не отиваше в града, за да се срещне с някоя жена. Надяваше се да е така. Щеше да бъде голямо облекчение за нея, ако съмнителното му внимание се насочеше към друг субект.

— Ако възникнат проблеми, позвъни на Том — каза той и понечи да я целуне.

В последния момент тя се дръпна и целувката му попадна на бузата ѝ. Гидиън се втренчи в жена си, обърна се и излезе, като весело си подсвиркваше. Мати го проследи с поглед, докато той се настаняваше в колата.

— Лъжец! — каза си на глас. — Проклет безсрамен лъжец!

Качи се на тавана и преброи парите в кутията. Няколкото месеца, прекарани на острова, бяха погълнали близо осемстотин долара, почти двойно повече от парите, които щяха да похарчат в Ню Йорк. Ако продължаваха така, парите нямаше да им стигнат и за година. Единственият изход след това беше приютът за бедни. Само че тогава щяха да са вече трима. Трябваше да направи нещо, но не знаеше какво. Беше закотвена на този остров, шест мили навътре в океана, със съпруг, от когото не можеше да очаква нищо добро, и с бебе, което щеше да се роди след по-малко от три месеца. Имаха къща, която беше подходяща само за лятото. Най-близкият ѝ приятел беше на километри далеч. Притежаваше изключителен талант и щеше да го използва, за да спечели пари за следващата зима. Внимателно заслиза по стълбите към втория етаж и решително се насочи към телефона.

— Искам да си поговорим — каза тя на Том Хардинг. — Можеш ли да наминеш насам?

— Разбира се, Мати. Ще дойда веднага след обяда.

Така Мати се зае да рисува графични портрети на онези жители на острова, които имаха възможност да си платят и притежаваха достатъчно суетност, за да поискат портретът им да виси на някоя стена в дома им.

— Имах късмет — каза Мати на Сара. — Онова лято на острова пристигнаха много почиващи и новината за портретите, които правех, се разпространи светкавично. Работех от сутрин до вечер, от средата на юни до края на август. Когато разбра с какво съм се заела, Гидиън се ядоса и ми забрани да се занимавам с тази работа, но аз му казах, че възнамерявам да родя детето си в болница и го попитах с какво ще плати. Той, разбира се, нямаше пари, затова престана да говори. Не спомена повече за изложбата и когато го попитах какво е станало с картините ми, отговори, че ги е оставил на склад. Реших, че си има любовница и затова пътуванията му до Ню Йорк стават все по-чести. А за картините сама не мога да си обясня защо му повярвах.

— Искам отново да позираш, Сара — каза Мати на следващия ден. — Ще можеш ли да издържиш да стоиш, без да говориш?

— Мисля, че да.

— Добре тогава, качи се след закуската при мен.

Половин час по-късно секретарката влезе в таванското помещение. Завари възрастната жена да почиства четките си. Из въздуха се носеше острата миризма на терпентин. Косата ѝ беше сресана по-небрежно от друг път. Памучната престилка покриваше дрехите ѝ, а самата тя изглеждаше по-млада и по-решителна от всякога. Сара лесно си я представи като млада, когато Гидиън Силвестър за пръв път я беше довел в тази къща.

Без да чака покана секретарката се настани в креслото, поразена от слънчевата светлина, танца на пращинките пред прозорците и старата жена, която с вродената елегантност на балерина се движеше между статива и работната си маса.

Мати се вгледа внимателно в модела си и протегна ръка към графита. После започна уверено да пресъздава образа на Сара върху опънатото платно. Единственият шум идваше от движението на графита. Цигарата ѝ догаряше в пепелника, докато тя отново поглъщаше образа пред нея, опитвайки се да улови всичко, което се криеше под повърхността, но даваше отражение върху цялостното излъчване на лицето на по-младата жена.

Сара се чувстваше така, сякаш някакво извънземно същество я пронизваше с рентгеновите си очи. Запита се дали всички хора, които са ѝ позирали, са се чувствал така и дали са изпитвали още по-силна необходимост от одобрение, идваща от факта, че именно те са имали щастието да бъдат избрани за модели.

След около половин час Мати остави въглена, запали цигара и отново впери очи в Сара.

— Променяш се — отбеляза. — И аз наблюдавам тази твоя промяна. Това е нещо, което не се случва често.

Тя само кимна в знак на съгласие.

— В Карл ли е причината? — попита възрастната жена.

— В теб.

— В мен? — Цигарата застина във въздуха.

— Започвам да те опознавам. Имам чувството, че съм била редом с теб тук, в тази къща, преди много, много години, когато всичките онези неща са се случили. Чувствам това, което си чувствала и ти. Разбирам защо си правела едно или друго нещо.

— Така ли? Може и да си права. Стой мирно сега.

Продължи да търси най-подходящия цвят сред боите със страст, с която друга жена би оглеждала скъпоценностите в някой златарски магазин.

Концентрацията и на двете беше толкова голяма, че Сара почувства как се унася. Като насън наблюдаваше Матилда Силвестър, удивена от всичко в нея: големите ѝ дълбоки очи, острите ѝ черти, способните ѝ ръце и грацията ѝ. Мати замислено поставяше боя на едно, след това на друго място върху платното, омагьосана от цветовете. Старата жена отлично владееше положението и Сара почувства, как уважението ѝ към нея нараства. През деветдесетте минути мълчание преди почивката двете жени изживяха изключително щастие.

Секретарката стана от стола и се протегна.

— Можеш да погледнеш, ако искаш — предложи ѝ Мати и се отдръпна встрани от статива с цигара в ръка. Дясната ѝ ръка подпираше лакътя на лявата, която крепеше цигарата, а очите ѝ следяха всяко движение на Сара.

Тя застана пред статива. Изненадата ѝ от видяното беше толкова голяма, че сякаш земята се залюля под краката ѝ. Устата ѝ пресъхна, а сърцето ѝ ускори ритъма си. Пое рязко въздух, отстъпи крачка назад, обърна се към художничката и с треперещ глас изрече:

— Господи! Това си била ти, нали? Ти си тази, която е нарисувала всички тези известни картини!

— Разбира се — отвърна Мати. — Нали ти казах, че мъжът ми притежаваше само обикновени технически умения.

— Господи, боже мой! — възкликна отново Сара.

— Престани да повтаряш едно и също!

— Но аз не мога... Искам да кажа... — Какво всъщност се беше случило? Не беше сигурна, че иска да научи отговора. Може би щяха да последват още шокиращи разкрития. Главата ѝ щеше да се пръсне от напрежение. — Божичко!

— Мисля, че те помолих да спреш да повтаряш това — каза уморено Мати.

— Извинявай. — Отново погледна към платното. — Била си ти. Ти. Всички мислят, че си била само негова жена, странна и живееща в усамотение. А през цялото време художникът си била ти. Ти!

— Мисля, че вече стигнахме до този извод, скъпа. Нека не го обсъждаме повече.

— Някой друг знае ли за това? — попита Сара, безсилна да отмести очите си от картината.

— Много малко хора. Тяхното неодобрение на всичко това е в голяма степен причина за лошите отношения между синовете ми.

— Мисля, че разбирах какво се опитваше да ми кажеш, но не исках да го повярвам. Сега зная. — Внезапно изкрещя: — Как си могла да позволиш да се случи подобно нещо?

— Нищо не съм позволявала! Не ме ли слушаше, докато ти разказвах? Никога не съм давала съгласието си. Всичко започна преди повече от петдесет години и мъжете вършеха неща, заради които днес биха били линчувани.

— Толкова съжалявам — промълви Сара.

— Да вървят по дяволите твоите съжаления! — извика Мати и в този момент така приличаше на Карл, че младата жена започна да се пита дали между двамата няма някакво споразумение. — За какво ми е? Не давам пукната пара за твоето „съжалявам“!

— Напротив. Не ти е безразлично, защото знаеш, че съм искрена. Може и да не осъзнавам напълно как нещо такова може да се случи, но поне се опитвам да го разбера. Искам да ми обясниш как се е стигнало до всичко това. Искам да разбера.

— Сигурна съм, че искаш.

— Да ти донеса ли кафе?

— Не, но ти можеш да отидеш да си вземеш. Аз ще бъда тук.

— Връщам се веднага — каза Сара и хукна към кухнята.

Бони ядеше моркови в кухнята и без да я погледне, каза:

— Току-що съм сварила прясно кафе, ако за това идваш. И Карл поръча да ти предам, че ще отиде до южната част на острова, така че ако искаш, можеш да отидеш с него или да му поръчаш да ти купи нещо.

— Добре, благодаря — отвърна младата жена и отново чу думите на Мати: „Да вървят по дяволите твоите съжаления!“. Едно беше сигурно — между нея и Карл съществуваше много тясна връзка. Как иначе една седемдесет и седем годишна жена щеше да повтаря точно думите на своя четиридесет и четири годишен шофьор?

Занесе чашата си в таванското помещение.

— Седни — каза художничката. — Искам да порисувам още поне час, докато слънцето залезе. Можеш да си пиеш кафето. Когато се наложи да стоиш неподвижна, ще ти кажа.

Тя взе палитрата и четката и продължи:

— Голяма грешка е да се смята, че някой е позволил нещо да се случи, Сара. За да ти стане ясно, ще ти обясня как онзи негодник успя да изиграе не само съпругата си, но и всички останали. Поне веднъж — строго я погледна тя — се опитай да се въздържаш от тъпи въпроси и неправилни заключения. Не може да не си разбрала, че това ме вбесява, тъй че направи ми услугата да се въздържаш. Високо ценя здравия разум.

Мати топна четка в боята и започна да разказва.

Седмица преди раждането на бебето Мати заяви на Гидиън Силвестър, че иска да отиде в града, за да бъде близо до болницата.

— Къде мислиш да отседнеш? — попита я той.

— Предполагам, че някой от многобройните ти приятели живее някъде наблизко, така че би могъл да приложиш в действие всеизвестния си чар, за да го уговориш да приюти жена ти за няколко дни.

— За нещастие никой от приятелите ми не живее в този район.

— Чудесно. Тогава ще си наема стая в някое общежитие.

— Не можем да си позволим това.

Тя се засмя и отвърна:

— Аз мога.

— Ами аз? Какво ще правя аз, докато ти си в града?

Това беше поредното доказателство за пълния му егоизъм. Всеки друг на негово място би предложил да я придружи, поне за да е сигурен, че съпругата му е добре. Но не и Гидиън Силвестър. Той прие нейното решение като обида, като знак, че Мати не иска да го включва в плановете си. Сега ѝ стана ясно, че всичко се дължи на схващането му, че целият свят се върти около него. Той беше едновременно и слънце, и луна и се смяташе за толкова надарен, че беше абсолютно естествено планетите да съобразяват движението си с неговото лично привличане и магнетизъм.

— Не ме интересува какво ще правиш — каза Мати. — Единственото нещо, което искам, е да отидеш до пристанището, да наемеш някоя от онези малки лодчици, които толкова ти харесват, и да отплуваш за Китай. А сега, ако ме извиниш, имам работа.

В минутата, когато я въведоха в родилната зала, ѝ се прииска Гидиън да се появи. Но той не го направи. С помощта на една любезна млада сестра и една акушерка, след седемчасови мъки роди едро и здраво момченце, което реши да нарече Ричард.

Когато на следващия ден съпругът ѝ най-после дойде да я посети, ѝ подари старинна златна брошка с гравирани на нея надпис „Майка“. Мати се разсмя и той остана доволен както от настроението ѝ, така и от вида на сина си.

— Какво прекрасно момче! — възкликна, наблюдавайки как нетърпеливата уста на новороденото търси зърното на майка си. — Чудесно е! — Седна, без да откъсва очи от детето. Приличаше по-скоро на човек, който се кани сам да започне да суче, отколкото на горд баща — така внимателно наблюдаваше. — Никога преди не съм виждал такова нещо. Намирам го за много... възбуждащо.

Разбра, че ако можеше, той щеше да се нахвърли отгоре ѝ още сега, за да се люби с нея направо тук, върху болничното легло. Беше се възбудил, докато гледеше как синът му суче от гърдата на майка си. Това беше единствената му реакция на събитието. Не я попита нито как е минало раждането, нито как се чувства. Просто гледеше бебето и гърдата ѝ. Това ѝ върна трезвия разум и Мати сложи ръка върху детето, сякаш да го предпази.

Когато то заспа и сестрата го отнесе в детското отделение, Гидиън се надигна да си ходи.

— Трябва да се отбиеш в офиса и да попълниш акта за раждане — напомни му тя.

— С удоволствие — отвърна съпругът ѝ, наведе се да я целуне и плъзна ръка към гърдата ѝ.

Можеше да я има по всяко време, помисли си Мати. Защо тялото ѝ страстно отвръщаше на докосванията му, докато в същото време съзнанието ѝ се отвращаваше от него?

След като обеща, че на следващия ден ще дойде да вземе нея и бебето, той си тръгна.

Шест седмици по-късно тя получи копие от акта за раждане и разбра, че той беше пренебрегнал нейното желание и беше нарекъл детето Гидиън Силвестър III.

— Но той е Ричард! — изкрещя тя извън себе си от гняв. — Как можа да направиш такова нещо?

— Не бъди глупава, скъпа — нехайно отвърна той. — Както знаеш, това е семейна традиция.

— О, господи! Някой ден, кълна се в Бога, ще те убия! Искан детето да се казва Ричард Гидиън. Нима името не беше достатъчно добро според теб?

— Ако, когато порасне, сегашното му име не му харесва, винаги може да го промени.

Беше нетърпим, но нямаше да постигне нищо, ако му го кажеше. Споровете с него биха могли да навредят на нея и на бебето. Колкото и напрегната да беше, стараяше се да бъде напълно спокойна, когато кърмеше детето. И тъй като Гидиън трети, както се насилваше да го нарича сега, плачеше с часове, когато беше разстроен, най-мъдро от нейна страна щеше да бъде да пази спокойствие, докато го държи в ръцете си.

След около два месеца Гидиън направи опит да я доближи, но Мати беше непреклонна.

— Няма да приближаваш до мен без презерватив. В близко бъдеще нямам намерение да изпитам този ужас отново.

— Но ти обичаш бебето — озадачено отвърна той.

— Да, разбира се. Но това не означава, че имам желание да се занимавам с още едно. Докато не отидеш в града и не минеш през аптеката, дръж ръцете си далеч от мен.

— Не се ядосвай толкова, Мати. Знаеш, че обичам да те докосвам.

— Не зная какво обичаш и това е самата истина. Ти не подлежиш на разумно обяснение. В държанието ти няма никаква логика.

— Не си права — възрази той и доближи още повече. — Сега ми се струваш ужасно привлекателна.

Ръцете му се плъзнаха под нощницата и се спряха върху гърдите ѝ, които така разпалваха любопитството му. След миг нощницата ѝ беше свалена, а езикът на Гидиън докосна зърното на едната ѝ гърда. Веднага се появи бяла капка и той я пое с езика си. Очите му придобиха познатия блясък и Гидиън се нахвърли върху нея.

Не знаеше защо в такива моменти гневът ѝ към него винаги изчезваше и на негово място се появяваше страстно желание. Ръцете му я превръщаха в послушна глина, която можеше да моделира както си иска. Искаше да изсмуче кърмата ѝ и Мати му позволи това. Тъй като беше минало много време, откакто го бяха правили за последен път, сега той се прояви в най-добрата си светлина.

Когато пресуши гърдите ѝ, се намести между бедрата ѝ и я поведе към върха. В резултат на раждането чувствителността ѝ беше нараснала и тялото ѝ реагираше диво на всяка ласка. Гидиън усещаше това. Продължи да я възбужда, докато Мати бе изпълнена с такова желание, че изпитваше болка и от най-малкия допир. Едва тогава той я остави да заспи, притиснал се в нея и собственически положил ръка върху гърдите ѝ.

През януари, когато бебето стана на два месеца и половина и започна да спи на матрака между двамата, Мати реши, че няма друг изход, освен да се прости с парите си и да се споразумее с Том Хардинг да инсталира парно отопление в къщата.

Тръгна към тавана заедно с бебето, за да провери съдържанието на кутията си, и още щом се качи горе, разбра, че нещо не е наред. Вратата беше отворена. Това я накара да застане нащрек. По пращия под личаха отпечатъци от стъпки. Стоеше на края на стълбището, вперила поглед в помещението, което беше почиствала в продължение на няколко дни през лятото. Благодарение на светлината, която се процеждаше през капандурата, успя да зърне множеството стъпки в другия край на стаята.

Притаи дъх, намести детето в дясната си ръка, приближи до кутията и я вдигна. Още преди да я отвори, знаеше, че е празна. Отвори капака и се втренчи в празното дъно. Обзеха я лоши предчувствия. Веднага се сети за дневника си, внимателно отиде до скривалището му, почти сигурна, че и него го няма. Нищо не можеше да остане скрито от Гидиън Силвестър. Но за щастие дневникът все още беше там. Върна го на мястото му и тръгна към долния етаж. Насили се да запази спокойствие, докато хранеше детето. После го настани върху дивана, обграждайки го с възглавници. След като свърши и това, тръгна към кухнята и каза:

— Искам да говоря с теб, Гидиън Силвестър!

Той я последва с невинно изражение.

— Върни ми парите! — тихо изрече Мати.

— Моля?

— Парите ми. Намерил си ги и си ги взел. Искам да ми ги върнеш веднага.

— Не съм вземал никакви пари, Мати. Нямам представа за какво говориш.

— За кутията с пари на тавана — отвърна през зъби тя и стисна ръцете си в юмруци, за да не се нахвърли отгоре му. — Празна е.

— Твои ли бяха? — Гидиън се престори на силно изненадан. — Не знаех. Всемогъщи боже! Качих се горе, за да хвърля един поглед на тавана, попаднах на кутията и си помислих, че вероятно баща ми я е скрил там, за да я открия някой ден. Никога не ми е хрумвало, че може да е твоя!

— Не ме интересува какво си си мислил. Върни ми парите и да забравим за случката!

— Не мога! — отвърна ѝ уплашено. — Наистина си мислех, че съм открил малко съкровище!

— Моля те! Спести ми поредната глупост! Просто ми върни парите.

— Не мога, Мати! Бях толкова убеден, че това са случайни пари, че когато отидох в Ню Йорк, ги дадох на брокера ми да ги вложи. Сега е толкова подходящо да се влагат пари на пазара, че... — Замълча, като забеляза яростта, изписана върху лицето ѝ.

— Вложил си моите пари на борсата? Взел си и последния ни цент и си го използвал, за да си играеш?

Усети, че губи контрол над себе си. Сякаш всичкият въздух беше изтеглен от стаята и тя изведнъж се озова в пълен вакуум, където нямаше нищо друго, освен една-единствена мисъл: „Всичко свърши. Нищо няма значение. Убий го, независимо от това какво ще последва!“.

— Но откъде можех да зная, че парите са били твои?

Обладана от желание да убива, Мати отвори чекмеджето на шкафа, извади един нож и здраво го сграбчи.

— Ще те убия, Гидиън Силвестър! — прошепна тя. — Ще те накълцам на парчета, лъжливо копеле!

Тя вдигна ръката, в която държеше ножа, и се спусна срещу него. Той ужасен скочи от стола, промъкна се покрай нея, отвори вратата, изхвъркна навън и се затича към колата.

— Махни се от колата! — изкрещя Мати и се втурна след него, а ръката ѝ продължаваше да стиска ножа. — Махай се от тук!

Докато бягаше, Гидиън хвърли поглед през рамо, видя, че е по петите му, и затича по алеята. Тя с диви крясъци го преследва чак до главното шосе, докато мъжът ѝ изчезна в далечината. Мати бавно отпусна ръка и беззвучно зариде. Студът я принуди да се прибере вкъщи.

Късно следобед телефонът иззвъня. Чу гласа му и гневът ѝ отново избухна:

— Когато ми върнеш парите, тогава ще разговарям с теб. Дотогава за мен си мъртъв. Стой далеч от тук, иначе ще те убия!

Тресна слушалката и вдигна бебето, което се беше разплакало от виковете ѝ.

На следващия ден, когато гневът ѝ се уталожи, Мати позвъни на Том Хардинг и го помоли да я посети.

Когато мъжът пристигна, тя му предложи кафе — единственото нещо, което Гидиън Силвестър беше купил в голямо количество — седна до него и каза:

— Гидиън е похарчил всичките ни пари, Том. В голямо затруднение съм и имам нужда от помощта ти. Няма къде да отида и не познавам никой, който да се съгласи да прибере мен и детето. Имам само този диамантен пръстен и колата. Ако можеш да уредиш да ги продам, ще ти бъда много благодарна.

— Мати, не можеш да живееш тук без кола. През лятото може би, но не и сега.

— Нямам друг избор, Том. Имам точно единадесет долара и двадесет и три цента. В килера има храна за две-три седмици, а после ще трябва да ям сняг. Ако намериш човек, който да купи колата, готова съм да я продам. Зная, че хората не плащат много за вече носени накити, но предполагам, че този пръстен струва доста пари. Ще взема толкова, колкото ми дадат за него.

— Дори и да продам тези неща, няма да изкараш дълго с парите.

— Мисля, че със сто долара ще можем да изкараме зимата, Том. След това ще видя какво ще правя. Казах на Гидиън да не стъпва тук без моите двеста долара. — Замълча и избърса сълзите си. — Моля те, направи ми тази услуга.

— Добре, Мати. Ще направя каквото мога. Въпреки че е срамота да се раздели човек с пръстен като този.

— Аз ще бъда щастлива да се отърва от него, уверявам те.

Вече на вратата, той каза:

— Не мога да разбера как жена като теб се е захванала с негодник като Гидиън Силвестър.

— Направих го от чиста глупост.

Карл спря колата пред магазина на О'Брайън и попита:

— Ще дойдеш ли с мен или предпочиташ да ме изчакаш в колата, докато изпълня поръчките на Бони?

— Ще те почакам — отвърна Сара.

През отворения прозорец на колата забеляза как хората в магазина поздравиха шофьора и чу да го питат за Мати. Островитяните харесваха Карл. Във въпросите им долови приятелски интерес. Защо ли си беше помислила, че никой не го познава и никой не се интересува от него? Както беше отбелязала Мати, Сара имаше склонност да предполага разни неща. Наистина трябваше да изкорени този досаден навик.

Карл натовари покупките в багажника и седна зад кормилото.

— Какво има? Изглеждаш угнетена.

— Можем ли да отидем на някое тихо място и да си поговорим?

— Разбира се — с готовност отвърна той и запали двигателя. — Но първо ще откарам храната в къщата, преди да се е размразила. Става ли?

Тя кимна и се загледа през прозореца. Младият мъж често поглеждаше към нея.

Когато пристигнаха в къщата, той каза:

— Можем да се поразходим пеша. Изчакай само пет минути да внесе покупките.

Тя слезе от колата и погледна към верандата: столът на възрастната жена беше празен. Бързо се обърна към плажа, но и там не видя никого. Скръсти ръце на гърдите си и зачака Карл да се върне. Чувстваше се като малко момиченце, загубило майка си в пълен с хора универсален магазин. Искеше да зърне добре познатата ѝ, обична фигура, забързала към нея.

Въздухът беше нажежен въпреки лекия океански ветреца. Слънцето пареше кожата ѝ, от косата ѝ се разнасяше ароматът на балсама, който си беше сложила при сутрешния душ. Всичко сякаш

играеше пред очите ѝ в горещата мъгла, която вятърът не можеше да разпръсне. Сякаш стоеше в центъра на въздушна яма, извън която всичко беше застинало в неподвижност. Беше като мушица в кехлибарена капка.

Вдигна очи и видя, че господарката ѝ излиза на балкона и се обляга на парапета. Както винаги очите на старата жена бяха отправени към брега. Какво ли виждаше там? Какво чувстваше, когато гледаше пясъчната ивица? Дали не се опитваше да намери някаква частица от себе си? Може би смяташе, че някоя отломка от предишното ѝ „аз“ все още лежи някъде там, заплетена във водораслите?

Ако можеше, Сара щеше да изрови целия бряг и да върне на Мати това, което толкова упорито търсеше, само за да я види усмихната и щастлива.

Мати се обърна и очите ѝ се спряха върху нея. Дори отдалече почувства силата на този поглед и ѝ стана още по-горещо.

Карл излезе от къщата и приближи до нея. Почувства близостта му, без да се обръща. Погледът ѝ беше прикован в очите на възрастната жена. После се обърна рязко и тръгна до Карл. Знаеше, че Мати ще ги наблюдава, докато изчезнат в далечината.

— Нека да вървим по другия път — предложи тя и посочи към южната част на брега. Дърветата там щяха да ги скриват от любопитните очи на възрастната жена.

— Добре. — Той спря, събу обувките си и ги остави на тревата, преди да стъпи върху пясъка.

Сара последва примера му и стъпи с боси крака на тревата. През цялото време усещаше погледа на старата жена в гърба си. Карл ѝ протегна ръката си и след известно колебание Сара я пое. Силните му пръсти стиснаха нейните. Почувства се защитена и сигурна. Погледна към Карл и с болка разбра, че мълчанието ѝ го кара да се чувства несигурен.

— Не съм познавала друг като теб — каза му. Гласът ѝ беше заглушен от шума на прибоя. — Ти си единственият мъж, чиито чувства се изписват върху лицето му и който действително казва това, което мисли, а не това, което мисли, че аз искам да чуя.

Той се обърна към нея и младата жена за пръв път забеляза изключителния цвят на очите му. За пръв път излизаха заедно навън и

едва сега го виждаше на естествена светлина. Очите му бяха като морски плитчини — сиво-зелени със синкави оттенъци. Бяха големи и с гъсти мигли. Лицето му беше красиво: прав нос, широка, добре оформена уста, ясно изразени скули и брадичка, широко чело и познатите трогателни бръчици в ъгълчетата на очите.

— Господи! Ти наистина си красив! — възкликна тя.

— О, боже! — Карл отметна глава назад и се засмя. — Страхотно! Всички момичета ще се редят на опашка за среща.

— Но първо ще трябва да се разправят с мен.

— Глупости, Сара. Ти няма да се занимаваш дълго с мен.

— Вече искаш да се отървеш от мен ли?

— Не аз, скъпа. Ти си тази, която ще пожелае да ме напусне.

— Какво съм казала или направила, че ти хрумна тази идея?

Сви рамене, но не пусна ръката ѝ.

— Не, Карл, кажи ми! Кое те кара да мислиш, че ще те зарежа?

— Просто предчувствам.

— Често те обземат разни предчувствия, нали? Само не съм сигурна, че всички те са верни.

— Права си. Не всички са верни.

Близо до брега имаше дърво. Мястото под него беше обрасло с трева.

— Да седнем за малко — предложи Сара и го дръпна за ръката.

Двамата седнаха и тя се огледа. Наоколо нямаше жива душа. Въздухът беше пълен със звуци: вълните, невидимите мушици, песните на птиците, шумът на листата над главите им.

— Разбирам защо Мати се е влюбила в този остров — каза тя, обви коленете си с ръце и погледна към Карл. — Не съм предполагала, че някъде може да има подобно място. Какво мислиш за Гидиън Силвестър?

— Беше истински мръсник — безстрастно отвърна той. — Срещал съм много такива, но той надминаваше всички. Успяваше да очарова повечето хора, включително и Бони, и може би дори Глория, въпреки че човек трудно може да разбере мнението ѝ за хората. Никога не се е отнасял зле с мен. Въпреки това още първия път, когато баба ми и дядо ми ме доведоха тук на гости, разбрах, че е лош човек. Държеше се така, сякаш не го беше грижа, че е известен, и сякаш славата беше нещо досадно, с което просто трябваше да се примири. Перчеше се,

изпълняваше ролята на гостоприемен домакин, отнасяше се покровителствено към нас, децата, целуваше ръка на дамите. Такива работи. Господи! Каква измет! Благодаря на Бога, че докато бяхме тук, рядко се появяваше в имението.

— Ами Мати?

— Защо задаваш толкова много въпроси, Сара?

— Интересуват ме впечатленията ти.

— Няма никакви впечатления, скъпа. Ние приказваме за хора, а не за фотографии от стар албум.

— Знам.

— Представи си само! — разгорещено продължи той. — Какво мислиш, че съм изпитвал към човек, който бе добър с мене, когато връстниците ми ме отбягваха?

— Ти я обичаш.

— Не говоря за любов.

— Но я обичаш!

— Да, така е. И какво от това?

— Не се ядосвай. Не се опитвам да те принудя да ми разказваш училищни истории.

— Какво става с теб? Сякаш се нуждаеш от доказателство, че някой обича някого, за да признаеш и ти, че обичаш съответния човек. Нима имаш проблем с чувствата си? Или ти трябва консенсус?

— Не зная. Възможно е и да си прав.

— Да, възможно е.

— Обичам те, Карл. — Сложи ръка на рамото му. — И не е имало нужда да питам някого за мнението му за теб. Сама установих това.

Той се наведе напред и потърка чело в коленете си. Младата жена прокара пръсти през гъстата му коса и попита:

— Не ми вярваш, нали?

Карл отново сви рамене и изправи гръб. Тя отдръпна ръката си, коленичи и усмихнато го погледна право в очите.

— Много те обичам. Божичко, имаш страхотна уста!

— Искаш да я гледаш или да я усетиш? — усмихна се той.

— Нямах никакъв проблем с намирането на най-подходящите думи — иронично му отвърна, но не се отдръпна. Лицето ѝ остана близо до неговото.

— Да, и друг път си го казвала. — Тялото ѝ хвърляше сянка върху очите му и те изглеждаха по-тъмни. — Ти си хубава жена, Сара. Знаеш ли това?

— Казваш го, само защото аз те харесвам.

— Не, казвам го, защото наистина си хубава. Имаш тъмнозелени очи, сладко мъничко носле и прекрасна уста. Харесвам луничките ти ето тук. — Постави пръст върху носа ѝ. — Ти си едно проклето джудже, но въпреки това тялото ти е страхотно.

Разтвори блузата и разкопча сутиена ѝ. Ръцете му обхванаха гърдите ѝ.

— Меки и прекрасни на форма и цвят — продължи той. — Не бих могъл да предам истинския цвят на кожата ти, дори да разполагам с всички цветове на този свят и да прекарам остатъка от живота си, опитвайки се. Господи, погледни това! — Пръстите му проследиха извивките на гърдите ѝ, после Карл се облегна назад и я погледна. — Знаеш ли, че се чувствам добре дори само като те гледам?

Сара седеше с развята от морския вятър блуза, с разголени гърди и чувстваше, че одобрителният му поглед ѝ действа като балсам. Не можеше да бъде стеснителна, когато той изразяваше любовта си по този начин. Никога не беше преживявала подобно нещо. Цял живот беше жадувала някой да ѝ заяви, че е ценена, дори само защото съществува. Сега това се беше случило и тя се чувстваше като навлизаща в някакво благоговейно място. Сигурно се дължеше на Карл, който сякаш цитираше книгата на любовта. Спомни си как преди години прочете „Любовни стихове“ от Елизабет Сарджънт и в паметта ѝ се беше врязало следното изречение: „Люби ме отново. Аз съм поет“.

Това всъщност беше Карл, помисли си тя, мъжът, който се опитваше с груби думи да прикрие силните си чувства, потъпкани от войнишката униформа, от кошмарите, от тътена на шрапнелите.

— Обичам те — повтори и забеляза, че той се опитва да се затвори в себе си. — Обичам те! — каза отново, за да не му позволи да се скрие зад недоверието си.

— Ти ще ни изиграеш и двамата — дрезгаво промълви той. — И мен, и Мати.

— Няма! — обидено отвърна тя. — Няма!

— Мен може и да успееш да ме заблудиш, Сара, но не и Мати. Тя не заслужава това.

— Зная.

По гърба ѝ сякаш полазиха тръпки. Обзе я такова чувство, както при срещата с приятел от детството, с човек, когото някога е познавала много добре. Гърлото ѝ се сви. С усилия преглътна няколко пъти. Единственият лек бяха сълзите. Но тя беше отвикнала да плаче, беше станала по-издръжлива и се беше зарекла никога да не плаче. Само че сега наруши клетвата си. Сдържани с години, сълзите ѝ рукоуха като поток от очите, сякаш някакъв дух я беше върнал в една от многото ноци в детството ѝ, когато страхливо хълцаше под одеялото си. Отвори уста да обясни колко много обича и него, и Мати, да обясни колко неочаквана за самата нея е обичта ѝ към тази сурова и любвеобилна стара жена, но вместо това изхлипа и остави успокоителните сълзи да текат по страните ѝ. Скри лице зад дланите си и се опита да се успокои. Възрастните жени не биваше да плачат като деца, не трябваше да показват на никого, особено пък на мъжете, своята слабост. Справяха се сами.

— Мислех си, че няма да го направиш — призна Карл. — Мислех, че ще ми кажеш, че си забравила да плачеш.

Сара разтърка очите си с юмруци и отвърна:

— Аз не плача. Мразя сълзите!

— Аз пък го намирам като доказателство за нежност — отбеляза той и тя усети, че го казва с усмивка.

Отвори очи и го погледна: Карл наистина се усмихваше.

— Не се смей! — изрече Сара и си помисли, че тонът ѝ наподобява този на Мати.

— Успокой се, Сара. Не е кой знае какво. Когато преди две години отидох да видя надгробната плоча на загиналите във Виетнам, аз самият си изплаках очите. Това, което най-много ме озадачи, беше, че моето име не е там. Струваше ми се, че съм едно от момчетата, пристигнали в ковчези в родината си. Наистина се чувствах като мъртвец. Сякаш бяха събрали всички части, които бяха успели да намерят от мен, бяха ги напъхали в торба и ги бяха изпратили на близките ми. Оттогава сякаш се опитвам да сглобя съставните си части отново и да изляза от онази отвратителна торба.

Тя попи сълзите си с края на блузата си и впери поглед в него.

— Ела насам — каза той, като продължи да се усмихва, и протегна ръка към нея.

Сара сложи длан в неговата.

— Започвам да ти вярвам — промълви Карл. — Знаеш ли?

— Ти наистина трябва да ми вярваш!

Повали я на тревата и засмян каза:

— Какъвто ми е късметът, сигурно ей сега ще се появи местният полицаи и ще ме арестува за неприлично държание. Но да върви по дяволите! Нямам нищо против да живея с риска. Само бих искал да носиш пола, вместо тези проклети панталони.

Мати беше оставила съобщение, което трябваше да бъде записано. Сара прибра влажната си коса зад ушите, намести ролката в диктофона, сложи слушалките, натисна педала и се приготви да записва. Как ѝ се искаше Мати най-сетне да купи нова машина!

Първият звук, който се чу, беше от драскане на клечка кибрит. После възрастната жена явно дръпна силно от цигарата си и каза:

— Не трябва да се интересуваш какво си мисля аз или някой друг, Сара. Това, което вършиш, си е твоя работа. Ничие друго мнение не може да бъде толкова важно за теб, както твоето собствено. Помисли си, моля те, върху това. Нямам какво да ти диктувам. Мисля, че ще бъдеш доволна. Една лента по-малко в бездънната кутия с резервни части. Очаквам те в ателието преди вечеря.

Секретарката превъртя лентата и я прослуша отново, после изключи машината.

Мати седеше в креслото в мансардата, пушеше и я чакаше.

— Изглежда си прекалено сигурна в мен — започна Сара още от прага.

— Единственото нещо, в което съм абсолютно сигурна, скъпа е, че ако се погледна в огледалото, няма да се притесня от това, което ще видя в него.

Младата жена се засмя и тръгна към статива, покрит с бяло платно.

— Това вероятно е единственото нещо, за което съм сигурна, че грешиш.

— Когато си влюбена, всеки ти се струва красив.

— Няма да коментирам — каза Сара и седна на пода близо до креслото.

— Би могла и да изкоментираш. Коментарът е почти толкова добър, колкото и едно обещание да речем.

— Мисля, че коментарът е просто изказване на мнение, а обещанието — нещо съвсем друго.

— Не само че приемаш всичко много навътре, но и философстваш. Много хора могат да решат, че си с труден характер.

— Много хора така смятат. Но не и ти.

— Права си. Изглежда, чудесно се забавляваш.

— Да се забавлявам ли? — намръщи се тя. — Не бих използвала думата „забавление“. По-скоро разходка из най-странния развлекателен парк на света, нямащ нищо общо с Дисниленд. Може да се нарече „Изразяване на чувствата“. Чудат и ексцентричен парк.

— Какво значи „ексцентричен парк“?

— Много добре знаеш. Нещо като африканско сафари за лъвовете, където се качваш на колата си и докато пътуваш, наблюдаваш дивите зверове.

Мати се засмя:

— Това ми хареса! Сравнението е много подходящо.

— Или като едно място в Ню Йорк, наречено Арт Парк — с джаз, артисти и други подобни работи. Разбираш ли?

— О, да. — Мати почука с пръст по челото си. — Все още всичко тук си е на мястото. Схващам много бързо.

— Какво ще правиш с картините, които си нарисувала?

— Не зная. Сигурно ще ги оставя да си стоят подпрени на стената. Един ден, когато умра, ще открият, че това са работи на велик художник, за съществуването на когото не са и подозирали. Но какво от това? Аз ще бъда мъртва и всичко това няма да ме засяга.

— Не трябва да бъде така.

— Смени темата, ако обичаш.

— В настроение ли си да ми кажеш какво се случи, след като Гидиън те заряза тук?

Възрастната жена отново се засмя.

— Пак познатата стара тема! Паркове за диви зверове, творби с неизвестен произход, Гидиън Силвестър... — Посегна към цигарите и кибрита. — Защо не? Тези разговори ни помагат да запълним времето между часовете за хранене.

— Наистина ли ти помага, когато говорим за това?

Погледна я накриво.

— Ти не си психиатър, скъпа, а аз определено не търся успокоение или обяснение на събитията. Помощ? Мили боже! Не! Напротив, тези разговори ми качват кръвното! Или биха могли да ми го качат, ако кръвното ми не беше постоянно ниско. Помня, че точно преди раждането на Гиди сестрата ми измери кръвното налягане. Направо зяпна от изненада, после тихо се засмя и каза: „Помислих, че сте умрели. Поне така би трябвало да бъде с такова кръвно налягане“.

— От цигарите ли е?

— Пропуших едва след раждането на Матю. Бих могла да се захвана с алкохола, но не ми понася. Три чашки и съм готова. Затова предпочетох цигарите. Толкова успокояващо ми действаха, колкото и алкохолът, и можех да ядосвам хората около мен просто като си бъда самата аз.

— Но ти не си злобна.

— Твоята дарба да владееш езика наистина е поразителна.

— Чета много.

Мати се намръщи и изпусна кълбо дим.

Сара зачака. Следобедното слънце създаваше илюзията, че жената пред нея е обвита в сивкав облак дим.

Мати погледна към зеленооката кестенява жена, седнала по турски до креслото ѝ, която лъчезарно ѝ се усмихваше. За момент я обзе чувството, че ако се наведе, би могла да я вдигне от пода като играчка. Това, разбира се, беше чиста илюзия. Сара беше с нормално тегло и височина. Но в нея имаше някаква детска чистота — светлината, излъчвана от зелените ѝ очи, пълната долна устна. Но когато заговореше, разкриваше изключителен интелект. Не беше срещала друг човек, при когото външността и ума са толкова противоположни.

Мълчанието сякаш продължи с часове. Накрая Сара каза:

— Какво толкова видя?

— Нищо. Просто обичам да те гледам. И колкото повече те гледам, толкова повече виждам.

— Успя ли Том Хардинг да продаде пръстена и колата?

— А, да, пръстена и колата. Божичко, колко отдавна беше! Бих дала всичко, за да загубя паметта си. Представи си само какво облекчение ще бъде човек да прочисти мислите си!

Рязко се засмя. Очите ѝ се откъснаха от младата жена и тя се върна назад в годините.

Том Хардинг успя да продаде колата за сто и двадесет долара — с осемдесет долара по-малко, отколкото беше дала Мати при закупуването ѝ. Тя с благодарност прие парите, както и сто и осемдесетте долара за пръстена.

Той пристигна в къщата четири дни по-късно, след като беше успял да уговори един новонастанил се в северната част на острова човек да вземе колата. Носеше сумата в брой и една кошница картофи.

— Ще трябва да си направиш градина на мястото зад къщата. Към средата на април почвата ще е достатъчно омекнала. Ще можеш да я разкопаеш и да посадиш картофи и други неща в началото на май. В края на юни ще имаш достатъчно както за ядене, така и за зимнина. Когато настъпи подходящият момент, ще ти помогна да започнеш.

— Един ден ще ти се отблагодаря за добрината ти.

— Не се притеснявай за това. Ако имаш нужда от мен, позвъни ми.

Сред мухлясалите от влагата книга на етажерката откри готварска книга. Вечер, когато бебето спеше, тя я четеше на светлината на огъня. Сякаш учеше някакъв трудноразбираем чужд език. Не ѝ отне много време да свикне със съкращенията. Скоро започна да прави опити върху печката в кухнята. Започна със супи и яхнии, приготвяни главно от зеленчуци и с много малко месо. Можеше да се храни достатъчно добре, за да има кърма за бебето.

Опита се да меси и беше горда с първия изпечен от нея хляб почти толкова, колкото от някоя добре нарисувана картина.

За да икономисва електричеството, нощем си светеше с газени лампи. Купи товар въглища и така можеше да спи, без да се налага да става по няколко пъти, за да прибавя дърва в огъня. Стените и таванът на всекидневната почерняха от сажди, но Мати не обръщаше голямо внимание на потискащия интериор. Най-важното беше да изкарат зимата.

Когато времето позволяваше, обличаше себе си и детето в дебели дрехи и излизаше на дълги разходки покрай брега. Забеляза, че при отсъствието на бащата, детето, което сега наричаше Гиди, плачеше все по-рядко и беше по-спокойно. Растеше учудващо бързо и на нея ѝ се струваше, че след всяко излизане навън синът ѝ става по-тежък. Радваше му се и се чудеше на излъчването му. С часове го скицираше, докато лежеше на матрака до камината, усмихваше ѝ се с беззъбата си уста и размахваше ръчички и крачета. Направи много рисунки на сина си и въпреки критичните обстоятелства се чувстваше много по-добре, отколкото през петте години на брака си с Гидиън Силвестър.

Вечер, когато единствените звуци, които се чуваха, бяха поскърцването на старата къща под напора на вятъра, и шумът на вълните, Мати пишеше писма на Хюи и на семейство Харви. Каза им само, че в момента живее само с детето, без да споменава името на съпруга си. Пишеше им за Том Хардинг и добрината му към нея, за бебето и за хората, с които се беше запознала на острова.

При едно от редовните си посещения Том ѝ донесе ръждясал стар велосипед. Някой го беше изхвърлил и той го беше взел.

— Трябва само да се почисти, смаже и напоmpi и ще имаш осигурен транспорт. В хамбара има стара помпа, много парцали и смазка.

Мати му направи кафе. Двамата седнаха на дивана и се загледаха в бебето.

— Мислиш ли, че онзи негодник ще се върне? — попита я накрая.

— Докато джобовете му не се напълнят с пари, по-добре кракът му да не стъпва на ферибота.

— Бих бил щастлив, ако знаех, че има хора, при които да отидеш, Мати.

— Нямам нужда от никого. Ще се оправя.

Той се усмихна и тихо каза:

— Вярвам ти. Това момченце расте с часове, а? Ще стане едър и силен мъж.

Тя също се усмихна.

— Добра компания е. Много по-добра от баща си.

— Вероятно има и повече разум от него.

През март се изви страшна буря, която заледи главното шосе, прекъсна електричеството и телефонните връзки. Мати не можа да излезе от къщи цели девет дни. Вятърът проникваше през всяка цепнатина в къщата, танцуваше върху дървените подове, събаряше керемиди от покрива и повали едно дъбово дърво между къщата и хамбара. До слуха ѝ достигна ужасен шум, къщата се разтресе. Тя затича към прозореца и видя изкорененото дърво. Клоните му скриваха хамбара и част от верандата. Приличаше на убит великан. Беше доволна, че не е паднало върху къщата. Взе скицника и започна да го рисува. Откриваше повече магия в смъртта му, отколкото докато беше живо. Сякаш провидението беше решило да ѝ помогне. Сега щеше да има още дърва за камината. Дори можеха да ѝ останат и за следващата зима. Трябваше да помоли Том да нацепи дървото на няколко големи части, а после тя щеше да го нареже на по-малки парчета. Природата ѝ беше помогнала да спести малко пари.

Когато бурята отмина, времето се задържа все така студено, но поне пътят беше чист. Мати върза бебето на гърба си и отиде с велосипеда до центъра на острова, за да напълни с провизии кошницата си. Госпожа О'Брайън загрижено я попита как се справя сама и тя отвърна:

— Много добре, благодаря.

— Бебчето изглежда чудесно — каза жената и заобиколи да види спящото дете. — Как се сдоби с това приспособление?

Отвърна ѝ през смях:

— Това е един стар корсет, който открих на тавана. Обърнах го, подплатих го с одеяло и завързах връзките около врата и кръста си.

— Да бъда проклета, ако това не е най-умният начин да се използва някоя вехтория! — възкликна госпожа О'Брайън.

Два пъти седмично младата жена си позволяваше лукса да си напълни ваната с гореща вода и да се изкъпе. Слагаше бебето на пода, за да може да го наблюдава, докато се излежава във ваната, а после го вземаше при себе си във водата, играеше си с него и го изкъпваше. Можеше дори да го храни във ваната. Топлата вода и пълната с пара стая го правеха сънлив и малкият Гиди заспиваше на гърдата на майка си. После тя го изтриваше със суха кърпа, отнасяше го до матрака и се пъхаше под одеялата заедно с него.

Имаше нощи, в които не можеше да спи и главата ѝ беше изпълнена с убийствени мисли за Гидиън Силвестър. Искаше ѝ се този тип да изчезне веднъж завинаги от лицето на земята. Друг път заспиваше и сънуваше, че той я обладава, както много пъти през съвместния им живот, а тя му се отдава като някое безмозъчно същество с първосигнални импулси, което реагираше само на топлина и допир. Събуждаше се и се засрамваше, тъй като тялото ѝ продължаваше да чувства глад по човек, който изобщо не го заслужаваше.

Хюи и семейство Харви ѝ пишеха често и я канеха да ги посети в Мейн. Писмата на Хюи бяха особено топли и сърдечни. По типичния за него заобиколен начин той ѝ описваше чувствата си към нея, а после започваше да ѝ разказва за това, колко добре върви работата му. Беше привлякъл вниманието на един галерист в Бостън и вероятно през есента щеше да направи самостоятелна изложба в галерията му. Питаше я напредва ли с рисуването и я убеждаваше, че не трябва да се отказва за нищо на света.

„Никой не може да направи това, което ти можеш, Мати. Винаги съм се възхищавал от увереността и дързостта в картините ти. В сравнение с твоите, моите творби са толкова тихи и спокойни! Карат ме да се чувствам като пиколо пред цял духов оркестър. Непрекъснато мисля за теб и наистина искам да ми дойдеш на гости.“

Мати притисна писмото до гърдите си, сякаш думите, написани върху хартията, биха могли да преминат през кожата ѝ и да се влеят в кръвта ѝ. Хюи ѝ връщаше вярата в себе си и тя веднага седна да му напише отговор. Щеше да се залови с рисуването веднага щом времето се оправеше.

„Пиши ми по-често, Хюи. Ти ме успокояваш така, както никой друг не умее да го прави. Аз също искам да те

видя, но мисля, че ще бъде по-късно. В момента не мога да отделя пари за пътуването.“

Претърси тавана, хамбара и мазето за вещи, които биха могли да ѝ бъдат от полза. Откри една стара бебешка количка. Сигурно някоя от сестрите на Гидиън Силвестър беше разхождала куклите си в нея. Зарадвана от откритието си, тя изтърка хубаво количката, смаза колелата ѝ, застла я с чист чаршаф, сложи детето си в нея и го разходи из поляната зад къщата. Спря количката на завет и се зае да определя границите на бъдещата си зеленчукова градина. Заби пръчки във всеки от четирите краища, опъна канап между тях и започна да обръща с лопата твърдата почва. Цяла седмица работи упорито, докато разчисти мястото от камъни и го разкопае. Но накрая беше готова да засее семената, които Том ѝ беше купил от града.

Градината изискваше много грижи. Когато семената поникнаха, Мати ги извади ѝ засади разсада отново. После трябваше редовно да изкоренява плевелите и да полива растенията, а също и да се бори срещу вредителите. Заби още колчета около градината и опъна ситна мрежа между тях, както и под земята, за да прегради пътя на нахалните гризачи. Ръцете ѝ бяха подути, изранени и задебели от физическата работа. Но през юни започна да опитва от плодовете на своя труд.

Следвайки инструкциите в готварската книга, Мати напълни със сок доста стари бутилки, които откри в мазето, и направи сладко от диви ягоди. Рафтовете в мазето започнаха да се пълнят. Хранеше се с дребни пресни картофи, моркови, зелен лук, зеле, камби, домати, грах, марули. А невенът, който по съвет на Том беше посадила покрай стените, за да плаши дребните животни, освежаваше мрачната къща.

Когато не беше заета в градината, отиваше с Гиди до брега, където хвърляше въдица. Не беше сигурна, че знае какво да прави, ако нещо се хванеше, но ѝ доставяше удоволствие да стои в студената вода, морската пяна да обгръща коленете ѝ, а кордата да проблясва на слънцето. Когато наистина хвана една риба, мятането ѝ така я разстрои, че я откачи от куката и я пусна обратно във водата.

Отказа се от риболова, взе Гиди на ръце и нагази до кръста сред вълните, за да потопи крачетата на детето във водата.

Във вечерната прохлада седнаше на верандата в плетения люлеещ се стол, който беше измъкнала от мазето, и кърмеше бебето, преди да го сложи да спи. Чувстваше, че има всичко, от което наистина се нуждае, въпреки че ѝ бяха останали по-малко от двеста долара за идващата зима. Имаше къща, храна от градината, дърва от падналия дъб и достатъчно количество кафе, което Гидиън Силвестър беше взел от един от многото си приятели. Том запуши дупката на покрива и използва кухненската врата, за да постегне прогнилата веранда. Отказа да вземе пари за услугите и затова Мати му подари една кошница домати и два буркана сладко от диви ягоди.

Това лято успя да нарисова няколко картини: една на Гиди, заспал гол върху хавлия на плажа, друга на къщата, гледана откъм плажа, и един автопортрет. Въпреки всички неприятности сега рисуваше много по-добре. По навик отбеляза детайлите от картините си в тайния дневник и постави скрит подпис върху всяка от тях. Забавляваше се да придава тайнственост на работата си и понякога дни наред се чудеше къде ще е най-подходящото място за поредния подпис.

Когато лятото отмина и листата започнаха да пожълтяват, Мати извади всички картофи, репи и моркови и ги пренесе в мазето. Рафтовете му бяха пълни със запаси за зимата. Струваше ѝ се, че тя и детето ще могат да прекарат години с това, което беше приготвила и събрала. Нуждата я беше научила да поддържа и последното нещо във вид, подходящ за използване. Дори хляба, който ѝ оставаше, нарязваше на филийки и го препичаше, а после го даваше на Гиди да го гризе, тъй като му никнеха зъби.

Непрестанните дъждове през октомври и началото на ноември заличиха това, което беше останало от градината. Зимата дойде така внезапно, че я изненада. През деня беше хладно и дъждовно, а на другия вятърът стана пронизващ и из въздуха се понесоха снежинки. Беше време отново да свали матрака във всекидневната, да затвори вратите на втория етаж, да пренесе достатъчно дърва в стаята и в килера, да започне да пали газените лампи по-рано и да трепери всяка сутрин, докато разпалва печката в кухнята и вари кафе.

Мати се качи на тавана и прерови всички сандъци с надеждата да открие нещо полезно за себе си и за детето. Намери няколко стари дрехи, които можеха да се носят след изпиране, но нищо повече.

Канеше се да слезе долу, когато погледът ѝ се спря на сандъците. Гиди беше вече на една година, пълзеше и искаше да пипне всичко. Скоро щеше да проходи и Мати се притесняваше, че докато тя спи, детето може да тръгне нанякъде и да се нарани. Един от тези стари сандъци можеше да се превърне в чудесна кошарка. Изпразни сандъка и го довлече до кухнята, където с чук и отвертка свали капака и пантите. После го изми отвън и отвътре и го застла със старо одеяло. Отгоре сложи чисти чаршафи и възглавничка и го премести във всекидневната.

Гиди хареса новото си креватче. Когато сутрин се събуждаше, Мати често откриваше, че синът ѝ вече се е изправил в леглото си и усмихнат прикляква и се изправя. Можеше спокойно да го оставя сам, докато пере, меси хляб или готви. Момченцето обикаляше из сандъка, като се придържаше за стените му или си играеше с плюшеното мече, което Том беше намерил край пътя. От време на време то проплакваше, тъй като му растяха зъби. Тогава Мати масажираше венците му с пръст, натопен в джина, останал от баща му.

Към декември броят на бурканите в мазето значително намаля. Детето вече ядеше твърди храни и запасите се изчерпваха по-бързо, отколкото беше предполагала. Прекара двадесет и шестия си рожден ден, като печеше хляб и често поглеждаше към тъмните облаци, които се носеха откъм океана. Щеше да има буря. Около пет следобед позвъни на Том и той потвърди предположенията ѝ.

— Очертава се силна буря — каза ѝ. — Запаси се с достатъчно дърва и източи водата от крановете, за да не замръзнат тръбите и да се спукат. Последният ферибот е спрял, така че вече нищо не се движи. Ако времето наистина се влоши толкова много, колкото предполагат, ще бъдеш откъсната от света Бог знае за колко време. Надявам се, че имаш всичко необходимо, за да изкараш тази буря.

— Ще се оправя, Том — отвърна Мати, пресмятайки наум колко буркана с храна са ѝ останали.

— Докато телефоните работят, ще ти се обаждам — обеща той. — Стой вътре с детето, Мати. Не рискувай да излизаш навън. Имало е случаи, когато хората са замръзвали на десет крачки от вратата на дома им.

През нощта снегът засипа прозорците, вятърът засвири в комина и от време на време връщаше кълба дим обратно в стаята. Малко след

осем снегът премина в лед и заблъска по стъклата на къщата. Мати седеше с детето на ръце и разтриваше венците му с джин, но той не помагаше. Бебето отказваше да суче, пицеше, удряше с юмруче по гърдите ѝ и риташе силно. Тя стана, отнесе го в кухнята и пусна водата във ваната. Тръгна напред-назад, опитвайки се да го успокои. Когато ваната се напълни, Мати се съблече, после и Гиди и влезе заедно с него във водата. За щастие в момента, в който усети водата, детето престана да плаче, захапа гърдата ѝ и лакомо започна да суче.

На следващата сутрин се събуди, удивена от дълбоката тишина. Дори Гиди мълчеше, подпрян на една от стените на сандъка и примигваше срещу светлината, процеждаща се през пердетата.

Тя запали печката в кухнята, свари кафе и вдигна детето от сандъка. Дръпна завесите и ярката светлина я заслепи. Всичко беше сковано в синкав лед, който проблясваше под прихлупеното небе. Сякаш беше настъпил краят на света. Електрическите жици лежах нахъсани и заледени на земята.

Нахрани детето, а на себе си наля само кафе, за да пести храната. Мати запали огъня в камината, а небето сякаш се разтвори и от него се сипеше сняг на едри парцали. Беше толкова силен, че през прозорците не можеше да се види нищо.

Телефонните линии също бяха прекъснати. Отново беше отделена от хората. В продължение на единадесет дни бурята вилнееше навън, а Гиди — вътре. Дори ваната не го успокояваше вече. Изпадаше в неспокойна дрямка за час-два и отново се събуждаше с плач. Направи всичко, което беше по силите ѝ, за да го успокои, дори сипа една супена лъжица джин в кашата му, но нищо не помогна. Не му помогнаха и люлеенето, пеенето и носенето на ръце. Детето не погледна и ягодовото сладко, което много харесваше. Изпитваше силни болки. Мати заспиваше заедно с него и след час отново скачаше, стресната от пронизителния му плач. Той отказваше да яде каквото и да е и не ѝ оставаше нищо друго, освен да му дава само вода.

На дванадесетата сутрин тъкмо дремеше над кафето си, когато детето изпищя и започна да плаче, протягайки ръце към нея. Мати го взе. Отчаянието я накара да му подаде чашата си с кафе. Момченцето опита подсладената течност, после хвана ръката на майка си и отново приближи чашата до устата си. Изпи всичкото кафе.

— Хубаво ли е? — попита тя, почти сигурна, че плачът ще започне отново.

— Хубаво — повтори то.

— Искаш ли още?

Гиди щастливо се усмихна, разкривайки едно поникнало зъбче и още едно, което току-що беше пробило венеца, и каза:

— Още.

Сипа малко кафе, прибави захар и малко студена вода и с облекчение видя как детето изпи течността. Остави го на пода и то започна да ходи из кухнята, изследвайки всяко ъгълче. Не можеше да повярва. Изпи втора чаша кафе докато Гиди си играеше с мечето и го влачеше след себе си. Изведнъж момченцето се пушна и направи крачка, за да се хване за стола, и след малко тупна на задничето си. Мати се засмя и изръкопляска, а то ѝ отвърна с усмивка.

По-късно детето се нахрани и заспа дълбоко. Сложи го в сандъка и без да се съблича се отпусна уморено на матрака, за да прекара първите няколко часа спокоен сън от две седмици насам.

Събуди я силно чукане по кухненската врата. Олюлявайки се, тя се запъти да отвори на Том Хардинг. Той беше впрегнал един кон в стара двуместна шейна и беше прекосил целия остров само за да се увери, че тя и детето са добре. Беше толкова щастлива да го види, че го прегърна и се обля в сълзи.

— Добре си, нали? — разтревожено попита и погледна разкопчаната ѝ рокля.

— Гиди имаше ужасни проблеми със зъбите, но иначе сме добре.

— Просто исках да ви видя. Донесох ви зеленчуци, мляко и пощата.

— Седни, Том. Сега ще ти сипя кафе.

— Не мога да остана, Мати. Ако не тръгна веднага, може изобщо да не успея да се прибера вкъщи. — Той остави писмата и кутията с продуктите на масата и тръгна към вратата.

Мати закопча роклята си и каза:

— Бих искала да не си ходиш.

— Чуй ме добре — тихо отвърна Том. — Ако остана тук и не успея да се прибера, утре целият остров ще говори, че между нас има нещо. Нито ти, нито аз имаме нужда от проблеми, нали, Мати? Ще дойда отново веднага щом мога.

— Позволи ми поне да ти платя храната.

— Предпочитам още един буркан от ягодовото сладко.

— Когато всичко свърши, ще ти се отблагодаря за това, че си такъв добър приятел, Том.

— Ти гледай да изкараш зимата. Не мисли как ще ми се отблагодариш. Приятелите са за това, да си помагат. По-добре сложи още дърва в печката, иначе огънят ще загасне. — Закопча яката на палтото си и излезе.

Имаше писма от Хюи и от семейство Харви. Прочете забавното писмо на Джулиет, в което приятелката ѝ разказваше за децата и за работата на Ники в девическото училище и изразяваше надежда, че Мати не е имала проблеми с бурята на острова.

Хюи пишеше:

„Имам чувството, че премълчаваш нещо. Наистина ли всичко е добре? Моля те, кажи ми, защото се притеснявам, а и от последното ти писмо мина доста време. От вестниците разбрах, че на острова е имало страшна буря. Надявам се, че ти си добре.

Изложбата мина успешно и сега получих предложение за втора през идния септември. Какво ще кажеш? Продадохме някои от по-малките картини на доста прилична цена и сега имам достатъчно, за да преживея до другата изложба. Ако си закъсала с парите, мога да ти изпратя. Така че не се срамувай да поискаш.

Току-що завърших една картина, която наистина харесвам и смятам, че на теб също ще ти хареса — с куп дърва в двора и брадва, забита в един пън. Влакната на дървесината излязоха като увеличени. Отне ми много време, но се обзалагам, че ще ти хареса.

Пиши ми скоро, Мати! Мисля за теб и се надявам, че си добре.

С обич, Хюи“

Зимните бури се редуваха една след друга чак до средата на април. После, пак внезапно, настъпи пролетта. Мати беше останала само с шестдесет долара, но въпреки това купи семена и започна работа в градината. След като направи разсад и го посади, тя се зае да събира съчки и дърва от цялата околност и ги прибави към това, което беше останало от поваления дъб. Нареди един куп дърва на верандата.

Сега, когато детето вече можеше да ходи, Мати изобрети нещо като хомот, с който привързваше сина си към някое дърво. Въжето беше достатъчно дълго, за да може момченцето да се движи свободно наоколо. Докато то си играеше, тя събираше всичко, което ставаше за ядене, и насади повече моркови, картофи и тикви. Започна да залага въдицата си, а уловената риба отнасяше вкъщи, почистваше я и я осоляваше, следвайки стриктно инструкциите в готварската книга. Не можеше да се лиши от телефона, но затова пък спестяваше от електричеството, като топлеше водата за къпане и пране в легени върху готварската печка. Единствените продукти, които купуваше от магазина на острова, бяха брашно, захар, сол и мая. За месо и думаме не можеше да става. Нямахше пари, за да си позволи такъв лукс. Купуваше от най-евтиния сапун.

През лятото, докато се трудеше в градината, ловеше риба на плажа, правеше консерви и гледаше детето, се притесняваше какво ще стане с тях. С много икономии биха могли да изкарат още една зима, но после парите щяха да свършат. Гиди нямаше подходящи дрехи и Мати прекарваше вечерите, опитвайки се да преправи това, което беше открила в сандъците на тавана, за да го облече прилично. Но детето имаше нужда от компанията и на други хора, особено на деца. Когато отиваха с велосипеда до центъра на острова, той надаваше писъци на възторг, знаейки, че наблизо може да има други деца. Госпожа О'Брайън винаги му даваше близалка или шоколад, което допълнително подсилваше възторга му, така че ставаше много трудно майка му да го намести в стария корсет, за да го откара обратно у дома.

Плачеше през цялото време и Мати знаеше, че е лишен от много неща, особено от контакт с други хора. Тя също се чувстваше изолирана от външния свят, тъй като не можеше да си позволи да си купи вестник или списание. Понякога ѝ се струваше, че светът извън острова е престанал да съществува.

През август Том Хардинг ѝ доведе двама клиенти, които искаха да рисува децата им. С парите купи дрехи втора употреба за Гиди и хранителни продукти.

Но това не беше достатъчно. През януари дървата привършваха, а тя се хранеше само по веднъж на ден, за да има за Гиди, който на две години имаше ръст на петгодишно дете и огромен апетит. Обичаше да пие и кафе. Мати се страхуваше, че липсата на калций в храната му може да му навреди.

В края на февруари беше изгорила всичко, което успя да намери в къщата, хамбара и мазето. Бяха останали само една кошница картофи, шепа моркови, лук и брашно колкото за една фурна хляб. Опитва се да лови риба, но не успя да хване нищо. Дивите зайци, които обикновено пресичаха имението, бягаха прекалено бързо, а на Мати не ѝ даваше сърце да залага капани.

Една ледена виелица в началото на март отново ги откъсна от другите части на острова и Том Хардинг не можеше да се добере до нея, за да ѝ донесе зеленчуци или писма. Затворена в къщата с изнервеното си момченце, тя се опитваше да го развесели с приказки и картинки. Даде му хартия и молив и го накара да рисува, но то не прояви интерес. Единственото развлечение за него беше къпането. Поставяше го в метален леген близо до огъня и му позволяваше да си играе на воля, докато водата не изстинеше. После му даваше лъжица и купа, пълна със зеленчуково пюре, а Гиди изгълташе набързо храната и искаше още. Не можеше да му обясни, че няма повече и че ако сега му сготви още нещо, на сутринта няма да има какво да яде.

С надеждата момченцето да изразходи огромната си енергия, Мати го обличаше като за разходка. Качваха се на втория етаж и го пускаше да обикаля из стаите. Играеше на криеница и гоненица с него. Гиди тичаше до вечерта, после, когато започваше да се стъмва, уплашен се свиваше до майка си и не се отделяше от нея, докато тя не затвореше всички врати и не го отнесе в кухнята за неговата баня.

Накрая, завит добре в сандъка си, той заспиваше, а Мати седнаше до кухненската печка, пиеше кафе и изяднаше обелките от морковите и картофите, които не изхвърляше. Беше изгорила голяма част от мебелите на втория етаж и беше запазила книгите за края. Ако се наложеше, щеше да разруши хамбара и да изгори и него, дъска по дъска. Но не беше в състояние да реши проблема с храната.

Една вечер, преди да си легне, застана до леглото на сина си и дълго време гледа спящото дете. Така приличаше на баща си, че понякога приликата направо я плашеше. За щастие добротата и любвеобилността му бяха вродени. Малка бе вероятността един ден да се превърне в подобие на Гидиън Силвестър.

И тя, и детето се събудиха по-късно от обикновено. Слънцето вече беше изгряло, а замръзналите клони на дърветата тихо звъняха. Мати застана до прозореца, прегърнала малкото си момче.

— Не е ли хубаво? — попита.

— Хубаво — повтори Гиди.

— Обзалагам се, че си гладен, нали?

— Аден — потвърди детето.

Сложи кафе на печката и подаде на сина си купа, в която беше надробила хляб, накиснат във вода, малко кондензирано мляко и захар. Когато кафето беше готово, тя му сипа в една чаша и го разрези с гореща вода, седна до него и започна да го наблюдава как се храни. Времето беше омекнало, можеше да вземе последните си няколко долара и да отиде до магазина за храна.

Тъкмо правеше списък на най-необходимите продукти, когато чу приближаването на кола. Помисли си, че е Том, и отиде до прозореца, за да погледне. Една нова кола паркираше до къщата. Вратата откъм шофьорското място се отвори и оттам се измъкна Гидиън Силвестър.

Мати хукна към шкафа и извади готварския нож. Отиде до вратата, отвори я, докато съпругът ѝ се качваше по стълбите, и враждебно го изгледа.

— Какво правиш тук?

— Господи! — възкликна с широко отворени очи той. — Изглеждаш ужасно. Какво е станало с теб?

— Попитах те какво правиш тук.

— Може ли да вляза? Нося парите ти.

— Покажи ми ги.

— Сега ли? Тук, навън?

— Веднага.

— Щом настояваш. — Бръкна в джоба на скъпото си палто и извади огромен плик. — Тук има двеста долара — уведоми я и ѝ подаде плика.

Тя се върна в кухнята, сложи ножа настрани и отвори плика.

— Я виж! — възкликна Гидиън и се усмихна на детето. — Ще ми кажеш ли „здравей“, синко?

Момченцето се намръщи, скочи от мястото си и се скри зад майка си, заравяйки лице в роклята ѝ.

— Той не знае кой си — студено заяви Мати, оглеждайки облеклото на съпруга си. — Откъде взе тези пари?

— Ще ми сипеш ли малко кафе? Пътувал съм с часове, за да мога да хвана първия ферибот.

— Откъде взе тези пари?

Той се усмихна лъчезарно и каза:

— Продадох четиринадесет от твоите картини. Даже останаха още пари. Ще можем да прокараме парно и ще преобоядисаме къщата. Ще ви купим прилични дрехи. Изглеждате недохранени.

— Можехме да бъдем и мъртви, ако това те интересува.

— Недей така, Мати. Донесъл съм пълнен багажник с храна, твоите пари и дори още. Искам да се върна у дома.

— О, не, това не е твой дом. Той е мой!

— Искам да го направя подходящ за теб. Мислиш ли, че ми е било лесно, когато ме изхвърли оттук? Аз самият бях на крачка от гладната смърт.

— Хич не ме е грижа. По-добре наистина да беше умрял.

— Виж. Нека да внеса продуктите. Ще приготвя нещо за ядене и после ще си поговорим. — Без да дочака отговор, остави шапката си на кухненския плот и излезе да донесе храната.

Мати седна до масата, а Гиди продължаваше да се свива в нея. Гидиън Силвестър влизаше и излизаше, като при всяко влизане носеше кутии, пълни с провизии. Напълни целия кухненски плот и трябваше да сложи последните няколко кутии на пода, тъй като за тях не беше останало място. Беше донесъл храна поне за двеста долара, включително и месо, плодове и зеленчуци от Калифорния и кока-кола.

Когато опразни колата, свали палтото си и започна да зарежда шкафовете в килера. След като свърши и това, каза:

— Ще запаля печката и ще приготвя нещо за ядене.

— Ще трябва да подпалиш печката с новото си палто — отвърна тя, — освен ако не искаш да отидеш до хамбара и да донесеш последните останали от него греди.

— Няма ли дърва?

— Ти взе всичките ми пари. Отиде си и не се появи близо две години и половина, като ме остави сама с малко дете. И отгоре на всичкото се изненадваш, че няма дърва. Разхождаш се тук, облечен като конте, пристигаш с нова кола, даваш ми двеста долара и носиш достатъчно храна, за да напълниш цял килер. И имаш нахалството да се правиш на изненадан! Ако имах сили, щях да взема този нож и да довърша това, което започнах последния път, когато се видяхме.

— Но сега всичко ще бъде добре. Получи си парите, а това е нашата нова кола. Имаме достатъчно, за да направим тази къща подходяща за живеене. Върнах се, Мати.

— Ти си невъзможен! Не те искам тук! Обличай си модерното палто и дим да те няма! Благодаря ти, че ми върна парите. Ако не друго, поне появата ти е много навременна. Сега изчезвай.

— Не може да го искаш наистина.

— Гидиън — уморен каза тя, — наистина съм много изтощена, но ако се наложи, ще стана от този стол и ще отида за ножа. Изчезвай от очите ми!

Той засегнато посегна към палтото и шапката си.

— Наистина говорех сериозно, като казах, че тази къща е моя — каза Мати. — Искам нотариалния акт.

— И защо трябва да приписвам моята собственост на теб?

— Защото ако не го направиш, ще отида в града и ще се свържа с най-добрия адвокат, който мога да намеря. А когато двамата с адвоката си побъбрим за това, че ни изостави, и затова, че си посегнал на моята собственост, и за редица други неща, ще бъдеш късметлия, ако останеш и с ризата на гърба си. Разбираш ли ме? Дължиш ми много повече от това, което е в този плик, и много добре знаеш това. Четиринадесет от моите картини трябва да са били продадени на доста добра цена, ако съдя по вида ти. Върни се там, където си бил през цялото това време, намери нотариалния акт и прехвърли къщата на мое

име. Предполагам, че така ще се изплати това, което си откраднал от мен.

— Сигурно така е справедливо.

— Гидиън, друга жена би ти отрязала топките и би направила супа от тях. Голям късметлия си, че те моля за това, което и без друго бих могла да получа с помощта на съда. Е, махай се! Изнервяш сина ми.

Най-накрая той си тръгна. В момента, в който колата изчезна от погледа ѝ, Мати взе един картон от яйцата, които Гидиън беше донесъл.

— Сега ще сготвя нещо чудесно — каза тя на Гиди.

— Ядене! — извика той весело.

— Двамата ядохме, докато ни заболяха стомасите — продължи Мати с усмивка. — После легнахме на матрака и хубаво се наспахме.

— Изпрати ли ти нотариалния акт? — попита Сара, ядосана от поведението ѝ.

— О, да. Пристигна след седмица, нотариално заверен. Не би посмял да ме лиши от това. Знаеше, че всяка моя дума е истина. Нищо не би могло да ме направи по-щастлива от това Гидиън Силвестър да поживее няколко години при същите условия като мен и детето. Не би могъл да оцелее. Това щеше да убие стария негодник! Но ние — Гиди и аз — оцеляхме! — гордо рече тя.

— Защо го прие обратно?

— Ето че отново правиш разни предположения. Не съм го „приела“ обратно. Съвсем не беше така. Приличам ли ти на някоя от онези лигави женички, които не могат да живеят без „моя Бил“? Аз със сигурност не съм го приела обратно. Но тук не става въпрос за някой обикновен човек, скъпа, а за първия и единствен по рода си Гидиън Силвестър. Подобни на него се срещат много рядко. Той беше дяволски хитър. Ако не можеше да постигне нещо по един начин, опитваше по друг и по трети, докато не стане на неговото. Той беше най-упоритото човешко същество, което някога съм срещала. Както вече ти казах, едно от най-ценните му качества беше, че винаги избираше най-подходящия момент. Можеше да разчита знаците с вещината на астролог и винаги знаеше кога точно да се появи. Може

би аз не бях толкова добре въоръжена, колкото би трябвало да бъда. И може би защото дълго време бях откъсната от цивилизацията, бях неподатлива, отколкото бих била по всяко друго време.

— И какво точно направи той?

Мати запали нова цигара, кръстоса краката си и продължи.

* * *

Първото нещо, което направи, щом получи парите, беше да уговори с Том Хардинг прокарването на парно отопление в къщата. После се качи с детето на ферибота и отиде до града, за да купи нови дрехи и обувки за двамата. Оттам си купи на старо и един мотор с кош, защото с него щеше да ѝ излиза по-евтино, отколкото да се движи с кола, а и през зимата щеше да го управлява по-лесно. Гиди много хареса мотора и тя непрекъснато трябваш да му напомня да не се изправя, докато се движат. Купи и малко радио, няколко книги за себе си и детето, и играчки.

Том Хардинг пристигна да обсъдят въпроса за парното и донесе подарък за Гиди — шестмесечно кученце, смесена порода.

— Трябва да се грижиш за него — каза той на момченцето, което внимателно го слушаше. — Трябва да го храниш, да го разхождаш и да го държиш чисто. Разбираш ли?

Детето кимна няколко пъти, притискайки кученцето към гърдите си.

— Сега това е твоето куче, момчето ми, и то ще бъде твой пазач. Ако разбере, че не се грижиш добре за него, ще дойда и ще го отнеса. Разбра ли?

Момченцето кимна, натъжено да не загуби новия си приятел.

— Моето кученце! — каза и още по-силно го притисна към себе си.

Том и Мати излязоха на верандата и започнаха да наблюдават как Гиди си играе на поляната с кученцето.

— Научих, че негодникът се е върнал. Да те тормози ли е дошъл?

— Не.

— Отседнал е у Кули. Знаеш ли?

— Не, не знаех.

— Това притеснява ли те?

— Не мога да понасям Гидиън Силвестър.

— Мислила ли си да се махнеш оттук, сега, когато имаш възможност да го направиш?

— Том, това е моята къща. Никой няма да ме изгони от нея.

— Ти си знаеш най-добре.

— Сега, когато имам превозно средство, ще слизам по-често към южната част на острова. Така Гиди ще може да си играе с децата.

Мъжът се засмя.

— Твоят начин на придвижване е изключително интересен. Всички жени клюкарстват за теб и мотора ти и смятат, че ще се пребиеш някъде с него.

— Единственото нещо на този остров, което може наистина да ме убие, няма колела и кош — саркастично отвърна тя.

— Трябва да помня никога да не се опитвам да се преборвам с теб, Мати — с възхищение изрече той. — Ти си много твърда жена.

— Благодаря ти, че донесе кученцето на Гиди. Много му хареса.

— Децата имат нужда от любимци.

— От собствен опит ли го знаеш?

— Аз съм заклет ерген, но имам племенници, а също така очи и добра памет. Когато бях момче, имах куче. То беше най-добрият ми приятел. Прочиташе всяка моя мисъл и аз му вярвах повече, отколкото на много от хората, които ме заобикаляха.

— Защо не си се оженил? — попита и тръгна към кухнята, а Том я последва.

— Всички жени, които наистина съм харесвал, са се омъжвали за други мъже. Можех да кажа на някое момиче: „Ако искаш да се омъжиш, обърни ми внимание за известно време. Гарантирам ти, че след шест месеца вече ще си омъжена за някой друг“.

Мати се засмя и сложи две чаши на масата.

— Много са загубили. Би могъл да се превърнеш в чудесен съпруг за някое от тези момичета.

— Не. Прекалено много държа на навиците си. А това, че съм на денонощно повикване, направо би могло да подлуди някого. След всичките тези години не искам да променям нещата между мен и Аги. И двамата ни устройва.

През лятото Мати посади цветя край къщата и хамбара. Направи консерви и си осигури достатъчно дърва и въглища за парното отопление и за готварската печка. Но напрежението от предишните години липсваше и тя прекарваше по-голямата част от времето да плува с Гиди и да бяга с него и с кученцето по плажа. Определи му собствена стая близо по нейната.

Първите няколко вечери детето падаше от леглото, но после свикна. Сутрин, когато Мати слизаше в кухнята, го намираще да храни кученцето и да пълни купичката му с вода. Обичаше да помага и беше много доволен, когато майка му му позволяваше да разбърква нещо в голямата купа.

Сутринта, в която той дойде за втори път, двамата правеха кексчета.

Гидиън почука на вратата на кухнята и каза:

— Ако ви помогна, ще ме поканите ли да закуся с вас? Нося бекон. — Той размаха голям пакет.

Момченцето спря да разбърква, погледна първо към баща си, после към майка си и попита:

— Бекон?

Гидиън отвори вратата и влезе вътре, сложи пакета на плота и отиде до масата.

— Какво правиш, синко? — попита, настани се на един стол и се усмихна на детето.

— Кексчета!

— Харесваш ги, нали?

Момчето кимна.

— Освен това помагаш на майка си в готвенето. Какво добро момче!

— Добро момче — повтори Гиди.

— Може ли да остана? — Гидиън погледна към Мати.

— Той ще остане, мамо! — заяви Гиди, размаха лъжицата, с която разбъркваше, и изпръска с масло дрехите на баща си.

Доволна да наблюдава как Гидиън Силвестър бърше дрехите си с носна кърпа, тя отвърна:

— Добре. Но не си въобразявай разни неща, Гидиън Силвестър. Аз мога да бъда много по-трудно спечелена от него.

— Но всъщност не беше така — ядосано каза Мати. — Бях сама прекалено дълго време. Той беше много упорит и използваше сина ми, за да спечели мен. Продължи да идва, носеше подаръци, показваше чара си и големите си зъби. Купи ми тази диамантена гривна — намръщено погледна към китката си, — и макар че не ми е приятно да си го призная, аз отново го приех. Една вечер той ме събори върху дивана във всекидневната и предполагам откри, че мозъкът ми продължава да е между краката. Три седмици по-късно се пренесе при нас. Не му вярвах и имах много въпроси. Но все пак беше по-добре с него, отколкото без него. Беше ми приписал къщата и ми беше върнал парите. Беше продал част от картините ми. Минаха повече от три години, преди да разбере истината за това, което в действителност беше направил. И то случайно. Намерението на Гидиън било да ме докара на острова и да ме накара да остана там, с надеждата, че след време ще започне да ми харесва. Имаше късмет. На мен ми хареса. Никога не пожелах да се махна оттук.

Беше ме отстранил от мястото на престъплението. Остави ме там, където се чувствах добре и където почти нямах контакти с външния свят. Доколкото на острова пристигаха вестници, те вечно закъсняваха, особено през зимата. Може би никога нямаше да узная истината, ако не беше милият Хюи.

21

— Ще имаш ли нещо против, ако Карл вечеря с нас? — попита Мати, сменяйки темата така неочаквано, че на Сара ѝ трябваше доста време, за да се върне към настоящето.

— Не, ако на теб ти е приятно.

— Разбира се, че ще ми е приятно. Много години двамата с него сме се хранили заедно.

— Но не и напоследък.

— Не, защото от време на време Карл изпада в състояния, когато не може да бъде „цивилизован“, както самият той се изразява. Вбесява се дори от мисълта, че трябва да бъде затворен в стая, прикован към маса с прибори отдясно и отляво на чинията му. Предполагам, че това му напомня за военната дисциплина. Пак повтарям, само предполагам.

— Какво те кара да мислиш, че тази вечер той ще пожелае да се присъедини към нас?

— Питай го! Ще има възможността да ти хвърля нежни погледи през масата.

— Да не би да очакваш от нас да те забавляваме?

— Не ви намирам за толкова забавни. Надявам се, че ако поканата дойде от теб, това ще го изкуши. И преди, и сега се притеснявам, че прекарва прекалено много време сам. Върви и го покани. Само не се изненадвай, ако ти откаже.

— Ще направя всичко възможно, за да го уговоря — обеща Сара и излезе. Отново имаше чувството, че Мати я подтиква да вземе участие в някаква спасителна операция. Но тя нямаше нищо против.

Карл почистваше вътрешността на колата. Изглежда, се ядоса, че прекъсва работата му, защото рязко попита:

— Какво има?

Сякаш започваха отново със словесните нападки.

— Мати иска да знае дали ще вечеряш с нас.

Той се изправи, стискайки в ръка портативната прахосмукачка. След кратък размисъл отвърна:

— Не мога да дойда. Кажи ѝ, че съжалявам.

— Да не си ми сърдит за нещо?

— Няма нищо общо с теб. В момента работя, а тази вечер нямам желание да се храня в голямата къща. Разбра ли?

Тя засегнатата кимна и се отправи към къщата. Мати тъкмо слизаше от таванското помещение.

— Отказа — информира я Сара.

— Лошо. Друг път ще опитаме пак.

— Изглеждаше така, сякаш никога преди не ме е виждал и не може да си представи защо го безпокоя.

Възрастната жена сложи ръка на перилата и наклони глава на една страна, сякаш се мъчеше да подбере най-подходящите думи.

— Наистина нямаш представа за какво всеки един от нас е тук, Сара. Нищо в живота ти не те е подготвило за този лов на диви зверове. Не се опитвам да те обидя, скъпа. Просто ти казвам, че никой в тази къща не е толкова достъпен, колкото ти се струва. Всеки от нас изпада в моменти на откровение, но всички, включително и ти, си имаме тайни, които предпочитаме да не споделяме с никого. Никой от нас не е освидетелстван и поне в половината от случаите се опитваме да се съобразяваме с условностите, наложени от обществото. В известен смисъл сме напълно нормални — доколкото това е възможно. Знаем как да водим разговор, как да използваме парите, за да си набавим това, което ни е нужно, дори всеки си има някакъв талант. Но всички ние, в това число Бони и Глория, сме заедно, защото познаваме странностите на останалите. Сара, в това няма нищо лично. Но най-голямата ирония в това е, че останалите те приемат такъв, какъвто им се представиш. Искам да си почина преди вечерята. — Запъти се към спалнята си. — Винаги съм се учудвала, че мога да спя като бебе следобед, но през по-голямата част от нощта не мога да мигна. Ще се видим в трапезарията. — Влезе в спалнята си и затвори вратата.

Сара остана няколко минути на стълбището, гледайки объркано затворената врата. После се прибра в своята стая и се отпусна върху леглото. Втренчи се в тавана и се замисли. Беше се провалила. Виждаше само на повърхността и се интересуваше от неща, които ѝ се струаха интересни. Не ѝ беше приятно да се изваждат наяве недостатъците ѝ, но още по-неприятно беше, че думите на Мати бяха верни. До този момент беше възприемала Бони и Глория единствено

като две приятни жени, които се грижат за домакинството, но нито веднъж не се беше запитала откъде са дошли и кои всъщност са.

Легна по корем, намести възглавницата под главата си и затвори очи.

На вечеря Мати не беше много разговорлива. Изпи две чаши бяло вино, изяде едно малко парченце от рибеното филе, което Бони ѝ беше поднесла, бутна чинията си встрани и изпуши няколко цигари, докато Сара се нахрани.

Когато Бони влезе да вземе празните чинии, Мати ѝ каза да сервира кафето на верандата, после стана и излезе навън.

— Искаш ли кафе? — обърна се готвачката към Сара.

— Мисля, че тази вечер ще пропусна кафето, благодаря. — Чудеше се дали да се присъедини към господарката си или не. В действителност правото ѝ на избор беше ограничено. Тя беше дълбоко въввлечена в този „лов на диви животни“, както го беше нарекла Мати.

Излезе на верандата и възрастната жена доволно каза:

— Добре. Радвам се да видя, че не допускаш да бъдеш изплашена.

Сара объркано седна на стола. Мати ѝ се усмихна. Никой не можеше да ѝ се сърди, когато се усмихваше.

— Мисля, че не бих могла да се смея, ако животът ми е бил като твоя — отбеляза секретарката. — Сигурна съм, че щях да се превърна в отвратителна стара вещица, неспособна да каже добра дума на някого.

— Не ме изкарвай като Мери Попинс, скъпа. Всъщност аз съм непоносима стара вещица.

— Мисля, че си чудесна. Ти си най-човеколюбивата... — замълча и отмести поглед встрани.

— Не познавам друг човек, който да е толкова подвластен на своите чувства като теб, скъпа. Държиш се така, сякаш си единствената, която страда от месечно неразположение. Защо правиш така?

— Ако хората усетят, че си разчувствана, гледат да се възползват от слабостта ти.

— Напротив, скъпа моя. Повечето ще изпитат симпатия към теб. С изключение на хората като Гидиън Силвестър. Намирам те за много

по-привлекателна, когато не си заела отбранителна или нападателна позиция.

— Не ме е грижа за това.

— Жалко. Толкова си приятна, когато не задаваш въпроси и просто реагираш на това, което чуваш и виждаш.

Готвачката донесе две чаши кафе и каза на Сара:

— Предположих, че когато излезеш на верандата, ще промениш мнението си и ще поискаш да пийнеш кафе.

— Благодаря ти. Права си. Сега наистина ми се пие кафе.

— Бони предчувства всичко. Нали, Бони?

— Да, наистина. Ще ти оставя табла с храна за по-късно, Мати. Рибата не ти хареса, а?

— На Сара много ѝ се услади.

— Утре ще приготвя прекрасно печено. Ще видиш, че ще ти хареса.

— Сигурна съм в това.

— Ако ти потрябва нещо, само ме викни. — Тя тръгна към кухнята.

— Пропуснала ли съм да разбере нещо? — попита Сара.

— Мисля, че си пропуснала много.

— Най-малко два пъти седмично оставяш вечерята си почти недокосната, а после двете с Бони провеждате този разговор. Сякаш пишете някаква готварска книга.

— Топло — подсмихна се Мати и остави чашата си на масата. — Всичко започна с това, че Бони се е научила да готви в затвора и е решила, когато излезе на свобода, да стане главен готвач. За щастие точно в този момент ние имахме нужда от нов готвач. Харесах я и я наех. От три-четири години пише готварска книга. Вероятно ще има голям успех, когато я издадат. Искаше да я нарече „Кухня за трудни времена“, но успях да я разубедя. До този момент не е успяла да измисли ново.

— Какво е правела в затвора?

— Излежавала е осемнадесетгодишна присъда за подправяне на документи.

— Шегуваш се!

— Ни най-малко! Навремето е работела с една жена и двете са правили най-сполучливите фалшиви чекове. От банки, които на

практика не са съществували. А също и облигации, които бяха истински произведения на изкуството, и много други подобни документи на стойност около един милион долара. Бони е страхотен гравьор, а приятелката ѝ — майстор на мастилото и туша, както и на преливането на цветовете.

— Божичко! Това е изумително!

— Да, аз наистина бях изумена — отвърна спокойно Мати.

— Предполагам, че и Глория има забележително минало.

— Да, така е. Имаме си един малък ексцентричен парк тук. Глория, мила, беше едно от най-скъпите момичета, работещи на повикване. Освен това в продължение на много години беше любовница на Гидиън Силвестър. Наех я, за да си спестя парите за наема, който съпругът ми плащаше за апартамента ѝ в Манхатън. Беше много по-разумно да ѝ се предложи постоянен ангажимент с един-единствен клиент. И тя започна да харесва този начин на живот. В края на краищата, когато ѝ предложих, тя надхвърляше тридесетте и не беше успяла да спести много, за да се подсигури. Отдавна знаех за нея. Един ден ѝ телефонирах и я поканих да се срещнем, за да ѝ предложи нещо. Откликна и след време дори сама изяви желание да поеме част от домакинската работа. Истината беше, че Глория се беше отегчила от Гидиън Силвестър. Двете си допаднахме. Очаквах да ме напусне след смъртта на стария негодник, но тя ми каза, че иска да остане. Досещаш се, че бях много доволна от решението ѝ.

— Чакай да си изясня нещо. И двете ли спяхте с него?

— Не бъди толкова вулгарна! Когато разбрах за Глория, бях бясна. Той наистина се изплаши. Поставих му ултиматум: или да спи с Глория, или изобщо да не спи с жена. И тъй като той не би могъл да мине без жена, се съгласи да приемем Глория за постоянно. Затова толкова ревнуваше, когато разбра, че съм била при Карл една вечер. Според него това, че не спях с него, означаваше, че на всяка цена спя с някой друг. А аз никога не му открих с кого всъщност спя.

— Много съм объркана. Когато преди време започна да ми разказваш историята си, спомена, че двамата сте били сексуално обвързани чак до смъртта му.

— Наистина бяхме — дяволито се усмихна Мати. — Аз изпълнявах ролята на посредник. Това означава, че съм била обвързана. Има смисъл, като си помисли човек.

— За мен няма. Липсват много елементи от мозайката.

— Не се притеснявай, Сара. Решила съм да ти разкажа абсолютно всичко, така че всичко ще ти стане ясно.

— Какво означава това?

— Означава, че искам сама да се чуя как разказвам тази отвратителна история на глас. — Запали цигара и сякаш тласкана от някаква невидима сила се обърна към плажа и небето.

На Сара не ѝ се спеше. Чете повече от час, после стана и излезе да потърси Карл. Не беше в апартамента си над гаража. Тя слезе долу и започна да се вира в тъмнината. Трябваше да е някъде из имението, но едва ли щеше да го открие.

Тръгна към плажа — изглеждаше най-светлото място наоколо. Луната се криеше зад плътните облаци, а въздухът беше тежък и влажен. Скоро щеше да завали. Почти усещаше вкуса на приближаващия дъжд, докато се разхождаше по пясъка.

Повървя известно време и накрая реши, че може би, ако се прибере, ще успее да заспи. Нетърпеливо затича към къщата. Вече приближаваше живия плет, когато една ръка я хвана за лакътя, друга се спря върху лицето ѝ. Сара застина от ужас. След секунда се озова по гръб върху тревата. Едната ръка продължаваше да я държи здраво, а другата бързо опипа тялото ѝ, търсейки скрито оръжие. Карл. Тя се постара да не мърда, само сложи дланта си върху неподвижната ръка върху лицето ѝ. Сърцето ѝ лудо биеше. Едва си поемаше дъх. Нещо проблесна на оскъдната лунна светлина. Беше нож, насочен към нея.

Страхът ѝ я беше напуснал, щом разбра, че нападателят е Карл. Но сега отново се върна, когато разбра, че той няма представа коя е. Вероятно я вземаше за някоя азиатка, тръгнала да избие обитателите на къщата и след това да подпали сградата. Не знаеше как да му даде знак, че е тя. Ръката ѝ погали неговата, но, изглежда, ласката не подейства. Карл продължаваше да я притиска към земята и да опира ножа до гърлото ѝ. С ужас си припомни, че и двамата я бяха предупредили. Мати ѝ беше обяснила, че тази къща не е населена с обикновени хора, а той се беше опитал да ѝ обясни какъв всъщност е. Но тя беше пренебрегнала всичко това. Но беше сгрешила. Щеше да плати с живота си заради грешката си. Затвори очи и зачака острието на ножа да сложи завинаги край на нейната глупост. Неочаквано чу шепота на Мати:

— Карл, скъпи, пусни я.

Сара отвори очи и видя старата жена, надвесена над Карл, положила ръка на главата му.

— Стани, скъпи — тихо продължи тя, — и махни оръжието си.

Той се подчини. Възрастната жена го прегърна и зашепна успокоителни думи в ухото му. После се обърна към Сара и каза:

— Влез вкъщи, Сара. Ще дойда след няколко минути.

Тя побърза да се прибере. Изкачи тичешком стълбите и се заключи в банята си. Свали дрехите си и застана под душа.

Когато излезе от банята, Мати вече я чакаше до прозореца с цигара в ръка.

— Моля те, не ми казвай, че си ме предупредила, Мати.

— Трябва да ме мислиш за много жестока, щом допускаш, че в момент като този ще започна да ти натяквам каквото и да е.

Сара обгърна тялото си с ръце и с наведена глава промълви:

— Мисля си само най-доброто за теб, просто бях ужасена.

— Да. Разбира се, че беше. Трябваше да те предупредя да не предприемаш разходки късно през нощта. Това е мой пропуск, извинявай. Той нямаше да те нарани, Сара. След минута-две щеше да си спомни кой е и да те пусне. Всички ние сме преживели по един такъв кошмар с Карл. Разумът винаги надделява у него. Но когато за миг го напусне, направо е ужасяващо.

— Знаеш ли какво си мисля? — попита Сара, бършейки лице с ръкава си. — Всичко, което си ми казвала досега, е абсолютно вярно. Освен това смятам, че напълно се вметвам в обстановката тук. — Опитва се да се усмихне, но нищо не излезе.

— Това ли искаше?

— Вече не зная какво искам.

Мати се огледа за пепелник. Като не намери, извини се, влезе в банята и хвърли цигарата в коша. Върна се при младата жена и я погали по косата.

— Ти си едно самотно изплашено момиче. Всички ние сме просто деца до момента, в който ни се случи нещо ужасно. Едва тогава наистина се превръщаме във възрастни. Това в известен смисъл е трагично. Аз лично вярвам, че най-доброто у всеки от нас всъщност е детето, човекът, който сме искали да бъдем, преди да ни поквари светът.

Сара се обърна и я прегърна. Силата на тялото ѝ я изненада.

Сара спа неспокойно и стана много рано. Не можеше да спре да мисли за снощния инцидент като за автомобилна катастрофа. Беше много изнервена, но въпреки това се налагаше отново да седне зад кормилото. Затова се облече, изми се набързо и тръгна право към апартамента над гаража.

Карл спеше на едно от плетените кресла. Главата му беше клюмнала надолу. Тъмните му защитни дрехи, с които патрулираше нощно време, бяха захвърлени на пода. Беше само по къси гащета. Не ѝ се искаше да го буди, но беше длъжна да го направи. И двамата трябваше да възвърнат спокойствието си. Приблужи и леко го докосна по рамото. Той с мъка отвори очи, но щом я видя, изведнъж се разсъни.

— Ако ти кажа, че съжалявам за снощи — започна тя, — най-вероятно ще ми кажеш да се разкарам с моите съжаления. Това много ме затруднява да намеря подходящите думи, с които да те накарам да разбереш как се чувствам.

— Трябва да си измия зъбите — промълви той. — Седни за минута. Веднага ще се върна. — Стана и бавно се запъти към банята.

Сара се чувстваше неловко. Седна на ръба на единия стол и зачака. От деня, в който бе постъпила на работа тук, тя надничаше навсякъде, правеше всичко възможно да чуе и да види всичко, което засягаше известния Гидиън Силвестър и неговата вдовица. Но все още не беше късно да се поправи.

Карл се върна, отмятайки влажната си коса назад.

— Искаш ли кафе? — попита той и тръгна към кухненския бокс, разположен между спалнята и банята.

— Да, благодаря.

Изхвърли старата утайка от кафеварката, изплакна, зареди я с прясна вода и кафе и я включи.

— Отвратителна нощ — промълви, запали цигара и за да не среща погледа ѝ, се втренчи в кафеварката.

— Да — съгласи се Сара. — Карл, наистина трябва да ти кажа, че съжалявам.

— За какво? Аз съм този, който те нападна посред нощ с оръжие в ръка.

— Съжалявам, защото не слушах това, което ми се казваше. Почти чувах само това, което исках да чуя.

Карл седна на стола и я погледна внимателно.

— Да не би да мислиш, че хората се обявяват за луди само за да се правят на интересни или нещо от този род?

— Ти не си луд.

— Хайде, Сара! За постъпки като моите затварят човек в лудницата.

Тя поклати глава.

— В такъв случай трябва и мен да затворят там. Ако ти си луд, значи аз също съм. Знаеш ли защо? Защото в продължение на години си мислех, че съм единствената, която е била тормозена от злата си мащеха. Вярно, че четях книги и гледах телевизия, но го правех по начина, по който и ти. В центъра винаги оставаше собственото ми страдание, моята малка лична драма. В моите очи си оставах единствената, чиято глава е била натискана в тоалетната чиния от една наистина побъркана жена, обзета от желание да ме удави. Само аз бях израснала с убеждението, че не трябва да вярвам на никого, че в един момент могат да ти се усмихват, но в следващия да те изритат по стълбите, да те заключат в тъмния килер или да те оставят без храна три дни. Но това всъщност не е било нищо! Нищо! Аз сякаш се бях прирастила към страданието и не исках то да ме напуска, защото се плашех, че без него няма да бъда по-различна от останалите. Когато Мати ми разказа живота си и след снощната случка внезапно разбрах, че и аз съм като всички останали, не по-различна или по-специална. Важно е в каква степен човек е почувствал страданието. Мати се опитваше в продължение на седмици да ми го втълпи, но аз отказвах да възприемам. Сега вече разбрах. Точно затова съжалявам. Не съм нито по-добра, нито по-различна от теб, от Мати, от Бони, от Глория или от някой друг. Същата съм, само дето съм по-ниска и по-слаба, имам зелени вместо кафяви очи и вероятно стъпалата ми са по-малки. С това разликите се изчерпват.

— Обичаш крайностите, нали? — попита Карл, смачка угарката от цигарата си в пепелника и изключи кафеварката. — Не си ли чувала някога, че има и средно положение, Сара? Че всяко нещо не е непременно само добро или само лошо? Ти не просто се мотаеш насам-натам и задаваш проклетите си въпроси, а се самонаказваш, защото мислиш, че това, което правиш, е погрешно. Нищо не е само черно или само бяло. И аз няма да седя тук и да слушам съжаленията ти, задето се чувстваш виновна. Не е моя работа да опрощавам твоите или нечий други грехове. Господи! — Уморено се изсмя. — Имам си достатъчно свои проблеми, за да се товоря допълнително и с твоите. Да не мислиш, че ми харесва да бъда психо? Че не ме тормози мисълта за това, че за малко не прерязах гърлото на жената, с която правя любов? Мислиш, че не ми се иска да бъда като нормалните мъже ли? Да мога да се храня на една маса с други хора, да мога да спя спокойно, без да се притеснявам, че ако затворя очи, няма повече да се събудя? Наистина е срамота някаква побъркана жена да ти държи главата в тоалетната чиния. Не, тъжно е! Неприятно ми беше да го чуя. Само че не мога да направя нищо, с което да променя миналото. Това е само по твоите сили. Доктор Харви само се преструва на цивилизован заради Мати. И заради теб донякъде. Напълно си права. — Карл сипа кафе в двете чаши. — Всичко е въпрос на степен на изживяване на страданието. И всичко си прилича. Всичко опира до това, какво имаш в главата си и доколко можеш да се контролираш. — Подаде ѝ едната чаша, после седна и стисна другата в шепи.

— Дори лудите имат нужда от обич — прошепна Сара.

— Точно така! Ти ще изрисуваш знаците, а аз ще марширувам на парада.

— Днес отношението ми към теб е същото, каквото беше вчера.

— Тогава или си глупава, или наистина си луда.

— Или и двете. Има ли значение?

— Хей, скъпа! За мен няма. Ти си тази, която преследва измислиците си. Аз съм прекалено зает да си доказвам, че все още мога да се притеснявам за смисъла на нещата.

За няколко мига тя имаше чувството, че духът ѝ е напуснал тялото ѝ, седи в един ъгъл и наблюдава цялата сцена. Един здрав и красив мъж седеше почти гол и разговаряше с една жена, която съвсем не беше непривлекателна. Двамата излъчваха енергия, очертаваха

границите на привличането помежду им, люшкаха се от емоционалността към психологическото проучване. Ако престанеха да разговарят, можеха да се докоснат. А ако се докоснеха, общуването им щеше да бъде изпълнено с още по-дълбок смисъл. Тя можеше да каже или да направи каквото и да е, никой нямаше да мине оттук и да я нашиба с камшик или да я повлече по пода за косата. Можеше да остави чашата си с кафе на масата, да свали памучната си блуза, да коленичи пред мъжа срещу нея и по най-безсрамен начин да му покаже желанието си към него.

Карл почти разплиска кафето си от изненада и остави чашата си.

— Господи, Сара! Какво ти става?

Тя спря и го погледна.

— Не бъди глупав. Не мисли, че лесно се плаша! Сега стой мирно! — каза и отново наведе глава.

След няколко минути той се засмя и каза:

— Ако не престанеш, ще загубя ума си. Ела тук. — Привлече я към себе си и я целуна по влажната уста.

В този миг заваля. Дъждовните капки забарабаниха по покрива и по прозорците, носейки аромата на трева и влажна земя. Карл изрита шортите си, свали панталоните на Сара и я повали на дъсчения под.

* * *

Мати продължително я изгледа и каза:

— Добре, че съм направила скици. Ако трябваше да те рисувам сега, щеше да излезе нещо като фотография. Седни и се опитай да ми бъдеш приятна компания.

— Не се ли разсейваш, когато говориш по време на работа? — попита Сара, подгъвайки крака под себе си.

— Нищо не може да ме разсее, когато работя. За теб рисунката може да е обикновено изобразяване, но за мен е проява на отношение. А обектът е само средство. Това, което определя индивидуалността на всеки художник, е способността му да оставя в картината част от себе си, като в същото време се опитва да пресъздаде в дух и форма модела пред него. Всичко, което рисувам, е плод на ума. Точно както един добър разказвач може да обрисова някаква картина, без да разсейва

слушателя с прекалено много ненужни подробности. Същността на истинското изкуство е в таланта на твореца да открива най-същественото плюс вроденото му чувство за детайлност. — Докато говореше, очите ѝ непрестанно следваха движението на четката между палитрата и платното. — Има едно-две неща, които трябва да знаеш — продължи тя. — Ще ги уточня, за да не останеш с погрешно впечатление. Забелязах, че след като ти разказах историята на Глория, колелото се завъртя. Карл и Бони не знаят тези подробности. Не искам да си мислиш, че заради някакъв свой каприз съм взела една елегантна нощна дама и съм я превърнала в прислужница. Направих на Глория едно съвсем разумно предложение. Тя го обмисли и реши да го приеме. Но както често се случва между две жени, скоро открихме, че взаимно се харесваме. Глория сама реши да остане при мен след смъртта на съпруга ми и да поеме част от домакинската работа. Тя направи този избор, за да запази достойнството си. Както много други жени, предлагащи услуги на мъжете, така и Глория не изпитваше истинско уважение или обич към тях. Тя ми направи огромна лична услуга и аз винаги съм ѝ се възхищавала заради това, че е в състояние да направи нещо, на което аз никога не съм била способна: преструваше се, че проявява интерес към онзи отвратителен стар глупак, и то много успешно. Мисля, че заслужава Нобелова награда за своето изключително представяне, въпреки че твърде скоро започна да намира Гидиън Силвестър за толкова отблъскващ, колкото и аз самата. Но въпреки това изпълняваше задълженията си стриктно. Ако някой ден ти остане време да поговориш с нея, ще откриеш, че е жена с изключително самообладание и достойнство. Едва ли има нужда да ти казвам, че миналото ѝ е било само вид бизнес и нищо повече.

— Разбирам.

— Добре. Имаш напредък. Колкото до Карл, искам да знаеш, че се гордея с теб. Прояви достатъчно смелост да яхнеш отново коня. Повечето жени щяха да изчезнат с първия ферибот, но ти прояви разбиране. Одобрявам това.

— Обичам го и няма да го изоставя, само защото има проблеми. Вероятно дори го обичам повече, защото и той ме обича. Поне всичко е ясно и вече имам представа с какво съм се захванала. Което е много по-добре, отколкото преди години, когато се омъжих за онзи румънски селянин.

— Знаеш, че можеш да го излекуваш, Сара, ако си готова да жертваш времето си за него.

— А защо мислиш, че не съм готова?

Мати изсумтя, отпусна четката, после я погледна и каза:

— Искам да ти разкажа за четиридесет и първа година. Мисля, че ще ти бъде много интересно.

Когато къщата беше ремонтирана и преобоядисана, когато Гидиън Силвестър я увери, че притежават голяма сума пари, в стабилна банка, Мати се съгласи да сключи примирие с него и двамата отново заживяха заедно. Само че този път животът им течеше по строго установени правила. Тя настоя да получава на свое име петдесет процента от сумата за всяка продадена картина. Нямаше друг изход, освен да остави нещата в ръцете му. Въпреки че когато станеше въпрос за имената на картините, които беше продал, и за тяхната цена, съпругът ѝ все не можеше да си спомни точно и въпреки че настояваше парите да бъдат вложени в различни банки (което я устройваше идеално), трябваше да признае, че този път той гледаше отговорно на нещата. Когато се учудваше, че не получава писмени предложения или благодарности от галериите, и започваше да задава прекалено много въпроси, той просто отклоняваше разговора, така че в един момент тя се отказа да разпитва за каквото и да било. По всичко личеше, че мъжът ѝ най-после беше намерил истинското си призвание — не той да бъде художник, а да представлява някой художник.

Мати работеше. Той периодично идваше да прибере последните плодове на труда ѝ и го правеше с такова внимание, с каквото тя събираше реколтата от градината си. Понякога тя настояваше да задържи някои от картините си — портретите на детето, изгледа от къщата, автопортретите. Тогава двамата люто се караха. Мати не харесваше Гидиън Силвестър, не му вярваше, но в известна степен все още беше влюбена в него. И когато не успяваше да я победи с думи или по друг начин, той го постигаше в спалнята. Винаги я обладаваше така, сякаш се докосваше до нея за пръв път, сякаш я боготвореше и нямаше да бъде доволен, ако не я накара да трепери от удоволствие.

За да ѝ осигури спокойствие и време за рисуване, поемаше цялата домакинска работа, когато беше на острова. Беше наел

шестнадесетгодишната дъщеря на Аги да се грижи за Гиди, а също и по-малката Сара на госпожа О'Брайън да почиства къщата два пъти седмично. Мати не трябваше да върши нищо друго, освен да рисува. Вече можеше да осъществи мечтата си да броди из острова и да скицира всичко, което привличаше вниманието ѝ. Отдаде се изцяло на първата си и най-голяма любов — работата. Продължаваше да слага скрит подпис във всяка картина и да описва произведенията си в тайния дневник, който сега криеше в една ниша зад парния котел.

* * *

— Живеех в един рай на глупците — продължи разказа си старата жена. — Затварях си очите пред факта, че Гидиън Силвестър умишлено ме държи настрана от Ню Йорк. Отиваше за една-две седмици в града и отново се връщаше на острова с много пари. Странно е как упорито отказваме да допуснем, че хората, с които живеем, са способни да извършат някое престъпление. Не ни се иска да повярваме, че сме сгрешили в преценката си за човек, който може да бъде садист, изнасилвач или масов убиец. Всеки път, когато във вестниците се появи съобщение за заловен престъпник, поне петдесет процента от хората, които са го познавали, казват: „Но той беше толкова приятен и тих човек!“. Просто не искаме да повярваме. Единствената причина е, че се страхуваме това да не рефлектира върху нас. Никога нямаше да разбере какво е направил Гидиън Силвестър, ако не беше Хюи. — Мати внезапно остави четката и палитрата. Изглеждаше разстроена. — Извинявай, но не мога да рисувам, когато разказвам за това. Трябва да изляза навън. Нужен ми е въздух. Ела да се поразходим. — Свали престилката си и я захвърли като парцал.

Сара не каза нито дума, само я хвана за ръката и двете се спуснаха към плажа. Когато пристигнаха до пясъчната ивица, мъглата беше станала съвсем гъста. Мати вдигна нагоре сплетените им ръце и ги погледна.

— Само шестима знаят това, което сега ще ти разкажа, Сара. Синовете ми, Карл, Бони, Хюи Дикинсън и адвокатът ми. — Очите ѝ се впиха в нейните. — Не ме осъждай! — предупреди я тя. — Всичко се случи в друго време и в друг свят. Тогава нещата не бяха такива,

каквито са сега. Хората живееха с предразсъдъци, които в днешно време изглеждат немислими. Много е трудно за човек, щом веднъж се раздели с детството, да не търси някакви подбуди в интереса на хората към него. Всички го знаят и това допълнително утежнява нещата. Винаги съм се отвращавала от глупостта, съчетана с така наречената известност. Не мога да понасям журналистите, ловците на сензации, които се нахвърлят върху теб като глутница вълци и бутат камери и микрофони в лицето ти. Мразя това, докато Гидиън Силвестър го обожаваше, живееше за него.

Тя спря, после внимателно издърпа ръката си от тази на Сара и тръгна бавно покрай брега.

— В началото на 1942 година всички жители на острова бяха помолени да го напуснат от съображения за сигурност. Националният флот се беше разположил тук. В южната част изникнаха множество бараки за военните. Гидиън изду гърди като бригаден генерал и заяви, че ще изпълни патриотичния си дълг, като ни премести на по-безопасно място.

Изчезна за седмица с новия си автомобил и когато се върна, ме уведоми, че е купил къща в Кънектикът. Бях разстроена, че за пореден път не беше поискал мнението ми. Но после видях къщата. Съпругът ми беше намерил къща, която до най-малката подробност повтаряше всичко, което толкова обичах в старата къща на острова. Преместихме се там и аз имах чувството, че нищо не се е променило. Отново имахме изглед към океана и наш собствен плаж, имаше таван, който беше подходящ за ателие. Като изключим размерите на помещенията, както сигурно си забелязала, двете къщи бяха почти еднакви.

Гидиън беше наел ново момиче, което да се грижи за сина ни, и нова жена за домакинството. Нова къща, нови лица, различна околност, но същият дневен ред. Сега, когато вече бяхме по-близо до Ню Йорк, той започна да се държи като господар на имението. Безцеремонно се разпореждаше с персонала и го предупредих, че ако продължава по същия начин, хората ще ни напуснат. Мъжът ми сякаш само това беше чакал. Използва го като претекст да прекарва повече време в Ню Йорк. Това ме устройваше напълно. Икономката Ина с удоволствие готвеше, когато господарят ѝ не беше в къщата, а аз определено предпочитах нейната пред неговата компания.

Ина беше истинско съкровище. Притежаваше изключително чувство за хумор и подобно на влюбена във внука си баба беше взела Гиди под своето крило. Можеше да му отдели безкрайно много време и се отнасяше към детето с огромно търпение, което съвсем определено липсваше у баща му. След като веднъж беше успял да ме спечели, Гидиън Силвестър загуби интерес към сина си и никога не намираше време за него.

Всичко започна през един октомврийски ден същата година.

Гидиън току-що се беше върнал от четиридневния си престой в Ню Йорк, натоварен с подаръци. След вечеря подаде на Мати една малка синя кутийка от „Тифани“ с думите:

— Поръчах това за теб. Надявам се, че ще ти хареса.

Беше мъничка златна палитра, осеяна със скъпоценни и полускъпоценни камъни в различен цвят, наподобяващи отделните бои. Върху палитрата лежеше платинена четка с връх от прекрасен диамант. Беше много красива и остроумно измислена брошка и Мати беше трогната от вниманието, което проявяваше съпругът ѝ към нея.

Той донесе бутилка шампанско и две празни чаши в спалнята, а очите му излъчваха познатия блясък.

Пиха шампанско и Гидиън каза:

— Много повече ми харесваш така, както си сега с дълга коса. Изглеждаш чудесно. И какъв прелестен цвят! — Ръцете му се заровиха във водопада от червена коса и той легна върху жена си. — Не съм срещал толкова привлекателна жена като теб. — Но този път стигна до върха преди края на апологията си. — Извинявай, но просто не можах да изчакам. Не можах да се въздържа.

Мати лежеше и не изпитваше нищо към него както преди години в родилния дом. Нещо повече, беше сигурна, че е твърдо решен да получи нещо от нея и освен това иска да ѝ направи бебе отново. Тя не каза нито дума, но дълбоко в себе си разбра, че това беше краят. Поне за нея.

Гидиън остана у дома два дни и беше така забавен, че Мати направо се удиви. После заяви, че трябва да се върне в Ню Йорк. Вече беше сигурна, че негодникът има любовница.

„Защо ли не ме учудва това?“ — помисли си.

Накара детето да си вземе довиждане с баща си и го поведе към плажа.

Три дни по-късно получи писмо от Хюи. Остави Гиди на Ина и излезе да го прочете на двора. Той ѝ пишеше:

„Не зная как да започна. Все още съм шокиран и само мога да се надявам, че не ти казвам нещо, което вече знаеш. Дълбоко в сърцето си чувствам, че ти не можеш да направиш това, Мати. Не е в стила ти. Но ако все пак си се съгласила, сигурен съм, че си имала сериозна причина.“

Хюи трябвало да отиде в Ню Йорк, за да уреди подробностите около една своя изложба в известна галерия. Бил изненадан, когато чул, че в целия град се говори за неповторимите творби на Гидиън Силвестър. Навремето Хюи беше виждал някои от работите на съпруга ми и тъй като ги намираше в най-добрия случай за посредствени, изпитал огромно любопитство. Минал през галерия „Александър“ на Медисън Авеню, за да хвърли едно око на така наречените „неповторими творби“. Каква била изненадата му, когато видял, че цялата галерия е пълна с картините на Мати, носещи подписа на Гидиън Силвестър!

Младата жена отново прочете писмото. Към края ръцете ѝ така силно трепереха, че едва разчиташе думите. Впери поглед в пространството, обзета едновременно от ужас, гняв и неверие. Не можеше да повярва, че съпругът ѝ е способен на подобна подлост. Знаеше, че няма да повярва, докато сама не се убеди в истинността на твърденията на стария си приятел.

Прибра се в къщата и каза на Ина:

— Трябва незабавно да отида в града. Не зная колко време ще остана там.

— Какво се е случило, Мати? Бяла си като платно.

— Трябва да тръгвам. Грижи се за Гиди. По всяка вероятност ще се върна довечера.

Качи се в стаята си и механично се преоблече. Наметна палтото, взе чантата и се затича към колата. Тъй като не беше шофирала из

Манхатън, а и беше много нервна, предпочете да остави колата на гарата и да хване влака за вътрешността на града.

Зарей невидящ поглед през прозореца на купето. Имаше чувството, че е гола и всички погледи са насочени към нея. Но не трябваше да се тревожи, преди да открие истината. Когато я видеше с очите си, тогава щеше да реши какво да прави.

След като пристигна на Централната гара, намери адреса на галерия „Александър“ в телефонния указател и хвана такси. Трепереше и трябваше здраво да стиска ръце в скута си, за да не привлече вниманието на шофьора.

Плати и слезе от колата точно пред входа на галерията. Надникна през близкия прозорец и веднага видя една от картините си, сложена в прекрасна рамка и подходящо осветена. В единия ъгъл на витрината на галерията стоеше дискретен дребен червен надпис: „Горди сме да ви представим картините на Гидиън Силвестър“.

Мати почти прилепи лице до стъклото и много ясно видя подписа на Гидиън в долния десен ъгъл на картината. Облиза пресъхналите си устни, отвори вратата на галерията и влезе вътре. Поне половин дузина от работите ѝ бяха изложени вътре — всички в красиви рамки и идеално осветени като картината до прозореца.

Една служителка тръгна към нея, но тя я отпрати. Очите ѝ не се откъсваха от картините, сърцето ѝ биеше до пръсване. Ето къде били! Нейните картини бяха изложени на показ пред очите на всички. За момент забрави за измамата, забрави за всичко. Обзе я заслужена гордост, че в една истинска галерия отделят такова внимание на нейните платна. В продължение на седемнадесет години беше очаквала този миг. Сега произведенията ѝ висяха по стените, за да радват окото на посетителите.

— Наистина са забележителни — отбеляза служителката на галерията, която все пак се беше приближила до Мати. — Нямам търпение да дойда на работа, за да мога да ги гледам.

Погледна жената и разбра, че думите ѝ са искрени. Беше загубила способността си да говори, затова само кимна и тръгна към вътрешността на галерията.

Една след друга обиколи всичките си картини и навсякъде видя набиващия се в очи подпис на Гидиън Силвестър. Той никога не я беше наранявал физически, но сега я беше ограбил духовно. И го беше

направил публично, с пълното одобрение на голям брой непознати хора.

— Може би ще имате нужда от брошура — предложи жената и бутна в ръката ѝ една книжка, после придърпа бюрото си по-близо до входа.

Мати с голяма мъка разгледа картините отново. Беше тук, на мястото на извършеното от Гидиън Силвестър престъпление. Беше зашеметена. Крещеше вътрешно. Да, знаеше, че е продал картините ѝ, но не и че ги е представял за свои. Не можеше да повярва, че съпругът ѝ е способен на такава подлост. Но той я беше извършил. Беше ограбил правото ѝ да се гордее с творбите си. Беше откраднал таланта ѝ и го беше представил като свой.

Сега можеше да си обясни всичко. И се ужаси, защото слепотата ѝ я беше превърнала в неволен съучастник в престъплението.

Мати излезе от галерията и като луда започна да маха на едно такси.

— Хюи искаше да разбере дали доброволно съм дала съгласието си за това отвратително дело. Искаше да знае дали съзнателно съм излъгала артистичните среди и цялата публика. — Гласът ѝ пресекна. Мати примигна няколко пъти и извика: — Знаех ли? Бях ли дала съгласието си? Не, не знаех и никога не бях се съгласявала с подобно нещо. Никога не бих го позволила! Хванах влака и докато пътувах към дома, бях раздирана от противоположни чувства: от една страна, огромна гордост, че картините ми са изложени в престижна галерия, а, от друга — отвращението от начина, по който се бяха озовали там.

Когато се върнах вкъщи, накарах Ина да стегне своя багаж и багажа на Гиди. Заминавахме. Платих на момичето, което се грижеше за Гиди, и го отпратих. След час вече пътувахме за Мейн. Бях обсебена от мисълта, че трябва да се обясня с Хюи. Не можех да го оставя да си мисли, че съм съучастник на Гидиън.

Пристигнахме в Мейн още същата вечер. Хюи чу шума от колата и излезе да види кой е. Както винаги не ми се наложи да обяснявам нещо. Той само ме погледна и каза:

— Бях сигурен, че не знаеш! Сигурен бях!

Тази нощ, когато Ина сложи Гиди в леглото и си легна, направих това, което отдавна трябваше да сторя. Когато се взрях в очите на Хюи Дикинсън, прочетох в тях дълбока и искрена любов. Осъзнах, че изпитвам същото чувство. Прекарах нощта в леглото му.

Мати замълча. Дори не забелязваше, че обувките ѝ се мокрят. Очите ѝ бяха широко отворени. С една ръка се държеше за гърлото, а с другата притискаше гърдите си, тялото ѝ конвулсивно потръпваше. Сара понечи да я прегърне, но тя махна с ръка и извика:

— Недей! Остави ме, за бога!

Младата жена остана на мястото си. Не знаеше какво да прави.

— Не искам да отварям тази врата. Толкова дълго съм я държала затворена — прошепна Мати и поклати глава, сякаш стоеше пред тленните останки на много скъп човек, от чиято смърт беше съкрушена. Пое дълбоко въздух и извади цигара от джоба си. Запали я, пое тютюневия дим и отново си възвърна самоконтрола. Погледна надолу, видя, че водата облива върховете на обувките ѝ, и отстъпи назад.

— Не те отблъсквам, Сара. Точно сега не мога да приема съчувствие от никого. Ще трябва веднъж завинаги да отворя тази проклета врата.

— А може би ще е по-добре да си остане затворена?

— Не — каза Мати и отново тръгна. — Трябва да се освободя от това, преди да умра.

— Не говори за смърт! Искам да живееш вечно.

— Животът на всяко живо същество има край, а аз доближавам до моя.

— Не можеш ли просто да не мислиш за времето?

— Това не става по желание. Всичко умира.

— Наистина е ужасно!

Мати дръпна за последен път от цигарата си и се наведе да я загаси в пясъка, после пъкна фасата в джоба си.

— Първо гледаш да си икономисаш кибрита, сега прибиращ угарката в джоба си — отбеляза Сара.

— Наистина ли си толкова глупава? Огледай се наоколо! Нима искаш да видиш всичко това покрито с боклук? Да не искаш да се

разхождаш по плажа и да подритваш опаковки от сандвичи на Макдоналдс или угарки? Вече имаме озонова дупка и киселинни дъждове, да не говорим и за поколение жени, останали без мъже, защото момчетата като Карл, които са били войници и не са загинали във войната, не могат адекватно да възприемат действителността. По един или друг начин хората разрушават всичко прекрасно на тази планета. Отказвам да се присъединя към тях!

— Как можеш да говориш за смъртта, когато си толкова привързана към живота?

— Наивна си до глупост — повиши глас старата жена.

— Добре, ще престана. Няма да кажа нито дума повече.

— О, ще кажеш. Няма да успееш да се въздържиш. — Мати протегна ръце напред и внимателно ги огледа. — Не вярвам да съм ти описвала Хюи. Спомням си, че съм ти споменавала само за това, което ме дразнеше у него. Той беше красив. Висок около метър и осемдесет, с тъмнокестенява коса и изключителен прасковен цвят на кожата, светлокафяви очи и фини черти на лицето. Когато започна да си мие зъбите, се оказа, че са равни и бели. Усмихнеше ли се, на страните му се появяваха трапчинки... Разбира се, той беше много срамежлив и рядко се усмихваше, но когато го правеше...

* * *

След десетгодишен брак с Гидиън Силвестър да се люби с Хюи за нея беше откровение. Щом влезе в спалнята му, Мати веднага се зае да сваля дрехите си. Едва когато се съблече напълно, забеляза, че я наблюдава, без да помръдне. Изглеждаше така, сякаш внезапно се е озовал в галерия, пълна с произведения на изкуството, надхвърлящи и най-смелите човешки фантазии. Толкова бе свикнала с бързането на съпруга си, че се изненада от неподвижността на Хюи. Той лъчезарно се усмихна и каза:

— Това е някакво чудо! Мога да прекарам живота си, като ти се наслаждавам.

— Не, няма да го направиш. Освен ако не искаш да ме накараш да се чувствам неудобно.

— Не желая да ти причиня някакво неудобство, но наистина не мога да откъсна очи от теб.

Мати се приближи към него.

— Хайде — прошепна тя и взе ръцете му в своите.

— Събирам впечатления — промълви Хюи. — Може би цяла серия картини. Имам изключителна памет.

— Зная. Виждала съм картините ти, не помниш ли? Хайде — отново настоя Мати. — Тук не е много топло.

— Винаги съм те смятал за много хубава жена, Мати, а сега разбирам, че си прекрасна!

— Нищо подобно. Много съм висока.

— Моите очи виждат по-добре!

Той не беше обигран любовник или измамник. Изпитваше дълбоки чувства към нея. Най-съкровено му желание беше да прегърне човека, най-близък до сърцето му. Щом се съблече и легна до нея, стеснителността му напълно изчезна. Не че с него настъпи някаква огромна трансформация, но дори дарбата му на художник и маниакалната му страст да улавя детайлите останаха на заден план. Детската му вяра в чудесата се беше запазила непокътната и когато Хюи видя Мати гола, не се опита да скрие възторга си.

След десетгодишните атаки от страна на Гидиън Силвестър докосванията на Хюи я караха да си мисли, че е прекарала цяло десетилетие от живота си съвместно с един грубиян, чиято сексуална техника беше майсторски отработена и в момента беше без значение. Сега Мати знаеше, че каквото и да беше правил съпругът ѝ, то нямаше нищо общо с любовта. Това, което тя беше изпитвала в миговете на близост с него, не беше нищо друго, освен първичен нагон за задоволяване на физическите страсти. Той я възбуждаше до крайност и Мати се побъркваше от желание да свърши.

Хюи дълго лежа до нея, облегнат на лакът и следваше с поглед движенията на пръстите си, които галеха тялото ѝ. Тези милувки я навеждаха на мисълта, че за пръв път я докосва мъж, който наистина я обича.

Беше изцяло погълнат от нея и тя попиваше жадно всеки знак на обич. Разкритието беше двойно: тя не само беше възприемала погрешно грубите ласки на Гидиън Силвестър като свидетелство за любовта му, но и години наред се беше заблуждавала, че това, което

припламваше дълбоко в нея, е любов. Той просто я беше обучил на сексуални техники, лишавайки я от единственото нещо, което би могло по естествен път да подхранва непрестанната ѝ тръпка към някого. Не проявяваше чувства просто защото не ги изпитваше. През цялото време Гидиън Силвестър се беше държал като продавач на ментета, а Мати беше най-постоянният му клиент.

Престана да мисли за съпруга си и се отдаде на Хюи изцяло, без задръжки. Трябваше най-после да разбере какво е да обичаш безрезервно. Обгърна с длани лицето на този мил и нежен мъж, приглади косата му назад и го целуна. Излъчваше приятен аромат на тютюн за лула. Нежната му целувка ѝ доказа, че може да дава, без да изисква. Можеше с огромна нежност да събере всички парчета от сломената ѝ душа и да ги съедини в едно цяло.

Мати се взря в очите му и прошепна:

— Ако знаех, че можеш да целуваш така, Хюи Дикинсън, отдавна щях да дойда при теб.

Той сякаш не преставаше да се усмихва, трапчинките не слизаха от страните му.

— Единственият път, когато ти ме целуна, беше на прощалното парти на семейство Харви. После дни наред не успях да дойда на себе си.

Мати го притисна към себе си, преплете крака в неговите и се намести под него.

Той погали гърдите ѝ и каза:

— Би трябвало да използваме нещо...

— Не и този път.

— Мислиш ли, че идеята е добра?

— Дори много добра. Не искам нищо да стои между нас.

Хюи отново я целуна и Мати нетърпеливо се притисна към тялото му. Щеше ѝ се да се разтопи и да се слее с него завинаги. Взе ръката му и я постави между краката си. Двамата затвориха очи. Езикът му премина по кожата ѝ като хладна лековита течност. Тя не беше подготвена за огромното удоволствие, което изпита, приемайки го в себе си. Щастието ги понесе нагоре и те се засмяха, доволни, че са улучили подходящия момент.

— Предполагам, че се досещаш колко много те обичам, Мати — промълви Хюи. — Винаги ще те обичам.

— Зная — прошепна тя и нежно го прегърна. — Зная.

Хюи беше единственият мъж, освен Том Хардинг, който уважаваше сина ѝ като личност. За разлика от Гидиън Силвестър не използваше детето като средство да спечели Мати, нито искаше да го лиши от любовта на майка му. И Гиди го обожаваше, откривайки в кроткия мъж истински приятел и благосклонен събеседник.

Мати и Хюи отидоха да посетят семейство Харви, чиято къща беше на няколко километра от дома му. Ина остана да наглежда детето и кученцето, които играеха сред окапалите листа на двора.

— Моля те, не казвай на Ник и Джулиет за Гидиън — поиска Мати. — Не искам никой да знае.

— Какво мислиш да правиш?

— Засега нищо. Дори не искам да си мисля за това. Чувствам се опустошена.

— Но все някога ще трябва да решиш.

— Някога да, но не и сега.

— Ще кажа само още нещо и повече няма да отворя дума за това. — Той отби колата встрани от пътя, спря и се обърна към младата жена. — Мати, той ти отне нещо и ти или трябва да си го върнеш, или да се примириш със загубата завинаги. Представил се е много убедително. Всички вярват, че картините са негови. Ако бях на твое място, щях да го проследя и да го убия. Щях да го направя. Не може човек да се примири, когато му откраднат това, което е смисълът на живота му. Поне аз не бих могъл. Но ти си омъжена за Гидиън Силвестър и имаш дете от него. За теб случаят е по-различен. Ако решиш да защитаваш правата си, ще застана твърдо зад теб. Ще бъда с теб каквото и да решиш. Знаем, че каквото и решение да вземеш, то ще засяга и двамата ни. Пожелаеш ли да се отървеш от него, още на следващия ден ще се ожения за теб. Решиш ли да се върнеш, ще ти кажа „довиждане“ и ще ти махам, докато колата с теб, детето и Ина се скрие от погледа ми. Но въпреки това винаги ще те чакам да дойдеш отново при мен.

След тези думи отново запали мотора на колата и двамата продължиха пътя си.

Не беше нужно много време на Гидиън Силвестър, за да открие жена си. Започнаха телефонни обаждания, умотелни писма, последвани от заплашителни.

Хюи беше неотлъчно до Мати, готов във всеки момент да я защити. Тя отказваше да говори със съпруга си, хвърляше поглед на писмата му и ги късаше на малки парченца. Искаше ѝ се да си мисли, че Гидиън Силвестър не съществува, но той нямаше намерение да допусне да бъде игнориран. Копнееше да се освободи от него.

Но сякаш съдбата и съпругът ѝ вечно се наговаряха да вървят срещу нея. На петата седмица от престоя ѝ в дома на Хюи трябваше да стане от масата, тъй като ѝ прилоша. Докато плискаше лицето си със студена вода, разбра, че Гидиън отново я беше изиграл. Беше бременна. Нямаше никаква вероятност детето да е от Хюи. След предишните две бременности вече безпогрешно можеше да определи датата на зачеването по появата на първото гадене. Всеки път започваше да ѝ се повдига след шестата седмица. Върна се на масата, извини се на останалите и се насили да остане до края на вечерята.

На следващия ден пощальонът донесе писмо от адвоката на Гидиън Силвестър. В него се казваше, че ако не се върне веднага в къщата в Кънектикът, съпругът ѝ ще заведе дело срещу нея. Не се уточняваше за какво точно ще бъде делото.

Обзета от гняв, тя телефонира на адвоката и си уговори среща с него за следващия ден.

— Ще реша този въпрос веднъж завинаги — заяви тя на Хюи, преди да тръгне към гарата. — Не мога да понасям повече този негодник.

Дори в ръкостискането на адвоката пролича враждебност. Той любезно предложи стол на Мати. Тя седна и веднага започна:

— Мисля, че трябва да посъветвате клиента си да престане да ме заплашва.

— Госпожо Силвестър — отвърна адвокатът, избърса стъклата на очилата си, после ги намести на носа си с върха на пръста си, — моят клиент и ваш съпруг има пълното право да предявява подобни искания. В този офис няма да ви се отправят никакви заплахи. Аз само съм натоварен от името на моя клиент да ви помоля да се върнете у

дома. Тази молба ми изглежда много честна, особено като се вземат предвид обстоятелствата.

— И какви са обстоятелствата? Любопитна съм да науча какви лъжи ви е наприказвал Гидиън Силвестър.

— Никакви, госпожо — спокойно отвърна той. — Искате ли чай или кафе?

— Не, благодаря. Вижте! Каквото и да ви е казал този човек, знайте, че е лъжа. Известен ли ви е фактът, че заряза мен и новородения ни син без пукната пара? Знаете ли, че открадна всичките ми пари и не се появи никакъв две години и половина?

— Той иска да се върнете у дома, госпожо Силвестър. Желаете да прости и да забрави всичко. Уверявам ви, че като се вземат предвид обстоятелствата, предложението му е много разумно.

— Ето че отново започвате! Какви обстоятелства?

Адвокатът отвори едно чекмедже, извади от там една папка, постави я пред себе си и каза:

— Винаги съм мразел да се ровя из документи, но ако настоявате, ще ви запозная със съдържанието на тази папка.

— Какво съдържание? — нетърпеливо попита тя, ядосана от маниерите и изражението на този човек. — Не вярвам, че тук може да има някакъв документ, който да доказва каквото и да е.

— Много добре — каза той и с въздишка отвори папката. — Имам две писмени показания, дадени под клетва, подписани и нотариално заверени, които удостоверяват, че някои ваши безотговорни действия излагат на опасност сина ви Гидиън Силвестър Трети.

— Какви действия по-точно?

— Позволявали сте на детето да стои право, докато с висока скорост сте карали мотора си. — Адвокатът я погледна. — Наистина ли искате да чуете всичко?

— Но това е отвратително! — извика Мати.

— Много добре. Имам три свидетелски показания, че сте били в любовни отношения с някой си Томас Хардинг...

— Това е гнусна лъжа!

— И още имам доказателства, че сте прелюбодействали с Хюи Дикинсън... — Млъкна и очаквателно я погледна.

— Защо прави всичко това? — замаяно прошепна Мати.

— Има и допълнителни документи, госпожо Силвестър, с които се доказва, че сте принудили господин Силвестър да ви припише къщата на острова, когато е бил в тежка емоционална и финансова криза. Освен това сте го принудили да внася на ваше име петдесет процента от сумата, която получава от продажбата на всяка своя картина.

— Спрете — простена тя. Имаше чувството, че главата ѝ щеше да се пръсне от болка.

— Смятам, че трябва да сте наясно с още едно нещо, госпожо Силвестър — съпругът ви смята да заведе дело за родителските права над детето, ако откажете да се приберете в дома си. Като се има предвид цялата тази документация, съмнявам се, че ще се затрудни да докаже, че не изпълнявате задълженията си на майка.

— Помолих ви да спрете — извика Мати.

— Извинете — отвърна той и се облегна назад, кръстосвайки ръце на гърдите си.

— Защо имам чувството, че всичко това ви доставя удоволствие? — попита. Колкото и да се опитваше, не можеше да открие и най-малкия знак за хуманност у този човек.

— Напротив, госпожо Силвестър — заяви адвокатът и облегна лакти на бюрото. — Много малко са нещата, които са ми по-неприятни от сегашната ми задача. Искате ли да бъда искрен с вас?

— Моля ви.

— Съпругът ви е изпълнен с решителност...

Мати се изсмя:

— Не го познавате и наполовина толкова добре, колкото аз.

— Имам някаква представа. Все пак по някаква неизвестна за мен причина, която освен това не е и моя работа, той много държи да се върнете при него. Като се вземе предвид какъв труд и колко време е изхабил, за да събере всичките тези документи, като изключим вероятната им пристрастност, би трябвало да ви стане ясно, както ми е ясно на мен, че съпругът ви няма намерение да се предаде и да ви позволи да го напуснете, без да влезе в епическа битка с вас. Във всяка история има две страни, госпожо Силвестър. Аз съм нает да представям вашия мъж и трябва да ви кажа, че обвиненията и исканията му са солидни и добре обосновани. Ако има някаква възможност за помирение, съветвам ви да насочите усилията си натам.

Разбира се, можете да си наемете свой адвокат и да приемете битката, но трябва да ви предупредя, че сте с вързани ръце. Защо не се върнете при него и не си спестите допълнителните притеснения?

— Благодаря ви — глухо каза тя и се изправи, — ще помисля върху това, което ми казахте.

Адвокатът протегна ръка към нея с думите.

— Помислете си добре. Можете да загубите всичко и нямате почти никакви шансове да спечелите.

Мати напусна кабинета му и замаяно тръгна по коридорите. Във влака положи максимални усилия да обуздае гнева си, да осъзнае, че се е свързала със самия дявол в лицето на Гидиън Силвестър. Сега се връщаше към самото начало на връзката им и разбираше как още тогава негодникът е кроил планове да я използва по най-подходящия според неговите представи начин. Нищо от това, което можеше да каже или да направи, дори и опитът ѝ да го убие с готварския нож не беше в състояние да го спре. От вечерта, когато зърна картините ѝ през отворената врата на апартамента, беше взел твърдото решение да сложи своя подпис под тях и да ги представи за свои произведения.

Хюи твърде коректно беше отбелязал очевидната истина за светостта на правото ѝ над нейните творби. Обаче ситуацията беше много по-сложна, отколкото и двамата можеха да си представят, защото да признае, че картините са нейни, беше все едно да признае своето, макар и неволно съучастничество. Беше се омъжила за този човек. От негова гледна точка бракът им му даваше права над всичко, което съпругата му притежаваше — включително и над нейния талант. Дори Мати да се опиташе да се защити в съда, към него щяха да се отнесат с повече доверие и съчувствие. Така тя не само щеше да загуби парите и къщата, но и сина си. Отгоре на всичко носеше второто дете на Гидиън, а не можеше да излъже Хюи и да го убеди, че бебето е от него, или пък да го помоли да поеме отговорността по грижите и възпитанието на чуждо дете. Той не заслужаваше да бъде въвличен в порочния кръг, начертан от Гидиън Силвестър. За нея наистина нямаше изход.

Вечерта каза на приятеля си, че на другата сутрин трябва да си замине.

— Искам да разбереш защо го правя — промълви тя, опечалена от мисълта, че ще го напусне. — Ако остана тук и се опитам да се

преборя с него, ще загубя. Той ще направи всичко възможно, за да ме обори, Хюи. А ако този му опит пропадне, тогава ще се опита да провали теб. Гидиън Силвестър не може да бъде спряен. Той не може да бъде спряен, защото иска да си върне златната кокошка, която да продължи да му снася златни яйца. Без тях той е никой. А този човек има нужда да получи признание, да бъде обожаван, възвеличаван. Към това се е стремял през целия си живот и вече почти е постигнал целта си. По-скоро ще предпочете да ме види мъртва, отколкото да позволи да го напусна и да бъда щастлива с друг. Много добре знае, че никога няма да мога да продам своя картина, защото хората ще ме обвинят, че умело съм фалшифицирала най-добрите платна на съпруга си. Не мога да се разделя с Гиди, а освен това съм бременна. Трябва да се върна.

По типичния за него пряк начин Хюи тъжно каза:

— Мисля, че няма да постъпиш правилно. Мати. Той може да намери хора, които да те очернят, но много от нас ще застанат зад теб и ще те защитят.

— Хюи, аз съм най-голямата глупачка, но мисля, че точно сега не греша. И ако някога този негодник направи нещо, с което да ти навреди или да опетни репутацията ти на художник, никога няма да си го простя, защото вината за това ще бъде моя. Защо не се съгласих, когато ми предлагаше да се омъжа за теб? Къде ми е бил умът? Винаги съм те обичала и съм те ценяла. Всичко, което най-много харесвам, мога да открия в теб. Утре ще взема детето си и ще се върна с него в ада.

Хюи взе горнището на пижамата си и избърса мокрото ѝ от сълзи лице.

— Ще те видя ли някога отново? — със страх попита той.

— Да! — извика Мати и силно го прегърна. — От този момент нататък ще използвам всяка възможност да бъда с теб, дори да е само за една вечер в годината. Разбира се, ако ти ме искаш и си съгласен на това.

— Ще те искам, Мати. Не е минал ден през всичките тези тринадесет години, откакто се срещнахме за пръв път у семейство Харви, в който да не мисля за теб. И дори да е само за една вечер в годината, кажи ми къде, и аз ще бъда там.

На следващата сутрин всички плакаха. Гиди не можеше да разбере защо трябва да напуснат Хюи, а когато той вдигна момченцето, за да се сбoguва с него, то се вкопчи в големия си приятел и зарови мокротото си от сълзи личице във врата му. Ина и Мати едва го откопчиха от Хюи, но през целия път към дома Гиди рида в скута на прислужницата.

Гидиън Силвестър се преструваше, че нищо не се е случило. Сякаш просто бяха заминали някъде за почивните дни и отново се връщаха. Беше напълнил къщата със свежи цветя и дори беше сложил бутилка шампанско да се охлажда в камерата на хладилника. Гиди влезе в къщата, видя баща си, тръгна право към него и го ритна силно в глезена. Гидиън изохка и заплашително вдигна ръката си.

Мати каза:

— Ако само го докоснеш с пръст, няма да оживееш до другата сутрин. Ние не искаме да бъдем тук и синът ти току-що ти показва какво точно изпитва към теб. Ина, моля те отведи Гиди и му пригответи ваната.

— Искам да говоря с теб — обърна се към съпруга си тя.

Той седна и започна да разтърква крака си, а на лицето му сияеше една от най-чаровните му усмивки, появяващи се само при изключителни случаи.

— Не си прави труда напразно — предупреди го Мати и застана до камината. В гърдите ѝ кипяха гняв и омраза. — Защо постъпи така?

— Как? — попита Гидиън и усмивката му леко помръкна.

— Защо сложи подписа си върху моите картини?

— Спа ли с Дикинсън? — цинично я погледна той.

— Очевидно вече знаеш отговора на този въпрос. Да не би да си наел детектив да ни следи?

— Всъщност наистина имам някои силно провокиращи фотографии. Винаги съм искал да имам снимки, на които да правя любов с тебе. Може би трябва да бъда възмутен, но просто ще запазя фотографиите и ще си представям, че партньорът ти съм аз.

— Не ти вярвам!

— Никога не трябва да се съмняваш в мен, Мати. Ей сега се връщам. — Излезе и след няколко минути се върна с голям кафяв плик в ръка. — Ето. Сигурен съм, че няма смисъл да ти казвам, че имам

достатъчно копия от тези снимки, а също, че и негативите са на сигурно място.

Тя огледа плика и го хвърли в огъня.

— Сега вече ще трябва да се наслаждаваш на копията. Защо се подписа под картините ми?

— Ти си настроила детето срещу мен.

— Не, ти сам го настрои срещу себе си. Както ще настроиш и другото си дете. Не понасяш нищо, което може да попречи по някакъв начин на строежите ти, а децата биха могли да направят точно това. Искам нотариалния акт от тази къща. Искам също така и подписан доброволен и нотариално заверен документ, потвърждаващ, че и двете къщи са мои и че мога да правя с тях каквото си поискам. И че нито ти, нито някой друг, посочен от теб, ще може да предяви иск към тази моя собственост.

— Няма да стане.

— Напротив, ще стане — ледено процеди тя, — защото искаш още картини. Винаги си искал да бъдеш най-големият от всички, а това няма да бъде възможно без моите картини.

Очите му се разшириха алчно, дори похотливо. Не беше трудно да се вникне в неговата извратена същност.

— Ще го направиш — повтори Мати, — защото искаш да бъдеш известен, а без мен никога няма да го постигнеш. Ако спра да рисувам сега, името ти ще посвети още малко на небосклону и ще залезе. След няколко години хората ще се питат какво ли е станало с Гидиън Силвестър, онзи приятел, дето толкова хубаво рисуваше. Защо се подписа под картините ми?

— Ина трябва да си върви.

— Ина ще остане.

— Гиди трябва да постъпи в пансион.

— Ще остане тук при двамата души, които го обичат: аз и Ина. Защо го направи?

— Съгласен съм с условията ти, но в замяна искам автопортрета ти и трите картини с бебето.

— Не можеш да ги получиш. Ще ти нарисувам други четири. Защо го направи?

— Добре, сделката е честна. Четири други картини. Сега ще се обадя на адвоката си.

Мати разбра, че той никога няма да признае какво е направил.

— Гидиън не прояви никакъв интерес към факта, че отново съм бременна. Беше направил това, което си беше наумил, и толкова.

— Не си ли се замисляла да направиш аборт? — попита Сара.

— Мислила съм, разбира се, но това щеше да му даде още един коз. За да получа разрешение за аборт, трябваше да представя документ, че не бива да раждам заради физически или психични увреждания. Ако предприемех риска да посетя психиатър и по някакъв начин успеех да го убедя да ми даде съответния документ, това щеше да бъде добре дошло за Гидиън Силвестър. Така можеше да ме вкара в лудница винаги когато намереше за добре. Не исках да притежава такава сила, защото беше напълно вероятно да я използва. Към славата му на велик художник щеше да се добави съчувствието на хората за това, че жена му е ненормална. Колко интересно! Господи! Проклетите вестници щяха да се нахвърлят като мухи на мед върху новината. И без това вече го следваха навсякъде... Не можех да направя такова нещо. Имах дете, което не бях искала, но което обичах много. Знаех, че ще обичам така и второто. Харесваше ми да бъда майка. След рисуването майчинството беше другото важно нещо в живота ми. Не, абортът просто беше невъзможен.

Сара стисна ръката ѝ. Двете жени продължиха разходката си по плажа.

— Станах блудница, а Гидиън Силвестър продължи да си бъде това, което винаги си е бил — сводник. Рисувах, защото поне тогава се чувствах свободна. И защото хората харесваха картините и им се радваха, без значение кой беше истинският автор. Творбите ми носеха в себе си свой собствен живот, живота, който аз им бях вдъхнала, и никой, дори Гидиън Силвестър не можеше да промени този факт.

Рисувах и винаги слагах явен и скрит подпис в платната си. Всички детайли пренасях в тайния си дневник. Съпругът ми отнасяше картините някъде, заличаваше подписа ми и го заместваше със своя. И двамата знаехме, че прави това, но той никога не си призна. В деня, в

който умря, бяхме тук, на този плаж. За пореден път се опитвах да го принудя поне веднъж през жалкия си живот да признае истината, но той отново отклоняваше темата с обичайните си глупости. Остана влечуго до последния си дъх.

— Ами Хюи? Срещна ли се пак с него?

Мати спря, запали цигара, пъхна кибрита и изгорялата клечка в джоба си и косо погледна към Сара.

— Да. Хюи, скъпа моя, е единствената причина, поради която все още не съм затворена в някоя лудница. — Старата жена се обърна и с бързи стъпки тръгна към къщата.

Мъглата беше започнала да се вдига и когато двете жени доближиха гаража, Сара погледна нагоре.

— Той почиства пътя — каза Мати, прочела мислите ѝ.

— Ще отида в стаята си и ще се преоблека за вечеря.

На стълбите се сблъска с Глория, която носеше куп мръсно спално бельо. Младата жена я поздрави и очите на прислужницата блеснаха някак гневно, когато отвърна на поздрава.

— Почакай — спря я Сара. — Случило ли се е нещо?

— Не я тревожи с тези разговори — отвърна Глория.

— Но тя иска да говори.

— Може и така да е, но е вярно и това, че има нужда от почивка, което рядко ѝ се случва напоследък.

— Защо толкова те дразня? — сериозно попита Сара. — Та ти дори не ме познаваш!

— Вярно е — кимна Глория и стисна по-здраво чаршафите. — Никой от нас не те познава. Но затова пък всички познаваме Мати и искаме тя да бъде добре.

— Значи мислиш, че аз не ѝ желая доброто, така ли?

— Момиче, това, за което те е грижа, няма нищо общо с тази стара дама. Или ако има, то наистина си избрала странен начин да го показваш. Държиш я навън по цял ден и цяла нощ и я караш да ти разказва неща, които я разстройват.

— Много добре знаеш, че никой не е в състояние да принуди Мати да прави нещо, което не иска.

Прислужницата я погледна и се засмя:

— Това е само част от истината и ти го знаеш. Поне досега трябваше да си го разбрала. Нямам нищо против теб, момичето ми, но

познавам Мати и съм загрижена за нея.

— Аз също. Каквото и да си мислиш за мен, не съм я принудила да направи каквото и да е. Тя самата иска да говори. А аз искам да я слушам. Знам, че е голяма грешка от моя страна това, че не съм намерила време да опозная теб и Бони, и съжалявам за това. Наистина бих искала. В края на краищата живеем заедно. Обичам тази старица. Никога не бих направила нещо, с което да ѝ причиня болка. Ако желаеш, след вечеря може да пийнем по едно кафе и да си поприказваме.

Глория се засмя, разкривайки ослепително бели зъби.

— Може би ще го направим. Време е.

— Да, време е — повтори Сара. — Не исках да ви пренебрегвам. Просто винаги ми е било много трудно аз да направя първата крачка. Това е голям проблем за мен. Не мога да си представя как някой може да прояви интерес към мен.

— Защо мислиш така? — любопитно я погледна жената.

— Може би защото понякога съм страшно глупава. Забравям, че и другите хора се притесняват за същите неща като мен и че все някой трябва да направи тази първа крачка. Така че, ако имаш време, ще се радвам да се срещнем след вечеря и да се опознаем.

— Печелиш! — засмя се Глория и продължи надолу по стълбите.

Сара извади една от новите си поли и чиста блуза. После отиде до банята, за да си сложи грим.

Мати вървеше по автомобилната алея с ръце в джобовете. Чувстваше се нервна и изтощена. Последната врата беше почти дветрети отворена, а това, което беше останало неразкрито зад останалата една трета, беше отблъскващо. Сякаш надничаше в кланица и погледът ѝ попадеше върху безкрайни редици окачено на куки месо, от което се изцеждаше кръв. Сякаш някой я принуждаваше да вдишва зловонието на смърт и на карантия, с тази разлика, че смрадта идваше от нейните собствени останки. Виждаше се да виси на куката на изобретателността на Гидиън Силвестър, безнадеждно хваната и безсилно гърчеща се от болки, преди смъртта да я освободи.

Карл, навил ръкавите на ризата си и вързал кърпа на челото си, размахваше ритмично косата. Мати се спря и се загледа в играта на силните му мускули, в потта, стичаща се по лицето му. Старата жена запали цигара и в този миг Карл вдигна глава.

— Дойдох да те видя, скъпи — каза тя.

Той избърса с ръкав потта от лицето си, приближи се до нея и измъкна цигара от джоба на ризата си.

— Добре ли си? — попита Мати.

— Да. — Дръпна от цигарата си и се загледа към къщата. — Не съм се отчаял.

— Нещо по-добро?

— Да, може би. Всъщност съвсем малко.

— Мислиш ли, че ще можеш да го понесеш, ако най-лошото се случи?

— Не зная, по дяволите! Няма да зная до момента, в който наистина се случи. Но ще направя всичко, което е по силите ми, Мати. Ти как си?

— Изморена съм. Смятам да си почина след вечеря.

— Искаш ли нещо от мен?

Тя погали лицето му и се усмихна:

— Не. Гордея се с теб.

Карл се зарадва като малко момче и засрамено сведе очи.

— Да, добре. Старая се.

— Зная, скъпи. — Отдръпна ръката си и си тръгна.

Няколко минути Карл пуши и гледа след отдалечаващата се с достойнство жена.

— Сигурно яденето, което ни се предлага, е по рецепти от готварската книга на Бони — предположи Сара и си взе от салатата с раци. — Много е вкусно.

Мати отчупи парче от пълнозърнестия хляб и отхапа от него.

— По принцип цигарите убиват апетита ми, но въпреки това обичам добрата храна.

— Виждала ли си Хюи след смъртта на Гидиън?

— Да. За последен път се срещнахме през март, малко след като ти постъпи на работа при мен.

— Но не сте оставали заедно по-дълго от един следобед.

— Да не би да си следила всяко мое действие? — лукаво попита Мати.

— Не, но тъй като си напускала къщата само няколко пъти за цялото това време, нямаше как да не забележа, че не си отсъствала дълго.

— Години наред се срещаме точно по средата на пътя между двата града. Той тръгваше от Мейн, а аз вземах една от нашите коли и отивах до мястото на срещата — недалеч от Устършър. Живеех в очакване на тези срещи. Трябваше да ги планираме много внимателно и понякога в последната минута се случваше нещо, което ми попречваше да отида. После се зареждаха седмици и дори месеци, преди да имам възможността да го видя отново. Нито веднъж през всичките тези години Хюи не е възразил, нито е вдигнал скандал, когато в последния момент му се обаждах по телефона и му казвах, че не мога да отида. Просто казваше: „Когато ти се отвори възможност да се измъкнеш, обади ми се“. После питаше дали съм добре и как са децата.

Гиди бързо свикна да не споменава името на Хюи пред баща си. Гидиън се превръщаше в демон, когато някой заговореше за Хюи. Дори и когато бяхме в Ню Йорк на концерт или на театър — Гидиън Силвестър обожаваше да се показва на публични места и аз трябваше да го придружавам като необходим придатък — и някой случайно споменеше за последната изложба на Хюи или за високите цени, на които се продаваха неговите картини, той не беше на себе си от злоба и я изливаше в момента, в който се прибирахме вкъщи.

Върна се при съпруга си, защото трябваше, но не му позволи повече да я докосне. Когато в нощта на нейното завръщане той се намести в леглото ѝ, тя стана и остро го изглежда:

— Какво си мислиш, че правиш?

— Бих казал, че е очевидно, не смяташ ли?

— В къщата има три свободни спални. Избери си една от тях. От този момент нататък ще спиш там. Или пък аз ще се преместя. За мен е без значение в коя стая ще спя, стига ти да не си в нея.

— Познавам те добре. Това няма да трае дълго — ухили се Гидиън.

— Напротив, ще продължи, докато смъртта ни раздели.

Той се засмя и тръгна към една от другите спални, но продължи да прави опити да се вмъкне в нейната стая. Накрая Мати се принуди да заключва вратата. Тогава съпругът ѝ започна да подхвърля сексуални намеци по време на вечеря, докато тя не го сръза:

— Ако не престанеш, ще започна да се храня с Гиди и Ина в шест часа, а ти ще вечеряш сам. Присъствието ти убива апетита ми, но търпя. Само че няма да издържа и да те слушам.

От този момент нататък се хранеха мълчаливо.

За пет месеца Мати успя напълно да го охлади. Една нощ в средата на април се събуди от някакво опипване. Когато страхът ѝ отмина, тя остана неподвижна, докато той я мачкаше.

— Ако изпитваш удоволствие да насилваш жена, бременна в седмия месец, продължавай. Само побързай, защото съм изморена. — Вдигна нощницата си и разтвори широко крака. — Побързай! — заповяда му тя.

— Кучка! — изсъска той. — Проклетата кучка!

— Намери си друга проститутка, Гидиън. Имаш една, която работи за теб, сега остава да си намериш такава, която да спи с тебе.

— Ще съжаляваш за това!

— Вече съжалих. Винаги съм съжалявала. Свърши ли? Ако си свършил, върни се там, откъдето си дошъл, ако ли не — приключвай. Това е последният ти шанс, защото още утре ще поръчам да ми направят нова брава. Единственият начин, по който ще можеш да се добереш до мен, ще бъде чрез динамит.

— Ще съжаляваш за това! — повтори той и вдигна долнището на пижамата си от пода.

— О, чудесно, значи си свършил! — Мати смъкна нощницата си надолу и се пъкна под завивките.

— Знаеш, че мога да го проваля.

— Аз ще те проваля, ако само си го помислиш.

Гидиън приближи до леглото.

— Какво мислиш, че можеш да направиш, за да ме провалиш?

— Не ме докосвай, Гидиън Силвестър! Запазила съм си няколко скрити коза. Освен това съм сигурна, че не е необходимо да ти припомням, че без мен ти преставаш да съществуваш. Махай се сега. Много съм уморена.

Той се поколеба, но си тръгна. Изглеждаше притеснен.

Това, което тревожеше Мати, беше, че пада в очите на Ина. Жената живееше в къщата и знаеше всичко, което става в нея.

При следващото заминаване на Гидиън Силвестър за Ню Йорк тя повика Ина при себе си, покани я да седне и започна:

— Ина, мисля, че ти дължа обяснение.

— Недей, Мати. Аз просто съм наета тук като помощничка и ми се плаща да си държа очите и ушите затворени.

— Ти не си тук заради това, Ина. Ти си много повече от обикновена помощничка и мнението ти ме засяга.

— Обясних й всичко. Трябваше да го направя. Не можех да живея под един и същи покрив с жената и да чувствам как с всеки миг тя започва все повече да ме презира, защото това, което правех, беше неморално, нечестно и дори противозаконно. Имаше и нещо друго, което ме накара да се изясня с Ина. Независимо че Гидиън Силвестър беше откраднал картините ми и слагаше подписа си върху тях, той никога нямаше да може наистина да направи това, което аз можех. Той беше много добър единствено в две неща — в краденето и в печеленето на позиции в обществото. Моите картини и моят талант бяха тези, които се ценяха от всички. Критиците и пресата шумяха около моята техника на рисуване. Да, Гидиън можеше да ме лиши от публичното признание, което заслужавах, но никога нямаше да изпита пълното удовлетворение на човека с талант. Трябваше да краде, за да се издигне до желания от него статус, но не можеше да открадне дарбата ми. Въпреки това никога не съм отричала, че талантът му да се представя и да флиртува с пресата бяха от голямо значение за огромния му успех. Аз никога нямаше да постигна това. Мразех край мен да се навъртат много хора, не понасях дори ролята на съпругата на великия художник, която трябваше да играя. Мразех да се обличам и да се преструвам заради публиката. Избягвах интервютата, журналистите, фотографите. Мразех всичко, което Гидиън Силвестър постигаше с перфектна лекота и изключителен чар. Беше винаги готов за усмивка, за подходяща фраза, достойна да бъде цитирана, за двучасово интервю.

За тези хора никога не беше прекалено рано или прекалено късно. Можеше да ги приема по всяко време на денонощието и да

отговаря на безкрайните им въпроси. Обичаше да му обръщат внимание и умело манипулираше всички, включително и онези, които си мислеха, че го манипулират. Беше голям майстор на саморекламата. И макар че картините бяха наистина добри, Гидиън Силвестър успяваше да им придаде величие. Ще му отдам нужното признание, когато наистина го заслужава — каза Мати, остави ножа и вилицата си и посегна към цигарите. — Старият негодник може и да ме е изигравал, но имаше достатъчно власт да победи дори и самия Маккой. Всеки път, когато някоя нова галерия предложеше астрономическа сума за една-две картини, изпитвах трепет при мисълта, че няколко хиляди души в Минеаполис, Далас или Финикс ще отидат в съответната галерия и ще съзерцават още няколко мои картини. Струваше си.

— Господи! — възкликна Сара. — Как си понесла всичко това?

— Станах цар на осмислянето.

— Не зная дали бих гледала философски на нещата, ако някой откраднеше мои произведения.

Мати изсумтя и отпи от виното си.

— Ами Хюи?

— Какво Хюи?

— Гидиън Силвестър е мъртъв от шест години. Защо с Хюи не живеете заедно?

— През 1941 година двамата с него решихме никога да не коментираме връзката ми с Гидиън Силвестър.

— Е, и?

— Мислиш ли, че подлежи на обсъждане въпросът прекарвали ли сме повече време заедно?

— Срамуваш ли се от това, което си направила? — попита Сара и в момента, в който думите излязоха от устата ѝ, осъзна, че въпросът ѝ ще накара Мати да побеснее от гняв.

— Какво си мислиш? — изръмжа старата жена. — Добре ли ще бъде за твоя бизнес, ако всеки път, щом се появиш някъде, зад гърба ти започва да се шушука за съмнителния ти морал?

— Но от всичко, което каза, излиза, че Хюи не е човек със съмнителен морал.

— Скъпа моя, всяка толерантност си има граници. Последното нещо, от което имам нужда, е да падна в очите на единствения човек,

когото някога съм обичала. Аз не мога да бъда съдена!

— Той никога не би те осъдил за каквото и да е.

— Моля те! — предупредително я погледна Мати. — Не спекулирай с неща, за които нищо не знаеш.

— Добре — отвърна Сара. — Значи се срещаш с Хюи някъде близо до Устършър. Какво правите двамата там? — зададе въпроса и се намръщи, беше много нетактично.

— Каним непознати и играем на карти! Що за въпрос! Какво, по дяволите, си мислиш, че могат да правят двама почтени стари граждани на тази страна, когато се съберат? — Лицето ѝ почервения. — Не мога повече да ти разказвам. Имам нужда от сън.

— Само се опитвам да разбера. Не ми се сърди. Зная, че зададох въпроса си не както трябва.

— Не ти се сърдя! Кога ще си избиеш тази мисъл от главата? — Мати рязко се изправи и от бързане събори стола си.

Младата жена виновно скочи, вдигна стола и отиде в кухнята да съобщи на Бони, че вечерята е приключила. Готвачката обвинително я погледна и тя каза:

— Нищо не съм направила, разбра ли? Не ме гледай така!

— Глория каза, ако искаш да пиеш кафе с нея, да отидеш на задната веранда. Ще слезе след петнадесет минути.

— Благодаря.

— Ако искаш да я успокоиш, отнеси тази табла горе.

— Шегуваш ли се? Та тя ще ме убие!

— Напротив, ще бъде много доволна. Не си ли разбрала, че почва да вика, когато я заболи прекалено много? Трябваше да си го разбрала досега. Когато хората започнат да ѝ се извиняват, направо побеснява. Затова те погледна така, когато влезе тук. Мислех, че знаеш достатъчно и се опитваш да я ядосаш, вместо да я успокоиш.

— От колко време си при нея? От двадесет и седем години, да?

— Точно така.

— И искаш да я разбера напълно само за седем месеца?

— Качи се горе и ѝ занеси таблата. Сложила съм парче от любимия ѝ натурален шоколад. Щом си отчупи от него, веднага ще се успокои. Ще видиш. Но не я карай отново да ти разказва, Сара. Остави я да си почине, а ти слез и си поприскавай с Глория.

Сара с благодарност целуна жената.

Бони се усмихна и рече:

— Хайде, върви.

Почука на вратата. Мати изръмжа нещо и секретарката ѝ влезе в стаята. Старата жена лежеше на леглото. Едната ѝ ръка подпираше главата, а другата засенчваше очите ѝ.

— Нося ти вкусни неща от Бони — каза Сара и остави таблата на масичката до леглото.

Без да помръдне, Мати отвърна:

— Благодаря. Ще ги опитам след минута. Би ли спуснала завесите?

— Да, разбира се. Мога ли да направя още нещо за теб?

Мати седна на леглото.

— Да. Ела тук.

Приблужи се към нея.

— Дай една прегръдка на старата дама.

Сара я прегърна, щастлива от близостта им.

— Краят приближава — загадъчно изрече Мати. — Много се привързах към теб.

— Аз също.

Старицата поглади косата ѝ и тя отпусна глава на силното ѝ рамо.

— Приличаш на онова кученце, което Том Хардинг подари на Гиди.

— Мислех, че приличам на гладно птиче с жълто около човката.

— И на това също. — Пусна я и добави: — Можеш да си вървиш.

— Не го ли искаш, Мати?

— Това е все едно да питаш някого, дали въздухът е жизненонеобходим.

— Защо тогава не направиш нещо по този въпрос?

— Защото е прекалено късно. Бягай сега.

Сара послушно си тръгна.

Мати погледна към таблата, усмихна се, съблече се и се изтегна на леглото. В стаята цареше мрак, завесите леко се помръдваха, подухвани от вятъра. Ако се заслушаше, щеше да чуе рева на приборя. Една сянка заигра по тавана. Жената запали цигара и сложи ръка под главата си.

През целия ѝ живот, изпълнен с грешки, връзката ѝ с Хюи беше единственото правилно нещо. И сега чувстваше, че го е лишила от всичко, което той би могъл да има — деца, за които да се грижи, жена, с която да споделя дните си. Въпреки неговите енергични протести често му бе повтаряла, че трябва да си намери някоя. Мъж като Хюи можеше да има всяка жена, която си поиска. Но той се беше обрекъл на нея. Беше ужасно, че срещаше такава вяроност от страна на човек, който живееше седмици, месеци и години в очакване да му се обади и да му съобщи, че от утре може да прекарат заедно една седмица, или че е успяла да спечели три дни или само няколко часа, за да разговарят и да се любят. Понякога само се целуваха за „здравей“ и „довиждане“, а през останалото време се държаха за ръце, гледаха се в очите и разговаряха. Но зад всичко, което правеха или казваха, стояха нещата, които никога не коментираха — нейния съпруг, кражбата на картините ѝ и съучастието ѝ в тази измама.

Хюи не беше злобен. Приемаше нейната позиция и никога не разпитваше. Всеки път, когато го срещаше, ѝ беше по-трудно да се раздели с него. С огромна неохота се връщаше при Гидиън Силвестър като някой, който е попаднал в институция със строго определени правила, които никой не разбира, но всеки е длъжен да спазва. При всяка среща с Хюи изпитваше срам от брака си с Гидиън Силвестър. Беше свързала живота си с човек, който нямаше морал, който тормозеше децата си, за да накаже майка им за отказа ѝ да спи с него. А тя за отмъщение не използваше никакви предпазни средства, когато спеше с любимия си. Надяваше се отново да забременее, за да има възможност да му даде нещо реално. Харесваше иронията в тази

възможност почти толкова, колкото харесваше и Хюи. Ако забременееше, съпругът ѝ щеше да е принуден да признае детето за свое, за да избегне срама, че е рогоносец. Мечтата ѝ да има дете от Хюи остана несбъдната. Съдбата отново ѝ се подиграваше. Мати забременяваше винаги когато Гидиън Силвестър поискаше, но когато тя желаше това да се случи, то просто не ставаше. Двамата с Хюи не успяха да създадат дете. Той не се съмняваше в нея, не мислеше, че тя се люби с него с някакви тайни намерения. Беше толкова етичен, че дори не можеше да си позволи да допусне такова нещо.

Беше пълна противоположност на Гидиън Силвестър. Изпитваше скрупули към всички — от собственика на близкия склад до собствениците на галерии и уредниците на музеи, които го търсеха; беше срамежлив, неуверен в себе си и непрактичен; желанията му бяха скромни и днес все още живееше в малката къща, в която се беше пренесъл преди половин век. Единственото сложно нещо в живота му беше любовната му връзка с Мати. И той не я поставяше под въпрос, приемаше я като нещо напълно естествено и беше горд да прекара няколко часа с любимата си.

Скъпият Хюи, с единствения си приличен костюм, с колекцията си от лули и ароматен тютюн, чиято миризма беше пропила всички негови вещи; Хюи, който можеше да остави четката и да отиде да цепи дърва или да събира листа; Хюи, на когото му трябваше време да помисли, за да може да изкаже мнението си; Хюи, който се усмихваше и на бузите му цъфваха трапчинки, а очите му започваха да греят.

Хюи, който на седемдесет и девет години изглеждаше много по-млад и все още правеше дълги разходки по стръмните пътеки, който беше запазил способността си да се учудва на всичко, създадено от природата.

Лудият Хюи, който можеше да стои и възхитено да я наблюдава как сваля дрехите си, без нито за миг да подложи на съмнение красотата ѝ; Хюи, който я беше рисувал по памет и който беше закачил портретите ѝ срещу леглото си, за да я поглъща с поглед всяка вечер, щом си легне. Тя беше първото нещо, което виждаше с отварянето на очите си сутрин, и последното, с което заспиваше. Мати никога не беше виждала портретите си, нарисувани от Хюи, но той ѝ разказваше за тях и за малката церемония, която съпровождаше намирането на подходящо място за всеки един от тях: „Точно между двата прозореца

на спалнята ми, за да се осветява от отразената светлина, но да не изглежда като избеляла“.

Изпълненият с уважение Хюи, който никога нищо не приемаше за сигурно и който всеки път я докосваше с някаква неувереност, допускаяки, че има някакво право над тялото ѝ, но все пак очакваше нейната покана. Щом Мати го подканеше, той реагираше така, сякаш беше получил подаръка от сънищата си и не намираше думи, с които да ѝ каже колко много цени това. Всичко, което не можеше да изрази с думи, Хюи разкриваше в любовния акт. Показваше почитта си към нея по хиляди начини, стенеше от удоволствие, когато усетеше кожата или косата ѝ под пръстите си и когато наблюдаваше как тялото ѝ сякаш се разтваря под ласките му. Ценеше всичко в нея и го намираше достойно за възхищение.

В отговор Мати все повече и повече се отдаваше на любовта си към него, чудейки се какво ѝ беше попречило навреме да открие неговите прекрасни качества. Колкото повече се влюбваше в Хюи, толкова по-виновна се чувстваше, че е проявила фатална слабост и го е пренебрегнала заради един подлец. Заедно с любовта ѝ към Хюи растяха и угризенията на съвестта ѝ. Той я обожаваше, а тя не го заслужаваше. Беше позволила да бъде изнудена от човек, когото ненавиждаше и който никога нямаше да ѝ върне свободата. Много пъти беше заявявала на Гидиън Силвестър, че смята да го напусне, но той ѝ напомняше, че притежава двадесет и четири компрометиращи снимки, които нямаше да се поколебае да използва против Х. Клей, както Гидиън, пък и всеки друг по това време наричаше Хюи. Можеше просто да извика някоя вечер двете момчета на задушевен разговор и да им покаже снимките, на които обичаната им майчица прави неща, които щяха да ги шокират. Ако и това не доведеше до желанния резултат, тогава може би Мати щеше да прояви интерес към няколко много интересни фотографии, които беше направил тайно на по-големия им син, зает да върши доста странни неща, неща, които със сигурност щяха да шокират ако не нея, то поне по-малкия Матю и щяха да насадят у него отвращение към брат му.

Гидиън Силвестър си имаше любовница и няколко любими клуба, а също и много ревностни почитатели, колекционери на картините му. Имаше изискани костюми и подходящи обувки,

копринени ризи с личен монограм, кашмирени палта, три скъпи коли, съпруга, синове, обслужващ персонал и слава.

Ако тя откажеше да работи, това нямаше да бъде от голямо значение. Липсата на нови картини само щеше да повиши търсенето и цените щяха да скочат неимоверно много.

— Така че почивай колкото си искаш, Мати. Идеята ти наистина е добра.

Не искаше да мисли за този подлец. През последните шест години се опитваше да направи точно това — да не мисли за него, но не успяваше. Трябваше да мисли. Ако наистина съществуваше живот след смъртта, тя имаше какво да изповяда пред вечния съдия. Почти се виждаше как стои пред вратите на ада и спокойно изброява многобройните си прегрешения пред един симпатичен дявол с рога, копита и заострена опашка, облечен в червен костюм. А той отегчено я подканяше да побърза.

Мати сухо се изсмя, загаси цигарата си в пепелника и запали нова. Можеше непрестанно да мисли за Хюи, но не вярваше, че има право да го притежава. Беше прекалено късно, двамата бяха твърде стари и нямаха представа как живееше другият. Притежаваше избухлив нрав, нещо, от което Хюи с положителност щеше да бъде шокиран. Винаги беше пазила най-хубавото от себе си за него и единствено пред него се разкриваше в най-добрата си светлина. Но с течение на годините у нея не беше останало почти нищо добро. Не че животът ѝ беше омръзнал, но изпитваше непреодолимо желание да сложи край на ерата на Гидиън Силвестър. За нещастие този край, към който се стремеше, все не идваше. Не беше си и помисляла, че ще остарее толкова много и че ще продължава да живее с омразата към покойния си вече съпруг.

Спомни си как не можеше да повярва в неговата смърт. Беше останала няколко мига, втренчена в бездиханното му тяло, отпуснато върху пясъка, преди да хукне към къщата. Но не да търси помощ, не! Старият негодник не заслужаваше това! Щеше да тича, за да получи потвърждение и от някой друг, че той действително я е оставил без надеждата някога истината да се появи на бял свят. Беше коленичила в пясъка и се беше загледала в празните очи на този отвратителен старец, потискайки гнева си, за който никога не успя да намери отдушник. Изправи се, обзета от желание да вземе един камък и да

размаже това противно лице. Но какъв смисъл щеше да има? Беше я надхитрил. Тя не беше успяла да го унищожи, докато беше още жив. Нямахме смисъл да прави това, след като вече беше мъртъв. Гидиън Силвестър я беше използвал, после я беше захвърлил като ненужна вещ, останала след смъртта му. Вдовицата на великия художник! Приживе той беше истинско въплъщение на жестокост, оскверняваше всичко, до което се докоснеше. И единственото нещо, за което Мати съжаляваше, беше, че никога не се срещна с Лидия, първата му жена. Не беше успяла да се запознае с жената, която беше проявила достатъчно здрав разум да отстрани този мъж от пътя си. Без съмнение тя щеше да има какво да разкаже. Но беше умряла през 1946 година. Мати беше прочела обявата за смъртта ѝ в „Ню Йорк Таймс“.

Съдбата се беше отнесла несправедливо към нея. Но с течение на времето осъзна, че няма право да се оплаква. Въпреки че всичките си решения вземаше под натиск, тя никога не бе задоволявала желанията на Гидиън Силвестър. Стоеше при него отчасти за да запази хората, които обичаше от безпощадната му отмъстителност, но и отчасти защото беше твърдо решила, че нито едно от децата ѝ вече никога няма да плаче от глад. Цената на това бяха картините ѝ, които сега висяха в стотици домове из целия свят.

Твърде редки бяха случаите, в които тя печелеше, и най-забележителният от тях беше раждането на Матю. Разбира се, Гидиън беше изчезнал през последните седмици на бременността ѝ, защото не смяташе за необходимо да присъства на момента, в който неговото дете ще се появи на бял свят. По поръка на Мати Ина се обади от пощата на Хюи и му каза, че господарката ѝ е сама, а датата на раждането наближава.

Той пристигна веднага. Нае квартира наблизко и дванадесет часа по-късно, когато Ина заведе Мати в болницата, той вече бе там. Персоналът в родилното отделение лесно повярва, че Хюи е бъдещият баща и му дадоха разрешение да стои до нея в предродилната зала. Шест часа той беше неотлъчно до постелята ѝ, държеше ръката ѝ, говореше ѝ нежно между контракциите и масажираше корема ѝ, който мърдаше под пръстите му. После я откараха в родилната зала. Щом най-после го увериха, че майката и бебето са добре и че ще може да ги види след час, той изхвъркна от болницата, метна се на колата си и тръгна за подаръци.

Върна се с огромен букет цветя и плюшено мече за бебето. Загрижено я попита как е и може ли да направи нещо за нея, а тя обви ръце около врата му и го целуна. Цветята се пръснаха между тях.

— Бях в детското отделение — каза Хюи. — Една сестра държеше бебето и за момент си представих, че то е нещо, което двамата с теб сме създали. Това е най-голямата привилегия в моя живот — да бъда до теб в такъв момент.

Той наистина мислеше така. До двадесетгодишната възраст на Матю непрекъснато се интересуваше от него. А когато се срещаха, беше силно разочарован, ако Мати не носеше снимки на момчетата. Обичаше ги повече от техния баща.

Мати се обърна да загаси цигарата си, после се отпусна и затвори очи. Поне спомените ѝ бяха непокътнати. Никой не можеше да си ги присвои и да се подпише под тях.

Глория седеше на последното стъпало на верандата, очите ѝ бяха скрити зад слънчеви очила.

Сара приближи, подаде ѝ чаша кафе и седна до нея.

— Никога няма да свикна с климата на този остров — каза Глория, като благодари за кафето. — Всяка сутрин се събуждам и почти съм готова да се закълна, че ще вали, но това никога не се случва. А следобедите са много топли и ясни. Родена съм в Ню Йорк. Когато сутринта е мрачна, излизам с чадъра си. — Поклати леко глава.

— На мен пък винаги ми е студено — сподели секретарката, — а Мати не харесва пуловерите ми. Не харесва начина, по който се обличам.

— Наистина се носиш зле — отбеляза усмихнатото по-възрастната жена. — Това, което си облякла в момента, не е чак толкова лошо, но онези панталони и тениски! Момиче, вкусът ти е ужасен! Как можеш сама да се загрозяваш?

Сара се засмя:

— Господи! Да не би всички да сте се наговорили против моите дрехи?

— Кои всички?

— Първо Мати, после Карл, сега ти. Може би ще трябва да надникна в кухнята, за да включим и Бони.

— Тя не се интересува много от мода. Освен ако не носиш нещо, което да става за ядене. В противен случай изобщо няма да забележи какво има на гърба ти.

— Как започна да работиш при Мати?

— А ти?

— Научих за мястото от приятеля на един приятел, който познавал последната секретарка. Предложението ми се стори добро. Беше ми омръзнало да плащам по деветстотин долара на месец за таванския апартамент в Манхатън и да не мога да заделям нищо настрана. Поразпитах тук-там, открих агенцията, която беше наела предишната секретарка, свързах се с тях и предложих услугите си. Платих разносните с последните си пари. Всъщност Мати не се оказа това, което очаквах.

— А какво точно си очаквала?

— Тълпи от богати и известни хора, много гланц и малко съдържание.

— Наистина не си намерила подходящото място за това. Мати мрази тези неща.

— Разкажи ми! Не, недей, няма значение. Мати е чудесна. Има опасен темперамент, но вече свикнах с него. Ами ти?

— Защо питаш, след като вече знаеш?

— Говорила си с Мати?

— Всички говорим с нея, Сара. Затова сме тук. Говоря с тази жена всяка сутрин. Бони прави кафето, а аз се качвам в спалнята на Мати с две чаши. Докато оправям леглото или поставям цветя във вазата, двете разговаряме. От години е така. Бони говори с нея, докато уточняват менюто и понякога след вечеря. С Карл разговаря през нощта. А запълваш всичките останали часове от денонощието. Допадаш ѝ много. Мати ти разказва много неща, но никога досега ти не си се отнасяла скептично към тях, с изключение на тази сутрин.

— Вината беше моя — побърза да обясни Сара.

— Може би. Мислих върху думите ти за първата крачка. Аз също като теб се притеснявам да я направя. Трудно е човек да се сприятели с някого, когато и двамата се страхуват първи да кажат „здравей“.

— Ти наистина си много красива — каза секретарката и се изчерви от неудобство.

Глория свали очилата си, погледна я и с усмивка отбеляза:

— Обзалагам се, че нямаше намерение да го казваш.

— Нямах, но фактът си е факт.

Помощницата поклати глава.

— Едно време бях много търсена. Най-суетното момиче в цял Харлем. Преди тридесет години бях наистина доста красиво, тъмнокожо момиче. Красотата, разбира се, нямаше нищо общо с ума, но за известно време аз залагах главно на външния си вид. Мъжете се редяха на опашка, предлагайки ми парите си. Презирах ги! Ако бях влагала спечелените пари в банка, досега да съм милионерка, моето момиче.

— Как срещна Гидиън Силвестър?

— Чрез един друг клиент. Този човек беше пълен боклук. Разбрах го още щом го видях. Мислеше се за велик! Пфу! Знаеш ли защо изпитвам съжаление към Мати? Ще ти кажа: защото беше позволила на този негодник да я докосва, без нито веднъж да се оплаче. За мен това беше без значение. Гидиън Силвестър беше просто поредният ми клиент, но как му беше позволила тя — това не мога да разбера. Той имаше особена представа за достойнствата на жената, мнението му за слабия пол не беше никак ласкаво. Когато дойде при мен, вече беше стар. Може би като по-млад не е бил толкова лош. Но се съмнявам. Няма значение. Когато умря, никой не беше по-щастлив от мен. Най-после се отървах. Зная, че не е хубаво да се говори лошо за мъртвите, но повтарям — бях доволна да се отърва... Майка ми беше починала, не бях виждала брат си от двадесет години. Изведнъж старецът умря и аз се уплаших. Бях твърде стара, за да започвам наново живота си, а и не исках. Бях щастлива при Мати. Тя нито веднъж не спомена за моето минало или за характера на работата ми в нейната къща. Отнасяше се с мен като с приятелка. Когато след погребението я помолих да остана и да се грижа за домакинството в къщата, тя ми каза: „Глория, за мен ще бъде голяма чест“. Представяш ли си? Да ми каже такова нещо, на мен! О, зная, че от време на време става заядлива, но ако бях на нейно място, щях да съм сто пъти по-лоша. Мати е най-добрата жена, която познавам. Това е самата истина. Обичаш ли да танцуваш, момичето ми?

— Да, така мисля. Не съм го правила от години. Защо?

— Тази вечер в клуба в южната част на острова ще има забава. Трябва да накараш Карл да те заведе там. Той е страхотен танцьор.

Мати е член на клуба, така че ще можете да влезете.

— Ами ти?

Глория се засмя:

— Огледа ли хубаво това лице, докато говорехме? Забеляза ли, че е черно? Да не искаш почиващите да получат сърдечен удар, като ме видят?

— Не мисля, че ми се ходи там. По-добре да накарам Карл да си свали касетофона тук и така всички ще можем да потанцуваме.

— Това наистина е добра идея. Питай го дали е съгласен. Може би ще имаме късмет да се пораздвижим.

Сара остави кафето си и хукна към апартамента над гаража. Карл отвори стъклената врата и каза:

— Влез. Какво става?

— Говорехме с Глория и тя смята... ние двете смятаме, че можем да си направим малка забава след вечеря. Ще донесеш ли касетофона си и няколко касети?

— По дяволите! Отдавна не сме се веселили! Ще изровя някои стари хитове. Да! Чудесно!

— Добре — засмя се тя. — Ще бъде прекрасно.

— Обзалагам се! Почакай да видиш как старата Глория друса циците си. Тази жена наистина умее да танцува! А Мати винаги се забавлява, когато ние се веселим. Хей! — каза той и обви ръце около кръста ѝ. — Това е прекрасно, Сара.

Младата жена го целуна и промълви:

— По-добре да се връщам, Глория ме чака.

Карл я пусна.

— Ще се освободя от някои кошмари.

— Случват ти се, когато спиш, нали?

— Ти самата беше свидетел на един от тях, скъпа.

— В такъв случай ще дойда да спя при теб тази нощ.

— Няма да възразя.

— Обичам те, Карл.

Сара отвори вратата и излезе.

Мати седеше в люлеещия се стол и наблюдаваше как младите хора танцуват. Спомняше си за други подобни веселби преди много, много години, когато Гидиън Силвестър не беше у дома и семейство Харви пристигаше с цялата си челяд. Тогава усиливаха магнетофона и всички танцуваха на верандата. Това беше през петдесетте години, след пенсионирането на Ина. Матю беше все още момче, а Гиди току-що беше завършил колежа. Спомняше си как ѝ се щеше да има куража да покани и Хюи заедно със семейство Харви, но се страхуваше, че радарът на Гидиън Силвестър веднага ще засече нещо нередно — ще го върне у дома и ще направи ужасна сцена. Нямаше да го спре нито присъствието на семейство Харви, нито на децата. Той мразеше Хюи, защото знаеше, че тя предпочита незабележимия тъпак пред него.

Тогава Карл беше малко момче и Гиди го беше взел под крилото си. Водеше го с момчетата, когато всички отиваха да плуват, или го откарваше с колата до клуба, за да го запознае с децата на почиващите. Матю, който беше само три години по-голям от Карл, не искаше да се занимава с него. Баща му му беше внушил, че семейство Харви стоят по-ниско от тях в обществото. Това натъжаваше добросърдечния Гиди, който не понасяше да гледа как някой пренебрегва някого. Затова пое грижата за Карл и той изпитваше към него същата обич, каквато навремето самият Гиди беше изпитвал към Хюи.

Правеха огънове по плажа и печаха царевица и сандвичи. Сядаха около огъня върху карирани одеяла и пееха стари песни, докато най-малкият от внуците на Ник и Джулиет не заспеше в скута на баба си. Мати често се обръщаше да види къщата — стъклата на прозорците изглеждаха златни от лъчите на залязващото слънце — и си мислеше, че единственото нещо, което липсва, за да направи щастието ѝ пълно, беше Хюи. Той беше нейният невидим партньор в течение на десетилетия, гласът от другия край на телефона, любовникът от сънищата ѝ.

Понякога хвърляше поглед към океана и се опитваше да начертае мислено пътя по вода до Мейн. Представяше си, че седи в лодка с мощен двигател, която я отвежда към брега, където беше къщата на Хюи. Близостта на семейство Харви беше почти толкова приятна, колкото и близостта на нейния любим. Те винаги пристигаха с поръчки и писма от него. Тайни пратеници и тайни телефонни обаждания — Гидиън Силвестър никога не успя да събере повече доказателства за тяхната връзка от тези, които вече имаше.

Мати седеше край огъня и си мислеше за тези провокиращи снимки, пожълтели с годините. Но единственото нещо, което наистина страдаше от хода на времето, беше тялото ѝ. С годините тя безсилно наблюдаваше как младостта ѝ отлита и на нейно място идва старостта. Само огънят на разочарованието ѝ не се променяше, кипеше в нея като лава във вулкан. Искеше да посреща залезите с Хюи. Искеше той да седи до нея на карираното одеяло, прегърнал я през кръста, излъчващ приятния аромат на тютюн, примесен с мириса на море.

Вече беше много късно. Никога нямаше да намери бърза лодка, която да я отведе право в Мейн. Беше забравила да разчита посоките на компаса.

Карл сложи нова касета и обяви:

— Тази песен е за Мати. — Приблужи до нея и ѝ протегна ръка. — Бихте ли изтанцували този танц с мен? — попита той, а оркестърът на Глен Милър засвири „Сутрешна серенада“.

— Знаеш всичките ми слабости — усмихнато каза тя, чувствайки приятната топлина на ръката му.

— Само някои от тях — засмя се той. — Представи си, че сме на среща.

— Никога не съм имала достатъчно срещи, за да си спомня протокола.

Сара и Глория седнаха една до друга върху перилата на верандата, а Бони — на най-горното стъпало. Всички те чакаха с любезни усмивки, докато той отведе Мати на дансинга.

— Когато бях дете, често танцувах с мен тук — припомни ѝ Карл. — А дядо и баба се присъединяваха към нас. Помниш ли? Винаги си била добра към мен, Мати. Гиди също. Изглежда, сякаш всичко е било много отдавна, но понякога, например в този момент, ми се струва, че е било едва вчера. Много се вълнувах, когато ми казваха,

че идваме у вас. През целия път стоях до перилата на ферибота и чаках да зърна пристанището и червената ти коса. После изведнъж те виждах и започвах да махам с ръка. Помниш ли? Срамота е, че трябва да порастваме.

— Когато момчетата бяха бебета, искаше ми се да си останат малки завинаги, като хамстерите. — Тя тихо се засмя. — Господи! Помниш ли хамстерите? Помниш ли как избягаха и ние трябваше да ги преследваме навсякъде? И как Матю — който беше около дванадесетгодишен по това време — най-после успя да намери един в килера и как излезе оттам, говорейки на хамстера: „Как успя да избягаш? Искам да зная как успя да избягаш!“.

Младият мъж отново се засмя.

— Божичко! Колко весело беше! Матю, който иска малкият хамстер в юмрука му да отговори как е успял да излезе от клетката си.

— Другият също избяга. Беше женски и аз често си представях, че е бременен. Представях си, че под къщата вече живее щастливо семейство гризачи.

— Гризачи — изкикоти се Карл.

— Ти беше прекрасно момче. Пристигаше с ферибота и бързаше да изпревариш другите пътници, за да бъдеш първият, който ще се добере до мен. Като затворя очи, сякаш отново усещам как косата ти ухае на малко момче, а тънките ти ръчички са обвити около кръста ми. От всички деца на семейство Харви ти ми беше любимец.

— А ти ми беше любимката от цялото семейство Силвестър. И все още си. Освен това си и най-добрата танцьорка сред тях.

— Кога си танцувал с другите, че твърдиш такова нещо? — подразни го тя.

— Виждал съм как танцува Гиди — напомни ѝ той. — Изкарах няколко месеца в неговия клуб. Господи! Какъв зверилник беше това място! Но въпреки това беше много забавно.

— Гиди казва, че вероятно ще трябва да затвори клуба си. Хомосексуалистите не са вече толкова весели, колкото бяха едно време. Казва, че ще бъде доволен да успокои нещата.

— Обаждал ли се е тази седмица?

— Аз му се обадох. Искях да разбера дали Матю е сдържал обещанието си да му се обади.

— Е, и?

— Да, обадил се е. Вечеряли са заедно. Гиди направо беше във възторг. Дватамата излизат заедно за пръв път от години. Обясни, че Матю бил малко нервен, но след втората чашка се успокоил и престанал да се притеснява.

— Чудесата никога не свършват! Не мога да си представя Гиди да успокоява нещата.

— Така му казах и аз. Ще видим. Може би ще срещне някой по-свестен човек и ще се захване с нов бизнес.

Песента свърши и Мати му пошушна:

— Покани сега Сара или Глория.

Карл я придружи до стола ѝ, направи нисък поклон и отиде да смени касетата.

Сара се премести до Мати.

Прозвуча гласът на Джо Кокър. Кавалерът им се понесе в танц с Глория. Мелодичният ѝ смях се разнесе наоколо и всички неволно се усмигнаха.

— Беше прекрасно — каза секретарката. — Танцуваш много добре.

— Все още са ми останали малко сили.

— Не са малко, бих казала.

Погледна я изненадана.

— Не гъделичкай самолюбието ми, Сара.

Тя високо се засмя.

— Не се заяждай. Знаеш, че съм ти равностоеен противник.

Мати изсумтя и премести поглед към танцуващата двойка.

— Тази жена сякаш не стъпва на земята. Мислех да я задържа завинаги при себе си.

— Може би тя ще бъде следващият ти модел.

— Много вероятно.

— Това място ще ми липсва, когато си тръгнем.

— Когато си тръгнем или когато ти си тръгнеш? — пожела да узнае старата жена.

— Когато всички си тръгнем.

— Тази къща винаги ми липсва, когато не съм в нея. Но вече съм твърде стара, за да мога да прекарвам зимите тук.

— Какво стана с Том Хардинг?

— Двамата с Агнес се пенсионираха и през 1955 година се преместиха във Флорида. Той почина през седемдесет и втора, а Аги — през седемдесет и пета година.

— Ожениха ли се?

— Агнес не беше разведена с първия си съпруг. Не можа да го открие, за да го накара да подпише документите. От финансова гледна точка за тях беше по-добре да си останат неженени. Получаваха по-големи социални помощи. Аз му се отплатих, ако това се каниш да питаш. Когато получих парите си от издателството, изготвих чек на името на Том на стойност пет хиляди долара. Аги трябваше дълго да го уговаря, докато накрая се съгласи да ги приеме. Жените винаги са били по-разумни от мъжете, особено когато става въпрос да вземат пари от жена например. Не че се чувстваше засегнат. Просто не мислеше, че е направил нещо кой знае какво, за да му давам толкова много пари. Според мен обаче той спаси мен и Гиди от смъртта. Пет хиляди долара бяха нищо в сравнение с това. Ако можех, щях да му дам два или три пъти повече. Но по това време това беше най-доброто, което можех да направя. Останалото отиде във влогове за момчетата, защото никога не можех да бъда сигурна, че Гидиън Силвестър няма пак да забегне нанякъде и да ни остави без пукната пара. Гиди използва парите си, за да си купи клуба, а Матю, като достоен син на баща си, загуби голяма част от тях на стоковата борса. В началото му потръгна добре, после цената на олиото изведнъж скочи, пазарът се раздели и той остана с пръст в уста. Винаги го е било яд, че брат му е вложил парите си в нещо несериозно и спечели цяло състояние. Гидиън Силвестър и Матю непрекъснато си навираха носовете в работите на Гиди. Гидиън окуражаваше по-малкия си син да се отнася пренебрежително към брат си и аз години наред се опитвах да поправам тази несправедливост. Съпругът ми не можеше да влияе на Гиди, но при Матю успяваше, защото той беше пет години по-млад и нямаше лошите спомени на брат си. Той не можа да се откаже напълно от подаръците на баща си, макар да знаеше, че го прави с користна цел.

Затова е много интересно, че именно Матю беше най-притеснен от кражбата на моите картини от баща му. Мисля, че Гиди възприемаше нещата като мен. Но Матю с удоволствие би развенчал мита за баща си. Смята, че това ще му помогне веднъж завинаги да се

освободи от задълженията, които има като син на онова крадливо старо копеле.

— Синовете ти са щастливи, че имат майка като теб, Мати — каза Сара. — Ако имах възможност да избирам родителите си, щях да избира теб.

— Много мило от твоя страна. — Старата жена зарадвано я погледна.

— Вярно е. Ако ти беше моя майка, нямаше да се чувствам толкова объркана.

— Трудно е да се прецени кога човек трябва да спре при използването на тактики за оцеляване. Понякога възникват проблеми, когато разбираме, че сме спечелили и вече няма нужда да се борим.

— Ти така ли се чувстваш?

— Не. В моя случай трябва да призная, че загубих и се предадох, защото проклетата битка продължи прекалено дълго.

— Може би не е трябвало да се предаваш.

Мати извади цигарата от устата си и каза:

— Върви да танцуваш с Карл. Той те чака.

Въпреки обещанието си да остане будна Сара заспа. Събуди се към три сутринта и видя, че е сама. Ако станеше и тръгнеше из къщата, рискуваше да попадне на Карл и хладното му оръжие, но не ѝ се стоеше сама в апартамента над гаража. Облече се и надникна през входната врата. Карл никъде не се виждаше, но със сигурност беше наблизо, прикрит от тъмните сенки и защитните си дрехи. Няколко минути се колебаеше дали да тръгне към къщата.

„Но това е ужасно!“ — каза си и заслиза по стълбите. Не биваше да се страхува от някого, когото обичаше. Карл не можеше да я убие. Стигна до последното стъпало и спря. Спомни си ужаса, който изпита при предишното нападение. Седна на стъпалото, обгърна коленете си с ръце и зачака.

Стоя така близо час, а очите ѝ се вираха в безкрайното тъмно пространство. Тази нощ Мати не седеше на балкона на спалнята си. Къщата беше тъмна. Нищо не помръдваше. Отново си каза, че не трябва да се страхува, и решително се изправи. Нищо лошо нямаше да

й се случи. Щеше спокойно да премине разстоянието до къщата, да влезе вътре, да се изкачи до стаята си и да си легне в своето легло.

Пристъпи напред и сърцето й лудо заблъска в гърдите. Потръпна от хладния въздух. Не посмя да затича, въпреки че инстинктът й подсказваше да стигне по-бързо до сигурната закрила на къщата. Наложил си да се движи бавно, а сърцето й продължаваше да бие така, сякаш всеки момент щеше да изхвъркне. Чу се глас на нощна птица, вятърът разлюля клоните на дърветата, щурците засвириха. Беше изминала почти половината път. Спря и отново се огледа. Карл стоеше до живия плет, почти на същото разстояние от къщата, както и тя. Дали я беше видял? Запита се дали ще успее да го изпревари и да стигне до вратата преди него. Трябваше ли да продължи да се движи? Страхът я парализира. Беше сигурна, че само да помръдне и нещо ще се стовари върху нея и ще я прикове към земята. Карл щеше да я притисне здраво и да опре ножа си в гърлото й, а тя нямаше да успее да му каже коя е. Имаха нужда от парола. Как не се беше сетила по-рано? Ако си бяха измислили парола, щеше да може да се движи нощно време из имението, без да се страхува. Но Сара не се беше сетила за това навреме и сега стоеше тук трепереща от страх.

Целият й живот беше протекъл така, помисли си тя, застинала като статуя. Никога не беше се замисляла върху необходимостта да си състави предварителен план, за да премине безпрепятствено през някоя опасна територия. Винаги се съобразяваше с условията в момента, не полагаше усилия или пък просто не намираще време да прецени предварително предстоящите ситуации. Като провала й с Глория. Като провала й с толкова други хора!

И ето, сега стоеше тук и наблюдаваше със страх мъжа, с когото се бе любила преди няколко часа. Щеше ли да продължи да стои на мястото си и да трепери като хванат в капан заек? Какво трябваше да направи? Сякаш беше загубила способността си да разсъждава. Не усещаше ръцете и краката си. Гърдите я боляха от бесния ритъм на сърцето й.

„Направи нещо!“ — каза си Сара.

— Карл — прошепна тя.

Никакъв отговор.

Повиши глас:

— Карл?

Той я чу и тръгна към нея, стиснал здраво ножа в ръката си.

— Карл, няма да се движа. Това съм аз, Сара. Не се страхувай, моля те! — Тя му казваше да не се страхува! Това бе добре. Беше безумно уплашена, но му казваше да не се страхува.

Когато мъжът се приближи, тя прошепна:

— Знаеш ли коя съм?

Той не издаде нито звук.

— Карл?

Карл стигна до нея и я прегърна, а Сара започна да плаче като дете, заровила лице в гърдите му.

— Всичко е наред, скъпа — успокой я той. — Всичко е наред.

— Толкова съм изнервена! Държа се като слабоумна.

— Хей! — погали я нежно. — Направи точно каквото трябваше.

Не се упреквай за всяко нещо, чу ли?

— Можем ли да си измислим някаква парола? Не искам да се страхувам от теб, Карл. Когато ме е страх, имам чувството, че не съм адекватна.

— Защо се чувстваш неадекватна? — объркано попита той.

— Защото не съм направила нещо, с което да предотвратя опасността.

— Идеята ти за парола е добра. Дори много добра. Ще измислим нещо утре. Става ли?

— Да.

— Прибирай се и си почини — посъветва я той.

Сара го целуна няколко пъти, после се откъсна от него и хукна към къщата.

Когато на следващата сутрин слезе в кухнята за закуска, Мати вече беше станала и разговаряше с Бони и Глория.

При влизането на Сара трите жени млькнаха и се втренчиха в нея. Тя объркано ги изгледа, после поздрави:

— Добро утро.

Мати стана, взе цигарите и кибрита си от масата и се обърна към готвачката:

— Можеш да ни сервираш, Бони. Подозирам, че Сара е доста гладна.

Сара се усмихна и задържа вратата към трапезарията отворена, като пропусна старата жена пред себе си. Мати се настани на обичайното си място и очаквателно погледна секретарката си.

Готвачката се появи с една голяма табла. Започна да подрежда чиниите на масата: бъркани яйца с лук, хрупкава сланина, бифтек със салата от пресни домати, препечени филийки, домашни кроасани, голяма кана кафе и съд със сметана.

Мати си взе няколко парченца сланина и един кроасан, а Сара наля кафето.

— Права бях — отбеляза старицата, наблюдавайки движенията на секретарката си. — Имаш страхотен апетит.

Сара се изчерви.

— Двамата с Карл смятаме да измислим парола.

— Много умно. Идеята твоя ли е?

— Двамата я измислихме.

— Колко си великодушна!

— Какво има? — погледна я подозрително Сара.

— Нищо, скъпа.

— Не, нещо става. Какво?

— Ти си много загадъчна млада жена, Сара. Някой ден бих искала да ме запознаеш със сестра си.

— Но аз... — заекна тя.

— Срещата съм се с много журналисти, но за пръв път ми се случва да харесам човек с тази професия. Ти ми допадна още щом дойде за интервюто. Разбира се, не очаквах, че ще стане така. Имах намерение да те оставя да си изпееш глупавата шарада и да те изритам по стълбите. Но външността ти ми допадна. Освен това ти каза нещо, което беше вярно, и това ме накара да си променя мнението. Съгласна съм с твърдението, че мъжете не притежават наполовина от твоите възможности, а печелят два пъти повече. Въпреки това ти допусна няколко груби грешки. Най-голямата от тях беше, че избра за прикритие името на сестра си. Лошо, Сара. Аз от години държа хора, които се занимават единствено с проучването на кандидатите за работа при мен. Когато пристигна първата информация за теб, почувствах, че нещо не е наред. Обадих се на моите хора по телефона и ги накарах да проучат основно биографията на Сара Кид. И какво мислиш откриха? Че Сара Кид има по-малка сестра — Пру, журналистка.

Сара се чувстваше така, сякаш оголваха скелета ѝ. Страхът, който беше изпитала предишната вечер, не можеше да се сравни с ужаса, обзел я в момента. Очите на Мати се впиваха в нея и тя трескаво се питаше какво да ѝ каже. Изглежда, старата жена не беше ядосана, само чакаше обяснение. С треперещи ръце остави ножа и вилицата си, облиза пресъхналите си устни и прошепна:

— Мразиш ли ме?

После се опита да се съвземе. Горещо желаше никога да не се беше хващала с тази работа и се надяваше, че Мати няма да я изгони, преди да я е изслушала. За нищо на света не искаше да напусне този дом и неговите обитатели.

— Никак. Наистина много хитро си присвои идентичността на сестра си. Пред всеки друг номерът щеше да мине, но не и пред мен. Както сигурно вече си разбрала, мразя хората с твоята професия и затова съм много предпазлива. Ти успя благодарение на лицето си. Просто не беше лице на четиридесет и една годишна жена. Изглеждаше ми около тридесетте, най-много на тридесет и шест. Макар че невъзможният ти стил на обличане намаляваше удоволствието да те наблюдава човек.

— Мати, моля те, ти...

— После, дори и да не знаех предварително каква си, ти допусна още доста грешки, които те издадоха. Първо, познанията ти в областта на изкуството не са такива, каквито притежава една нормална секретарка. След това твоят навик да редактираш писмата ми, да поправяш граматичните грешки и пунктуацията. Нито една от предишните ми секретарки не успяваше да се справи с това. Намирах го за изключително забавно.

— Но аз не разбирам — почти проплака Сара. — Защо, след като от самото начало си знаела коя съм, си решила да ме наемеш? Защо не ми се разкреця и не ме изхвърли? Искам да кажа...

— Ако нямаш нищо против, засега ще продължавам да те наричам Сара. Името Пру — не даже Прудънс, забележи, а Пру — ми звучи много отблъскващо. Ако можех да избирам, щях да ти измисля нещо по-подходящо, да речем Лоръл. Винаги съм искала да имам дъщеря, която да нарека Лоръл. Какво прелестно име! — Мати изсумтя и запали цигара, без да обръща внимание на думите ѝ. — Както споменах, много те харесах, когато дойде за интервюто. Това беше

последното нещо, което очаквах, но уви! Животът винаги ни поднася по някоя изненада. Известно време се колебах дали да ти разкажа цялата отвратителна история. Всъщност издържах много по-дълго, отколкото смятах. Може би защото те харесвах, Сара. Ти се съобразявах с хората много повече, отколкото сама предполагаш. Беше много внимателна и ми съчувствате и това много ти помогна. Представяш ли си колко ужасно би било да разкриеш целия си живот пред някого, за когото знаеш, че е дошъл единствено с цел да търси сензации. Не, взех мъдро решение, като те допуснах до себе си, и не съжалявам за него. Прочетох много от твоите статии. Смятам, че пишеш добре. Вярвам, че ще напишеш хубава книга.

— Почакай малко...

— Само че има едно условие — прекъсна я Мати.

— Но, Мати!

— Ш-ш-шт! Не съм свършила. Аз, разбира се, ще ти дам тайния си дневник и всичко, което ти е необходимо, за да документиращ разказа си. Условието ми е да изчакаш да умра, преди да публикуваш тази книга.

— Мати! — Гласът на Сара прозвуча остро. — Божичко! Чакай малко! Много съм объркана! Чакай! — Вдигна двете си ръце, за да накара старата жена да замълчи. — Не съм сигурна, че разбирам това, което ми казваш. Да не искаш да кажеш, че всъщност искаш да напиша книга за живота ти?

— Много мразя, когато отказваш да възприемаш.

— Искаш да пиша за живота ти. Не мога да повярвам! Седя тук и съм на път да получа сърдечен удар от притеснение, защото очаквам да ме изгониш, а ти ми казваш, че предварително си планирала цялата работа! Мисля, че ще откача.

— Не се самосъжалявай толкова!

— О, господи! Всичко е толкова странно! — Отново погледна към старата жена, която не откъсваше очи от нейните. Можеше да се закълне, че Мати е развеселена.

— Намираш всичко това за много забавно! — укорително изрече младата жена.

— Наистина е забавно. Много ми беше весело да те наблюдавам как внимателно пристъпваш към дупката и как се отдръпваш назад, за да не паднеш в нея. Заслужаваш похвала. Представи се много добре.

— Но аз не се преструвах, Мати. В това е цялата работа. Отдавна се отказах да напиша онази проклета книга. Вярно е, че заради това постъпих на работа при теб и за това се представих за Сара. Мислех, че ще успея. Мислех, че под прикритието си на твоя секретарка ще разбера всичко за Гидиън Силвестър, а после ще напусна и ще напиша книга за великия художник. Само че не мога да го направя. Не искам.

Сега беше ред на Мати да изглежда объркана.

— Но ти трябва да напишеш книгата си! Длъжна си! Разбирам, че условието ми да изчакаш с публикуването не е много приемливо, но съм готова да уредя финансовата страна на нещата, за да те обвържа. Разчитам на теб.

— Нима не разбра? — извика Сара. — Не мога да направя това! Първо, не мога да се превърна в лешояд, който с нетърпение очаква смъртта ти. Дори не искам да си помисля, че можеш някога да умреш. И второ, не бива да се изчаква. Истината трябва да излезе наяве сега. Не след двадесет или петдесет години, а сега! Не, чакай — каза, тъй като забеляза, че Мати се кани да я прекъсне. — Зная всеки един от аргументите ти, но те са неубедителни. Не си толкова стара, нито толкова изтощена, колкото казваш. Притежаваш достатъчно сили да издържиш. Не се страхувай, че ще бъдеш обсадена от журналистите. Ще направим пресконференция. Това е твое право, Мати! Можеш да си върнеш всичко, което той ти е отнел. Можеш най-после да получиш това, което заслужаваш.

— Късно е!

— Не е! — По бузите ѝ потекоха сълзи на гняв. — Сигурна съм, че не греша.

— Напротив, ти напълно грешиш! — възрази Мати разгорещено. — Ще се съобразиш с моите желания, що се отнася до този въпрос.

— Не можеш да ме принудиш да направя нещо, което не искам!

— Нито пък ти мене!

Двете застанаха неподвижно, втреничени една в друга. Накрая Сара избърса лицето си със салфетката и каза:

— Не мога да повярвам, че се караме за такова нещо. Първо, искаш да направя това, за което всъщност съм дошла тук, а аз отказвам. Направо невероятно! После мисля, че ще ме изхвърлиш като мръсно коте, а се оказва, че през цялото време си ме манипулирала. Ти

си толкова виновна, колкото и аз. Защо просто не ми каза, че знаеш коя съм и че нямаш нищо против да си свърша работата?

— Това щеше да провали всичко. Щеше да липсва твоята лична заинтересованост.

— Господи! — От очите ѝ бликнаха нови сълзи. — Това просто нямаше да се случи!

— Наистина не разбирам защо трябва да плачеш и да правиш проблем от цялата тази работа, след като аз трябва да бъда разстроена.

— Караш ме да те изчакам да умреш и не разбираш защо съм разстроена? Господи, Мати! Не зная дали ще ми повярваш или не, но аз истински те обичам. Ще бъде ужасно за мен да се съглася. Това означава да се превърна във вампир — нали като такива възприемаш всички журналисти?

— А ти какво предлагаш да направим? — рязко попита старата жена.

— Предполагам, че искаш да си събера багажа и да напусна.

— Не си спомням да съм казвала подобно нещо.

— Не си ли? — Сара широко отвори очи от изненада.

— Да. Просто предполагам, че когато стигнем до края, сама ще поискаш да си тръгнеш. — Нервно запали нова цигара.

— А ти искаш ли да си тръгна?

— Не съм мислила...

— Позволи ми да остана! Моля те, нека остана! Наистина искам да бъда тук с теб и с Карл, и с Глория, и с Бони. Не искам да бъда никъде другаде.

— Изглежда, сме изправени пред сложна дилема — промърмори Мати.

— Значи искаш да си вървя.

— Не. Ако искаш да останеш... Предполагам, че можеш. Не мисля, че ще последва нещо лошо от това. Ти наистина си първокласна секретарка. Но ще бъдеш ли доволна от това?

— Вече съм доволна. Мога да продължа да пиша статии, които няма да се отнасят за хората в тази къща.

— Ти ме удивляваш. Не съм очаквала да се случи подобно нещо.

— Ти също ме учудваш. А и аз не съм очаквала такова нещо от себе си. Мога ли да остана?

— Разбира се, стига да си сигурна, че точно това искаш.

— Сигурна съм! — Внезапно всичко си дойде на мястото. Вече знаеше какво трябва да направи. — Единственото нещо, за което ще те помоля, е да напусна острова за няколко дни, ако нямаш нищо против, разбира се.

— Предполагам, че ще трябва да довършиш някои неща.

— Точно това смятам да направя. — Сара стана, заобиколи масата, коленичи пред стола на старата жена и взе ръката ѝ в своята. — Зная, че предвид обстоятелствата е много нахално от моя страна, но ще те попитам нещо. Вярваш ли ми?

— Сара... Господи! Трябва да ти измислим ново име! Не мога да понасям тези библейски имена. Да, вярвам ти. Сега си изяж закуската и върви да приключиш с нещата.

Младата жена целуна ръката ѝ и Мати я помилва по косата, после рязко изрече:

— Престани! Ела на себе си и се върни на стола си.

— Да, госпожо — отвърна Сара и изпълни това, което ѝ бяха наредили. — Другото ми име е Холи.

— Холи? Тези хора наистина ли са били с всичкия си, когато са кръщавали децата си?

— Най-вероятно не.

— Холи — повтори Мати и посегна към кафето си. — Все пак е по-добре от Пру. Мисля, че Холи е име, с което ще мога да се примиря.

— Това прощална целувка ли е, или наистина имаш намерение да се върнеш? — попита Карл.

— Обещавам ти, че ще се върна. Защо да те лъжа?

— Господи, дръж се сериозно! Даже не знам истинското ти име.

— Наричай ме Холи. Това, което се случи между теб и мен, засяга само нас двамата. Ще се върна вдругиден. А ако не се върна, това ще означава само едно — че съм мъртва. Разбра ли? На всяка цена ще гледам да хвана ферибота в пет часа. При условие, че нещата се развият по план, може да се върна още утре, Карл. Единствената причина, поради която тръгвам, е, че имам да свърша нещо много важно.

— Какво?

— Ако всичко мине благополучно, ще разбереш вдругиден. Сега ме целуни и ме пусни. Не искам да пропусна този рейс.

— Знаеш какво изпитвам към теб — промълви той. — Трудно ми е да говоря за чувства.

Отново го целуна и се усмихна.

— Зная.

Младият мъж застана на дока, пъхнал ръце в джобовете си. Сара му помахала и накрая той също вдигна ръка.

Щом пристигна в Ню Йорк, отиде до първия уличен телефон и набра номера на Матю. Изчака да я свържат с него, надявайки се майка му да не греши по отношение на чувствата му към Гидиън Силвестър. Представи му се и му разкри плана си.

— Чудесно! — възкликна той. — Мама наистина ли се съгласи на това?

— Тя подпали фитила. Затова ви се обаждам. Мисля, че ако можете да дойдете през уикенда и да доведете със себе си и Гиди, двамата ще успеете да я убедите. Това е единственото нещо, което трябва да се направи, Матю. Наистина.

— Не е нужно да ме убеждаваш, Сара. Нищо не би ме направило по-щастлив от един справедлив завършек. Истината трябва да излезе наяве. Но Гиди е на друго мнение. Той е съгласен с мнението на мама, че трябва да запазим мълчание.

— Но ти би могъл да го убедиш, ако опиташ. Той е твой брат и те обича. Ако двамата се обедините, Мати ще отстъпи. Ще ѝ бъде по-леко, ако знае, че синовете ѝ я подкрепят. Само си представи как Гиди ще се справи с пресата! Това ще бъде звездният му час.

— Да, така е наистина.

— Ще му се обадиш ли?

Той се поколеба за миг, но отвърна:

— Да, ще му се обадя.

— И двамата ще дойдете през почивните дни?

— Да. И двамата ще бъдем на линия. Господи! Ако успееш да изведеш нещата до края, направо си гениална! Не знам защо, но имам чувството, че ти си единственият човек, способен да доведе това до щастлив завършек. Още сега ще позвъня на Гиди.

— Много мило от твоя страна, Матю.

— Благодаря, Сара. Знаеш ли, мисля, че това ще разреши много проблеми.

— Надявам се. Благодаря ти, Матю.

Сякаш се страхуваше да не го чуе някой, той понижи глас:

— Знаеш, че обичам майка си и брат си, нали?

— Зная. Ще се видим скоро.

Четиридесет минути по-късно вече пътуваше във взетия под наем буик. Включи радиото, попадна на „Лунен танц“ от Ван Морисън и се сети за Карл.

Беше превъзбудена и едва се въздържахше да не натисне газта до края. Трябваше да успее. Ако имаше късмет, щеше да е в Мейн след по-малко от пет часа. Щеше да се настани в хотел, а на сутринта щеше да се свърже с Х. Клей Дикинсън.

Чувстваше се ужасно. Беше една от многото хора, опитали се да измамят Мати. Нищо че беше променила мнението си по въпроса за написването на книгата. Фактът, че беше постъпила на работа при нея с тайна цел, си оставаше. Сега имаше шанс да поправи грешката си. Надяваше се Хюи Дикинсън да е точно такъв, какъвто Мати го беше описала.

Регистрира се в хотела в пет часа и двадесет минути и реши, че няма смисъл да чака до сутринта. Откри номера, който тайно беше преписала от тефтерчето на Мати с телефонни номера, и набра. Чу се сигнал и Сара притисна слушалката с две ръце. Питаше се дали има право да си играе със съдбата на хората. След шестото иззвъняване се чу мъжки глас:

— Да, моля. Аз съм, така че можете да си кажете това, което имате да ми казвате.

Тя се засмя и попита:

— Винаги ли вдигате слушалката с тези думи?

— Повечето пъти. Не мога да понасям тези апарати. Вечно се обажда някой, който се опитва да ти пробута нещо, което не искаш да купиш или пък настоява да се разделиш с нещо, което нямаш намерение да продаваш. А хората от телевизията са направо отвратителни. Имам чувството, че никога няма да престанат. Надявам се, че не сте от тях.

— Не. Казвам се Сара Кид и работя при Мати от миналия февруари.

— О, да. Мати ми е разказвала за вас. Как сте, Сара?

— Благодаря, добре, господин Дикинсън. А вие?

— Превъзходно. Мати е добре, нали?

— Да.

— Чудесно! Откъде се обаждате?

— Намирам се на около три километра от вашата къща.

— Трябваше да се досетя. Линията е много чиста.

— Ще имате ли нещо против, ако намина да ви видя, господин Дикинсън? Много искам да си поприказвам с вас.

Той се изкикоти и каза:

— Знаете ли как да стигнете, или имате нужда от упътване?

— За всеки случай ми обяснете.

— Вземете си молив и ще ви кажа.

Облече си роклята, за която Мати беше казала, че е много сладка, огледа се в огледалото и добави малко грим. Разреса косата си, провери да не би да има червило на зъбите си и тръгна на срещата с Хюи Дикинсън.

Той излезе на входната врата в момента, в който колата ѝ зави по алеята. Сара си отбеляза, че двамата с Мати имаха навика да се

появяват на входа, преди гостите им да са позвънили или почукали. Имаше същата горда осанка като Мати и също като нея изглеждаше доста по-млад от годините си. Тя слезе от колата и го поздрави:

— Здравейте. Радвам се да се запозная с вас.

Косата му беше побеляла, светлокафявите му очи бяха удивително ясни, а кожата му притежаваше превъзходен тен. Изглеждаше много добре в джинсите, червената риза и ботушите.

Стисна леко ръката ѝ, усмихна се и каза:

— Мати винаги избира красиви жени да работят за нея. Влезте, Сара. Предположих, че вероятно ще искате да пиете нещо след толкова дълъг път, затова приготвих малко натурален ябълков сок.

— Ако сте говорили наскоро с Мати, сигурно знаете, че името ми не е Сара.

— Да — кимна той и сипа в чашите от златистозелената течност.

— Двете решихме да ме нарича Холи. Това е второто ми име.

— Седнете. — Хюи ѝ посочи едно старо кресло до камината.

Тя седна и отпи от сока си.

— Това наистина ще ме освежи.

— Значи ще пишете книга за Мати?

— Господин Дикинсън...

— Наричайте ме Хюи, моля.

— Хюи, казах на Мати, че не е справедливо хората да научат истината едва след нейната смърт. Освен че намирам идеята да чакам смъртта ѝ за отвратителна, чувствам, че тя заслужава да получи признание приживе. Надявам се да живее още дълги години и смятам, че заслужава да получи признание на таланта си. Затова съм тук. От всичко, което Мати ми разказа за вас, останах с впечатлението, че мнението ви по този въпрос съвпада с моето. Хората трябва да научат истината.

Той кимна.

— За нещастие, мило момиче, независимо от това, какво мислим ние с вас, никой не е в състояние да принуди Мати да направи нещо, което не желае.

— Освен Гидиън Силвестър.

Лицето му се изопна от напрежение.

— Да, освен него.

— Хюи, обичам тази жена с цялото си сърце и искам да бъде щастлива. Зная, че независимо от това, което казва, щом истината се разкрие, тя ще бъде щастлива. И смятам, че това е един от случаите, когато някой друг трябва да вземе решение вместо нея.

— И вие смятате да бъдете този човек?

— Да! Да. Има две неща, които силно желае, но смята, че няма право да ги притежава: това са картините ѝ и вие, Хюи. Не искате ли да бъдете до нея?

— Трудно ми е да ви отговоря.

— Да, така е. И все пак искате ли?

— Винаги ли сте така настоятелна с хората, с които току-що сте се запознали?

— Почти никога. Но тя никога няма да ви повика, независимо че това е най-голямото ѝ желание. И знаете ли защо? Защото е убедена, че Гидиън Силвестър винаги ще бъде между вас. Вярно ли е?

— Не, що се отнася до мен. Чувствата на Мати са нещо напълно различно, разбира се. И тя има право да се чувства по един или друг начин, независимо дали човек е съгласен с нея.

— Но това, че двамата сте разделени, не е хубаво! Вие сте тук, в Мейн, а тя — на един остров в Атлантическия океан. Не е ли прекалено тежко за вас?

— Би трябвало да станете адвокат — засмя се Хюи — и да защитавате нечия справедлива кауза. Обзалагам се, че Мати е получила най-доброто, като е наела вас.

— Спорим като луди и непрекъснато се дразним една друга. Но тя ме накара да мисля, нещо, което от много време насам никой не ме е карал да правя. Хюи, Мати ще ви послуша. Ако ѝ кажете да го направи, тя ще отстъпи. Мога да държа далеч от нея представителите на пресата и да организирам пресконференция, може би през септември, щом се върнем в Кънектикът. Това ще бъде сензацията на века!

— И каква ще бъде моята роля в пиесата?

— Ще дойдете с мен на острова и ще отправите своята молба пред жената, която обичате, а после ще държите ръката ѝ, докато разказва на света истината за Гидиън Силвестър. Това е единственият начин да я убедим да се съгласи. Нима искате да я гледате как прекарва

последните години от живота си самотна, изнервена и изплашена, известна само като вдовица на велик художник?

— Трябва да си помисля — каза той, извади една лула и започна да изстъргва пепелта със специално ножче. — Никога не съм предприемал необмислени постъпки.

— Разбирам ви. Вярно е, че се опитвам да ви използвам, но го правя заради доброто на Мати. Имате думата ми, че намеренията ми са напълно почтени.

— Вярвам ви. Нека да направя малко чили и ще продължим разговора си. — Хюи остави лулата си и тръгна към кухнята. — Хайде, млада госпожице, ще ви позволя да избирате — или ще настържете сиренето, или ще обелите и нарежете лука.

— Ще се заема с лука.

Той се обърна към нея и се усмихна.

— Харесват ми. Не страдате от угризения на съвестта, когато трябва да се свърши някоя мръсна работа.

— Ами вие? Аз също имам върху какво да се замисля.

Седнаха до покритата с мушама кухненска маса пред купите с чили и бутилка ябълков сок.

— Много е вкусно — с пълна уста отбеляза Сара. — Ваш специалитет ли е?

— Да, имам няколко специалитета. Единият е чилито, а другият — вкусен сос за спагети и питки с месо. Но чилито и задушеното месо са най-добрите. Мати разказа ли ви за Ина?

— Да.

— Тези рецепти са от нея. Сигурно си мислеше, че ще гладувам, ако не се науча да готвя. Много приятна жена беше! Обожаваше Мати и момчето. Момчето! — засмя се той. — Вече трябва да е към петдесетте. Страхотно хлапе беше Гиди! Не съм срещал друго дете, което толкова да се стреми да се харесва на околните. По всичко изглежда, че продължава да бъде такъв и като възрастен.

— Изненада ме в това отношение, но много го харесах.

— Холи, а? Как ви хрумна да се наречете Сара?

— Сара е по-голямата ми сестра. Използвах нейните данни, за да постъпя на работа при Мати. Вече петнадесет години тя работи като секретарка в една компания в Ню Йорк. Реших, че ако някой провери, информацията ще го успокои.

— Сестра ви не се ли чуди къде сте?

— Пиша ѝ редовно. Казах ѝ, че работя по един проект, което не е далеч от истината.

— Какъв точно беше планът ви?

— Всъщност нямах конкретен план. Мислех да поработя при Мати за известно време. Все някога щях да науча подробности за личността на Гидиън Силвестър. Тогава щях да напусна работата и да започна да пиша книгата.

— Кое предизвика вашия интерес?

— О, картините! Видях първата, когато бях на четиринадесет години, в един албум с репродукции на известни картини. Повечето автори бяха модернисти и много малко от творбите ми харесаха. Но щом стигнах до една картина на Централната гара и тълпите от хора из нея, направо се влюбих в нея. Беше толкова реалистична, толкова силна, че сякаш в действителност се намирах на самото място. Не бях виждала друг път картина, която така майсторски да съчетава в себе си цвят, образ и настроение. Освен това даваше реална представа за Ню Йорк през двадесетте години на нашия век. Почувствах го. Интересът ми се събуди. Отидох в библиотеката и взех всички каталози с творбите на Гидиън Силвестър. Мислех, че е гениален. Сега, разбира се, вече знам кой е истинският гений. Това, което най-много ме изненада, е, че Мати е била едва на седемнадесет години, когато е рисувала онази картина. Забележително!

— Да, наистина — съгласи се Хюи.

— Другите картини, които харесах, бяха вашите. Честна дума! Не го казвам с користна цел. Щастлива съм, че мога да ви срещна и да ви кажа колко много харесвам вашите работи.

Той избърса устата си с хартиена салфетка и се усмихна.

— Complimentите винаги звучат по-приятно, когато са изречени от красива млада дама.

— Казвам истината, Хюи. Не мога да повярвам, че седя тук, срещу вас и ям от приготвеното от вас чили.

— С лук.

— Поне един месец няма да посмея да се целувам — щастливо промълви тя.

— Има ли на кого да миришете?

— Всъщност е човек, когото познавате.

— Карл Харви ли?

— Попаднахте точно в целта.

— Изразът ми звучи познато.

— Това са думи на Карл. Хюи, ще дойдете ли с мен на острова?

— Трябва да привършите с яденето, преди да е изстинало, а аз трябва още малко да помисля. Не искам да направя нещо, с което да разстроя Мати.

— Трябва да ви кажа нещо: вие с Мати си принадлежите един на друг. Тя страда от чувство за вина и смята, че е прекалено късно, че е твърде стара, за да моли за това, което иска. Не разбирате ли? Дватамата желаете едно и също нещо, но никой от вас не смее да предприеме първата стъпка. Затова реших да го направя вместо вас.

— Ако пишете толкова добре, колкото приказвате, обзалагам се, че сте страхотен писател.

— Напоследък бях по-добра в приказките, отколкото в писането.

— И приказвате повече, отколкото ядете. Заемете се с храната си, госпожице.

Сара довърши вечерята си и се облегна доволно назад.

— Мисля, че ще се пръсна.

— Не се притеснявайте. Аз имам навика да се разхождам след вечеря. Ако имате намерение да се пръснете, направете го навън. Не съм много добър домакин, както сигурно сте забелязали, а и не ми харесва идеята през остатъка от живота си да събирам останките от една красива млада жена, залепени по мебелите ми.

Тя високо се засмя. Излязоха от къщата и тръгнаха по пътя. Хюи запали лулата си и изглеждаше доволен от всичко, което го заобикаля.

— Знаете ли — каза той, — започнах да моля Мати да се омъжи за мен след втората или третата ни среща. Никога преди и след това не съм изпитвал подобно чувство, като това, което изпитах още щом я зърнах. Беше много твърда и умна. Когато вървеше по улицата, хората извъръщаха глави след нея. Да бяхте я видели само! Какво лице и каква фигура! Висока и слаба, изправена като стрела, с пламтяща коса и поглед, който казва: „Да не си посмял!“.

— А вие посмяхте ли?

— Гледаше човек право в очите и долавяше и най-малката лъжа. Никога не съм се опитвал да я мамя. Разказа ли ви за разходката ни в

парка, когато ме заплаши, че ще ме отведе в най-близката аптека и ще ми купи четка за зъби, ако сам не го направя?

— Да, разказа ми.

Той се засмя и поклати глава.

— Най-проклетата и най-благородната жена, която някога съм срещал! Ако се беше омъжила за някой порядъчен човек, щях да бъда щастлив заедно с нея. Но когато моята Мати се свърза с негодника Силвестър, сърцето ми щеше да се пръсне. Хората не искат да чуват, когато им се приказва; не искат, защото не могат. Аз съм същият. Не исках да чуя нито една лоша дума за Мати. Но защото знаех, че тази лоша дума ще бъде невярна. О, сигурно си мислиш, че през всичките тези години ме е заблуждавала, като се е държала добре. Но тя забравя, че аз бях там. Познавам я от седемнадесетгодишна. Винаги е била упорита и откровено е изказвала мнението си. И тъй като аз не умеех да се държа като нея, уважението и възхищението ми растяха. Харесвам хората, които не се притесняват да изразяват открито мнението си. Освен това Мати забравя, че съм я виждал в моменти, в които тя не е имала друг избор, освен да бъде самата себе си. Бях до нея, когато Матю се роди. Беше й тежко, но нито веднъж не се оплака. Справи се, без дори да извика. Познавам мъже, които не биха издържали на такъв живот като нейния. — Хюи се спря, видя, че лулата му е угаснала, и извади кибрита. — Значи сте се захванали с младия Харви, а?

— Много го обичам. Надявам се, че между нас всичко ще бъде наред. Той все още има сериозни проблеми, но съм сигурна, че след време ще се оправи. Вярвам, че мога да го излекувам с обич. Имам огромно желание да му помогна.

— Това, което му се случи, е ужасно. С Мати бяхме ученици на Никълъс Харви, дядото на Карл. От своя страна Карл беше мой ученик няколко години. Възлагах големи надежди на него. Наследил е таланта на Никълъс, но има по-добър усет от дядо си за цветовете. Можеше да стане по-добър от Ник. Но замина за Виетнам и се върна със сломено сърце. Беше страшно да се види какво е направила войната с това момче. Приятелите му го съжаляваха, но се отдръпнаха от него, защото се страхуваха. Все още ли спи само денем?

— Да.

— Много жалко. Бях против тази война още от самото начало. Мати също. Два пъти взехме участие в протестни демонстрации. Споменавала ли ви е за това? Срегнахме се там и протестирахме заедно със стотици други хора. Първо през хиляда деветстотин шестдесет и пета, когато не беше много популярно да се протестира срещу войната. Вторият път беше през шестдесет и седма година. Беше пратила Гидиън Силвестър по дяволите и не се притесняваше, че е заедно с мен. Въпросът беше принципен. Никой не бе в състояние да я спре. Когато горкият Карл се върна и научихме за всичките му проблеми, Гиди го взе на работа в клуба си. Но стана дори по-лошо. Тогава Мати си науми нещо и не отстъпи, докато не стана на нейното. Карл започна работа при нея. Да си остане между нас, но мисля, че Карл все още е жив благодарение на Мати. Тя има добро сърце.

— Ще дойдете с мен утре, нали? Ако не, насила ще ви отведе на острова.

Хюи се засмя и отвърна:

— Изплашихте ме. Как не ви е срам да заплашвате възрастен човек като мен!

— По-вероятно е вие да ме смажете като муха.

Старецът много ѝ харесваше.

— Е — въздъхна той, — принуден съм да приготвя пътната си чанта и да проверя в какво състояние е костюмът ми.

— Мисля, че можете да носите дрехите, в които сте сега. Мати ще се развълнува, като ви види. А това ще направи и двама ви много щастливи.

— По-вероятно е да ни разстреля.

— Е, в такъв случай ще умрем с мисълта, че поне сме опитали.

— Вие наистина сте най-упоритата млада дама, която някога съм срещал.

— Аз не съм ви насилвала кой знае колко, нали? Мисля, че просто съм един вид писмото, което отдавна очаквате да получите.

Сара се усмихна на Хюи, който недоволно сумтеше, докато наместваше предпазния колан.

— Никога не съм харесвал тези предпазни мерки — каза той и закопча колана. — Зная, че се грижат за сигурността на пътниците, но се чувствам така, сякаш някой, когото не понасям, е преметнал ръка през рамото ми.

— Хюи, какво мислите за Матю?

— Не е лош човек — отвърна той и избърса лулата си с ръка, после се загледа през предното стъкло. — През последните двадесет години съм го виждал може би два пъти. Не одобрявам отношението му към Мати и брат му. Не че е лош по душа, просто Гидиън Силвестър го настрои против тях и от известно време насам горкият Матю непрекъснато се опитва да се поправи. Вие сте много добър шофьор — отбеляза той, — а Мати — най-лошият. Когато кара, стомахът ми се свива от притеснение. Никой не беше по-щастлив от мен, когато се отказа от шофирането и прехвърли работата на Карл. Беше много нетърпелива. Ругаеше всички останали на платното. Да се возя в една кола с нея беше истински тест за чувствата ми.

— Тя смяташе ли се за добър шофьор?

— О, естествено. А аз никога не съм се интересуval от коли. Разбира се, имам автомобил, но предпочитам да ходя пеша. Ако видя кола в отсрещното платно, предпочитам да отбия встрани, и да ѝ направя път да мине. Аз съм типичен нервен шофьор. Мисля си, че всички останали са на път да се пребият с колите си и че ще ме отнесат със себе си. Побърквам всичките колеги по шосето, като карам с четиридесет и пет километра в час и преча на шоуто.

— Смятам да ви отведа на острова напълно невидим, така че се успокойте.

— Добре, това напълно ме устройва. Никога не съм бил на острова. Много ми е интересно най-после да видя къщата. Представям си я като Къщата на духовете, тъмна и в готически стил.

— Нищо подобно. Много светла и просторна е. Само долният етаж е по-мрачен. А студиото на Мати на тавана е страхотно!

— Започна ли отново да рисува?

— Да, работи върху портрета ми.

— Трябваше да се досетя! — Отново я погледна. — Това е много окуражаващо.

— И аз така мисля. Силно съм развълнувана.

— Интересно, защо не ми спомена, че отново работи?

— Кога говорихте с нея за последен път?

— О, преди повече от месец. И двамата сме се превърнали в нощни птици. Обикновено ми позвънява към два-три часа посред нощ и приказваме по половин-един час. Но напоследък не се е обаждала. Когато снощи се свързахте с мен, се притесних да не се е разболяла. Не е в стила ѝ да мълчи толкова дълго време.

— Може би причината е в това, че двете водим доста продължителни разговори нощно време. Не се досещах, че ми разказва живота си с определена цел — да напиша книга за нея.

— Честно казано, тя не би проронила и дума пред вас, ако ви нямаше доверие. През първите месеци, когато постъпихте на работа при нея, говорехме доста за вас. По гласа ѝ разбирах колко много ви харесва.

— Чувствата са взаимни. Моля ви, кажете ми, ако искате да спра някъде.

— Добре.

— Освен това можете да пушите. Нямам нищо против.

— Благодаря. Ще се възползвам от позволенията ви.

* * *

Докато чакаха ферибота, Хюи гледаше във водата.

— Това е един вид приключение за мен, госпожице Холи. Надявам се, че наистина знаете какво правите.

— Хюи, Мати ще се развълнува, като ви види. Може и да не одобри това, което съм направила, но след като ми покрещи малко, ще се успокои.

Той се изкикоти.

— Точно в стила на моята Мати. Имате ли някакъв план, за който трябва да знам?

— Говорих с Матю. Дватамата с Гиди ще дойдат през уикенда, за да ни подкрепят. Друго няма. Моят единствен план е да ви отведе на острова.

— Добре ли обмислихте това? Тя може да ви накара да се върнете в града с плуване.

— Шегувате ли се? Разбира се, че знам. Рискувам живота си за това. Но не вярвам, че ще се стигне до там. Но ако посегне към пушката, ще се скрия зад вас.

— Дали няма да се ядоса, като ме види в тези дрехи и да ме обвини, че се обличам като стар дървар?

— Напротив, изглеждате чудесно. Ето, фериботът пристига.

Трябваше да почакат половин час, докато колите бъдат натоварени. Хюи отново каза:

— Като приключение. Обичам водата. Въпреки това никога не съм я рисувал. Много е трудно. А Карл можеше. Мати пази някои от скиците му. Трябва да я помолите да ги покаже някой ден.

— Ще я помоля. Може би ще успеем да го накараме да започне да рисува отново.

— Не зная — замислено каза той. — Но няма да бъде зле. Ще ви кажа, че съм доста нервен, госпожице.

— Аз също. Но съм сигурна, че ще се справим чудесно.

— Ако не се справим, ще се наложи да се доберем до сушата с кучешко плуване.

* * *

Както обикновено Мати седеше на верандата, вперила очи в брега. Сутринта няколко момчета бяха открили това място и явно бяха решили, че са попаднали в рая. Опряха велосипедите си на дърветата и се втурнаха с викове към водата. Тя дълго се забавлява да ги наблюдава, но когато започнаха да замърсяват плажната ивица с кутии от безалкохолни напитки и хартии, изпрати Карл да ги изгони. Той ги беше принудил да приберат и последната хартийка от пясъка. Те сякаш

се канеха да протестираат, но разумно се отказаха от намерението си. След като почистиха плажа, тихо се оттеглиха.

Карл се върна при Мати и застана до стълбите пред верандата.

— Има ли нещо друго за правене?

— Да, скъпи, бих искала да обядваш с мен днес.

Той сведе поглед, после вдигна очи към нея.

— Добре, Мати. Сега ще поразчистя наоколо.

— Карл, скъпи — спря го тя, — знам, че предпочиташ да се занимаваш с мравките, но имам нужда от компанията ти.

Младият мъж се усмихна и отвърна:

— Мисля, че ще го понеса.

После тръгна към апартамента си, за да си вземе душ и да се преоблече.

Мати отиде в кухнята и поръча на Бони да сложи прибори за двама на масата.

— Ами за вечеря? — попита готвачката. — Колко?

— Отново два.

— Сара се връща, а?

— Холи — поправи я Мати. — Не понасям името Сара. Благодаря на Бога, че това не е истинското ѝ име. Представяш ли си да живееш с такова име цял живот? Тъй че помъчи се да я наричаш Холи. Не че това име много ми харесва, но е за предпочитане пред Сара или пред Пру. Можеш ли да повярваш, че това е истинското ѝ име?

— Пру! — направи гримаса Бони.

— Точно така — отвърна тя и излезе навън.

* * *

Когато Карл дойде на обяд, влажната му коса беше сресана назад, носеше бяла риза, която подчертаваше тена на лицето му.

— Много любезно от твоя страна — каза Мати, докато той ѝ поднасяше стола.

— Не е толкова лошо, колкото да чистиш мравки.

Бони влезе. Носеше голяма купа с гаспачо, гарнирано със зелен лук.

— Ако не искате да го ядете, няма да се обидя — отбеляза готвачката.

— Аз се отказвам — засмя се Карл и се загледа в студената супа, сякаш очакваше някоя малка рибка да изскочи на повърхността.

— Запали си цигара — предложи Мати, като на свой ред остави своята лъжица и извади пакета с цигарите.

Той ѝ поднесе огънче, после запали и своята цигара.

— Съжалявам, Мати. Не зная какво ми става, но започвам да си въобразявам, че в храната има всякакви противни гадинки.

— Сигурно ти е много трудно. Ще ти олекне, като ти кажа, че помолих Бони да приготви няколко сандвича с пилешко месо. И пържени картофи. С кетчуп.

— Благодаря — кимна младият мъж и облекчено отпусна рамене.

Тя натисна звънеца до стола ѝ. Бони се появи и безмълвно изнесе супата. След пет минути се върна със сандвичите и пържените картофи.

— Подкрепи се, скъпи — настоя старата жена. — Знам, че си гладен.

Той загаси цигарата, сложи в чинията си сандвичи и картофи и започна да се храни. Доволна, че Карл вече е добре, тя каза:

— Искам да направя нещо за мен, скъпи.

Той натопи едно картофче в кетчупа.

— Какво?

— Холи е много упорита по въпроса за книгата.

— Така ли?

— Изглежда, сме си разменили целите. Аз искам да напише книгата, а тя отказва.

— Не се шегувай!

— Целият маскарад си губи смисъла, ако Холи не се съгласи.

— И аз така мисля — кимна той. — И искаш да се опитам да я уговоря, нали?

— Нещо такова. Ти наистина имаш известно влияние върху нея.

Карл преглътна и заяви:

— Колкото и да те обичам, Мати, трябва да ти кажа, че съм съгласен със Сара, или Холи, или както и да се нарича тя.

— Защо? — сухо попита старата жена.

— Не ми се сърди. Тя има няколко много добри довода. Наистина ще се чувства отвратително да стои тук в очакване на смъртта ти, за да може да публикува книгата си. Господи! Искам да кажа, че ако е способна да направи такова нещо, изобщо не бих я погледнал повече. Можеш ли да ми обясниш защо не разобличиш стария подлец сега? Така ще настъпи твоят час! На твое място бих постъпил точно така.

— Не желая — напомни му тя.

— Зная! — усмихна се той. — Няма значение, скъпа, идеята ти не ми допада. И нямам намерение да уговарям Сара, т.е. Холи да отстъпи. Ако успееш да я накараш да промени мнението си, добре. Проблемът е между вас двете. Аз бих я посъветвал да си обуе маратонките и смело да те прегази.

Лицето на Мати помръкна. Тя дръпна от цигарата си и каза:

— Много съм разочарована. Бях сигурна, че ще искаш да ми помогнеш.

— Мати, бих направил всичко за теб, освен това. Не мога да използвам жената, която обичам, за да правя услуга на друга жена, която също обичам. Подло е. Освен това ти грешиш. Защо сама не разкажеш всичко на хората?

Тя не отговори, само продължи да го гледа втренчено.

— Хайде, Мати. Знаеше, че няма да се съглася на такова нещо. Защо се опита да ме накараш?

Раменете ѝ леко се повдигнаха, после отново се отпуснаха.

— Слушай — продължи Карл. — Зная, че си разочарована от мен, но ако се бях съгласил, щеше да бъдеш още по-разочарована. И ти го знаеш.

Мати тихо въздъхна:

— Сигурно си прав.

— Вземи си картофи — поднесе ѝ чинията той. — Много са вкусни.

Тя отново въздъхна, взе един картоф и каза:

— Подай ми проклетия кетчуп!

След обяда Карл се качи в апартамента над гаража, за да подремне малко. Мати се отправи към спалнята си, чудейки се дали да

не се опита да поспи. Накрая реши, че е уморена, и си легна.

В четири и половина стана и излезе на верандата. Седна и отново впери поглед в брега, очаквайки завръщането на Сара. Без съмнение беше победила младата жена, но беше задържала в резерв още един-два коза.

Карл прегърна стария човек с думите:

— Съвсем не те очаквахме! — Обърна се към Сара. — Имаш голям коз, скъпа. Нямам търпение да видя какво ще се случи!

— Изглеждаш много добре, Карл — намеси се Хюи.

— Ти също, чичо Хю. Божичко! Не мога да повярвам!

Вече на задната седалка на колата, Сара попита:

— Наистина ли сте чичо на Карл?

— Почетен, скъпа — намигна ѝ той. — Но ми харесва да ме нарича така. Нямам търпение да видя къщата. Също и Мати, разбира се. Но за къщата слушам от петдесет години.

— Божичко, чичо Хю, как успя Сара, искам да кажа Холи, да те уговори да направиш това?

— Не знам — отвърна той и се огледа наоколо. — Какво прелестно място! Чудесни стари къщи. Боже мой! Вижте онази там! Сякаш ухае на домашно печен хляб. Не съм виждал такива постройки от детските си години.

Мати чу шума от приближаващата се кола. Вратата се отвори и отвътре изскочи Холи. Младата жена ѝ махна, а Карл отвори вратата на Хюи. Мати го изгледа учудено, после скочи.

— О-о! — Карл прегърна Холи, а възрастният мъж се запъти към къщата.

Мати не можеше да продума от изненада.

— Здравей, Мати — каза той, когато се приближи към стълбите. — Какво ще кажеш, а?

— Побъркан стар глупак! — извика тя и се втурна надолу. — Искаш да получи сърдечен удар ли?

— О, не. Никога не бих поискал такова нещо — отвърна Хюи, сложи ръце на раменете ѝ и започна да проучва лицето ѝ.

— Хюи, за бога! — Не можа да остане сериозна. Прегърна го, звънко се засмя и отбеляза: — Това трябва наистина да си ти. Миришеш на оня приятен тютюн за лула.

— Ти също миришеш чудесно.

Старата жена се отдръпна от него и заканително размаха пръст към Холи и Карл.

— Не мислете, че ще ви се размине. Няма да се измъкнете така. — Не се сдържа и се засмя. — Само защото ми е приятно, не означава, че одобрявам постъпката ти, Холи Кид!

— Не, госпожо — отвърна тя. — Десет удара с камшик след вечеря, става ли?

— Я се разкарайте и двамата! Не виждате ли, че имам гост? — Хвана Хюи под ръка. — Искаш ли да разгледаш къщата, скъпи?

— Да.

Тръгнаха по стълбите.

— Ще останеш ли? — попита Мати.

— Бих могъл, ако това не те притеснява.

— Ти си побъркан стар глупак! Да се оставиш на една дама с хубавичко личице да те предума!

— И без това мислех да дойда при теб. Тя просто ме накара да побързам, това е всичко.

Мати отвори входната врата и го пропусти пред себе си. После, докато Хюи се оглеждаше наоколо, отиде в кухнята и каза:

— Бони, пригответи масата за трима.

Върна се при Хюи.

— Ела горе. Искам да ти покажа върху какво работя в момента.

— Това място е прекрасно. Върнала си се към работата, така ли?

— Време беше, не мислиш ли?

— Мисля. Знаеш ли, Мати, дълго мислих и смятам, че госпожица Холи е права. Време е да накараш хората да разберат истината за Гидиън Силвестър.

Тя спря и го погледна.

— Кълна се в Бога, че ще убия тази жена!

Той се изкикоти и леко я целуна.

— Е, не започвай да удриш с юмрук по чекмеджетата. Знаеш чие време е настъпило.

— Не желая пресата да се нахвърли отгоре ми като лешояд на мърша!

Хюи отново я целуна.

— Единственият човек тук, който се кани да се нахвърли отгоре ти, съм аз.

— Мръсник! — засмя се Мати.

— Покажи ми работата си — каза той. — Откъде да мина?

— Оттук.

Докато вървяха, Хюи поглеждаше през отворените врати.

— Знаеш ли, Хюи — след кратко мълчание каза тя. — Наистина ще трябва да си поръчаме моден каталог и да ти купим нови дрехи.

— Така ли мислиш?

— Може би няколко нови ризи и нови джинси.

— Никакви костюми?

— Защо ти са нови костюми?

— За срещите с журналистите.

— Да вървят по дяволите! — Мати спря пред вратата на ателието си. — Няма повече да коментирам този въпрос.

— Чудесно. Просто чудесно! — Хюи нетърпеливо огледа студиото. Забеляза статива и бързо тръгна към него.

— Хюи? Мислиш ли, че ще можеш да работиш тук?

— Не виждам причина да не мога. Осветлението е добро. А и ти си до мен.

— Божичко! Дано не е някакъв сън, иначе ще бъда много разочарована.

— Ако сънуваш, Мати, значи се намирам в голямо затруднение. Защото това означава, че аз също сънувам. Сънувам, че съм пристигнал с ферибота на този остров. Сънувал съм го половин век. Много съм доволен от това, което съм направил. Толкова време мина, че се страхувах, да не би да съм останал без нищо. Радвам се, че всичко все още е тук.

Холи и Карл седяха в плетените кресла в апартамента над гаража.

— Ще го направи — каза тя. — Зная, че ще го направи. Особено след като Гиди и Матю ни подкрепят.

- Ти си страхотна женска.
- Моля те, не ме наричай така!
- Жена. Така добре ли е?
- Да, благодаря ти.

Карл праметна крак през страничната облегалка и започна ритмично да го поклаща.

— Някой от близките дни ще трябва да поискам малко хартия и въглен от Мати. Искам да ти направя няколко скици.

— В някой от близките дни двамата с теб ще започнем да спим заедно цяла нощ.

— Не бъди прекалено голяма оптимистка. Нека започнем с един час. Какво ще кажеш?

- Ще се примиря и с това.
- Ще трябва, скъпа моя.
- Много съм щастлива.
- Аз също — усмихна се Карл.

Издание:

Шарлот Вейл Алън. Омагьосан живот

Американска. Второ издание

ИК „Саном Блясък“, София, 2011

Коректор: Златина Пенева

ISBN: 978-954-8186-57-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.